

**İXTİRALAR,
FAYDALI MODELƏR,
SƏNAYE NÜMUNƏLƏRİ**

**ИЗОБРЕТЕНИЯ,
ПОЛЕЗНЫЕ МОДЕЛИ,
ПРОМЫШЛЕННЫЕ
ОБРАЗЦЫ**

"SƏNAYE
MÜLKİYYƏTİ"
RƏSMİ BÜLLETEN

1996-Cİ İLDƏN NƏŞR EDİLİR
ИЗДАЕТСЯ С 1996 ГОДА

ОФИЦИАЛЬНЫЙ
БЮЛЛЕТЕНЬ
"ПРОМЫШЛЕННАЯ
СОБСТВЕННОСТЬ"

DƏRC OLUNMA TARİXİ

15.10.2004

ДАТА ПУБЛИКАЦИИ

BAKİ

№ 3

BAKY

2004

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
STANDARTLAŞDIRMA, METROLOGİYA VƏ PATENT ÜZRƏ
DÖVLƏT AGENTLİYİ
RƏSMİ BÜLLETEN "SƏNAYE MÜLKİYYƏTİ"**

Baş redaktor - X.M.Məsimova
Baş redaktorun birinci müavini - M.M.Seyidov
Baş redaktorun müavini - Y.S.Babayev
Redaksiya şurası: Məsimova X.M. - şuranın sədri, Seyidov M.M. - sədr müavini;
üzləri – Hacıyev Z.T., Muxtarov M.H., Rəsulova S.M., Hacıyev R.T., Rüstəмова G.S.,
Əfəndiyev A.V., Vəliyev N.M., Babayev Y.S.

**АЗЕРБАЙДЖАНСКАЯ РЕСПУБЛИКА
ГОСУДАРСТВЕННОЕ АГЕНТСТВО ПО СТАНДАРТИЗАЦИИ,
МЕТРОЛОГИИ И ПАТЕНТАМ
ОФИЦИАЛЬНЫЙ БЮЛЛЕТЕНЬ "ПРОМЫШЛЕННАЯ СОБСТВЕННОСТЬ"**

Главный редактор - X.M.Масимова
Первый заместитель главного редактора - M.M.Сеидов
Заместитель главного редактора - Бабаев Я.С.
Редакционный совет: Масимова X.M. - председатель, Сеидов M.M. - заместитель председателя;
Гаджиев З.Т., Мухтаров М.Г., Расулова С.М., Гаджиев Р.Т., Рустамова Г.С.,
Эфендиев А.В., Велиев Н.М., Бабаев Я.С.

İxtiralara aid bibliografik məlumatların müəyyənləşdirilməsi üçün beynəlxalq İNİD kodları

- (11) - patentin nömrəsi
- (19) - dərc edən idarə və ya təşkilatın kodu və yaxud digər identifikasiya vasitəsi
- (21) - iddia sənədinin qeydiyyat nömrəsi
- (22) - iddia sənədinin verilmə tarixi
- (23) - sərgi ilkinliyi tarixi
- (31) - ilkin iddia sənədinin nömrəsi
- (32) - ilkinlik tarixi
- (33) - ilkinlik ölkəsinin kodu
- (43) - iddia sənədinin dərc edilmə tarixi
- (45) - patentin dərc edilmə tarixi
- (46) - ixtira düsturunun dərc edilmə tarixi
- (51) - beynəlxalq patent təsnifatının indeksi (indeksləri) (BPT)
- (54) - ixtiranın adı
- (56) - informasiya mənbəyinin siyahısı
- (57) - ixtiranın referatı və ya düsturu
- (60) - keçmiş SSRİ-nin mühafizə sənədlərinin növü və nömrəsi
- (62) - ilk iddia sənədinin nömrəsi və verilmə tarixi
- (66) - geri götürülmüş iddia sənədinin nömrəsi və verilmə tarixi
- (71) - iddiaçı(lar), ölkənin kodu
- (72) - ixtiranın müəllifi, ölkənin kodu
- (73) - patent sahibi, ölkənin kodu
- (74) - patent müvəkkili və ya nümayəndə barəsində iddia sənədində göstərilibsə, onun haqqında məlumat və yaşadığı yer
- (86) - PCT üzrə iddia sənədinin qeydiyyat nömrəsi və verilmə tarixi
- (87) - PCT üzrə iddia sənədinin dərc edilmə tarixi və nömrəsi

Международные коды ИНИД для идентификации библиографических данных, относящихся к изобретениям

- (11) - номер патента
- (19) - код или другие средства идентификации ведомства или организации, осуществившей публикацию
- (21) - регистрационный номер заявки
- (22) - дата подачи заявки
- (23) - дата выставочного приоритета
- (31) - номер приоритетной заявки
- (32) - номер приоритета
- (33) - код страны приоритета
- (43) - дата публикации заявки
- (45) - дата публикации патента
- (46) - дата публикации формулы изобретения
- (51) - индекс(ы) Международной патентной классификации
- (54) - название изобретения
- (56) - список источников информации, если он дается отдельно от текста описания изобретения
- (57) - реферат или формула изобретения
- (60) - вид и номер охранного документа бывшего СССР
- (62) - дата подачи и номер первоначальной заявки
- (66) - дата подачи и номер отозванной заявки
- (71) - сведения о заявителе(ях), его(их) местожительстве или местонахождении
- (72) - сведения об изобретателе(ях), его(их) местожительстве
- (73) - сведения о патентовладельце(ах), его(их) местожительстве или местонахождении
- (74) - сведения о представителе или патентном поверенном, если он указан в заявке, его местожительстве
- (86) - номер и дата подачи международной заявки (по процедуре PCT)
- (87) - номер и дата публикации международной заявки (по процедуре PCT)

MÜNDƏRİCAT

İXTİRALARA DAİR İDDİA SƏNƏDLƏRİ

BARƏDƏ MƏLUMATLARIN DƏRCİ

A. İnsanın həyatı tələbatlarının təmin edilməsi.....	6
B. Müxtəlif texnoloji proseslər.....	8
C. Kimya və metallurgiya.....	8
E. Tikinti, mədən işləri.....	12
F. Mexanika, işıqlanma, isitmə, mühərrik və nasoslar, silah və sürsat, partlatma işləri.....	14
G. Fizika.....	15
H. Elektrik.....	16

İXTİRALAR ÜZRƏ İDDİA

SƏNƏDLƏRİNİN GÖSTƏRİCİLƏRİ

Say göstəricisi.....	18
Sistematik göstəricisi.....	18

SƏNAYE NÜMUNƏSİNƏ DAİR İDDİA SƏNƏDLƏRİ

BARƏDƏ MƏLUMATLARIN DƏRCİ	19
---------------------------------	----

SƏNAYE NÜMUNƏLƏRİ ÜZRƏ İDDİA

SƏNƏDLƏRİNİN GÖSTƏRİCİLƏRİ

Say göstəricisi.....	20
Sistematik göstəricisi.....	20

DÖVLƏT REYESTRİNƏ DAXİL EDİLMİŞ İXTİRA

PATENTLƏRİ HAQQINDA MƏLUMATLARIN DƏRCİ

A. İnsanın həyatı tələbatlarının təmin edilməsi.....	21
B. Müxtəlif texnoloji proseslər.....	23
C. Kimya və metallurgiya.....	26
E. Tikinti, mədən işləri.....	29
F. Mexanika, işıqlanma, isitmə, mühərrik və nasoslar, silah və sürsat, partlatma işləri.....	30
G. Fizika.....	31
H. Elektrik.....	36

İXTİRA PATENTLƏRİNİN GÖSTƏRİCİLƏRİ

Say göstəricisi.....	38
Sistematik göstəricisi.....	38
Patent verilən iddia sənədlərinin say göstəricisi.....	39

DÖVLƏT REYESTRİNƏ DAXİL EDİLMİŞ FAYDALI MODEL

PATENTLƏRİ HAQQINDA MƏLUMATLARIN DƏRCİ.....	40
---	----

FAYDALI MODELƏR ÜZRƏ PATENTLƏRİN GÖSTƏRİCİLƏRİ

Say göstəricisi.....	41
Sistematik göstəricisi.....	41
Patent verilən iddia sənədlərin say göstəricisi.....	41

DÖVLƏT REYESTRİNƏ DAXİL EDİLMİŞ SƏNAYE NÜMUNƏSİ

PATENTLƏRİ HAQQINDA MƏLUMATLARIN DƏRCİ.....	42
---	----

SƏNAYE NÜMUNƏLƏRİ PATENTLƏRİNİN GÖSTƏRİCİLƏRİ

Say göstəricisi.....	48
Sistematik göstəricisi.....	48
Patent verilən iddia sənədlərinin say göstəricisi.....	48

СОДЕРЖАНИЕ

ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ

О ЗАЯВКАХ НА ИЗОБРЕТЕНИЯ

А. Удовлетворение жизненных потребностей человека.....	49
В. Различные технологические процессы.....	51
С. Химия и металлургия.....	52
Е. Строительство, горное дело.....	56
Ф. Механика, освещение, отопление, двигатели и насосы, оружие и боеприпасы, взрывные работы.....	58
Г. Физика.....	59
Н. Электричество.....	61

УКАЗАТЕЛИ ЗАЯВОК НА ИЗОБРЕТЕНИЯ

Нумерационный указатель.....	63
Систематический указатель.....	63

ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ЗАЯВКАХ

НА ПРОМЫШЛЕННЫЕ ОБРАЗЦЫ.....	64
------------------------------	----

УКАЗАТЕЛИ ЗАЯВОК НА ПРОМЫШЛЕННЫЕ ОБРАЗЦЫ

Нумерационный указатель.....	65
Систематический указатель.....	65

ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ПАТЕНТАХ, ВНЕСЁННЫХ В ГОСУДАРСТВЕННЫЙ РЕЕСТР ИЗОБРЕТЕНИЙ

А. Удовлетворение жизненных потребностей человека.....	66
В. Различные технологические процессы.....	68
С. Химия и металлургия.....	71
Е. Строительство, горное дело.....	75
Ф. Механика, освещение, отопление, двигатели и насосы, оружие и боеприпасы, взрывные работы.....	76
Н. Электричество.....	83

УКАЗАТЕЛИ ПАТЕНТОВ НА ИЗОБРЕТЕНИЯ

Нумерационный указатель.....	85
Систематический указатель.....	85
Нумерационный указатель заявок, по которым выданы патенты.....	86

ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ПАТЕНТАХ, ВНЕСЁННЫХ В ГОСУДАРСТВЕННЫЙ РЕЕСТР ПОЛЕЗНЫХ МОДЕЛЕЙ.....

87

УКАЗАТЕЛИ ПАТЕНТОВ НА ПОЛЕЗНЫЕ МОДЕЛИ

Нумерационный указатель.....	88
Систематический указатель.....	88
Нумерационный указатель заявок, по которым выданы патенты.....	88

ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ПАТЕНТАХ, ВНЕСЁННЫХ В ГОСУДАРСТВЕННЫЙ РЕЕСТР ПРОМЫШЛЕННЫХ ОБРАЗЦОВ.....

89

УКАЗАТЕЛИ ПАТЕНТОВ НА ПРОМЫШЛЕННЫЕ ОБРАЗЦЫ

Нумерационный указатель.....	95
Систематический указатель.....	95
Нумерационный указатель заявок, по которым выданы патенты.....	95

ИЗВЕЩЕНИЯ

Внесение исправлений.....	96
---------------------------	----

İXTİRALARA DAİR İDDİA SƏNƏDLƏRİ BARƏDƏ MƏLUMATLARIN DƏRCİ

BÖLMƏ A

İNSANIN HƏYATI TƏLƏBATLARININ TƏMİN EDİLMƏSİ

A 01

(21) a2000 0196

(22) 04.10.2000

(51)⁷A 01C 25/02

(71)(72) Əliyev Bəhram Hüseyn oğlu, Əliyev Zakir Hüseyn oğlu (AZ)

(54) İMPULSLU SUBURAXICI.

(57) İxtira kənd təsərrüfatına aid olub, istixanalarda bitkilərə və eyni ilə də bağlar və üzümlüklərin suvarması üçün, sütün siklik olaraq qida maddələri məhlulları ilə birgə verilmə məqsədi ilə suvarma sistemində istifadə oluna bilər. İxtiranın tapşırığı yüksək etibarlı suvarma qurucusunun yaradılmasından ibarətdir. Qoyulmuş tapşırığın onunla yerinə yetirilir ki, tərkibində pnevmoakkumulyator, suburaxıçı ştuserli gövdə, elastik klapan və nipelli birləşdirən impulsdu suburaxıçıda, ixtiraya müvafiq olaraq nipel yan deşiklə suaxıdıcı ştuserlə birgə hazırlanmış, elastik klapan isə halqa formasında hazırlanaraq nippelin yan deşiklərinin üzərində yerləşdirilir.

(21) a2002 0232

(22) 13.12.2002

(51)⁷A 01C 25/02

(71)(72) Əliyev Zakir Hüseyn oğlu, Əliyev Bəhram Hüseyn oğlu, Əliyev İrşad Nadir oğlu (AZ)

(54) AVTORƏQSLİ İMPULSLU DAMCILAMA APARATI.

(57) İxtira kənd təsərrüfatına, xüsusən də damcılama suvarmasına aiddir və kənd təsərrüfat bitkilərinin püskürdülməsi üçün suvarma qurğularında tətbiq edilə bilər. İxtiranın məsələsi sadə konstruksiyalı impulsdu damcılama aparatının yaradılması və onun etibarlılığının artırılmasıdır. Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll edilir ki, məlum avtorəqsli impulsdu damcılama aparatında, hansına ki, hidroakkumulyator, suqəbuledici xətt, yanda çıxış deşikləri olan damcılama gövdəsi, klapanın deşikli yəhəri, yüklü və ştoklu porşen daxildir, ixtiraya görə, porşenin dibi bir hissəsi yəhərin deşiyini bağlayan klapan şəklində yerinə yetirilmişdir, belə ki, yəhərin deşiyinin sahəsi porşenin dibinin sahəsinin yarısından kiçikdir, porşenin yan səthləri isə gövdənin yan çıxış deşiklərini bağlayır. Su qəbulu xəttində əks klapan qoyulmuşdur.

A 23

(21) a2003 0092

(22) 08.05.2003

(51)⁷A 23L 1/09

(71)(72) Abadov Məsim Kazim oğlu, Nəbiyev Əhəd Əli oğlu, Babayev Şahlar Mahmud oğlu (AZ)

(54) İTBURNU MEYVƏLƏRİNDƏN QATILAŞDIRILMIŞ MƏHSULUN - BƏKMƏZİN ALINMASI ÜSULU.

(57) İxtira yeyinti sənayesinə, xüsusən yüksək vitaminli bitki xammalından, məsələn itburnu meyvələrindən qida məhsullarının istehsalına aiddir. İxtiranın məsələsi qida maddələri ilə daha zəngin olan, orqanizmə gücləndirilmiş ümumi möhkəmləndirici və tonuslandırıcı təsirə malik itburnu meyvələrindən qatılaşdırılmış məhsulun - bəkməzin istehsal edilməsidir. Qoyulmuş məsələ onunla həll olunur ki, xammalın yuyulması və xırdalanması, xırdalanmış kütlənin su ilə qarışdırılması, cövhərin alınması, sonradan presləmə, şirənin süzülməsindən ibarət olan itburnu meyvələrindən qatılaşdırılmış məhsulun alınması üsulunda, xırdalanmış kütləyə meyvələrin kütləsinə görə 15-20% su əlavə edirlər, qarışdırırlar, əvvəlcədən qaynayana qədər qızdırırlar və 5-8 dəqiqə ərzində saxlayırlar, alınmış filtratı isə vakuum altında bişməyə uğradırlar.

A 47

(21) a2003 0110

(22) 27.05.2003

(51)⁷A 47F 11/06; H 05B 31/00, 33/00

(71)(72) Əliyev Telman Xurşud oğlu (AZ)

(54) VİTRİNİN İŞIQLANDIRILMASI ÜÇÜN QURĞU.

(57) İxtira qövsvari elektrolüminessent mənbəli işıqlandırma ilə vitrinlərin avadanlıqlaşdırılması sahəsinə aiddir və xüsusilə vakuum lampalı avtomatik qoşulan işıqlandırılan vitrin kimi səs-küydən, istilikdən izolyasiya edən xüsusi optik effekti reallaşdırmaq üçün istifadə edilə bilər. İxtiranın məsələsi binanın içərisində istiliyin saxlanması və çöldən içəriyə keçən səs-küyün azaldılması, rəngli optik effektin təmin olunması, həmçinin elektrik enerjisinin qənaət edilməsidir. İxtiranın məsələsi onunla həll olunur ki, vitrinin işıqlandırılması üçün qurğu, boşluğunda vitrin quraşdırılmış yüksəxlayan paneldən, işıqlandırma sisteminin elektrik elementlərindən, elektrik şəbəkəsinə qoşulmuş elektrodlu lampadan ibarət olub, ixliraya əsasən, vitrin şüşəsi öz aralarında elastik bərkidici və çərçivə ib birləşdirilmiş düzbucaqlı lampa balonlar şəklində yerinə yetirilib, belə ki, hər lampa balonu bir yan tərəfdən boyu üzrə çıxıntıya və digər simmetrik tərəfdən boyu üzrə qanova malik olub, çıxıntı tərəfdən daxili yan səthi işıq şüasını əks etmək imkanı olan güzgü örtüyü ilə yerinə yetirilib, həmçinin çərçivənin xaricində işıq şüasını qəbul etmək imkanı olan ftohəssas element yerləşdirilib, bu zaman lampanın elektrodları girişinə gərginlik gücləndiricisi qoşulmuş rele vasitəsilə şəbəkəyə qoşulub, ftohəssas elementin çıxışı isə gərginlik gücləndiricisinin girişinə qoşulub.

A 61

(21) a2003 0177

(22) 30.07.2003

(51)⁷A 61B 17/00; A 61M 25/00

(71) Baxşəliyev Fikrət Məhərrəm oğlu, Məmmədova İradə Xanlar qızı; Azərbaycan Tibb Universiteti (AZ)

(72) Baxşəliyev Fikrət Məhərrəm oğlu, Məmmədova İradə Xanlar qızı (AZ)

(54) UŞAQLIQ BQRULARININ MÜAYİNƏSİ VƏ OKKLYUZİYASI ÜÇÜN TƏRTİBAT.

(57) İxtira tibbi texnikaya aiddir və ginekologiyada uşaq-
lıq borularının ayrı-ayrılıqda müayinəsi və okklyuziyası
üçün istifadə oluna bilər. İxtiranın məsələsi onun vasitəsi-
lə uşaq-lıq borularını bir-birindən ayrı müayinə etməyə və
lazım gəldikdə ayrı-ayrılıqda hər borunun yolunu bağla-
mağa imkan verən qurğunun yaradılmasıdır. Məsələ onun-
la həll olunur ki, uşaq-lıq borularının müayinəsi və okklyu-
ziyası üçün tərtibat açıq yan dəlikləri olan əyilmiş işçi
uca, əsasında tutqaca və qalınlaşmaya malik olan gineko-
loji içiboş kateterdən ibarət olub, ixtiraya görə, əlavə ola-
raq, işçi ucunun yaxınlığında açıq yan dəliklərə və hava
ilə doldurulan rezin balona malik olan kişi foley kateterin-
dən ibarətdir, bu da kateterin rezin divarı daxilində, metal
borunun qoyulması üçün kəsiklə təmiz olunmuş əlavə
şaxəli kanalla birləşib, bu zaman ginekoloji içiboş kateter
dirənənə qədər kip şəkildə kişi foley kateterinin boşluğuna
salınmışdır, hər, iki kateterin işçi uclarında olan yan dəlik-
lər üst-üstə düşürlər, foley kateterinin hava ilə doldurulan
rezin balonu qurğunun işçi ucunun yan dəliklərinin yanın-
da yerləşir, bu zaman tutqac və metal borunun əsasında
qalınlaşma rezin borudakı kəsikdən çıxırlar.

(21) a2003 0101

(22) 21.05.2003

(51)⁷A 61K 7/02, 7/48(71)(72) Həməzəyeva Zərifə Kamil qızı, Əskərova Cə-
milə Cahangir qızı (AZ)(54) ƏTRİYYAT-KOSMETİK VASİTƏLƏRİN İS-
TEHSALI ÜÇÜN BİOKOMPLEKS (VARIANT-
LAR).

(57) İxtira ətriyyat-kosmetika sənayesinə, xüsusilə ətri-
yat-kosmetik vasitə üçün təbii birləşmələr əsasında təbii
mənşəli bioaktiv komplekslərə aiddir. İxtiranın mahiyyəti
ondan ibarətdir ki, kompleks bioaktiv maddə (ŞAM) və
kompleks əmələ gətirən komponentlər tərkibindən ibarət-
dir. Beləki, «Naftovit» kompleksi BAM kimi naftalan
(küt.%) saxlayır, kompleks əmələ gətirən tərkib isə E (5,9-
6,1), C (7,9-8,1), F (5,9-6,1) vitaminləri, qızılgül (0,6-
0,7), ətirşah (1,4-1,6), reyhan (1,9-2,1) efir yağları və
struktur əmələ gətirən komponentlər: arı mumu və/və ya
lanolin (27,0-29,5) saxlayır; «Vitol» kompleksi BAM
kimi vulkan gili (55,6-54,4) saxlayır, kompleks əmələ gə-
tirən tərkib isə doldurucu: talk və/və ya kaolin (17,6-18,4)
və aşağı molekullu spirtlər: qliserin və/və ya propilenqli-
kol (26,8-27,2) saxlayır; «Vitasu-l» kompleksi BAM kimi

yod-bromlu su (89,4-67,0) saxlayır, kompleks əmələ gəti-
rən tərkib isə aşağı molekullu spirtlər: qliserin və/və ya
sorbitol və/və ya propilenqlikol və/və ya dipropilenqlikol
(10,0-30,0), qar kitrəsi (0,5-2,0), trilon B (0,1-1,0) saxla-
yır.

(21) a2004 0090

(22) 03.05.2004

(51)⁷A 61K 33/30, 47/12; A 61P 17/02(71)(72) Usubəliyev Bəybala Tacı oğlu, Mehdiyeva Ni-
gar İsmayıl qızı, Zeynalova Almas Abdulhəd qızı
(AZ)(54) YARASAĞALDICI VƏ REGENERASIYAEDİCİ
PREPARAT.

(57) İxtira tibbə, məhz dermatologiyaya aiddir və açıq ya-
raların müalicəsində, dərinin yara yerlərinin tam bərpa
olunmasında, əməliyyatdan, yanıqlardan və digər travma-
lardan sonra yaranmış çarıqların işlənməsi üçün, eləcə də
kosmetik kremlərin hazırlanması üçün istifadə oluna bilər.
İxtiranın əsas məsələsi dəriyə heç bir mənfi təsir göstər-
mədən qısa müddət ərzində onun tam bərpasına nail ol-
maqdır. Qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, yarasəğal-
dıcı və regenerasiyaedici preparat təsiredici maddədən və
məhləm əsasında ibarət olmaqla, tərkibində komponent-
lərin aşağıdakı kütlə faizi ilə nisbətində təsiredici maddə
kimi sink-benzoat saxlayır:

Sinkbenzoat	0,8-1,0
Məhləm əsası	99,0-99,2

(21) a2004 0075

(22) 26.04.2004

(51)⁷A 61K 33/38, 47/12; A 61P 31/10(71)(72) Usubəliyev Bəybala Tacı oğlu, Mehdiyeva Ni-
gar İsmayıl qızı, Zeynalova Almas Abdulhəd qızı
(AZ)

(54) GÖBƏLƏK ƏLEYHİNƏ PREPARATI.

(57) İxtira tibbə, məhz dermatologiyaya aid olub, göbələk
xəstəliklərinin müalicəsində istifadə oluna bilər. İxtiranın
əsas məsələsi orqanizmə mənfi təsir göstərmədən göbələk
bakteriyalarını tamamilə məhv etməkdən ibarətdir. Qoyu-
lan məsələ onunla həll olunur ki, göbələk əleyhinə prepa-
rat benzoy turşusu birləşməsindən ibarət olub, həmin bir-
ləşmə kimi özündə gümüş paraoksibenzoat saxlayır.

(21) a2003 0125

(22) 12.06.2003

(51)⁷A 61K 35/78(71) Süleymanov Tahir Abbasəli oğlu (AZ), Kərimov
Yusif Balakərim oğlu (AZ)(72) Süleymanov Tahir Abbasəli oğlu (AZ), Kərimov
Yusif Balakərim oğlu (AZ), Kovalyov Sergey Vla-
dimiroviç (UA)

(54) YANIQ ƏLEYHİNƏ VASİTƏ.

(57) İxtira tıbb sahəsinə, xüsusilə yanıq əleyhinə təsirə malik olan vasitələrə aiddir. İxtiranın mahiyyəti saflara və yaxud nar yağının yanıqəleyhinə vasitə kimi tətbiqi ilə təmamlanır. Saflara yaxud nar yağının yanıq əleyhinə fəallığı çaytikanı yağından yüksəkdir. Onlar məlum vasitəyə nisbətən müalicə müddətini 2,4 dəfə azaltmaqla şüa zədələnməsinin qarşısını alır. Onların əsasında yanıqəleyhinə təsirə malik müalicə preparatlarının hazırlanması nəzərdə tutulur.

BÖLMƏ B**MÜXTƏLİF TEXNOLOJİ PROSESLƏR****B 01**

(21) 99/001260

(22) 10.12.1998

(51)⁷B 01D 19/00

(71) Dövlət Elmi-Tədqiqat və Layihə İnstitutu «Dəniz-neftqazlayihə» (AZ)

(72) Mövsümov Ağasəf Ağakərim oğlu, Əfəndiyev Tofig Xalid oğlu (AZ)

(54) MAYE DEQAZATORU.

(57) İxtira mayelərdən qazların ayrılmasında istifadə edilən quruglara aid olub, məsələn, neft və qazçıxarma sənayesində tətbiq edilə bilər. İxtiranın məğzi ondan ibarətdir ki, maye deqazatorunun tərkibində gövdə, onun daxilində yerləşdirilmiş horizontal deşikli disk, fırlanmaq və şaquli istiqamətdə hərəkət etmək imkanı olan horizontal pərli disk, maye daxil olan qısa boru, daxilində ventilyator yerləşən qazları çıxardan qısa boru daxilidirlər. Pərli horizontal diskin pərləri çevrənin qövsü şəklində hazırlanmış və mayenin daxil olduğu bucaq isə $18-30^{\circ}$, çıxdığı bucaq isə $18-26^{\circ}$ altında yerinə yetirilmişdir. Həmdə maye daxil olan qısa boru deşikli horizontal diskin altında yerləşdirilmişdir. Təklif olunan texniki həllin mayelərdən qazların ayrılmasında istifadəsi prototiplə nisbətən deqazatorun kiçik qabarit ölçülərinə və kütləsinə malik olmaqla, qazayırmanın səmərəliliyini kəskin dərəcədə artırır, onun konstruksiyası əhəmiyyətli dərəcədə sadələşdirir.

B03

(21) a2003 0237

(22) 19.11.2003

(51)⁷B 03C 5/00

(71)(72) Qaraja Valentin Vasilyeviç (UA), Jdanov Vyacheslav Mixayloviç (UA), Derqunov Vladimir Yakovleviç (UA)

(54) DİELEKTRİK MAYELƏRİN TƏMİZLƏNMƏSİ ÜÇÜN QURĞU.

(57) Qurğu hidravlik sistemlərdəki işçi mayelərin, xalq təsərrüfatının bütün sahələrində istifadə olunan sürtgü yağlarının, dielektrik mayelərin və yanacaqların təmizlənməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur. İxtiranın məqsədi - mayelərin

emulsiya suyundan, mexaniki qatqılar və 0,5 mkm-dək ölçüdə olan xırda dispersiyalı fraksiyalardan təmizlənmə dərəcəsinin artırılması və eyni zamanda, qurğunun buraxma qabiliyyətinin və onun etibarlılığının artırılmasıdır. Qoyulan məqsəd, qurğunun korpusunda filtpaketin müvafiq yerləşdirilməsi, filtpaketdən keçən təmizlənən mayenin istiqamətləndirilməsi, torşəkilli büzmələnməmiş elektrodla tor siminin radiusu R_c və simlərin dövrü α arasındakı R_c/α nisbətinin 0,18-0,22 intervalında təsbit olunması və büzmələnməmiş elektrodun təmizlənən maye axını istiqamətinə 100-135 dərəcə bucaq altında yerləşdirilməsi vasitəsilə əldə edilir. Bundan başqa, dielektrik doldurucu qismində uzununu boyu kapillyarlı hidrofob lifli təbii orqanik mahlıcdan, məsələn, təbii yundan istifadə etmək təklif olunur.

B 29

(21) a2003 0153

(22) 07.07.2003

(51)⁷B 29C 51/22

(71) Bakı Dövlət Neft Akademiyası (AZ)

(72) Rəhimov Arif Məhi oğlu, Əliyev Çingiz Arif oğlu, Mehdiyev Cavid Şəhadət oğlu (AZ)

(54) PLASTİK KÜTLƏLƏRDƏN HİSSƏLƏR HAZIRLAMAQ ÜÇÜN QURĞU.

(57) İxtira konstruksiya materiallarının texnologiyası sahəsinə aiddir və elektrik keçiriciliyi plastik kütlələrdən müxtəlif qalınlıqlı və ölçülü silindrik hissələrin hazırlanması üçün istifadə oluna bilər. Silindrik çənbərdən, qızdırıcı qurğudan fırladıcı düyüdü və içdiyirliyi elementdən ibarət qurğu təklif olunur ki, burada içdiyirliyi element silindrik çənbərin fırlanma oxuna nəzərən eksentrik yerləşən aparıcı ebonit diyircək şəklində yerinə yetirilmişdir. Hazırlanmış hissələrin səthi $R_a=0,30-0,35$ mkm hüduclarında kələ-kötürlüyə malikdir.

BÖLMƏ C**KİMYA VƏ METALLURGIYA****C 03**

(21) a2003 0061

(22) 08.04.2003

(51)⁷C 03C 3/12, 3/32

(71) Bakı Dövlət Universiteti (AZ)

(72) İlyasov Teymur Məmməd oğlu, İsmaylov Zakir İslam oğlu, Allazov Mahmud Rüstəm oğlu, Abbasova Rəna Firidun qızı, Babanlı Məhəmməd Baba oğlu (AZ)

(54) HALKOGENİDLİ ŞÜŞƏ.

(57) İxtira yarımkeçirici materiallara, xüsusən optoelektronikada, əsasən də elektrooptik deflektorlarda istifadə olunan yüksək keçiriciliyə malik şəffaf şüşələrə aiddir. Arsen və kükürd əsaslı halkogenidli şüşə komponentlərin: As - 44,7÷48,0; S - 49,5÷54,1; Sm - 1,2÷2,5 (at.%) nisbətə

tində əlavə olaraq, samarium saxlayır. Təklif olunan şüşə aşağı xüsusi müqavimətə (10^6 - 10^7 om.cm) və daha geniş şəffaflıq sahəsinə (0,52-13,0mkm) malikdir.

C 05

(21) a2003 0068

(22) 15.04.2003

(51)⁷C 05B 1/02

(71) Sumqayıt Dövlət Universiteti (AZ)

(72) Səmədov Muxtar Məmməd oğlu (AZ)

(54) SUPERFOSFATIN ALINMASI ÜSULU.

(57) İxtira mineral gübrələrin, xüsusən sadə superfosfatın alınması üsuluna aiddir, ondan həmçinin ammoniyaklaşdırılmış superfosfatın alınması üçün istifadə etmək olar. İxtirada, fosfat xammalının, reagentləri fasiləsiz qarışdırmaqla sulfat turşusu ilə parçalanması, sonra da reaksiya kütləsinin yetişməsindən ibarət olan superfosfatın alınması üsulunu təklif edirlər ki, burada parçalanmanı 80-90% sulfat turşusu və 10-20% 50%-li ammonium bisulfat məhlulundan ibarət qarışıqın stexiometrik miqdarı ilə aparırlar, bu zaman sulfat turşusunun başlanğıc temperaturunu 80-85°C həddində saxlayırlar, reagentlərin qarışdırılmasını isə 9-10 dəqiqə müddətində həyata keçirirlər. Alınan superfosfat yetişdikdən sonra aşağıdakı keyfiyyət göstəricilərinə malik olur (kütə %): $P_2O_{5üm}$ - 21,18-20,69; $P_2O_{5mən}$ - 19,45-20,21; $P_2O_{5sərb}$ - 6,13-6,58; N - 1,01-2,0; H_2O - 9,17-9,85; parçalanma dərəcəsi - 94,01-95,42.

C 07

(21) a2003 0119

(22) 06.06.2003

(51)⁷C 07C 39/02-39/06

(71) Bakı Dövlət Universiteti (AZ)

(72) Yusubov Niftali Nadir oğlu, Cəmbəyov Nazil Fərrux oğlu, İsmayilov Zakir İslam oğlu (AZ)

(54) 4-DİETİLAMİNOMETİL-2,6[Dİ-ÜÇLÜ.BUTİL] FENOL POLİPROPİLENİN OKSİDLƏŞMƏ İNGİBİTORU KİMİ.

(57) İxtira 4-dietilaminometil-2,6[di-üçlü.butil]fenol yeni kimyəvi birləşməsinə aiddir hansı ki polipropilenin oksidləşmə ingibitoru kimi istifadə oluna bilər. İxtiranın məsələsi yüksək effektiv, ucuz başa gələn polipropilenin oksidləşmə ingibitorunun sintezidir. Qoyulan məsələyə, yeni sintez olunmuş 4-dietilaminometil-2,6[di-üçlü.butil] fenolu polipropilen kimi yüksəktonnajlı polimerin termooksidləşmə destruksiyasının ingibitoru kimi istifadə etməklə nail olunur.

(21) a2003 0058

(22) 08.04.2003

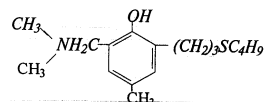
(51)⁷C 07C 321/06, 323/02; C 23F 11/00, 11/14

(71) Bakı Dövlət Universiteti (AZ)

(72) Yusubov Niftali Nadir oğlu, İsmayilov Zakir İslam oğlu, Bayramov Musa Rza oğlu (AZ)

(54) 1-(2-HİDROKSİ-3-DİMETİLAMİNOMETİL-5-METİLFENİL)-4-TİOOKTAN METALLARIN KORROZİYA İNHİBİTORU KİMİ.

(57) İxtira üzvi kimyaya, məhz korroziya inhibitoru kimi istifadə oluna bilən 1-(2-hidroksi-3-dimetilaminometil-5-metilfenil)-4-tiooktan birləşməsinə aiddir. Formulu

olan 1-(2-hidroksi-3-dimetilaminometil-5-metilfenil)-4-tiooktan poladın korroziya inhibitoru kimi təklif olunur. İddia olunan birləşmə hidrogen sulfidli qazkondensat quyuları sistemində istifadə üçün məsləhət görülür.

(21) a2003 0059

(22) 08.04.2003

(51)⁷C 07C 321/06, 323/02; C 10L 10/04

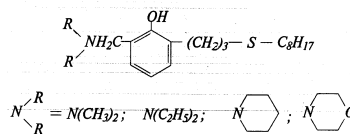
(71) Bakı Dövlət Universiteti (AZ)

(72) Yusubov Niftali Nadir oğlu, İsmayilov Zakir İslam oğlu, Bayramov Musa Rza oğlu, Əliyeva Fizzə Cəbrail qızı (AZ)

(54) L-(2-HİDROKSİ-3-DİALKİLAMİNOMETİL-FENİL)-4-TİODODEKANLAR REAKTİV YANACAQLARA TERMOSTABİLLƏŞDİRİCİ AŞQARLAR KİMİ.

(57) İxtira üzvi kimyaya, məhz reaktiv yanacaqlara termostabilləşdirici aşqarlar kimi istifadə oluna bilən birləşmələrə-l-(2-hidroksi-3-dialkilaminometilfenil)-4-tiododekanlara aiddir.

Düsturu

olan reaktiv yanacaqlara termostabilləşdirici aşqarlar kimi 1-(2-hidroksi-3-dialkilaminometilfenil)-4-tiododekanlar təklif olunur.

(21) a2000 0090

(22) 18.04.2000

(51)⁷C 07C 67/00, C 07C 67/10

(71) Azərbaycan Dövlət Elmi Tədqiqat «Olefin» İnstitutu (AZ)

(72) Sadiqov Fikrət Məmməd oğlu, Əliyuliyev Ramiz Məmməd oğlu, Dadaşova Fərqanə Salam qızı, Rzayev Abdülməcid Seyidrza qızı, Polçayev Ramiz Abdurəb oğlu (AZ)

**(54) POLİMER MATERIALLARI ÜÇÜN PROPİ-
LENGLİKOL NAFTENATLARIN PLASTİFI-
KATOR KİMİ SƏMƏRƏLİ ALINMA ÜSULU.**

(57) İxtira neft-kimyası sahəsinə aiddir və naften turşularının glikol efirlərinin səmərəli alınma üsulunu əhatə edir. Naften turşuları duzlarının xlor törəməli karbohidrogenlərin qarşılıqlı təsiri nəticəsində alınır. Xlor törəməli karbohidrogen 1,2-dixlorpropandan istifadə edilir. Proses 200-220°C temperaturda aparılır. Prosesin davam etmə müddəti 1,5-2 saatdır. Prosesin texnoloji təkmilləşdirilməsi həmin prosesdə suda həll olmayan kalsium naftenatın tətbiqi nəticəsindədir ki, bu həm də efirlərin çıxımı 90-97%-ə çatdırır və eləcə də aralıq məhsulların alınmasının qarşısını alır.

(21) a2003 0129

(22) 17.06.2003

(51)⁷C 07F 9/165, C 10M 137/10

(71) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının akademik Ə.M.Quliyev adına Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)

(72) Musayeva Bella İskəndər qızı, Mustafayev Nazim Pirməmməd oğlu, Quliyeva Mələk Əbdül qızı, Novotorjina Nelli Nikolayevna (AZ)

**(54) DİİZOPROPİLDİTİOFOSFAT TURŞUSUNUN
β-OKSİ-γ-ASETOKSİPROPİL EFİRİ SÜRTKÜ
YAĞLARINA YEYİLMƏ VƏ SİYRİLMƏYƏ
QARŞI AŞQAR KİMİ.**

(57) İxtira üzvi kimya sahəsinə konkret olaraq, yeni kimyəvi birləşmələrə, o cümlədən sürtkü yağlarına yeyilmə və siyirməyə qarşı aşqar kimi istifadə edilə bilən diizopropilditiofosfat turşusunun β-oksi-γ-asetoksipropil efirinə aiddir. İxtiranın məsələsi sürtkü yağlarının yeyilmə və siyirmə xassələrini yaxşılaşdırmaqdan ibarətdir. Qarşıya qoyulan məsələyə sürtkü yağlarında yeyilmə və siyirməyə qarşı aşqar kimi istifadə edilə bilən diizopropilditiofosfat turşusunun β-oksi-γ-asetoksipropil efirinin yeni birləşməsinin sintezi ilə nail olunur. Təklif olunan diizopropilditiofosfat turşusunun efiri 70-80°C temperaturda α-monoxlorhidrin qliserinin asetil efiri ilə natrium diizopropilditiofosfatın qarşılıqlı təsiri ilə sintez edilir. Sintez edilmiş diizopropilditiofosfat turşusunun β-oksi-γ-asetoksipropil efiri yüksək yeyilmə və siyirməyə qarşı xassələrə malikdir və bu xassələrə görə prototip kimi götürülmüş diizopropilditiofosfat turşusunun β-oksi-γ-asetoksipropil efirindən xeyli üstündür.

C 08

(21) a2003 0060

(22) 08.04.2003

(51)⁷C 08G 59/42, C 08F 222/06

(71) Bakı Dövlət Universiteti (AZ)

(72) Əkbərov Oqtay Hümət oğlu, Verdiyeva Rəsmiyə Elbrus qızı, Əkbərov Elçin Hümət oğlu, Quliyeva Nailə Məmmədağa qızı (AZ)

(54) EPOKSİD KOMPOZİSİYASI.

(57) İxtira yüksəkmolekullu birləşmələr kimyasına aiddir və epoksid qətranları əsasında kompozisiyaların hazırlanmasında istifadə oluna bilər. İxtiranın məqsədi epoksid qətranı əsasında bərkidilmiş kompozisiyaların möhkəmliyini və termiki davamlığını artırmaqdır. Bu məsələ onunla həll olunur ki, epoksid kompozisiyasının tərkibinə bərkidici kimi malein anhidridi, allilfenil efiri və stirolun üçlü birgə polimeri (BP) komponentlərin aşağıdakı kütlə nisbətlərində daxil edilir:

Epoksid qətranı 70-85

Bərkidici 15-30

İxtiranın fərqləndirici əlaməti-bərkidilmiş epoksid kompozisiyasının fiziki mexaniki xassələrinin yaxşılaşdırılmasıdır. Üçlü birgə polimerlə bərkidilmiş epoksid kompozisiyası yapışdırıcı kompozisiya kimi istifadə oluna bilər.

(21) 99/001558

(22) 27.00.1997

(51)⁷C 08L 7/00-21/00

(71) Kazımov Sabir Məmmədəli oğlu (AZ)

(72) Kazımov Sabir Məmmədəli oğlu, Əliquliyev Ramiz Məmməd oğlu, Babayev Əbülfəz İsmayıl oğlu, İbrahimov Hikmet Camal oğlu, İbrahimova Zəfirə Məhərrəm qızı, Cümşüdoğ Fəzail İsmayıl oğlu, Hacı Əminə Mir İbrahim qızı, Balacanova Güllüzar Məmməd oğlu (AZ)

(54) POLİMER KOMPOZİSİYASI.

(57) İxtira divinilstirol kauçuku (DSK) əsasında plastifikasiya olunmuş kompozisiyalar alınması sahəsinə aiddir və şin sənayesində istifadə oluna bilər. İxtiranın mahiyyəti ondan ibarətdir ki, təklif olunan tərkibi SKS-30, ARKM-15 markalı DSK və SKS-30, ARKM-15, SKD kauçuklarının qarışığı, doldurucu (sink oksidi, stearin, oktofor, asetopanil R, mikrovosk, 4010 N-li məhsul, nitroza, sulfın 18, texniki kömür P234, kükürd) və plastifikatordan ibarət polimer kompozisiyasında plastifikator kimi α-metilstirolun di-, tri- və tetramerlərinin aşağıda göstərilən nisbətində qarışığından istifadə edilir:

60-80% 4-metil 2,4-difenilpenten-1,2;

10-20% 1,1,3-trimetil 3 fenilindan;

10-20% α-metilstirolun trimer və tetramerləri (α-metilstirolun dimeri istehsalının tullantıları).

(21) a2003 0132

(22) 19.06.2003

(51)⁷C 08L 9/00, C 08K 3/00

(71) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)

(72) Rəhimov Arif Məhi oğlu, Həsənov Ramiz Əliş oğlu, Həsənov İlman İman oğlu, Əliyev Çingiz Arif oğlu, Mehdiyev Cavid Şəhəvət oğlu (AZ)

**(54) KIPLƏŞDİRİCİLƏRİ HAZIRLAMAQ ÜÇÜN
KOMPOZİSİYA MATERIALI.**

(57) İxtira kauçuk və onun törəmələri əsaslı yüksək molekulyar birləşmələrinin kompozisiyalarına aiddir və maşın-qayırmada istifadə oluna bilər.

Kipləşdiriciləri hazırlamaq üçün kompozisiya materialı tərkibində sintetik butadiennitril kauçuku, polivinilxlorid, kükürd, altaks, tiuram, mis, texniki qurum və sink oksidi, komponentlərin aşağıdakı nisbətində, çəki % ilə saxlayır:

CKH-26 markalı butadiennitril sintetik kauçuku	50,5-63
Polivinilxlorid	25-35
Kükürd	0,5
Tiuram	1,0
Altaks	1,0
Mis	0,5-1,5
Texniki qurum	5,0
Sink oksid	4,0-5,5

Təklif olunan kompozisiya materialı yüksək fiziki-mexaniki və istismar göstəricilərinə malikdir.

C 10

(21) a2002 0201

(22) 24.10.2002

(51)⁷C 10G 33/04; C 07C 43/10, 215/08

(71) "Midiya" kiçik müəssisəsi (AZ)

(72) Kamilov Mirnağı Ağahüseyn oğlu, Əhmədov Sabir Mustafa oğlu, Abdullayev Yaqub Hidayət oğlu, Nəsirov Mədət Cəvallah oğlu (AZ)

(54) DEEMULQATOR.

(57) İxtira deemulqatordan istifadə etməklə neftin de-emulsifikasiya edilməsi (susuzlaşdırılması, duzsuzlaşdırılması və mexaniki qarışıqlardan təmizlənməsi) sahəsinə, yəni davamlı neft emulsiyalarını daşımaq üçün yeni deemulqatorun tərkibinə aiddir. İxtirada əsas məsələ de-emulsifikasiyaedici qabiliyyəti yüksək, iqtisadi cəhətdən sərfəli olan deemulqatorun alınması və onların çeşidinin artırılmasıdır. İxtirada qoyulmuş məsələ onunla həll edilir ki, deemulqator ionlaşmayan səthi aktiv maddədən, natrium naftenatlardan və sudan ibarət olaraq, tərkibində ionlaşmayan səthi-aktiv maddə kimi poliefirlər istehsalının məhsulu olan Laprol-3603, natrium naftenatlar kimi isə açıq neft məhsullarının qələvi ilə işlənməsindən alınan tullantı (NMQT) və əlavə olaraq aminospirt, izopropil spirtini komponentlərin nisbətində kütlə %-lə saxlayır:

Laprol-3603	40-45
Açıq neft məhsullarının qələvi ilə işlənməsindən alınan tullantı (NMQT)	12-16
Aminospirt	2,0-2,5
İzopropil spirt	13-16
Su	qalanı

Aminospirt kimi deemulqator monoetanolamin və ya dietanolamin saxlayır. Beləliklə deemulqator «KƏAN» müxtəlif tərkibdə olan emulsiyalı neftlərin susuzlaşdırılması və duzsuzlaşdırılmasında geniş tətbiq oluna bilər.

(21) 99/001252

(22) 24.09.1998

(51)⁷C 10G 45/36

(31) 19608241.2

(32) 04.03.1996

(33) DE

(86) PCT/EP 97/00960 27.02.1997

(71) BASF AKTIYENGEZELŞAFT(DE)

(72) Vikari Maksimilian, Valter Mark, Şvab Ekkehard, Myuller Hans-İoahim, Kons Jermen, Dillint Ştefan, Polanek Peter (DE)

(74) Əfəndiyev V.F. (AZ)

(54) RİFORMİNQ AXINLARINDA DİYENLƏRİN SELEKTİV HİDROQENLƏŞDİRİLMƏSİ ÜSULU.

(57) İxtira, dienlərin selektiv hidrogenləşdirilməsi üsulu, o cümlədən, riforminq axınlarında dienlərin, tərkibində, nikel olan çökdürülmüş katalizator, selektiv hidrogenləşdirilməsi üsuluna aiddir. Bundan əlavə ixtira, yüksək təmizlik dərəcəsinə malik olan aromatik birləşmələrin və ya onların qatışıqlarının alınması üsuluna aiddir. Qarşıya qoyulmuş məsələ onunla həll olunur ki, tərkibində, dien olan riforminq axını, sərbəst hidrogenin iştirakı ilə, çökdürülmüş nikel katalizatorunda, 40-100°C temperatur intervalında, 3-20 bar təzyiq intervalında və 1-10 kq/(litr x saat) kütlə sərfi (WHSV) intervalında hidrogenləşdirirlər.

C 25

(21) a2003 0133

(22) 20.06.2003

(51)⁷C 25D 11/00, 11/32

(71) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Kimya Problemləri İnstitutu (AZ)

(72) Salahova Elza Əbdüzbiz qızı, Novruzova Firuzə Saleh qızı (AZ)

(54) RENİUM DİSULFİDDƏN İBARƏT NAZİK TƏBƏQƏLİ ÖRTÜKLƏRİN ALINMASI ÜSULU.

(57) İxtira elektrokimyəvi üsul ilə həm yarımqeçiricilər texnikasında, həm də neft emalı sənayesində katalizator kimi istifadə edilən renium disulfiddən ibarət nazik təbəqəli örtüklərinin alınmasına aiddir. Renium disulfiddən ibarət nazik təbəqəli örtüklərin $0,2-2,5 \cdot 10^3 \text{ mol/l}$ NH_4REO_4 , $1,5-3,0 \cdot 10^{-3} \text{ mol/l}$ NH_2CSNH_2 , $0,5-1,25 \cdot 10^3 \text{ mol/l}$ $\text{H}_2 \text{SO}_4$ tərkibli elektrolitdən aşağıdakı elektroliz şəraitində $\text{pH}=1-1,5$, $65-75^\circ\text{C}$ temperaturda, 25-30 dəqiqə müddətində alınması üçün elektrokimyəvi üsul təqdim edilmişdir. Təqdim olunmuş üsul bir fazalı, müntəzəm, narın kristallı, elektrod səthi ilə möhkəm birləşmiş nazik təbəqəli «p» növ keçiriciliyə malik renium disulfiddən ibarət örtüklərin alınmasına imkan verir.

C 30

- (21) a2003 0223
(22) 04.11.2003
(51)⁷C 30B 13/00, 29/06, 29/08
(71) Sumqayıt Dövlət Universiteti (AZ)
(72) Tahirov Vladimir İsmayıl oğlu, Qəhrəmanov Nadir Fərrux oğlu, Məmmədov Nüsrət Səməd oğlu, İbrahimova Afaq Rafiq qızı (AZ)
(54) QİDALANDIRICI XƏLİTƏNİN HAZIRLANMASI ÜSULU.

(57) İxtira yarımkeçiricilər metallurjiyasına aid olub binar bərk məhlulların müxtəlif tərkibli monokristalın alınması sahəsində tətbiq oluna bilər. İxtiranın məsələsi yüksək keyfiyyətli qidalandırıcı xəlitənin hazırlanmasıdır. Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, qidalandırıcı xəlitənin hazırlanması üsulunda binar bərk məhlulların ərintisindən olmaqla, hazırlanmış xəlitəni 1050-1055°C temperaturda yenidən zona kristallaşmasına uğradırlar və ərimiş zonanın son hissəsi xəlitənin sonuna çatdıqda prosesi başa çatdırırlar.

- (21) a2003 0078
(22) 22.04.2003
(51)⁷C 30B 13/14, 13/16, 29/06, 29/08
(71) Sumqayıt Dövlət Universiteti (AZ)
(72) Tahirov Vladimir İsmayıl oğlu, İbrahimova Afaq Rafiq qızı, Cəfərov Turan Qasım oğlu, Qəhrəmanov Nadir Fərrux oğlu (AZ)
(54) ZONA ƏRİTMƏ YOLU İLƏ QİDALANDIRICI XƏLİTƏNİN HAZIRLANMASI ÜSULU.

(57) İxtira yarımkeçiricilər metallurjiyasına aiddir və bərk binar məhlulların monokristallarının alınması sahəsində tətbiq edilə bilər. Təklif olunan ixtiranın əsas məqsədi qidalandırıcı xəlitələrdə mikroçatların aradan qaldırılmasıdır. Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll edilir ki əvvəlcədən hazırlanmış müəyyən tərkibli bircinsli silindrik qidalandırıcı xəlitəni seçilmiş temperatur rejimində birdəfəlik yenidən kristallaşmaya uğradırlar, və ərinmiş zonanın ön kənarı xəlitənin sonuna çatdıqda, komponentlərin konsentrasiyasının xəlitə boyu sıçrayışlı paylanması qarşısını almaq məqsədi ilə, onu mexaniki yolla kənar edirlər.

- (21) a2003 0220
(22) 04.11.2003
(51)⁷C 30B 13/14, 13/16, 29/06, 29/08
(71) Sumqayıt Dövlət Universiteti (AZ)
(72) Tahirov Vladimir İsmayıl oğlu, Qəhrəmanov Nadir Fərrux oğlu, Məmmədov Nüsrət Səməd oğlu, Tahirov Ülvi Vladimir oğlu, Qəhrəmanov Emil Nadir oğlu (AZ)
(54) MONOKRİSTAL YETİŞDİRİLMƏSİ PROSESİNİN İDARƏEDİLMƏSİ ÜSULU.

(57) İxtira yarımkeçiricilər metallurjiyasına aid olub binar bərk məhlulların müxtəlif sabit tərkibli monokristalların alınması sahəsində tətbiq edilə bilər. İxtiranın məqsədi yetişdirilən monokristalın keyfiyyətinin yüksəldilməsidir. Qarşıya qoyulan məsələni təklif olunan ixtiraya əsasən həll etmək üçün ikinci komponentin yetişdirilən kristalda olan qatılığının qidalandırıcı xəlitə və yetişdirilən kristalın yerdəyişmə sürətlərindən və eyni zamanda ərintinin cari rejiminin temperaturunun dəyişdirilməsi yolu ilə tənzimlənməsindən başqa, əlavə olaraq, ikinci komponentin yetişdirilən kristaldakı qatılığına uyğun olan cari rejimin qararlaşmış; temperaturu ilə monokristalın yetişdirilməsinin sonrakı rejimi üçün qızdırıcının, temperaturu arasındakı gecikmə vaxtını (τ_0) təyin edilir və baxılın rejimin qurtarmasına τ_0 müddəti qalmış τ_0 kəmiyyətindən asılı olaraq qızdırıcının monokristalın yetişdirilməsinin növbəti rejiminə keçmək üçün lazım olan temperaturunu dəyişdirirlər.

- (21) a2003 0222
(22) 04.11.2003
(51)⁷C 30B 15/00, 29/06, 29/08
(71) Sumqayıt Dövlət Universiteti (AZ)
(72) Tahirov Vladimir İsmayıl oğlu, Qəhrəmanov Nadir Fərrux oğlu, Məmmədov Nüsrət Səməd oğlu, İbrahimova Afaq Rafiq qızı, Cəfərov Turan Qasım oğlu, Sadilova Sevil Seydulla qızı (AZ)
(54) MONOKRİSTALIN ALINMA ÜSULU.

(57) İxtira yarımkeçiricilər metallurjiyasına aid olub binar bərk məhlulların müxtəlif tərkibli monokristalın alınması sahəsində tətbiq oluna bilər. İxtiranın məsələsi yüksək keyfiyyətli monokristalın yetişdirilməsidir. Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, monokristalın alınma üsulunda silindrik putadan və qidalandırıcı xəlitədən istifadə etməklə binar bərk məhlulların ərintisindən dartma ilə olmaqla, qidalandırıcı xəlitə kimi, tərkibində binar komponentlərinin tarazlıq əyrisinə əsasən ikinci komponentin paylanma əmsalı (k) təyin edilən xəlitədən istifadə edirlər və $k < 1$ qiymətində hazırlanmış xəlitənin başlanğıcından qidalandırıcı xəlitənin başlanğıcı kimi istifadə edirlər.

BÖLMƏ E

TİKİNTİ, MƏDƏN İŞLƏRİ

E 21

- (21) a2003 0089
(22) 02.05.2003
(51)⁷E 21B7/12; B 63B 35/44
(71) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)
(72) Kərimov Zahid Hacı-Bala oğlu, Məmmədov Nazim Fərhad oğlu (AZ)
(54) ÜZƏN QAZMA QURĞUSUNUN BORU KƏMƏRİNİN, ƏSASƏN, DƏNİZ DİRƏYİNİN İŞİNİ TƏDQIQ EDƏN STEND.

(57) İxtira yarım dalmalı üzən qazma qurğusundan quyularının qazılmasına, əsasən, boşluğunda qazma kəməri yerləşmiş dəniz dirəyinin stend sınaqlarına aiddir. İxtiranın məsələsi daxilində qazma kəməri yerləşmiş suayırıcı borunun dəniz dirəyinin qarşılıqlı işinin tədqiqində xətalardan aradan qaldırılmasıdır. Üzən qazma qurğusunun boru kəmərinin, əsasən dəniz dirəyinin işini tədqiq edən stenddə özü, dayaq, tədqiq olunan boru kəməri boşluğunda yerləşmiş elastik dartı, onun yuxarı ucu ilə əlaqəli dartı vasitəsi, deformasiya düyünü və vericiləri olmaqla, ixtiraya əsasən, deformasiya düyünü bir ucu dəniz dirəyinə, digər ucu isə tənzimləyici qayka ilə dayağa bağlanmış metal milə bərkidilmiş yay şəklində yerinə yetirilmişdir tenzometrik deformasiya vericiləri isə dəniz dirəyi üzərində yerləşdirilmişdir.

- (21) a2003 0183
(22) 01.10.2002
(51)⁷E 21B 19/12, F 16G 11/04
(71) «AZİNMAŞ» Törəmə Açıq Səhmdar Cəmiyyəti (AZ)
(72) Səfiyev Namiq İlyas oğlu, Babayev İlqar Əhəd oğlu, Mərdanova Giləxanım Xanbala qızı (AZ)
(54) KANAT BAŞLIĞI.

(57) İxtira kanatla yük qaldırmaq sahəsinə aiddir və məs, neft və qaz quyularına kanatla alət, cihaz, tərtibat və s. endirib qaldırmaq üçün avadanlığın tərkibində istifadə edilə bilər. İxtiranın məsələsi kanat başlığının kanatla etibarlı birləşməsini, sadə yolla çıxarılıb yenidən kanatın üzərində bərkidilməsini və başlığın kanata zədə vurmamasını təmin etməkdən ibarətdir. Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, kanat başlığı, tərkibində kanat ucuna geydirilmiş içi boş gövdə, kanatı gövdə ilə birləşdirən vasitə olan səpələnən material və gövdə boşluğunu qapanan qapaq olmaqla, ixtiraya əsasən gövdənin konusvari hazırlanmış boşluğunda eyni xarici səthi və kanat üçün daxili dəliyi olan sanqa yerləşdirilib, belə ki, səpələnən material kanatla sanqanın divarı arasında yerləşdirilib, qapaqla sanqa isə qonşu oturacaqları ilə bir-birinə qovuşub.

- (21) a2003 0198
(22) 22.09.2003
(51)⁷E 21B 37/06
(71) «Abşeronneft» Neft və Qazçıxarma İdarəsi (AZ)
(72) Seyidov Mircəfər Mirəli oğlu, Qafarov Nizami Hüseyn oğlu, Məmmədov Kamil Qüdrət oğlu, Süleymanova Sevda Abas qızı, Qafarova Gülyetər Mikayıl qızı (AZ)
(54) ASFALT-QƏTRAN-PARAFİN ÇÖKÜNTÜLƏRİNİN QARŞISINI ALMA ÜSULU.

(57) İxtira neftçıxarma sənayesinə aiddir, bilavasitə neft hasilatı, nəqli və saxlanması sistemlərində asfalt-qətran-parafin çöküntülərinin yaranmasının qarşısını almaq üçün istifadə oluna bilər. Alüminium tərkibli birləşmənin həll-

edicisi ilə qarışığının vurulmasından ibarət olan asfalt-qətran-parafin çöküntülərinin qarşısının alma üsulu iddia olunub, harada ki, təbii qilin ağ neftlə 1:4 nisbətində, hasil olunan neftin 0,04-0,05 kütlə %-i miqdarında götürülmüş qarışığını vururlar.

- (21) 98/001183
(22) 22.04.1898
(51)⁷E 21B 43/00
(71) Poladov Əlisahib Rza oğlu, Səfərov Natiq Muxtar oğlu (AZ)
(72) Poladov Əlisahib Rza oğlu, İsmayilov Şahin Zirəddin oğlu, Aslanov Əsgər Hüseyn oğlu, Səfərov Natiq Muxtar oğlu, Dadaşov Putas Arif oğlu, Salayev Fuad Bağır oğlu (AZ)
(54) QUYUDAN MAYE QALDIRICISI.

(57) İxtira neftçıxarma sənayesinə, daha konkret olaraq, qum təzahürlü quyularda qazlift üsulu ilə neftçıxarma texnikasına aiddir. İxtiranın məsələsi - filtrin effektiv gücündən səmərəli istifadə etmək yolu ilə quyunun məhsuldarlığını artırmaq və nisbətən kiçik işəsalma təzyiqlərində quyuları müvəffəqiyyətlə işə buraxmaqdır. Qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, quyudan maye qaldırıcısı, aşağı hissəsi bir-birinə nəzərən konsentrik yerləşmiş iki sıralı, yuxarı hissəsi isə dəlikləri quyunun boruarxası fəzasını liflin konsentrik yerləşmiş iki sıralı aşağı sahəsinin həlqəvi fəzasının boşluğu ilə hidravlik əlaqələndirən keçirici vasitəsilə birləşən bir sıralı borulardan ibarət olub, aşağı hissənin daxili sırasının boşluğunda, yuxarı hissəsində həlqəvi çıxıntısı olan, daxili səthində əlavə olaraq, qabırğa şəklində, borucuğun oxuna nəzərən iti bucaq altında yönəlmiş çıxıntılar yerinə yetirilmiş, yüngül metaldan hazırlanmış sürüşən borucuq yerləşdirilmişdir, boruların daxili sırasının aşağı baş tərəfi isə silindrik doğuran üzrə daxilə əyilmişdir, həmçinin qaldırıcının yuxarı bir sıralı hissəsi işəsalma qurğuları ilə təchiz edilmişdir.

- (21) a2002 0068
(22) 15.04.2002
(51)⁷E 21B 43/08
(71) «Dənizneftqazlayihə» Dövlət Elmi-Tədqiqat və Layihə İnstitutu (AZ)
(72) Süleymanov Bağır Ələkbər oğlu, Əskərov Mikayıl Məmməd oğlu, Əliyev Ağalar Məmməd oğlu (AZ)
(54) QUYUDAN HASIL OLAN MAYENİN MAQNİTLƏ EMALI ÜÇÜN QURĞU.

(57) İxtira neftçıxarma sənayesinə məxsus olub, bilavasitə neft quyularının istismarı zamanı çıxarılan mayenin tərkibində müxtəlif mexaniki qarışıqların - qumun, duzun və kükürdün müşahidə olunduğu zaman israfada oluna bilər. İxtirada qarşıya qoyulan məqsəd qurğunun konstruksiyasının sadələşdirmək yolu ilə, quyunun təmirarəsi işləmə müddətini artırmaqdan və hasil edilən neftin keyfiyyətini yaxşılaşdırmaqdan ibarətdir. Qarşıya qoyulan məsələnin həlli quyudan hasil edilən mayeni daimi maqnit sahəsinə malik olan qurğudan buraxmaqla əldə edilir. Qurğu daimi

maqnitlə təciz edilmiş gövdədən, onun yuxarı hissəsi açıq, kənarları dəşikli, aşağısı isə bağlı və konsentrik şəkildə yerləşdirilmiş kasaşəkilli borucuqlarla təmin edilmişdir. Gövdənin aşağı hissəsi ilə birləşən, yuxarı hissə isə gövdə ilə birləşdirilən və diamaqnit xammaldan hazırlanmış bir və ya bir neçə silindrik kassetdən, ibarətdir ki, onların içində daimi dairəvi şəkilli maqnitlər yerləşdirilib, aralarında mayenin keçməsi üçün kanallar qoyulub və maye bu kanallardan keçərkən maqnitləşir və təmizlənəcək qaldırıcı borularla yuxarı qaldırılır. İxtiranın köməyi ilə qurğunun konstruksiyası sadələşir ki, bu da onun mədən şəraitində hazırlanmasına şərait yaradır.

(21) a2003 0185

(22) 27.08.2003

(51)⁷E 21B 43/11

(71) «Abşeronneft» Neft və Qazçıxarma İdarəsi (AZ)

(72) Seyidov Mircəfər Mirəli oğlu, Məmmədov Kamil Qüdrət oğlu, Babayev Rəvan Cəfər oğlu, Səfiyev İman Qəmbər oğlu, Paşayev Yunis Paşa oğlu (AZ)

(54) MƏHSULDAR LAYIN AÇILMASI ÜSULU.

(57) İxtira neftqazçıxarma sənayesi sahəsinə, məhz qoruyucu kəmərin sementlənməsindən sonra məhsuldar layın açılmasına aid olub, sementləmə üçün tamponaj məhlulu istifadə olunan quyularda məhsuldar layların açılmasında istifadə edilə bilər. İxtiranın əsas məsələsi məhsuldar layın tam açılması ilə layla quyu arasındakı hidrodinamiki əlaqənin və quyunun iqtisadi səmərəsinin yüksəldilməsidir. Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, məhsuldar layın açılması üsulu quyuya buraxılmazdan əvvəl qoruyucu kəmərdəki süzgecdə tıxacların bərkidilməsindən, tıxacla süzgecin məhsuldar lay qarşısında yerləşdirilməsindən, kəmərdə arxası fəzahnın turşu təsiri ilə dağılan materiala sementlənməsindən və turşu təsiri ilə tıxacların dağıdılmasından ibarət olub, ixtiraya görə, müxtəlif kütləli tıxacların eyni vaxtda dağıdılmasını dərinliyin artma istiqamətində kütlə çəkisi az olan tıxacdan başlayaraq yerləşdirməklə tənzimləyirlər.

(21) a2003 0076

(22) 21.04.2003

(51)⁷E 21B 43/26

(71) «Balaxanneft» Neft və Qazçıxarma İdarəsi (AZ)

(72) Məmmədov Mübariz Rza oğlu, Vəliyev Fuad Həsən oğlu, Əliverdizadə Tale Kərim oğlu, Abdinov Vaqif Yunus oğlu (AZ)

(54) DƏRİNLİK NASOS QUYULARINDA LAYIN QUYUDİBİ ZONASINA HƏRƏKƏT VERMƏK ÜSULU VƏ OUN HƏYATA KEÇİRİLMƏSİ ÜÇÜN QURULUŞ.

(57) İxlira quyuda layın quyudibi zonasına hərəkət vermək texnika və texnologiyasına aiddir və neft sənayesində

ştanqlı quyu nasosları ilə işləyən hasilat quyularında neft hasilatını intensivləşdirmək üçün istifadə edilə bilər. İxtiranın qarşısında qoyulan məsələ mənfi təzyiğin təsirini artırmaqla ştanqlı quyu nasosu ilə işləyən quyularda qum təzahürünün azalmasından ibarətdir. Dərinlik nasos quyusunun quyudibi zonasına hərəkət vermək üsulu quyu ştanq nasosu ilə layın quyudibi zonasında mənfi təzyiqli impulsunun yaradılması və bu impulsun quyunun həlqəvi fəza ayırıcısının köməyi ilə lay istiqamətində yönəldilməsindən ibarətdir və ayırıcını irəli-geri hərəkətə gətirməklə mənfi təzyiqli impulsun amplitudasını o qiymətə qədər artırır ki, layın süzgeçli yuyulmasının intensivliyinin minimal səviyyəyə qədər azalması quyunun minimal nəzəri məhsuldarlığına uyğun olur. Ayırıcı gövdədən və silindrik formalı hermetikləşdirici elementdən ibarətdir, hermetikləşdirici elementin xarici diametri ona hermetikləşdirici boşluqda kipləşmiş vəziyyətdə irəli-geri hərəkət etmək imkanı verən ölçüdədir.

BÖLMƏ F

MEXANİKA, İŞIQLAMA, İSİTMƏ, MÜHƏRRİK VƏ NASOSLAR, SİLƏH VƏ SÜRSAT, PARTLAMA İŞLƏRİ

F 16

(21) a2003 0045

(22) 28.02.2003

(51)⁷F 16K 17/22; F 16K 47/02

(71)(72) Nəbiyev Rasim Nəsim oğlu (AZ)

(54) QORUYUCU KLAPAN.

(57) İxtira uçan aparatların hidravlik sistem qurğularına aiddir və texnikada, sənayedə və məişətdə istifadə olunan avadanlıqların hidravlik sistemində hidravlik aqreqlərini hidravlik zərbələrdən qorumaq üçün istifadə edilə bilər. İxtiranın məsələsi, lazımı hidroaqreqlər və ya hidroxətti, təyyarələrin amortizasiya dayaqlarında olduğu kimi, uzun müddətli impulsu və işçi təzyiqdən bir neçə dəfə yüksək pikləri olan hidravlik zərbələrdən etibarlı mühafizə olunmasını təmin etməkdir. Məsələ onunla həll olunur ki, qoruyucu klapan gövdə, onun boşluğunda yerləşmiş porşen, məhdudlaşdırıcı həlqə və yaydan ibarət olub, ixtiraya əsasən, porşen böyük və kiçik diametrlili pillələrdən ibarət ikipilləli hazırlanıb, onun böyük diametrlili pilləsində gövdə boşluğu ilə əlaqələnməmiş drosselləşdirici kanal yerinə yetirilib, kiçik diametrlili pilləsinin yan səthində kipləşdirici həlqə yerləşdirilib, belə ki, klapan gövdəsinin daxili səthi boşluğu ilə əlaqələnməmiş deşiyə malikdir, xarici səthi isə iki tərəfdən yivli yerinə yetirilib.

F 41

(21) a2003 0048

(22) 06.03.2003

(51)⁷F 41A 21/30

(71) «YENİ-TEX» Kompaniyası (AZ)

- (72) Xəlilov Elçin Nüsrət oğlu, Salmanov Vaqif Müseyib oğlu, Məmmədov Elçin Nadir oğlu (AZ)
 (54) ODLU SİLAH ÜÇÜN SƏSBOĞUCU.

(57) İxtira hərbi texnikaya, əsasən də atıcı silahların səsboğucularına aiddir. İxtiranın məsələsi kameranın daxilində təzyiqliq atımını artırmaqla atəş səsini azalması üçün effektivliyini yüksəldilmişdir. Odlu silah üçün səsboğucu, silindrik formalı genişlənmə kamerasından və kameranın daxilinə yerləşdirilmiş burulan arakəsmələrdən, dəlikli qapaqdan ibarətdir, o hər iki tərəfində müxtəlif istiqamətli altıpərli hava vintləri yerləşdirilmiş tutqaqla, qazın çıxması üçün ziqzaqşəkilli kanalları olan yivli tors arakəsmə ilə, lülənin xaricində yerləşdirilmiş dəlikli halqa ilə təchiz olunmuşdur, belə ki, tutqac genişlənmə kamerası böyük diametrlili ilkin genişlənmə kamerasına və kiçik diametrlili sonrakı genişlənmə kamerasına ayırır və lülənin örtüyünə yivlə birləşir, yivli tors arakəsmə isə ilkin genişlənmə kamerasında lülənin ağız hissəsinə bərkidilir, bununla yanaşı, halqa daxili tərəfdən budaq kanalla yerinə yetirilmişdir və genişlənmə kamerasının burulan arakəsmələrinin hər addımı separatorla ayrılmışdır.

BÖLMƏ G

FİZİKA

G 01

- (21) a2002 0140
 (22) 23.07.2002
 (51)⁷G 01G 7/02
 (71)(72) Paşayev Arif MirCəlal oğlu, Əfəndiyev Orxan Ziyəddin oğlu, Şahmatov İqor Yevgeniyeviç (AZ)
 (54) MAQNİT LEVİTASIYASININ ÖLÇÜ QURĞUSU.

(57) İxtira ölçü texnikasına aiddir, mayelərin və qazların sərfinin və sıxlığının, qaz və səpələnən materialların rütubətliyinin, çox kiçik çəkiyə malik olan yüküklərin çəkisinin ölçülməsində istifadə olunan cihazlarda tətbiq oluna bilər. Qurğu, şaquli quraşdırılmış solenoiddən və onun daxilindəki sabit mil şəkili maqnitdən ibarət olan dərtdi qovşağına malikdir. Solenoid ölçü kamerasının xarici hissəsində, maqnit isə onun daxilinə yerləşdirilmişdir. Ölçü kamerasının aşağı hissəsi tərəfindən, onun xaricində maqnitin solenoid oxu böyünca yerdəyişməsinin elektrik siqnalını formallaşdırın qalvanomaqnit element yerləşdirilmişdir. Qalvanomaqnit elementin çıxışındakı siqnal, solenoid cərəyanını idarə edən blok ilə gücləndirildikdən sonra, maqnitin ağırlıq qüvvəsini tarazlaşdırın və onun levitasiya vəziyyətini yaradın dərtdi qüvvəsini formallaşdırır. Solenoid cərəyanının qiyməti levitasiya edən maqnitin çəkisi ilə mütənəsbdir və həmçinin levitasiya edən maqnitə təsir edən xarici qüvvələrdən asılıdır. Bu, maqnit levitasiya qurğusunu perspektiv ölçü vasitəsi kimi maddələrin, materialların, məmulatların parametrlərinə nəzarət üçün istifadə etməyə imkan verir.

- (21) a2003 0014
 (22) 23.01.2003
 (51)⁷G 01J 5/58; H 01L 21/66
 (71) Azərbaycan Milli Aerokosmik Agentliyinin Elmi-Tədqiqat Aerokosmik İnfomatika İnstitutu (AZ)
 (72) Skubilin Mixail Demyanoviç (RU), Kasimov Fuad Calal oğlu (AZ), Varzarev Yuriy Nikolayeviç (RU), Rəhimov Murad Rauf oğlu (AZ)
 (54) PİROMETR.

(57) İxtira məlumat-ölçü və hesablama texnikasına, xüsusilə qızdırılmış cisimlərin, o cümlədən texnoloji qurğularda yarımkeçirici lövhələrin, termoemal zamanı metal-dan, keramikadan və plastmasdan olan məlumatların, metallurğiyada metal ərintilərinin və s. temperaturunun kontaktsız ölçü vasitələrinə aiddir. Pirometrə istilik şüalanmasının istifadə olunan dalğa uzunluğu diapazonunda şəffaf maddədən ibarət giriş, müxtəlif dalğa uzunluqlarında seleksiyalı iki fotoelektrik şüalanma intensivliyi vericisi, iki analog-rəqəm çeviricisi, müqayisə elementi, üç və ya elementi, və elementi, beş və elementləri qrupu, mütənəsblik əmsali tapşırıcısı, iki hesab bloku və ön cəbhə impulsları formalaşdırıcısı daxildir. Pirometr tuşlama bucaqlarının və şüalanma mənbələrindən qəbulediciyə qədər məsafənin dəyişilmələri zamanı qızdırılmış cisimlərin səthində temperaturun geniş temperatur intervalında ölçülməsini, işdə dəqiqliyin və etibarlılığın yüksəldilməsini, istismar məsələlərinin azaldılmasını təmin edir.

- (21) a2003 0155
 (22) 10.07.2003
 (51)⁷G 01N 22/00
 (71) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Kimya Problemləri İnstitutu (AZ)
 (72) Qasimov Rasim Mustafa oğlu, Qacar Çingiz Oveys oğlu, Qasimov Emin Rasim oğlu, Həsənov Samir Rafiq oğlu (AZ)
 (54) MADDƏNİN EYNİLƏŞDİRİLMƏSİ ÜSULU.

(57) İxtira, onun elmi tədqiqatlarda, kimya və neft-kimya sənayesində polyar mayelərin mikrodalğaları əks etdirməsi xarakteristikalarına görə onların keyfiyyət və miqdarının eyniləşdirilməsi üçün istifadə edilməsi üçün nəzərdə tutulub. İxtiranın məsələsi maddənin əks etdirən qatının qalınlığı nəzərə alınmaqla onun tezlik xarakteristikaları haqqında alınan məlumatın tamlığı və dürüstlüyü, eləcə də şüalanma tezliyinin seçici qiymətləri haqqında məlumatların və maddə qatında şüanın tam udulması şərtlərinin yerinə yetirilməsinə uyğun gələn maddə qatının qalınlığının maddənin eyniləşdirilməsi prosesində istifadə edilməsidir. İxtiranın mahiyyəti ondan ibarətdir ki, maddənin əks etdirmə xarakteristikalarına görə onun birmənalı və dürüst eyniləşdirilməsi məqsədilə, maddənin impuls zondlaşdırılması onun dəyişən qalınlıqlı qat şəraitində aparılır, bu zaman maddənin eyniləşdirilməsi üçün əks olunan siqnalın Furiye-çevrilməsi nəticəsində alınan tezliyin və maddə qatında şüanın tam udulması şərtlərinin yerinə yetirilməsinə uyğun gələn qatın qalınlığının seçici qiymətlərindən istifadə olunur.

- (21) a2003 0103
(22) 22.05.2003
(51)⁷G 01V 1/00, 1/112
(71) Əliyev Fəqan Qənbər oğlu, Əliyev Telman Xurşud oğlu, Əliyev Mərdan Bayram oğlu, Beynəlxalq Ekoenergetika Akademiyası (AZ)
(72) Əliyev Fəqan Qənbər oğlu, Əliyev Telman Xurşud oğlu, Əliyev Mərdan Bayram oğlu (AZ)
(54) MIKROSEYSMOMETR.

(57) İxtira seysmologiya sahəsinə aid olub, su, neft, qaz boruları ətrafı sahənin, tikinti meydançalarının sahəsinin, sürüşmə zonalarının geodinamik və dinamik xarakteristikalarının operativ öyrənilməsi üçün istifadə edilə bilər. İxtirada qarşıya qoyulan məsələ yüngül çəkiyə malik və aşağı tezliklərdə (1-12, 1-200 Hz) əsasən təbii siqnalı qəbul edib, operativ ötürən portativ qurğu yaratmaqdır. Qarşıya qoyulan məsələnin həlli üçün mikroseysmometr ardıcıl birləşmiş seysmoqəbuledicidən, gücləndirici və tənzimləyici daxil olmuş yığıcı blokdan, qeydedicidən, yığıcı blok ilə qeydediciyə qoşulmuş qida mənbəyindən ibarət olub, ixtiraya əsasən, seysmoqəbuledicinin həssas elementi kimi piezoelektrik elementdən istifadə edilmişdir.

- (21) a2003 0054
(22) 25.03.2003
(51)⁷G 01V 3/18, 3/20
(71) Geofizika və Mühəndis Geologiyası İstehsalat Birliyi, Azərgeofizika Elmi-Tədqiqat İnstitutu, Azəri-neftmədəngeofizika trest, Kərimov Kərim Məmməd xan oğlu, Vəliyev Hübət Ömər oğlu, Süleymanov Qəhrəman Süleyman oğlu, İsmayilov Ənvər Kamil oğlu, Bayramova Nazilə Oruc qızı, Hüseynova Dünyaxanım Abdul Ağə qızı, Qəhrəmanova Ədilə Mirzə qızı, Heydərova Xədicə İsmayıl qızı (AZ)
(72) Kərimov Kərim Məmməd xan oğlu, Vəliyev Hübət Ömər oğlu, Süleymanov Qəhrəman Süleyman oğlu, İsmayilov Ənvər Kamil oğlu, Bayramova Nazilə Oruc qızı, Hüseynova Dünyaxanım Abdul Ağə qızı, Qəhrəmanova Ədilə Mirzə qızı, Heydərova Xədicə İsmayıl qızı (AZ)
(54) KOLLEKTOR LAYLARIN DOYMA SƏCİYYƏSİNİN TƏYİNİ ÜSULU.

(57) İxtira quyuların geofiziki tədqiqatına, daha dəqiq ifadə etsək, quyu kəsilişlərinin tədqiqində elektrik karotajı və ya onun müxtəlif modifikasiyalarını tətbiq etməklə kollektor-layların doyma səciyyəsinin təyininə aiddir. İxtiranın məsələsi quyuların geofiziki tədqiqatının (QGT) materiallarının ilkin interpretasiyası zamanı tədqiqat rayonunda, seysmotektonik şəraitin təsirinin nəzərə alınmaması ucbalından qeyri-məhsuldar kimi qiymətləndirilən neftli-qazlı layların aşkar edilməsidir. Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll edilir ki, kollektor layların doyma səciyyəsinin təyini üsulunda yuyulma zonasının (p_{vu}), layın nüfuzə məruz qalmış (p_{nz}), nüfuzə məruz qalmamış (p_{th}) hissəsinin xüsusi elektrik müqavimətinin ölçülməklə və layların doyma səciyyəsi haqqında mühakimə yürüdülməklə, zəlzələnin

episentirinin koordinatı, onun maqnitudası və hadisənin baş vermə vaxtına görə seysmotektonik gərginliyin aktiv yayılması zonası, tədqiqat quyusunun bu zonaya mənsub olması təyin edilir, daha sonra layın nüfuzə məruz qalmış zonasının (p_{nz}), nüfuzə məruz qalmamış (p_{th}) hissəsinin xüsusi elektrik müqavimətinə (p_{nz} və p_{th}) görə bu zonaların məsaməlik əmsallarını ($K_{mk,z}$, $K_{mt,h}$) müəyyən edirlər və bundan sonra ən böyük qiymətinə görə layın neft-qaz-su doyma səciyyəsi haqqında mühakimə yürüdürlər.

- (21) a2003 0053
(22) 12.03.2003
(51)⁷G 01V 5/10
(71) Geofizika və Mühəndis Geologiyası İstehsalat Birliyi, Azərgeofizika Elmi-Tədqiqat İnstitutu, Rəhmanov Rəqib Ramiz oğlu, Bağirov Mikayıl Kazım oğlu, Həmidova Gülnarə Əsgər qızı, Ələsgərov Ələsgər Kazım oğlu, Süleymanov Qəhrəman Süleyman oğlu (AZ)
(72) Rəhmanov Rəqib Ramiz oğlu, Bağirov Mikayıl Kazım oğlu, Həmidova Gülnarə Əsgər qızı, Ələsgərov Ələsgər Kazım oğlu, Süleymanov Qəhrəman Süleyman oğlu (AZ)
(54) ZƏİF MINERALLAŞMIŞ LAY SULARI OLAN KƏSİLİŞLƏRDƏ İMPULSLU NEYTRON-NEYTRON KAROTAJININ APARILMASI ÜSULU.

(57) İxtira neft-qaz yataqlarının işlənməsinə geofiziki üsullarla, daha dəqiq ifadə edilərsə impulsu neytron-neytron karotaj aparılması (INNK) üsulu ilə nəzarət zamanı aparılan tədqiqatlara aiddir. İxtiranın məsələsi quyu ətraflı zonada karotaj işləri aparılmazdan əvvəl lay sularının düzlüklərini süni sürətdə artırmaqla impulsu neytron-neytron karotajı (INNK) tədqiqatlarının səmərəsinin artırılmasıdır. Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll edilir ki, zəif minerallaşmış lay suları olan kəsilişlərdə impulsu neytron-neytron karotajının aparılması üsulunda istilik neytronlarının gecikmə müddətinin qeyd edilməsi daxil olmaqla, impuls neytron-neytron karotajı üsulu ilə tədqiqat aparılmazdan əvvəl layın zonasına minerallaşma dərəcəsi 50 q/l-dən az olmayan əlavə su vururlar.

BÖLMƏ H

ELEKTRİK

- (21) a2003 0093
(22) 08.05.2003
(51)⁷H 01F 38/20
(71)(72) Məmmədov Firudin İbrahim oğlu, Hüseynov Ramiz Ağəli oğlu, Sadıqov Elşən Vəliyəddin oğlu (AZ)
(54) SABİT CƏRƏYAN TRANSFORMATORU.

(57) İxtira ölçmə texnikasına aiddir və müxtəlif sənaye sahələrində elektroliz prosesində şinlərdəki böyük qiymətli

sabit cərəyanları ölçmək üçün istifadə oluna bilər. İxtiranın məsələsi böyük qiymətli sabit cərəyanı ölçən qurğunun ölçmə dəqiqliyinin yüksəldilməsindən ibarətdir. Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, sabit cərəyan transformatoru cərəyandaşıyan şindən, iki ədəd maqnit nüvəsindən, hər maqnit nüvəsinin üzərinə sarınmış işçi və təsirlənmə dolaqlarından, təsirlənmə dolağını qidalandıran və yarımkeçirici diodlardan yığılmış sabit cərəyan körpüsündən, yük müqavimətindən və müqayisə dövrəsindən ibarət olub, ixtiraya əsasən cərəyandaşıyan şin iki hissəli, hissələr bir-birilə Π-şəkilli cərəyandaşıyan budaqlanma ilə əlaqələnmiş şəkildə yerinə yetirilib, belə ki, Π-şəkilli cərəyandaşıyan budaqlanma konstruksion poladdan hazırlanmış maqnit nüvəsinin içərisindən keçir, həmçinin dövrəyə əlavə yük müqaviməti daxil edilib və yük müqavimətləri qapalı maqnit nüvələrinin işçi dolaqlarına və müqayisə dövrəsinə qoşulub.

(72) Səfərov Nuru Ərəb oğlu, Cəfərova Elmira Əsəd qızı, Mədətov Rahim Səlim oğlu, Əhmədov Qurban Müzəmməd oğlu (AZ)

(54) ELEKTRİK DÖVRƏSİNİN AVTOMATİK İDARƏ QURĞUSU.

(57) Bu ixtira yarımkeçiricilər elektronikasına aiddir və yarımkeçiricilərin avtomatik idarə olunması sahəsinə aiddir. Təklif edilən ixtiranın məsələsi qurğunun həssaslığının artırılmasıdır. Məsələ onunla həll olunur ki, işıqlanma vericisindən, sabit cərəyan gücləndiricisindən, işıqlanma lampasından ibarət elektrik dövrələrinin avtomatik idarə qurğusunda, ixtiraya görə, işıqlanma vericisi kimi silisium əsasında yarımkeçirici fotoçeviricidən istifadə edilməmişdir.

(21) a2003 0082

(22) 23.04.2003

(51)⁷ H 01L 31/00, 21/66; G 12B 21/00

(71) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Fizika İnstitutu (AZ)

(72) Rzayev Salman Qədimalı oğlu, Zöhrəbəyova Zaura Mövsüm qızı (AZ)

(54) YARIMKEÇİRİCİLƏRDƏ QEYRİ-ƏSAS CƏRƏYAN DAŞIYICILARININ DİFFUZIYA UZUNLUĞUNUN VƏ YAŞAMA MÜDDƏTİNİN ÖLÇÜLMƏSİ ÜSULU.

(57) İxtira yarımkeçiricilər elektronikasına aiddir və yarımkeçiricilərdə cərəyan strukturların qeyri-əsas daşıyıcılarının yaşama müddəti və diffuziya uzunluğunun ölçülməsi üçün istifadə oluna bilər. İxtiranın məsələsi yarımkeçiricilərdə qeyri-əsas cərəyan daşıyıcılarının diffuziya uzunluğunun və yaşama müddətinin eyni zamanda ölçülməsi prosesinin asanlaşdırılmasıdır. İxtiranın məsələsi onunla həll olunur ki, yarımkeçiricilərdə qeyri-əsas cərəyan daşıyıcılarının diffuziya uzunluğunun və yaşama müddətinin ölçülməsi üsulu, yarımkeçiricilərdə cərəyan daşıyıcılarının yaşama müddətinin təyin edilməsi daxil olmaqla ixtiraya əsasən, induksiya olunmuş cərəyan rejimində planar p-n keçidlər səthini rastrlı elektron mikroskopunun elektron şüası ilə skanlaşdırmaqla həcmi yük qatının təsvirini alırlar və volt-farad ölçülməsilə qeyri-əsas cərəyanın daşıyıcılarının diffuziya uzunluğunu və yaşama müddətini təyin edirlər.

H 05

(21) a2003 0081

(22) 23.04.2003

(51)⁷ H 05B 37/02

(71) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Fizika İnstitutu (AZ)

İXTİRALAR ÜZRƏ İDDİA SƏNƏDLƏRİNİN GÖSTƏRİCİLƏRİ

SAY GÖSTƏRİCİSİ

İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)
98/001183	E 21B 43/00	a2003 0054	G 01V 3/20	a2003 0089	B 63B 35/44	a2003 0177	A 61M 25/00
99/001252	C 10G 45/36	a2003 0058	C 07C 321/06		E 21B 7/12	a2003 0185	E 21B 43/11
99/001260	B 01D 19/00		C 07C 323/02	a2003 0092	A 23L 1/09	a2003 0198	E 21B 37/06
99/001558	C 08L 7/00-21/00		C 23F 11/00	a2003 0093	H 01F 38/20	a2003 0220	C 30B 13/14
a2000 0090	C 07C 67/00		C 23F 11/14	a2003 0101	A 61K 7/02		C 30B 13/16
	C 07C 67/10	a2003 0059	C 07C 321/06		A 61K 7/48		C 30B 29/06
a2000 0196	A 01C 25/02		C 07C 323/02	a2003 0103	G 01V 1/00		C 30B 29/08
a2002 0068	E 21B 43/08		C 10L 10/04		G 01V 1/112	a2003 0222	C 30B 15/00
a2002 0140	G 01G 7/02	a2003 0060	C 08F 222/06	a2003 0110	A 47F 11/06		C 30B 29/06
a2002 0183	E 21B 19/12		C 08G 59/42		H 05B 31/00		C 30B 29/08
	F 16G 11/04	a2003 0061	C 03C 3/12		H 05B 33/00	a2003 0223	C 30B 13/00
a2002 0201	C 07C 215/08		C 03C 3/32	a2003 0119	C 07C 39/02-39/06		C 30B 29/06
	C 07C 43/10	a2003 0068	C 05B 1/02	a2003 0125	A 61K 35/78		C 30B 29/08
	C 10G 33/04	a2003 0076	E 21B 43/26	a2003 0129	C 07F 9/165	a2003 0237	B 03C 5/00
a2002 0232	A 01C 25/02	a2003 0078	C 30B 13/14		C 10M 137/10	a2004 0075	A 61K 33/38
a2003 0014	G 01J 5/58		C 30B 13/16	a2003 0132	C 08K 3/00		A 61K 47/12
	H 01L 21/66		C 30B 29/06		C 08L 9/00		A 61P 31/10
a2003 0045	F 16K 17/22		C 30B 29/08	a2003 0133	C 25D 11/00	a2004 0090	A 61K 33/30
	F 16K 47/02	a2003 0081	H 05B 37/02		C 25D 11/32		A 61K 47/12
a2003 0048	F 41A 21/30	a2003 0082	G 12B 21/00	a2003 0153	B 29C 51/22		A 61P 17/02
a2003 0053	G 01V 5/10		H 01L 21/66	a2003 0155	G 01N 22/00		
a2003 0054	G 01V 3/18		H 01L 31/00	a2003 0177	A 61B 17/00		

SİSTEMATİK GÖSTƏRİCİSİ

İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi
A 01C 25/02	a2000 0196	C 07C 39/02-39/06	a2003 0119	C 25D 11/32	a2003 0133	F 16G 11/04	a2002 0183
A 01C 25/02	a2002 0232	C 07C 43/10	a2002 0201	C 30B 13/00	a2003 0223	F 16K 17/22	a2003 0045
A 23L 1/09	a2003 0092	C 07C 67/00	a2000 0090	C 30B 13/14	a2003 0078	F 16K 47/02	a2003 0045
A 47F 11/06	a2003 0110	C 07C 67/10	a2000 0090	C 30B 13/14	a2003 0220	F 41A 21/30	a2003 0048
A 61B 17/00	a2003 0177	C 07C 215/08	a2002 0201	C 30B 13/16	a2003 0078	G 01G 7/02	a2002 0140
A 61K 33/30	a2004 0090	C 07C 321/06	a2003 0058	C 30B 13/16	a2003 0220	G 01J 5/58	a2003 0014
A 61K 33/38	a2004 0075	C 07C 321/06	a2003 0059	C 30B 15/00	a2003 0222	G 01N 22/00	a2003 0155
A 61K 35/78	a2003 0125	C 07C 323/02	a2003 0058	C 30B 29/06	a2003 0078	G 01V 1/00	a2003 0103
A 61K 47/12	a2004 0075	C 07C 323/02	a2003 0059	C 30B 29/06	a2003 0220	G 01V 1/112	a2003 0103
A 61K 47/12	a2004 0090	C 07F 9/165	a2003 0129	C 30B 29/06	a2003 0222	G 01V 3/18	a2003 0054
A 61K 7/02	a2003 0101	C 08F 222/06	a2003 0060	C 30B 29/06	a2003 0223	G 01V 3/20	a2003 0054
A 61K 7/48	a2003 0101	C 08G 59/42	a2003 0060	C 30B 29/08	a2003 0078	G 01V 5/10	a2003 0053
A 61M 25/00	a2003 0177	C 08K 3/00	a2003 0132	C 30B 29/08	a2003 0220	G 12B 21/00	a2003 0082
A 61P 17/02	a2004 0090	C 08L 7/00-21/00	99/001558	C 30B 29/08	a2003 0222	H 01F 38/20	a2003 0093
A 61P 31/10	a2004 0075	C 08L 9/00	a2003 0132	C 30B 29/08	a2003 0223	H 01L 21/66	a2003 0014
B 01D 19/00	99/001260	C 10G 33/04	a2002 0201	E 21B 7/12	a2003 0089	H 01L 21/66	a2003 0082
B 03C 5/00	a2003 0237	C 10G 45/36	99/001252	E 21B 19/12	a2002 0183	H 01L 31/00	a2003 0082
B 29C 51/22	a2003 0153	C 10L 10/04	a2003 0059	E 21B 37/06	a2003 0198	H 05B 31/00	a2003 0110
B 63B 35/44	a2003 0089	C 10M 137/10	a2003 0129	E 21B 43/00	98/001183	H 05B 33/00	a2003 0110
C 03C 3/12	a2003 0061	C 23F 11/00	a2003 0058	E 21B 43/08	a2002 0068	H 05B 37/02	a2003 0081
C 03C 3/32	a2003 0061	C 23F 11/14	a2003 0058	E 21B 43/11	a2003 0185		
C 05B 1/02	a2003 0068	C 25D 11/00	a2003 0133	E 21B 43/26	a2003 0076		

SƏNAYE NÜMUNƏSİNƏ DAİR İDDİA SƏNƏDLƏRİ BARƏDƏ MƏLUMATLARIN DƏRCİ

(21) S2003 0023

(22) 14.11.2003

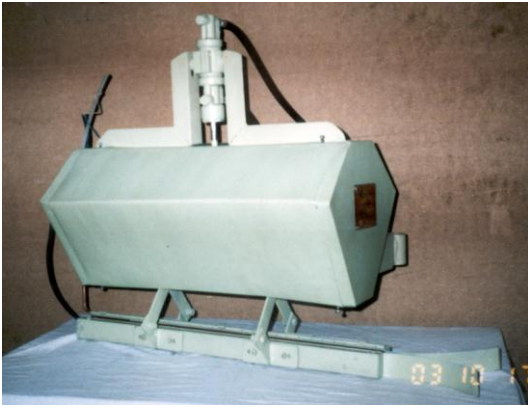
(51)⁷15-99

(71)(72) Quliyev Mahir Abbas oğlu (AZ)

(54) «MAQ-1» AVTOMATİK YAPIŞDIRICI QUR-
ĞU.

(57) Avtomatik yapışdırıcı qurğu aşağıdakı mühüm əla-
mətlərlə xarakterizə olunur:

- şərti olaraq üç hissəyə bölünməsi ilə;
- mərkəzi hissəsinin, baş tərəfində düzbucaqlı şəkildə yerinə yetirilmiş emblem olan örtükdən ibarət olmaqla, düzgün olmayan altıbucaqlı şəkildə yerinə yetirilməsi ilə;
- üst hissəsinin, mərkəzdə yerləşməklə, aşağı və yuxarı tərəfində hava daxil olmaq üçün deşikləri olan silindrşəkilli ştokdan, onun hər iki tərəfində yuxarı hissəsi ilə ştoka birləşdirilmiş günyələrdən ibarət olması ilə;
- aşağı hissəsinin, düzbucaqlı şəkildə yerinə yetirilmiş, bir tərəfinə bərabər ölçülü bükücü lövhələr bərkidilmiş profillərdən, həmin profillərə birləşərək onu mərkəzi hissə ilə əlaqələndirən çarpazşəkilli metal lövhələrdən ibarət olması ilə.

SƏNAYE NÜMUNƏLƏRİ ÜZRƏ İDDİA SƏNƏDLƏRİNİN GÖSTƏRİCİLƏRİ

SAY GÖSTƏRİCİSİ

İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (SNBT)
S2003 0023	15-99

SİSTEMATİK GÖSTƏRİCİSİ

İndeks (SNBT)	İddia sənədinin nömrəsi
15-99	S2003 0023

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ DÖVLƏT REYESTRİNƏ DAXİL EDİLMİŞ İXTİRA PATENTLƏRİ HAQQINDA MƏLUMATLARIN DƏRCİ

BÖLMƏ A

İNSANIN HƏYATI TƏLƏBATLARININ TƏMİN EDİLMƏSİ

A 01

(11) i2003 0242 (21) a2000 0025
(51)⁷A 01B 15/08 (22) 17.02.2000
(43) 28.02.2003

(71)(72)(73) Quliyev Həsən Yusif oğlu, Kuznetsov Yuriy Akimoviç, Hüseynov İbrahim Məhəmməd oğlu, Hüseynov Elbrus Cəlal oğlu, Paşayev Vüsal Əli oğlu, Məmmədov Namiq Müzəffər oğlu, İsmayilov Sədi Qurban oğlu, Məmmədov Qabil Balakışi oğlu, Babayeva Nazilə Cəlil oğlu, Quliyev Anar Həsən oğlu (AZ)

(54) TƏKƏRLİ DARTQI VASİTƏLƏRİ İLƏ AQRƏQATLAŞDIRMAQ ÜÇÜN SAÇLI-YUMŞALTMA ALƏTİ.

(57) 1. Təkərli dartqı vasitələri ilə aqrəqatlaşdırmaq üçün saçlı-yumşaltma alət, köndələn tiri asqısı ilə, yastı çərçivədə ardıcıl olaraq qondarılmış qəvahirli-saçlı qövdələri ilə birlikdə yumşaldıcılara malik olub, onunla fərqlənir ki, yumşaldıcıların aşağı hissəsi köndələn müstəvidə kotan gövdəsinin şırım açanına tərəf meyl edib, burada kotan, köndələn tirində birinci gövdədən qabaq yumşaldıcı ilə təmin olunub, belə ki, həmin yumşaldıcı gövdənin şırım kəsindən onun en qötürümü qədər yumşaldıcıların aşağı hissəsinə nisbətən əks tərəfə meyl edib, geridəki gövdənin arxasında isə yarım şırım düzəldən qondarılıb ki, o, gəvahirin və çevrici qənətdən-üzdən şumlayandan ibarətdir, burada yarım şırım düzəldənin şaquli kəsici tili, dartqı vasitəsinin sağ-çül təkərinin daxili kəsiyi ilə eyni müstəvidə yerləşir.

2. Təkərli dartqı vasitələri ilə aqrəqatlaşdırmaq üçün saçlı-yumşaltma alət 1 bənd üzrə onunla fərqlənir ki, yarım şırım düzəldən, dartqı vasitəsinə müxtəlif ölçülü şinlərlə istifadə etmək üçün, köndələn istiqamətdə nizamlanan hazırlanmışdır.

3. Təkərli dartqı vasitələri ilə aqrəqatlaşdırmaq üçün saçlı-yumşaltma alət 1 bənd üzrə onunla fərqlənir ki, birinci kotan gövdəsi qarşısında qondarılan yumşaldıcı iş orqanı bu gövdəyə nisbətən köndələn müstəvidə nizamlaşdırma vasitəsinə malikdir.

(11) i2004 0021 (21) a2001 0033
(51)⁷A 01H 1/04 (22) 08.02.2001
(43) 30.03.2001

(71)(73) Azərbaycan Elmi Tədqiqat Bitki Mühafizə İnstitutu (AZ)

(72) Məmmədova Siddiqə Rza qızı, Qarayev Nizami Xəlil oğlu, Babayev Şahlar Mahmud oğlu, İmanov Nəriman Məmməd oğlu (AZ)

(54) ÜZÜM SORTLARININ MİLDİUMA DAVAMLILIĞININ QIYMƏTLƏNDİRİLMƏSİ ÜSULU.

(57) Üzüm sortlarının mildioma davamlılığının qiymətləndirilməsi üsulu, xəstəlik törədici ilə süni sirayətləndirilmiş əkilən sortların becərilməsindən, xəstəliyin inkişafı üçün nəm mühit yaratmaqdan və xəstəliyin inkişaf səvəyyəsinə görə sortların seçilməsindən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, xəstəliyə davamlığı qiymətləndiriləcək əkilən sortları polietilen örtüklə təcrid edirlər.

(11) i2003 0212 (21) a2000 0127
(51)⁷A 01J 5/00 (22) 04.05.2000
(43) 28.02.2003

(71)(73) S.Ağamalıoğlu adına Azərbaycan Dövlət Kənd Təsərrüfatı Akademiyası (AZ)

(72) Xəlilov Ramiz Talib oğlu, Balabəyov Aqşın Zeylim oğlu, Məmmədov Qabil Balakışi oğlu, Yusibov Fəxrəddin Murad oğlu (AZ)

(54) SAĞIM APARATI.

(57) Sağım aparatı, sağım stəkanları, məmə borucuğu, məməaltı kamera, divararası kamera, pulsokollektordan, süd kamerasından ibarət olub, onunla fərqlənir ki, o, sağım recimini dəyişən tərtibatla təmin olunur, harada ki, pulsatorun idarəedici kamerası rejim dəyişən tərtibatın dəyişkən vakuum kamerası ilə, pulsatorun daimi vakuum kamerası isə, aralıq kamera vasitəsilə rejim dəyişən tərtibatın dəyişkən vakuum kamerasını idarə edən klapın mexanizminə bərkidilmiş membran ilə bir-birindən ayrılmış rejim dəyişən tərtibatın daimi vakuum kamerası və süd kamerası ilə əlaqələnməmişdir.

(11) i2003 0207 (21) a2001 0139
(51)⁷A 01K 5/00 (22) 12.07.2001
(43) 01.04.2003

(71)(73) Elmi-Tədqiqat «Aqromexanika» İnstitutu (AZ)

(72) Məmmədov Aqşın Hüsaməddin oğlu (AZ)

(54) QİDALAYICI-XİRDALAYICI.

(57) Qidalayıcı-xırdalayıcı vitaminli ot unu hazırlamaq üçün nəzərdə tutularaq, yem qəbulu bunkerini, xırdalayıcı aparat və verici konveyerə malik olub, onunla fərqlənir ki, verici konveyer əlavə olaraq işlənmiş isti hava köynəyi ilə təchiz edilmiş yarıaçıq örtüyə malikdir, o da öz növbəsində aşağı hissədə işlənmiş isti hava borusu ilə, yuxarı hissədə isə işlənmiş isti havanı xaric etmək üçün boru ilə əlaqələnməmişdir, xırdalayıcı aparat isə yem qəbulu bunkerinin dibində verici konveyerə yaxın, onun oxuna paralel yerləşdirilmişdir.

A 23

(11) i2003 0229 (21) a2001 0150
(51)⁷A 23L 2/02 (22) 27.07.2001
(43) 28.02.2003

(71)(72)(73) Zeynalov Alim Mürsəl oğlu, Tağıyev Natiq Murqz oğlu, Tağıyev Elşən Murqz oğlu, Tağıyev Rauf Murqz oğlu (AZ)
(54) XURMA ŞİRƏSİNİN ALINMA ÜSULU.

(57) 1. Xurma şirəsinin alınma üsulu, meyvənin yuyulması, xırdalanması, əzintiyə adsorbent daxil edilməsi və şirənin ayrılmasından ibarət olub onunla fərqlənir ki, xırdalanmanı həmcins qatı kütlə alınmasına qədər qarışdırmaqla, sonra alınan kütləyə xurmanın çəkisindən 0,1-0,15% miqdarında adsorbent kimi kəndalaşi daxil edirlər, və 2 saat müddətindən az olmamaqla ardınca gələn qarışdırmaqla həyata keçirirlər.

2. Bənd 1 üzrə üsul, onunla fərqlənir ki, xüsusilə xurmanın yetişmiş meyvələrindən istifadə edirlər.

3. Bənd 1-2 hər hansı üzrə üsul, onunla fərqlənir ki, şirəni mətdən ayrıldıqdan sonra süzülür.

A 44

(11) i2004 0014 (21) a2001 0180
(51)⁷A 44B 19/00 (22) 22.10.2001
(43) 28.02.2003
(71)(72)(73) İsmixanov Aydın Xəlil oğlu (AZ)
(54) AYAQQABI ÜZLÜKLƏRİNİN FORMALAŞMA ÜSULU.

(57) Ayaqqabı üzlüklərinin formalaşma üsulu dartıcı məşinlərdə deformasiya edilmədən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, ayaqqabı üzlüklərini deformasiyadan əvvəl termokativləşdiricidə 55±5°S temperatura gədər qızdırırlar.

A 61

(11) i2004 0002 (21) a2000 0153
(51)⁷A 61B 5/00 (22) 07.06.2000
(43) 29.12.2001
(71)(72)(73) Paşayev Arif Mir-Cəlal oğlu, Məmmədov Arif Məmməd oğlu, Bayramov Azad Ağalar oğlu, Sultanov Valeriy Zeynatdinoviç (AZ)
(54) UÇUŞ ZAMANI HAVA GƏMİSİNİ İDARƏ EDƏN HEYƏTİN FUNKSİONAL GƏRGİNLİYİN SƏVİYYƏSİNİN KORREKSİYA ÜSULU.

(57) Hava gəmisinin uçuşunda idarə heyətinin funksional gərginlik səviyyəsinin korreksiya üsulu boyun fəqərələrini peysər və kəllə təsirinə hissəsində funksional gərginliyi çıxarmaq üçün avtomatik mobil aktiv profilaktiv prosedurlar sisteminə maqnit-infraqırmızı lazer təsiri, autoring, kvant aeroionlaşdırılmış antistres kokteylləri, vitaminlər, aktiv bioloci həcm əlavələri daxil olmaqla onunla fərqlənir ki, real uçuş prosesində kvant sistemləri fəaliyyətinin etap və son nəticələrinə uyğun, optimal «psixofiziloci qiyməti» və ya yaddaşa qoyulmuş individiumun nəticəli fəaliyyətinin bu və başqa gərginlik dərəcəsini hüdud dayaq qiymətlərinin funksional gərginlik səviyyəsindən asılı olaraq üst-üstə düşdükdə və ya artırıldıqda, avtomatlaşdırılmış profilaktik prosedur sistemi operator kreslosunun söykənəcəyinə qoyulub bərkidilir və operatorun «psixemo-

sional qiymətini» və ya gərginliyinin operativ, vaxtında aşağı salmaq üçün geniş aktiv bioloji nöqtələrə təsir göstərilir.

(11) i2004 0003 (21) a2000 0152
(51)⁷A 61B 5/00 (22) 07.06.2000
(43) 29.12.2001
(71)(72)(73) Paşayev Arif Mir-Cəlal oğlu, Məmmədov Arif Məmməd oğlu, Bayramov Azad Ağalar oğlu, Sultanov Valeriy Zeynatdinoviç (AZ)
(54) UÇUŞ ZAMANI HAVA GƏMİSİNİ İDARƏ EDƏN HEYƏTİN FUNKSİONAL VƏZİYYƏTİNİN SƏVİYYƏSİNƏ NƏZARƏT ÜSULU.

(57) Uçuş zamanı hava gəmisini idarə edən heyətin funksional vəziyyətinin səviyyəsinə nəzarət üsulu, pilotların və ya aviadispetçerlərin professional və funksional vəziyyəti səviyyəsinə avtomatlaşdırılmış ekspress analiz nəzarət yolu ilə alınmış operatorun funksional gərginliyinin qiyməti daxil olmaqla, onunla fərqlənir ki, psixoloji informasiyanı uçuş prosesində uçuşu idarə etmə sistem «kvanlarının» etap və son nəticələri kombinasiyası prosesində alırlar və kompüterdə göstəriciləri salınmış individiumun nəticəli fəaliyyətinin optimal fizioloji qiymətlərini, funksional gərginliyin individual dərəcəsini və real şəraitdə uçuşun hər bir etap və ya son idarə etmə nəticələrini, sərf olunan psixoloji qiymətlə müəyyən olunan dayaq, hədd qiymətləri ilə tutuşdururlar.

(11) i2003 0231 (21) a2000 0032
(51)⁷A 61B 17/00 (22) 22.02.2000
(43) 01.10.2001
(71)(72)(73) Mustafayev Arif Məhərrəm oğlu, Yüzbaşova Elnarə Zahid qızı (AZ)
(54) AUTODERMOPLASTİKA ZAMANI A.MUSTAFA YEV-E.YÜZBAŞOVA TİKİŞİ.

(57) Autodermoplastika zamanı tikiş, girmə və çıxma nöqtələrindən və onları bağlayan düyünlərdən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, ketqut və sintetik sapla qoyulmuş müxtəlif addımlı tikişaraları vardır, ketqut tikişarasının addımı sintetik tikişarasının addımından iki dəfə kiçikdir, ketqut tikişaraları arasındakı məsafə sintetik tikişaraları arasındakı məsafəyə bərabərdir, ketqut və sintetik tikişaraları arasındakı məsafə isə yuxarıda göstərilən məsafənin yarısına bərabərdir, ketqut tikişarasının girmə-çıxma nöqtələri sintetik- tikişarasının girmə-çıxma nöqtələrinə nisbətən yaranın kənarından iki dəfə çox aralı yerləşir, bu zaman yaranın kənarları tikişdən azad qalır, tikişaraları tarım çəkilərək iki sıra əmələ gətirir, tikiş qoyulan yaranın dibi dermanın məməyəbənzər qatından, kənarları isə parçalanmış dəridən əmələ gəlmişdir.

(11) i2004 0004 (21) a2001 0064
(51)⁷A 61H 1/00 (22) 28.03.2001
(43) 01.04.2003
(71)(72)(73) Murtuzayev İlham Müslüm oğlu (AZ)
(54) ONURĞA SÜTUNUNUN DARTILMASI ÜÇÜN QURĞU.

(57) Onurğa sütununun dartılması üçün qurğu, bərk istinad yataqdan və bədəni maili vəziyyətdə saxlayan bərkidicidən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, istinad yataq taxta şəklində oduncaqdan yaxud onu əvəz edən materialdan hazırlanıb, bərkidici yumşaq qaytan və taxtanın arxa hissəsində yerləşən onu fiksə edən qarmaqlardan ibarətdir.

(11) i2003 0218 (21) a2002 0035
(51)⁷A 61K 31/00, 31/36 (22) 28.03.2002
(43) 01.04.2003
(71)(73) Bakı Dövlət Universiteti (AZ)
(72) İbrahimova Vəfa Xəlil qızı, Əliyev Cavanşir İsmət oğlu, Əliyeva İradə Nurəddin qızı (AZ)
(54) RADİOPROTEKTOR.

(57) Polien antibiotiklərin, xüsusilə, levorin və ya onun törəmələrinin: metilləşdirilmiş levorinin, levorinin Na-duzunun, izolevoridonun dimetilsulfoksid ilə birlikdə radio-protector kimi tətbiqi.

(11) i2003 0227 (21) a2001 0074
(51)⁷A 61K 35/78 (22) 13.04.2001
(43) 01.10.2001
(71)(73) Quliyev Alim Nəsrəddin oğlu, Zeynalov Tural Alim oğlu (AZ)
(54) BİTKİ XAMMALINDAN YAĞIN ALINMASI ÜSULU.

(57) 1. Bitki xammalından yağın alınması üsulu, qurudulma, xırdalanma, ekstraksiya və ekstragentin qovulmasından ibarət olub onunla fərqlənir ki, qurudulmadan qabaq xammalı şirədən, mətdən və qabıqdan ayırırlar, ekstraksiyanı isə sıxılmış butanla aparırlar, və bu zaman ekstragenti 1° C temperaturda qovurlar.

2. Bənd 1 üzrə üsul onunla fərqlənir ki, qovulmuş qaz halında olan butan sıxılır və təkrar ekstraksiyaya qaytarılır.

3. Bənd 1 üzrə üsul onunla fərqlənir ki, yağ üzüm toxumlarından alınır.

BÖLMƏ B

MÜXTƏLİF TEXNOLOJİ PROSESLƏR

B 01

(11) i2004 0022 (21) 99/001618
(51)⁷B 01D 53/14 (22) 20.07.1999
(43) 02.07.2001

(71)(73) BASF AKTIENGESELLSCHAFT (DE)
(72) Qrossmann Kristof, Xentsel Karl Xaynst, Kollasa Diter, Aspiro Norbert (DE)
(54) QAZLARDAN TURŞ QAZ KOMPONENTLƏRİNİN XARİC EDİLMƏSİ ÜSULU VƏ ÜSULDA İSTİFADƏ ETMƏK ÜÇÜN ABSORBENT.

(57) 1. Qazlardan turş qaz komponentlərinin xaric edilməsi üsulu, belə ki, turş qaz komponentlərinin daxil olduğu qrupun tərkibində, CO₂, H₂S, COS, CS₂ və merkaptanlar mövcuddur, hansı ki, turş qaz komponentləri ilə zəngin olan təmizlənməmiş qazın azotlu heterotsikl, spirt, su və ola bilər ki alifatik aminospirt qarışığından ibarət olan absorbent ilə absorbsiyası, sonra isə təmiz qaz və, turş qaz komponentləri ilə çirklənmiş absorbent alınması yolu ilə olub, onunla fərqlənir ki, tərkibində aşağıdakıları saxlayan absorbentdən istifadə edirlər:

a) A komponenti kimi, 0,1-dən 50 kütlə %-ə qədər tsiklik atomların sayı 5-dən 14-ə qədər olan və tsikldə bir və ya iki azot atomu olan, əvəz edilməmiş və ya bir dəfə və ya bir neçə dəfə, karbonda hidrosil ilə, (C₁-C₃)-alkil ilə və ya (C₁-C₃)-hidroksialkil ilə əvəz edilmiş, piridin əsasları və N-metilimidazol istisna edilməklə, bir və ya bir neçə mono-və ya bitsiklik azotlu heterotsikl,

b) B komponenti kimi, 1-dən 60 kütlə %-ə qədər bir-atomlu və ya çoxatomlu spirt,

v) V komponenti kimi, 0-dan 60 kütlə %-ə qədər alifatik aminospirt,

q) Q komponenti kimi, 98,9 kütlə %-ə qədər su,

d) D komponenti kimi, 35 kütlə %-ə qədər K₂CO₃, belə ki, A, B, V, Q və D komponentlərinin cəmi 100 kütlə % təşkil edir.

2. 1-ci bənd üzrə üsul onunla fərqlənir ki, absorbent tərkibində A komponenti kimi əvəz edilməmiş və ya bir dəfə və ya bir neçə dəfə karbonda hidrosil ilə, (C₁-C₃)-alkil ilə və ya (C₁-C₃)-hidroksialkil ilə əvəz edilmiş piperazin saxlayır.

3. 1-ci və ya 2-ci bənd üzrə üsul, onunla fərqlənir ki, absorbent tərkibində A komponenti kimi əvəz edilməmiş piperazin saxlayır.

4. 1-3-cü bəndlərdən biri üzrə üsul, onunla fərqlənir ki, absorbent tərkibində spirt kimi qliserin, 1,3-propandi-ol, neopentilqlikol və ya trimetilolpropan saxlayır.

5. 1-4-cü bəndlərdən biri üzrə üsul, onunla fərqlənir ki, absorbent, A, B və Q komponentlərindən ibarətdir.

6. 1-4-cü bəndlərdən biri üzrə üsul, onunla fərqlənir ki, absorbent, A, B, V və Q komponentlərindən ibarətdir.

7. Qazlardan turş qaz komponentlərinin xaric edilməsi üçün absorbent, ən azı, bir azotlu heterotsikl, spirt, su və ola bilər ki, alifatik aminospirdən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, o, tərkibində aşağıdakıları saxlayır:

a) A komponenti kimi, 0,1-dən 50 kütlə %-ə qədər tsiklik atomların sayı 5-dən 14-ə qədər olan və tsikldə bir və ya iki azot atomu olan, əvəz edilməmiş və ya bir dəfə və ya bir neçə dəfə, karbonda hidrosil ilə, (C₁-C₃)-alkil ilə və ya (C₁-C₃)-hidroksialkil ilə əvəz edilmiş, piridin əsasları və N-metilimidazol istisna edilməklə, bir və ya bir neçə mono-və ya bitsiklik azotlu heterotsikl,

b) B komponenti kimi, 1-dən 60 kütlə %-ə qədər bir-atomlu və ya çoxatomlu spirt,

v) V komponenti kimi, 0-dan 60 kütlə %-ə qədər alifatik aminospirt,

q) Q komponenti kimi, 98,9 kütlə %-ə qədər su,

d) D komponenti kimi, 35 kütlə %-ə qədər K_2CO_3 , belə ki, A, B, V, Q və D komponentlərinin cəmi 100 kütlə % təşkil edir.

(11) i2003 0226

(51)⁷B01J 23/58; B01D 53/94

(43) 28.02.2003

(71)(72)(73) Həsənzadə Qalina Zahid qızı, Əhmədova Sevda Museyib qızı (AZ)

(54) SO₂-İN İŞTİRAKİ İLƏ AZOT, KARBON OKSIDLƏRİNDƏN VƏ ÜZVİ BİRLƏŞMƏLƏRİNDƏN QAZ TULLANTILARIN TƏMİZLƏNMƏSİ ÜÇÜN KATALİZATOR.

(57) SO₂-nin iştiraki ilə azot, karbon oksidlərindən və üzvi birləşmələrindən qaz tullantıların təmizlənməsi üçün katalizator, aktiv kütlə kimi aparıcıya çəkilmiş platindən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, o, tərkibində komponentlərin aşağıdakı miqdarında, aparıcı kimi kalsiumla zənginləşmiş TiO₂ saxlayır, kütlə %:

Pt	0,005-1,0
Ca	0,01-5,0
TiO ₂	qalanı

B 03

(11) i2003 0236

(51)⁷B 03C 7/02, 7/12

(43) 02.07.2001

(71)(72)(73) Həsənov Cair Nuri oğlu, Ağalarov Toğrul İskəndər oğlu (AZ)

(54) MAQNİT-ELEKTRİK TAC SEPARATORU.

(57) Maqnit-elektrik tac separatoru, bunker, sel kimi tökülən hissəcikləri formalaşdırın qurgu, gövdə, taclandırın və taclandırmayan elektrodlar, hava sellərini çıxaran kompressorla birləşmiş ayrıxətli formada kanallar və ayrılan məhsulların qəbuledicilərindən ibarət olub onunla fərqlənir ki, valdan izolyasiya materialı ilə izolyasiya olan sabit maqnitlər şahmat qaydası ilə düzülərək, şimal qütlələrin ortasında qulp-lövvhə formada taclandırılan elektrodlar yerləşdirilib.

B 22

(11) i2003 0215

(51)⁷B 22F 9/00

(43) 28.02.2003

(71)(73) Bakı Dövlət Universiteti (AZ)

(72) Həsənov Eldar Şirin oğlu (AZ)

(54) KÜKÜRDSUZ DƏMİR PUDRASININ ALINMA-SI ÜSULU VƏ ONU TƏMİN EDƏN QURĞU.

(57) 1. Kükürdsuz dəmir pudrasının alınması üsulu dənəvər dəmir yanığından istifadə etməklə, konversiya olunmuş təbii qazla dənəvər dəmir yanığının bərpasından ibarət olub, onunla fərqlənir ki təbii qazı konvertora ötürməzdən əvvəl ardıcıl olaraq birinci, ikinci və üçüncü aminospirt vasitəsilə üç mərhələdə udulmağa məruz edirlər.

2. Bənd 1 üzrə üsul onunla fərqlənir ki, aminospirtlər monoetanolamin, dietanolamin və üçetanolamindir.

3. Kükürdsuz dəmir pudrasının alınmasını təmin edən qurğu konvertordan, dəmir yanığının reduksiyası üçün aparatdan və qazresirkulyasiya sistemindən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, əlavə olaraq uducu maddələr üçün ardıcıl birləşdirilmiş üç qatışdırıcıdan və saturatordan ibarətdir, dəmir yanığının reduksiyası isə reaktorda aparılır.

B 23

(11) i2003 0216

(51)⁷B 23K 35/28

(43) 02.07.2001

(71)(72)(73) İsmayilov Zakir İslam oğlu, Babanlı Məhəmməd Baba oğlu, Eynullayev Arif Vahab oğlu, Allazov Mahmud Rüstəm oğlu, Abbasova Rəna Firudin qızı, Rüstəmovə Fatimə İdris qızı, Sadıqov Fuad Mikayıl oğlu, İlyasov Teymur Məhəmməd oğlu (AZ)

(54) GÜMÜŞ TƏRKİBLİ LEHİM.

(57) Gümüş tərkibli lehim, gümüş, mis, sink, kadmium və bordan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, ona əlavə olaraq, inqrediyentlərin aşağıdakı nisbətində nikel, manqal və sirkonium daxil edilir (kütlə %):

Gümüş	30±0,5
Kadmium	12±0,5
Sink	29±0,5
Bor	0,003±0,002
Nikel	3±0,5
Manqal	2±0,5
Sirkonium	0,8±0,5
Mis	qalanı

(11) i2003 0219

(51)⁷B 23P 6/00

(43) 30.10.2002

(71)(73) Azərbaycan Texniki Universiteti (AZ)

(72) Abasov Vaqif Abas oğlu, Veysov Ramiz Əkbər oğlu, Bəşirov Rasim Cavad oğlu (AZ)

(54) DETALLARIN DAXİLİ SƏTHLƏRİNƏ TOZ MATERIALLARININ BİŞİRİLMƏSİ ÜSULU VƏ BUNU HƏYATA KEÇİRƏN QURĞU.

(57) 1. Detalların daxili səthlərinə toz materiallarının bişirilməsi üsulu, detalların fırladılması, toz materialın detallın daxili səthinə səpilməsi, induktiv qızdırılma, həmçinin bişirilmə və diyirləndirilmədən ibarət olmaqla, onunla fərqlənir ki, səthin diyirləndirilməsini səthə toz materialının bişirilməsindən sonra aparırlar və diyirlənmədən əvvəl induktoru çıxarıb, detallın daxili səthinə diyircəkli tərtibat

daxil edirlər və diyirlənmə prosesini firlanma, uzununa veriş hərəkətləri ilə yanaşı diyircəklərin daxili səthə sıxılması ilə yerinə yetirirlər, sıxılma təzyiqini bişirilən toz materialının tərkibindən asılı olaraq götürürlər, diyirlənmə prosesini isə səthin temperaturunun 560°C qiymətində başa çatdırırlar.

2. 1-ci bənddə üsulu həyata keçirən qurğu, intiqallı firlanma qovşağından, elastik sıxma tərtibatından ibarət olmaqla, onunla fərqlənir ki, o əlavə olaraq, çevrə üzrə bir-birilə 120°-dən böyük olmayan bucaq altında yerləşən nizamlanan və firlanan diyircəkləri olan özümərkəzlənən dayaq qovşağı ilə təmin olunmuş, həm də firlanma intiqalı və dayaq qovşağı pilitə üzərində eyni səviyyədə elə bərkidilmişdir ki, onların mərkəzindən keçən oxlar detalların örtüyünün bişirilməsi imkanı ilə üst-üstə düşür, sıxma tərtibatının elastik elementlərinin ümumi sayı isə diametrdən asılı olaraq, 4-dən az olmamalıdır.

B 63

(11) i2003 0211	(21) 99/001410
(51)⁷B 63B 21/50	(22) 20.08.1998
(31) 960698	
(32) 21.02.1996	(33) NO
(43) 28.02.2003	
(71)(73) DEN NORSKE STATS OLJESELSKAP A.S. (NO)	
(72) Breyvik Kore, Smedal Arne, Syuvertsen Kore (NO)	
(74) Məmmədova X.N.(AZ)	
(54) DƏNİZDƏ GƏMİLƏRİN YÜKLƏNMƏSİ VƏ BOŞALDILMASI ÜÇÜN SISTEM.	

(57) 1. Dənizdə gəmilərin doldurulması və boşaldılması üçün, xüsusən də neft və qaz hasilatı ilə bağlı əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün sistemdə gəminin əsasən burun hissəsində daimi lövbərdə saxlama vəsaiti quraşdırılmışdır və sistemə dənizin dibində yerləşdirilən və stasionar lövbər qurğusu şəklində, əsasən də sovurucu qravitasiya lövbəri və ya yerə çalınan lövbər şəklində hazırlanıb, lövbər trosu üçün dönmə qurğusu ilə təchiz olunan lövbər qurğusu aşağı ucu dönmə qurğusuna, yuxarı ucu isə axar məhsul üçün gəmidə quraşdırılan birləşdirici bloka bağlanmaq imkanı ilə hazırlanan qol və lövbər trosunun ortasma bərkidilən üzən cisim daxil olmaqla, onunla fərqlənir ki, üzən cisim normal halda suyun altında olmaq üçün, lövbər trosuna aşağı ucu dönmə qurğusu ilə birləşmiş anaput şəklində hazırlanmışdır.

2. 1-ci bənd üzrə sistem onunla fərqlənir ki, dönmə qurğusu iki konsol çiyinə malikdir, onların da xarici uclarına göstərilən anaputun trosları çiyinlərin oxu ətrafına dönmə imkanı ilə bərkidilirlər.

3. 1-ci və ya 2-ci bənd üzrə sistem onunla fərqlənir ki, qol aşağı hissəsində üzən elementlə təchiz olunmuşdur.

4. 1-ci və ya 2-ci bənd üzrə sistem onunla fərqlənir ki, qol, əsasən orta hissəsində göstərilən lövbər trosuna bərkidilən üzən cisimdən asılıdır.

5. 5-ci bənd üzrə sistem onunla fərqlənir ki, qolun aşağı ucu dönmə qurğusunun mərkəzi ilə bağlana bilər və yaxşısı, ondan anaputun trosları arasında ayrılır.

6. 5-ci bənd üzrə onunla fərqlənir ki, lövbərdə dayanmanın bütün şəraitlərində qol praktiki olaraq dönmə qurğusundan lövbər trosunun aşağı nisbətən, horizontalla kiçik bucaq altında ayrılır.

7. 1-6-cı bəndlərdən hər hansı üzrə sistem onunla fərqlənir ki, qol elə uzunluğa və üzmə qabiliyyətinə malikdir ki, o, suyun altında lövbər trosundan aşağıda keçə bilsin.

8. Gəmiləri və digər üzən vəsaitləri daimi lövbərdə saxlamaq və onların doldurulub - boşaldılması üçün, xüsusən də dənizdə neft və qaz hasilatı ilə bağlı dənizin dibində quraşdırılan və dönmə qurğusuna malik olan lövbər, əsas etibarilə, dənizin dibində sovurulma, ağırlıq qüvvəsi və ya yerə çalınma hesabına bərkidilməklə, onunla fərqlənir ki, gəmidən gələn ən azı bir lövbər trosu (üçün bərkidici elementlərlə təchiz olunmuşdur, həm də lövbər dənizin dibində olarkən dönmə qurğusunun dönmə oxu təxminən vertikal yerləşir, dönmə qurğusu isə axar məhsulu nəql edən qoldan ötrü dönmə elementinə və axar məhsul üçün dənizin dibindəki qurğu ilə birləşmək üçün nəzərdə tutulan iki tərəfi açıq qanova malikdir.

9. 8-ci bənd üzrə lövbər onunla fərqlənir ki, lövbər dənizin dibində işçi vəziyyətdə olduqda bərkidici elementlər göstərilən dönmə elementindən daha aşağı səviyyədə yerləşirlər.

10. 8-ci və ya 9-cu bəndlər üzrə lövbər onunla fərqlənir ki, bir tərəfdən lövbərin aşağı hissəsinin, digər tərəfdən praktiki olaraq, bütün qalan hissələrin, xüsusən də dönmə qurğusunun açılan bərkidici elementlərin köməyiylə bir-birindən elə ayrıla bilər ki, təmir, xidmət və ya dəyişilmək üçün yerin üstünə qaldırılması mümkün olsun.

11. 8-ci bənd üzrə lövbər onunla fərqlənir ki, lövbərə, qüvvələri ötürən, göstərilən bərkidici elementləri saxlayan daşıyıcı radial çıxıntıya malik əsas element və bu çıxıntıdan aşağıda yerləşərək əsas elementlə bağlanan və lövbərin aşağı tərəfinin yuxarı hissəsində yonəldicidə hərəkət edə bilən ən azı bir dayaq diyircəyi daxildir.

12. 8, 9 və ya 10-cu bəndlər üzrə lövbər onunla fərqlənir ki, ona əsas etibarilə ayrılmaq imkanı ilə və dönmə qurğusu üçün daşıyıcı elementlə təchiz olunmuş, lövbərin aşağı hissəsinin yuxarı hissəsinə dayaqlanan lövhə və ya çərçivə şəkilli oturacaq daxildir.

13. 12-ci bənd üzrə lövbər onunla fərqlənir ki, göstərilən birləşdirici boru kəmərinə birləşdirmək və ayırmaq imkanı ilə hazırlanmışdır.

14. 12 və ya 13-cü bəndlər üzrə lövbər onunla fərqlənir ki, dönmə qurğusunun silindrik xarici gövdəsi lövbərin aşağı hissəsinə nisbətən dönmə imkanı ilə quraşdırılmışdır, birləşdirici element bu xarici korpusda quraşdırılmışdır, dönmə qurğusunun göstərilən korpusunun pəncəsi isə axar məhsul üçün qolun və ya lövbər trosunun yaratdığı əyici qüvvələri, göstərilən daşıyıcı element və oturacaq vasitəsilə lövbərin özünə ötürmək imkanı ilə hazırlanır.

15. 8-14-cü bəndlərdən hər hansı üzrə lövbər onunla fərqlənir ki, o, xarici ucları dönmə qurğusunun hər iki tərəfində yerləşən məlum bərkidici elementlərə dönmə imkanı ilə bağlanan iki barmağa malik çəngəllə təchiz olunmuşdur, həm də barmaqların əks tərəfləri isə lövbər trosuna bağlanmaq üçündür.

BÖLMƏ C

KİMYA VƏ METALLURGIYA

C 01

(11) i2003 0238 (21) a2001 0165
(51)⁷C 01F 7/06 (22) 19.09.2001
(31) 2000127577
(32) 02.11.2000 (33) RU
(43) 01.04.2003

(71)(73) Açıq tipli "Ümumrusiya Alüminium maqnezi-
um İnstitutu"-nun aksioner cəmiyyəti (ÜAMİ AC)
(AZ)

(72) Nasirov Qakif Zakiroviç (AZ)

(54) XIRDALANMIŞ MATERIALIN PERKOLYASI-
ON QƏLƏVƏLƏŞDİRİLİB ÇIXARDILMASI
ÜÇÜN QURĞU VƏ ÜSUL.

(57) 1. Xırdalanmış materialın perkolyasion qələviləşdirilib çıxardılması üçün qurğu, ona montaj rəması çıxış deşiyi perkolyatorun dibinin səviyyəsindən yuxarı qaldırılmış boşaltma, borulu perkolyatorla bərkidilmiş konveyer və fasiləsiz doldurulma üçün qurğu daxil olmaqla onunla fərqlənir ki, hər bir perkolyator əlavə olaraq onun dibini dəlib keçən boşaltma boru ilə təchiz edilmişdir, bu zaman borunun boşaltma deşiyi perkolyatorun dibinin səviyyəsindən aşağıda yerləşir.

2. Əks axın sxemində perkolyatorlarda xırdalanmış materialın su ilə yuyulması üsulu, ona konveyer perkolyasion qurğusunda bir neçə zonada ilkin materialın məhlullarla aralıq məhlulların sonrakı zonadan əvvəlki zonaya verilməsi ilə işlənməsi və axırncı zona perkolyatorlarında şlamın su ilə yuyulması daxil olmaqla onunla fərqlənir ki hər bir perkolyatordan onun dibindən aşağıda boşaltma deşiyi olan boru vasitəsilə 50-80% məhlul ayırırlar, məhlulun qalanını dibdən yuxarıda yerləşən boşaltma deşikli boru vasitəsilə ayırırlar, bu zaman perkolyatorlardan boşaltma və əvvəlki zonalara istiqamətləndirilən məhlulları sonuncu zona perkolyatorlarından başqa, əvvəlki zonanın bütün perkolyatorlarına verirlər.

3. Bənd 2 üzrə xırdalanmış materialın su ilə yuyulması üsulu onunla fərqlənir ki, suyun şlamın yuyulması üçün axırncı zonanın perkolyatorlarına verilməsi bu zonanın axırncı iki perkolyatorundan əvvəl qurtarır.

(11) i2003 0210 (21) a2001 0003
(51)⁷C 01F 7/38; C 05D 1/00 (22) 08.01.2001
(43) 30.10.2002
(71)(72)(73) Tağıyev Eldar İsmayıl oğlu (AZ)
(54) ALUNİTİN EMALI ÜSULU.

(57) 1. Alunitin emalı üsulu ikiqat qələviləşdirilməsi yolu ilə birinci mərhələsində kükürd anhidridinin, ikinci mərhələsində isə alüminium oksidini ayırmaqla, onunla fərqlənir ki, xam alunitin qələviləşdirilməsinin birinci mərhələsini kaliumun karbonat və hidrat qarışığı məhlulu ilə aparırlar.

2. 1-ci bənd üzrə üsul, onunla fərqlənir ki, alunitin qələviləşdirilməsinin birinci mərhələsi üçün kaliumun karbonat və hidrat qarışığı məhlulunu kalium sulfatın, koksun və izafi əhəngdaşının birlikdə bişirilməsilə alırlar.

C 03

(11) i2004 0001 (21) a2001 0132
(51)⁷C 03C 3/04; C 03B 1/00 - 3/00 (22) 04.07.2001
(43) 28.02.2003

(71)(72)(73) Məmmədov Eixan Qara oğlu (AZ)

(54) SƏNAYE TULLANTILARINDAN DEKORATİV
ŞÜŞƏLƏRİN VƏ ŞÜŞƏ-KRİSTAL MATERIAL-
LARIN ALINMA ÜSULU.

(57) Sənaye tullantılarından dekorativ şüşələrin və şüşə-kristal materialların alınma üsulu SiO₂ və qurğuşunlu birləşmələrdən ibarət şixtanın ovulması, qarışdırılması və bişirilməsi daxil edilməklə onunla fərqlənir ki, qurğuşunlu birləşmələr kimi istifadə edilmiş və istismar müddəti tamamlanmış qurğuşun akkumulyator batareyalarının müsbət və ya mənfi elektrodlarının aktiv kütləsindən və SiO₂ kimi şüşə tullantılarından rəngləyici maddələr əlavə edilməklə, istifadə edirlər və dekorativ şüşənin alınması zamanı şixtanın bişirilməsi prosesində əmələ gəlmiş çirkənləmələri və yad maddələri təmizləmə yolu ilə kənar edirlər.

(11) i2003 0203 (21) 98/001009
(51)⁷C 03C 4/10; H 04B 11/00 (22) 11.11.1997
(43) 30.03.2000
(71)(73) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının
Qeyri-Üzvi və Fiziki Kimya İnstitutu (AZ)
(72) Hacıyeva Sevinc Rafiq qızı, Əliyev Özbəy Misir-
xan oğlu (AZ)
(54) AKUSTOOPTİK MATERIAL.

(57) As₂S₃ əsasında akustooptik material onunla fərqlənir ki, komponentlərin aşağıdakı nisbətlərində (mol.%-lə) əlavə olaraq qermanium diselenid GeSe₂, təşkil edir:

As ₂ S ₃	90-99
GeSe ₂	1,0-10

C 07

(11) i2003 0204 (21) a2001 0128
(51)⁷C 07C 31/10, 53/122 (22) 21.06.2001
(43) 28.02.2003

(71)(73) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, M.F. Nağıyev adına Kimya Texnologiyasının Nəzəri Problemləri İnstitutu (AZ)

(72) Əliyev Ağadadaş Maxmud oğlu, Tağıyev Dilqəm Bəbir oğlu, Fətullayeva Sevdə Surxay qızı, Quliyev Adil Rəsul oğlu, Məcidova Solmaz Məmməd-Tağı qızı, Şahtaxtinski Toğrul Neymət oğlu, Əli-zadə Qülmira Əhməd qızı (AZ)

(54) PROPİON TURŞUSUNUN ALINMA ÜSULU.

(57) Propion turşusunun n-propil spirtinin oksigenlə katalizator iştirakı ilə qızdırılmaqla birmərhələli alınması üsulu, onunla fərqlənir ki katalizator kimi 3,0-5,0% mis, 0,1-1,0% palladium ionları ilə modifikasiya olunmuş NaA və CaA sintetik seolitlərdən istifadə etməklə, reaqentlərin və durulaşdırıcı qazın $C_3H_7OH:O_2:N_2=1,0:(1,0:4,0):(3,2:9,3)$ mol nisbətində, 140-245°C temperaturda və reaksiya qarışığının 1,20-3,99 san. kontakt müddətində aparılır.

(11) i2003 0222 (21) a2002 0038
(51)⁷C 07C 49/08; C 07B 35/04 (22) 01.04.2002
(43) 01.04.2003

(71)(73) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)

(72) Əcəmov Keykavus Yusif oğlu, Əliquliyev Ramiz Məmməd oğlu, Ağamaliyeva Fəridə Muxtar qızı, Hüseynov Faiq Ömər oğlu, Poladov Firuz Müslümoğlu, Abbasov Arif İmran oğlu (AZ)

(54) ASETONUN ALINMASI ÜSULU.

(57) 1. Asetonun alınması üsulu izopropil spirtinin buxar fazada, atmosfer təzyiqində, bərk katalizatorunda dehidrogenləşməsi ilə olub, onunla fərqlənir ki, prosesi tərkibi: Ni-50÷60%, Cr₂O₃-40÷50 olan nikel-xrom katalizatorunda, 175-225°C-də aparılır.

2. 1-ci bənd üzrə üsul, onunla fərqlənir ki, prosesi 0,5-2 san. görüşmə müddətində aparılır.

(11) i2003 0202 (21) 99/001598
(51)⁷C 07C 143/34; (22) 24.06.1999
C 23F 11/16, 11/14
(43) 30.03.2001

(71)(73) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Qeyri-Üzvi və Fiziki Kimya İnstitutu (AZ)

(72) Ağayeva Zəfəra Rza qızı, Sadıxov Kamil İsmail oğlu, Ağayev Əmirçoban Nəsr oğlu, Zeynalov Sabir Dadaş oğlu (AZ)

(54) POLADIN KORROZIYA İNQİBİTORUNUN ALINMA ÜSULU.

(57) Poladın korroziya inqibitorunun alınma üsulu turşu qidronun M-11 yağının sulfonlaşmasından alınan tullantının şlamlı furfural ekstraktı həlledicisində neytrallaşması ilə, onunla fərqlənir ki, turşu qidronu şlamlı-alkilfenolyat aşkarı - İXP-101 sentrofuqalaşmasından tullantısı ilə aparılır.

(11) i2004 0009 (21) a2000 0168
(51)⁷C 07C 309/31; C 23F 11/16 (22) 12.07.2000
(43) 28.06.2002

(71)(73) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Qeyri-Üzvi və Fiziki Kimya İnstitutu (AZ)

(72) Ağayeva Zəfəra Rza qızı, Əhmədov Mübariz Məcid oğlu, Zeynalov Sabir Dadaş oğlu, Sadıxov Xəlil İsmail oğlu, Ağayev Əmirçoban Nəsir oğlu, Muradova Fəridə Mustafa qızı (AZ)

(54) POLADIN KORROZIYA İNQİBİTORUN ALINMA ÜSULU.

(57) Poladın korroziya inqibitorunun alınma üsulu ulfoturşuların əsaslarla neytrallaşması yolu ilə ibarət olub onunla fərqlənir ki, M-6 yağı və texniki alkilfenolun 1:1 nisbətində qarışığını-sulfolaşma məhsulunu nonan həlledicisində 70-80°C temperaturda kalsium hidooksidlə neytrallaşdırırlar.

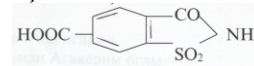
(11) i2003 0240 (21) a2000 0094
(51)⁷C 07D 275/06 (22) 20.04.2000
(43) 01.10.2001

(71)(73) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Polimer Materialları İnstitutu (AZ)

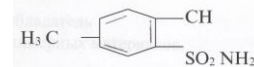
(72) Tağıyev Bəbir Əbu oğlu, Aslanov Telman Ağakərim oğlu, Əliyeva Almaz Soltanməhəmməd qızı (AZ)

(54) SAXARİNMONOKARBON TURŞULARININ ALINMA ÜSULU.

(57) Saxarinmonokarbon turşularının alınma üsulu, saxarinmonokarbon turşusunun ümumi formulu

olmaqla, onunla fərqlənir ki,

formullu m-və ya n-ksilonon monosulfamidi qələvi metalların bixromatinin 3÷4 mol artığı ilə 53-54°C temperaturda 86-96%-li sulfat turşusu mühitində 1,5-2 saat müddətində qarşılıqlı təsirə məruz qalır.

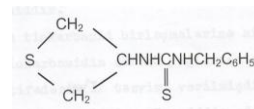
(11) i2003 0221 (21) a2000 0227
(51)⁷C 07D 331/04; C 07C 335/04 (22) 21.12.2000
(43) 28.02.2003

(71)(73) Azərbaycan Respublikasının Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)

(72) Fərzəliyev Vaqif Məcid oğlu, Allahverdiyev Mirzə Ələkbər oğlu, Məhərrəmov Abel Məmmədəli oğlu, Cavadova Leyla Ağacavad qızı, Şirinova Nəcibə Əhməd qızı, Rzayeva İradə Əli qızı (AZ)

(54) 1-(3-TİETANİL)-3-BENZİLTİOKARBAMİD NEFT MƏHSULLARINA ANTIOKSİDLƏŞDİRİCİ KİMİ.

(57)

formullu 1-(3-tietanil)-3-benziltiokarbamid neft məhsullarına antioksidləşdirici kimi.

C 12

(11) i2003 0225 (21) a2001 0196
(51)⁷C 12G 1/02 (22) 23.11.2001
(43) 01.04.2003

(71)(73) Bakı Şampan Şərabları Zavodu (AZ)

(72) Kəngərli Elşad Kamil oğlu, Səfərov Səməd Abılı oğlu, Xəlilov Ramiz İbrahim Xəlil oğlu, Cəfərova Hilal Nəbi qızı, İmaniyev Oruç Bağı oğlu, Hüseynov Elman Heydər oğlu (AZ)

(54) «İPƏK YOLU» KƏMŞİRİN ÇƏHRAYI ÜZÜM ŞƏRABİNİN İSTEHSALI ÜSULU.

(57) Kəmşirin çəhrayı üzüm şərabının istehsalı üsulu, üzümdən alınan şərab materiallarının və mistelin kupajlanmasını, süzməyədavamlı kupajın süzgəcdən keçirilməsini və butulkalara doldurulmasını nəzərə almaqla, onunla fərqlənir ki, kupajlanma zamanı üzümün ağ və çəhrayı muskat növlərindən hazırlanmış misteldən istifadə edirlər, və hazır şərabı 7 günü ərzində +60°C temperaturda əlavə olaraq istilik emalına uğradırlar.

(11) i2003 0228 (21) a2001 0051
(51)⁷C 12P 7/06 (22) 02.03.2001
(43) 28.02.2003

(71)(72)(73) Quliyev Alim Nəsrəddin oğlu, Abdullayev Rauf Cəməşid oğlu, Zeynalova Ləman Alim qızı (AZ)

(54) ETİL SPİRTİNİN İSTEHSALI ÜSULU.

(57) Meyvələrdən etil spirtinin istehsalı üsulu meyvələrin xırdalanmasını, hidrolizini, kütlənin homogenləşdirilməsini və qıçqırdılmasını nəzərdə tutub onunla fərqlənir ki, meyvə qismində xurma meyvəsindən istifadə edirlər, hidroliz xırdalanmış kütləyə kəndalaş əlavə edilməsi ilə aparılır, qıçqırdılmaya isə homogenləşdirilmiş kütlədən xurma şirəsinin cəcadən ayrılması ilə alınmış şirəsinə məruz edirlər, amma qıçqırma üçün şirəyə üzüm cecəsi əlavə edirlər.

C 22

(11) i2003 0213 (21) a2000 0062
(51)⁷C 22B 23/04 (22) 28.03.2000
(43) 28.06.2002

(71)(73) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının Qeyri-Üzvi və Fiziki Kimya İnstitutu (AZ)

(72) Teymurov Elxan Fərrux oğlu, Məmmədov Məzahir Məmməd oğlu, Babayev Vəli Abbas oğlu, Əhmədov Mübariz Məcid oğlu, Axundova Zəmfira Əbdurəhman qızı (AZ)

(54) KOBALTIN ÇIXARILMASI ÜSULU.

(57) Kobaltın çıxarılması üsulu sulu məhlullardan, sonradan reekstraksiya etməklə, üzvi həlledici ilə ekstraksiya ilə olub, onunla fərqlənir ki, ekstraksiyanı 2-oksi-5-tret-butiltiofenolun benzolda $4 \cdot 10^{-3}$ - $8 \cdot 10^{-3}$ M məhlulu ilə

0,036÷0,504M amil spirti iştirakı ilə otaq temperaturunda, 45÷120 saniyə müddətində aparılırlar, reekstraksiyanı isə 12,5%-li ammonium xlorid məhlulu ilə həyata keçirirlər.

(11) i2003 0232 (21) a2001 0086
(51)⁷C 22C 27/06 (22) 30.04.2001
(43) 30.10.2002

(71)(73) Azərbaycan Texniki Universiteti (AZ)

(72) Hüseynov Ələkbər Güləhməd oğlu (AZ)

(54) POLAD MƏMULATLARININ DİFFUZİYA ÜSULU İLƏ XROMLAŞDIRILMASI ÜÇÜN TƏRKİB.

(57) Polad məmulatlarının diffluziya üsulu ilə xromlaşdırılması üçün tərkib boraks, xrom tozu daxil olmaqla, onunla fərqlənir ki o, əlavə olaraq komponentlərin aşağıdakı nisbətində alüminium tozu, xrom oksidi, ammonium xlor və kalsium hidridi saxlayır, %-lə:

Alüminium tozu	10-15
Xrom oksidi	30-35
Ammonium xlor	2-5
Kalsium hidrid	10-15
Boraks	3-5
Xrom tozu	25-45

(11) i2003 0234 (21) a2001 0100
(51)⁷C 22C 27/06 (22) 17.05.2001
(43) 28.02.2003

(71)(73) Azərbaycan Texniki Universiteti (AZ)

(72) Hüseynov Ələkbər Güləhməd oğlu (AZ)

(54) POLAD MƏMULATLARININ VAKUUMDA XROMLAŞDIRILMASI ÜSULU.

(57) Polad məmulatlarının vakuumda xromlaşdırılması üsulu detalların separatorada yerləşdirilməsi və onun konteynerə goyulması, konteynerin xrom tozu ilə doldurulub, qapaqla örtülməsi, konteyneri vakuum sobasında yerləşdirdikdən sonra vakuum yaradaraq sobanı tələb olunan temperatur rejiminə çatdırmaq və konteyneri o şəraitdə lazımlı müddətdə saxlamaq mərhələlərini əhatə etməklə, onunla fərqlənir ki, əlavə olaraq konteynerə 5% xloramoniy və 5% alüminium oksiddən ibarət aktivləşdirici qarışıq tökülür və konteyneri 5-10mm deşikləri olan qapaq vasitəsilə ötürülür, sonra oradan havanı sovururlar və həm sobada, həm də konteynerin içərisində $(1,3-1,6) \cdot 10^{-3}$ Pa həcmində işçi vakuum yaradırlar, sobanın işçi temperaturunu 950-1100°C çatdıraraq 4-5 saat ərzində saxlayırlar.

C 23

(11) i2004 0011 (21) a2001 0083
(51)⁷C 23C 22/00; C 09D 5/00 (22) 27.04.2001
(43) 28.02.2003

(71)(73) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının Qeyri-Üzvi və Fiziki Kimya İnstitutu (AZ); Bakı metropoliteni (AZ)

(72) Kazımov Aydın Məmmədəli oğlu, Səlimxanova Dilşad Həsən qızı, Məmmədyarova İzida Fuad qızı, Muradov Elbrus Ənvər oğlu, Orucov Feyzulla Talib oğlu, Rəsulov Arif Yunis oğlu, Tağı-zadə Fuad Çingiz oğlu (AZ)

(54) DİSTİLLƏ OLUNMUŞ NAFTEN TURŞULARI-NIN ASTAILAYICI-PASI ÇEVİRİCİ KİMİ TƏTBİQİ.

(57) Distillə olunmuş naften turşularının astailayıcı-pası çevirici kimi tətbiqi.

BÖLMƏ E

TİKİNTİ, MƏDƏN İŞLƏRİ

E 02

(11) i2003 0223 (21) a2001 0098
(51)⁷E 02B 5/02 (22) 15.05.2001
(43) 01.04.2003

(71)(72)(73) Hacıyev Telman Muxtar oğlu (AZ)

(54) SUVARMA KANALI VƏ ONUN TİKİLMƏ ÜSULU.

(57) 1. Suvarma kanalı məcradan, dambalardan və istismar yolundan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, məcra üzərindəki kanalın daxilində təkər yolu yerləşdirilmiş bermalarla ayrılan iki yarusdan ibarətdir.

2. 1-ci bənd üzrə kanalın tikilmə üsulu, bitki qatının götürülməsi, yastığın, dambaların və quru gildən filtrasiya əleyhinə üzlüyün tikilməsi üzrə texnoloji proseslərdən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, üst yarusu torpaqqazan maşınlarla tikirlər, aşağı yarusu isə yuxarı yarusla doldurulmuş gil emulsiyası quruduqdan sonra, kanalın kəsiyinin konfigurasiyasına malik olan, istiqamətlənmiş hərəkətli zərbələrlə ştampla formalaşdırırlar.

(11) i2004 0017 (21) a2000 0044
(51)⁷E 02B 15/04 (22) 09.03.2000
(43) 02.07.2001

(71)(72)(73) Əliyev Rasim Nəcəf oğlu, Əliyev Kenan Rasim oğlu (AZ)

(54) NEFT VƏ NEFT MƏHSULLARININ TORPAQ VƏ SU SƏTHİNDƏN YİĞİLMƏSİ ÜSULU VƏ ONUN ÜÇÜN QURĞU.

(57) 1. Neft və neft məhsullarının torpaq və su səthindən yığılması üsulu qəbuledici elementlə su-neft qarışığının yığılmasından, ejetorla yığıcı tutuma keçirilməsindən və orada neft və neft məhsullarının sudan ayrılmasından ibarət olub, onunla fərqlənir ki, neft-su qarışığının ejetorla yığıcı tutuma verilməsini havanın və ya təbii və neft qazının təzyiqilə həyata keçirirlər, qarışığın alınmasını isə 0,05-0,4 MPa intervalında yaradılan hava və qaz təzyiqinin ejetorda dəyişməsi ilə tənzimləyirlər.

2. Neft və neft məhsullarının torpaq və su səthindən yığılması üçün qurğu yığıcı tutumdan, qəbuledici element-

dən və yığıcı tutumla birləşdirilən ejetordan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, o, ejetora hava və qaz vurmaq üçün kompressorla təchiz olunub, qəbuledici element ejetorun boşluğu ilə birləşmiş konusvari boş tutum formasında hazırlanıb, ejetor isə iki tərəfində müxtəlif diametrliliklərlə qol boru kimi hazırlanıb, beləki, su-neft qarışığı çıxan dəliyin diametri hava vurulan dəliyin diametridən 4 dəfə böyükdür.

(11) i2004 0018 (21) a2000 0109
(51)⁷E 02B 15/04 (22) 27.04.2000
(43) 02.07.2001

(71)(72)(73) Əliyev Rasim Nəcəf oğlu, Əliyev Kənan Rasim oğlu (AZ)

(54) FƏALİYYƏTDƏ OLAN TƏBİİ QRIFONLAR-DAN ÇIXAN NEFTİN YİĞİLMƏSİ ÜSULU VƏ ONUN ÜÇÜN QURĞU.

(57) 1. Fəaliyyətdə olan təbii qrifonlardan çıxan neftin yığılması üsulu qəbuledici elementlə su-neft qarışığının götürülməsi, qarışığın neft yığıcı tutuma verilməsi və neftin sudan ayrılması daxil olmaqla, onunla fərqlənir ki, fəaliyyətdə olan təbii qrifonlardan çıxan neft qabaqcadan qıfaya yığılır, yığılan su-neft qarışığının götürülməsi qoruyucu borudan havanın və ya qazın təzyiqi ilə çıxarılmqla həyata keçirilir.

2. Fəaliyyətdə olan təbii qrifonlardan çıxan neftin yığılması üçün qurğu neft yığıcı tutumdan, kompressordan və qıfadan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, qıf yuxarı dar hissəsi ilə qoruyucu boruya birləşdirilir, aşağı geniş hissəsinə isə ballastlar bərkidilir.

(11) i2003 0224 (21) a2001 0194
(51)⁷E 02D 7/02, 7/08 (22) 22.11.2001
(43) 01.04.2003

(71)(72)(73) Hacıyev Telman Muxtar oğlu, Ocaqov Həbib Osman oğlu (AZ)

(54) SVAYIN YERƏ ÇALINMA ÜSULU VƏ ÇƏKİ-CL.

(57) 1. Svayın yerə çalınma üsulu, enerjidaşıyıcısının porşenaltı boşluqda partlaması nəticəsində hərəkət edən porşen-çəkicdən zərbəsinin təsiri ilə svayın yerə batırılmasından ibarət olub, onunla fərqlənir ki, enerjidaşıyıcısı kimi patronlaşmış partlayıcı maddədən istifadə edilir.

2. Svayı yerə çalan çəkic silindrdən, porşen-çəkicdən, təzyiq tənzimləyicisindən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, silindrin gövdəsinin divarında, patronötürücü və patronburaxıcı klapanlar vasitəsilə tənzimlənməklə patronlaşmış partlayıcı maddəni yığan və patronaltı porşenə ötürən kanal nəzərdə tutulur.

3. 2-ci bənd üzrə svayı yerə çalan çəkic onunla fərqlənir ki, təzyiq tənzimləyicisi qazı nəql edən gövdəyanı borunun üzərində quraşdırılmışdır.

4. 2-ci bənd üzrə svayı yerə çalan çəkic onunla fərqlənir ki, silindrin gövdəsinin yuxarı hissəsində havanı tənzimləyən klapan nəzərdə tutulur.

- (11) i2003 0217 (21) a2001 0145
(51)⁷E 02D 27/34 (22) 19.07.2001
(43) 28.02.2003
(71)(73) Azərbaycan İnşaat və Memarlıq Elmi-Tədqiqat İnstitutu (AZ)
(72) Rzayev Rövşən Ağarza oğlu, Orucov Fikrət Mustafa oğlu, Hüseynov Raqif Məmməd oğlu (AZ)
(54) ZƏLZƏLƏYƏ DAVAMLI QURĞUNUN ÖZÜ-LÜ.

(57) Zəlzələyə davamlı qurğunun özülü oyuqlar yaradılmış yuxarı və aşağı dayaq hissələrindən və onların arasında yerləşdirilmiş aralıq elementindən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, oyuqlar içərisində fərqsiz tarazlıq vəziyyətli hərəkətli aralıq elementləri yerləşdirilən müstəvi dibli yerinə yetirilmişdir, özülün dayaq hissələri arasında isə sürüşmədə az möhkəmlikli materialdan izolyasiya qatı qoyulmuşdur və oyuqların boşluğu da onunla doldurulmuşdur.

- (11) i2003 0233 (21) a2001 0197
(51)⁷E 02D 31/02-31/04 (22) 23.11.2001
(43) 28.02.2003
(71)(73) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)
(72) Mirzəyev Ramiz Şəməd oğlu, Əcəmov Keykavus Yusif oğlu (AZ)
(54) HİDROİZOLYASIYA MATERIALI.

(57) Hidroizolyasiya materialı bitum, plastifikator və doldurucudan ibarət olub onunla fərqlənir ki, ona plastifikator kimi polietilen və ataktik polipropilen, doldurucu kimi isə bentonit aşağıdakı kütlə % miqdarında daxil edilir.

Bitum	75,0-82,5
Polietilen	0,5-1,0
Polipropilen (ataktik)	2,0 - 4,0
Bentonit	qalanı

E 21

- (11) i2003 0230 (21) a2001 0164
(51)⁷E 21B 21/06; F 17D 1/08 (22) 17.09.2001
(43) 01.04.2003
(71)(72)(73) Babayev Sabir Həbib oğlu, Zeynalov Ramiz Məzahim oğlu (AZ)
(54) OYNAQLI DİRSƏK.

(57) Oynaqlı dirsək dirsəklər, kürəciklər, örtüklü qayqa, konus, konus yuvası, oymaq, manjetlərdən ibarət olaraq, onunla fərqlənir ki, kürəciklərin hərəkət etdiyi yolda yarımlı həlqəvi sektorlar quraşdırılmışdır, beləki, üst sektor diametri kürəciklərin diametrindən böyük olan deşiyə malikdir.

- (11) i2003 0208 (21) a2000 0194
(51)⁷E 21B 43/14, 43/17, (22) 26.09.2000
E 21B 43/18, 43/20
(43) 30.10.2002
(71)(73) Azərbaycan Neft Sənayesinin Dövlət Elmi-Tədqiqat və Layihə İnstitutu və H.Z.Tagiyev adına Neft-qaz çıxarma idarəsi (AZ)
(72) Xasayev Atif Murtuzəli oğlu, Əliyev Yolçu Misir oğlu, Şirinov Şirin Həsən oğlu, Əhmədov Səbuhi Fətulla oğlu, Sultanov Paşa Teymur oğlu, Quliyev Böyükağa Bayram oğlu (AZ)
(54) ÇOXLAYLI NEFT YATAQLARININ İŞLƏNMƏ ÜSULU.

(57) Çoxlaylı neft yataqlarının eyni vaxtda yatağa təsir etməklə hasilat quyularında neftli horizontların birləşdirilməsi yolu ilə işlənməsi üsulu onunla fərqlənir ki, təsir horizont üzrə differensial yerinə yetirilir.

- (11) i2004 0010 (21) 99/001408
(51)⁷E 21B 43/22 (22) 07.06.1999
(43) 29.12.2001
(71)(72)(73) Musayev Ramiz Musa oğlu, Əskərov Kəmalətədin Əsəd oğlu, Rzayev Yusif Rza oğlu, Babazadə Fikrət Ələkbər oğlu, Vəliyev Nazim Aslan oğlu (AZ)
(54) TƏBİİ VƏ SƏMT QAZLARI ÜÇÜN HİDRAT İNHİBİTORU.

(57) Təbii və səmt qazları üçün hidrat inhibitoru, tərkibinə mineral sular, spirtlər və səthi-aktiv maddələr daxil olub, onunla fərqlənir ki, spirt kimi izopropil spirti komponentlərin aşağıdakı nisbətində istifadə olunur, çəki faizlə:

Mineral su	30-75
İzopropil spirti	29,9-69,5
Səthi-aktiv maddələr	0,01-0,5

BÖLMƏ F

- MEXANİKA, İŞIQLAMA, İSİTMƏ, MÜHƏRRİK VƏ NASOSLAR, SİLAH VƏ SÜRSAT, PARTLAMA İŞLƏRİ**

F 16

- (11) i2004 0013 (21) 99/001293
(51)⁷F 16D 65/80 (22) 26.02.1998
(43) 30.12.1999
(71)(73) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)
(72) Cənəhmədov Əhəd Xanəhməd oğlu, Cəfərov Kamil Əbil-Qasım oğlu (AZ)
(54) QAZMA BUCURQADININ ƏYLƏCİ.

(57) Qazma bucurqadının əyləci əyləc qasnaqlarından, əyləc kündələri ilə yığılmış lentdən, hava keçməsi üçün, qasnağın çiyinlərində açılmış soyuducu deşiklərdən və ciblərdən ibarət olaraq, onunla fərqlənir ki, əlavə olaraq quruşda istifadə olunan 4-seksiyalı ucları bağlanmış kollek-

torlardan, bu kollektorları bir-birləri ilə birləşdirən elastik muftalardan, kəndələrin aralarında yerləşdirilmiş hava paylayıcı borulardan ibarətdir.

(11) i2004 0019 (21) 98/001233
(51)⁷F 16K 1/100 (22) 28.12.1998
(43) 01.10.2001
(71)(72)(73) Aslanov Camaləddin Nürəddin oğlu (AZ)
(54) DÜZAXINLI SİYİRTMƏ.

(57) Düzaxınlı siyirtmə sipərdən, yəhərdən və qeyri-metal kipləşdiricidən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, onun sipəri iki hissədən yerinə yetirilmiş, daxilində qeyri-metal elastik kütlə yerləşdirilmiş novçadan ibarət olmaqla işçi səthi γ bucağı ilə tamamlanmış, yəhəri isə silindrik formada olub, işçi səthi sipərin γ bucağına bərabər bucaq altında müstəvi ilə kəsilmiş və siyirtə gövdəsinin iç yonuşunda yerləşdirilmiş, en kəsiyi düzbucaqlı olan qeyri metal kipləndirici üzərində oturulmuşdur.

(11) i2004 0020 (21) a2000 0015
(51)⁷F 16K 1/100; F 16K 3/00 (22) 01.02.2000
(43) 01.10.2001
(71)(72)(73) Aslanov Camaləddin Nürəddin oğlu (AZ)
(54) DÜZAXINLI SİYİRTMƏ.

(57) Düzaxınlı siyirtmə müstəvi sipəri, yəhəri, kəpəci olan tıxayıcı düyündən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, materialları

$$HB_1 > HB_2 > HB_3,$$

şərtinə uyğun olan,

burada HB_1 - sipərin bərkiliyidir,

HB_2 - metal üzüyün bərkiliyidir,

HB_3 - yəhərin bərkiliyidir,

müstəvi sipər və yəhər arasında metal üzük yerləşdirilmişdir, metal üzüyün yan səthi düzbucaqlı trapesşəkilli qeyri-metal kipləndiricinin yerləşdirilməsinə uyğunlaşdırılaraq özünün yan üzü radiusu üzrə kiçik α hesabı bucaq altında tamamlanmışdır, silindr formalı yəhər daxili içyönüşündə qanova malik olub, xaricdən trapesşəkilli qeyri-metal kipləndirici üzərində yerləşdirilərək daxilində oturulmuşdur.

BÖLMƏ G

FİZİKA

G 01

(11) i2004 0023 (21) a2003 0064
(51)⁷G 01C 19/56; B 64C 17/06 (22) 10.04.2003
(43) 03.03.2004
(71)(72)(73) Paşayev Arif Mircəlal oğlu, Qurbanov Teyqubad Bayram oğlu, Əfəndiyev Orxan Ziyəddin oğlu, Həzərhanov Ənvər Tapdıq oğlu (AZ)
(54) VİBRASIYALI GİROSKOP.

(57) 1. Vibrasiyalı girooskop, dövrü gərginlik mənbəyinə qoşulmuş ölçmə obyektinə ilə sərt birləşmiş elastik əsaslı rəqs təsirləndiricisindən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, təsirləndirici n-şəkilli lövhəyəbənzər yayın əsasına tərəf yönəlmiş tərəfində sət bərkidilmiş elastik ətalətli kütlə ilə birlikdə II-şəkilli lövhəyəbənzər yayın əsas üzərində konsol quraşdırılmış, eyni həssas elementlərlə təchiz olunmuş yan səthləri arasında yerləşdirilmişdir.

2. 1-ci bənd üzrə giroroskop onunla fərqlənir ki, kütlənin uzunluğu əsasına tərəf yönəlmiş n-şəkilli lövhəyəbənzər yayın tərəfinin uzunluğuna bərabərdir.

3. 1-ci və 2-ci bəndlər üzrə giroroskop onunla fərqlənir ki, rəqs təsirləndiricisi elektromaqnitdir.

4. 2-ci bənd üzrə giroroskop onunla fərqlənir ki, rəqs təsirləndiricisi pyezoelektrik elementdir.

5. 4-cü bənd üzrə giroroskop onunla fərqlənir ki, rəqs təsirləndiricisi və elastik ətalətli kütlə şarnirlə birləşiblər.

6. 1-ci bənd üzrə giroroskop onunla fərqlənir ki, rəqs təsirləndiricisi iki eyni differensial qoşulmuş, qütbləri ferromaqnit rotorlarla qeyri-maqnit inersiyalı kütlə üzərində qarşı-qarşıya quraşdırılmış elektromaqnitlərdən ibarətdir.

(11) i2003 0209 (21) a2000 0030
(51)⁷G 01 J 1/44, 3/36 (22) 18.02.2000
(43) 28.02.2003
(71)(73) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)
(72) Mirsəlimov Ramiz Mehdi oğlu, Abbaszadə Azad Abbasqulu oğlu, Bəkirova Ləla Rüstəm qızı (AZ)
(54) YERÜSTÜ OBYEKTlərƏ NƏZARƏT ETMƏK ÜÇÜN İKİ KANALLI QURĞU.

(57) Yerüstü obyektlərə nəzarət etmək üçün iki kanallı qurğu, işıq süzgəclərindən, fotoqəbuledicilər və miqyas gücləndiricilərindən ibarət N-kanallı fotoqəbuledici blokdən, iki maye kristallik deflektorlardan, açarlardan, qida blokundan, kommutasiya blokundan, analoq-rəqəm çeviricisi blokundan, mikrokontrollerdən və yaddaş qurğusundan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, qurğunun fotoqəbuledici bloku birtəzlikli və ikitezlikli birinci, ikinci və üçüncü qəbuledici girişləri olan mayekristal əsaslı işıq süzgəci şəklində yerinə yetirilmişdir və onların birinci və ikinci idarəedicisi girişləri müxtəlif dalğa uzunluqlu işıq siqnallarının keçirilməsi, ikinci giriş isə buraxma zolağının yarım eninin dəyişməsinin mümkünlüyü ilə yerinə yetirilmişdir və bu zaman birinci, ikinci və üçüncü girişləri uyğun olaraq, açarın və mikrokontrollerin idarəedicisi çıxışlarına qoşulmuşdur.

(11) i2003 0214 (21) a2000 0206
(51)⁷G 01K 7/32; A 61M (22) 21.11.2000
(43) 28.02.2003
(71)(73) Bakı Dövlət Universiteti (AZ)
(72) Musayev Rövşən Əli oğlu (AZ)
(54) TEMPERATUR QRADİENTİNİ CƏSƏDDƏ TƏYİN EDƏN QURĞU.

(57) Temperatur gradientini cəsəddə təyin edən qurğu, hər birində tərkibinə kondensator daxil olan və detektor və tezlik bölücüsünə qoşulmuş aşağı tezlik filtrinə birləşdirilən həyəcanlandırıcı kvarts generatoruna qoşulmuş ölçü və dayaq pyezokvarts rezonatorları olan iki kanaldan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, termohəssas ölçü və dayaq pyezokvarts rezonatorlarının hər cütü ardıcıl olaraq, sazlanan induktivliyə birləşdirilmiş, bunlar isə bufer gücləndiricisindən ibarət gücdəndirməni avtomatik idarə edən generatora qoşulmuş, o isə enlizolaqlı filtrin girişinə birləşdirilmişdir, həm də ölçü termohəssas pyezokvarts rezonatorları nazik divarlı açılıb-yığılan gümüş korpusun daxilinə lehimlənmişdir.

(11) i2004 0012 (21) a2001 0158
(51)⁷G 01K 7/32 (22) 24.08.2001
(43) 28.02.2003
(71)(73) Bakı Dövlət Universiteti (AZ)
(72) Musayev Rövşən Əli oğlu (AZ)
(54) İNSAN ORQANİZMİNDƏ TEMPERATUR
ŞÜALANMASININ PAYLANMASINI TƏYİN
EDƏN QURĞU.

(57) 1. İnsan orqanizmində temperatur şüalanmasının paylanmasını təyin edən qurğu, aşağı tezlik filtrinə qoşulmuş həyəcanlandıran generatora birləşdirilmiş kvarts rezonatorlardan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, bu qurğuya əlavə olaraq vizual müşahidə üçün indikaloru olan və rəqəm-qeydedici qoşulmaq üçün interfeysi olan tezlikölçən daxil edilmiş, həm də bu tezlikölçənin girişi aşağı tezlikli filtrin çıxışına qoşulmuşdur.

2. 1-ci bəndə görə qurğu onunla fərqlənir ki, kvarts rezonatorları xarici mühitdən izolə edilmiş və ardıcıl-parallel olaraq, müqavimət, induktivlik və tutulma birləşdirilmişdir.

3. 2-ci bəndə görə qurğu onunla fərqlənir ki, kvarts rezonatorların orqanda fiksə edən Π-formalı mexanizm şaquli və üfüt istiqamətdə hərəkət edə biləcək paslanmayan metaldan hazırlanmış vizir xətlərinə malik olub, bu mexanizmin simmetrik uclarına bərkidilmiş kvarts rezonatorları isə teflon izolyatora geydirilməklə bərabər, həm də bədənə möhkəm kontaktda olması üçün yanmsferik rezin əməklərə geydirilmişdir, dönmə mexanizmi isə yuxarıdan korpusa bərkidilmişdir.

4. 1-ci bəndə görə qurğu onunla fərqlənir ki, onun kvarts rezonatorlarını həyəcanlandıran generatoru-diffensial olub, enlizolaqlı müsbət əks əlaqəli gücləndiricidən, güclənməni avtomatik idarəedicidən və bufer gücləndiricisindən ibarətdir.

5. 1-ci bəndə görə qurğu onunla fərqlənir ki, differensial temperaturaya uyğun tezliyi buraxan aşağı tezlik filtrin zolaqlarının sərhədləri hər iki tərəfdən fiksə edilmişdir.

6. 1-ci bəndə görə qurğu onunla fərqlənir ki, tezlikölçənin sxeminə inversiyaedici gücdəndirici, siqnal formalaşdırıcıları, iki və ona bölən tezlik bölücüsü, daqiq vaxt intervalı və indikasiya vaxtı verən generatorlar, idarəedici blok, sayğaclar, cəmləyiciləri, multipleksorlar, kod dəyişdiriciləri, deşifrator, sayğacların strobirə impulsları isə iş-

ləyən səkkiz kanallı kommutatorlar, vizual müşahidə üçün səkkizdərəcəli indikatorlar və rəqəm qoşmaq üçün interfeys daxil edilmişdir.

(11) i2003 0237 (21) a2002 0031
(51)⁷G 01N 31/00 (22) 26.03.2002
(43) 01.04.2003
(71)(73) Bakı Dövlət Universiteti (AZ)
(72) Nəsrullayev Nazim Mürsəl oğlu, Abdullayev Tofiq Şakir oğlu (AZ)
(54) PASSİV SƏTHLƏRDƏ ADSORBSİYA OLUNMUŞ QƏLƏVİ METAL ATOMLARININ EFFEKTİV YÜKLƏRİNİN NİSBƏTİNİN TƏYİNİ ÜSULU.

(57) Passiv səthlərdə adsorbsiya olunmuş qələvi metal atomlarının effektiv yüklərinin nisbətini təyini üsulu hesablamaya yolu ilə olub, onunla fərqlənir ki, işçi səthinin temperaturu 800-900K olan nümunəni vakuuma yerləşdirirlər və eyni vaxtda CsCl molekullarının seli və müxtəlif metal atomlarının seli ilə, iridium üzərində qrafit monotəbəqəsindən desorbsiya olunan Cs⁺ ionlarının cərəyanını ölçməklə şüalandırırlar və effektiv yüklərin axtarılan nisbətini bu nisbətdən təyin edirlər:

$$q_1 : q_2 : q_3 = \frac{I_1}{I_0} : \frac{I_2}{I_0} : \frac{I_3}{I_0}$$

burada,

q₁, q₂, q₃ - müxtəlif atomların effektiv yükləri,

I₀ - etalonun karbandan azad səthindən gələn cərəyan,

I₁ - səthi ionlaşma zamanı K+CsCl→KCl+Cs reaksiyasından alınan Cs⁺ ionlarının cərəyanı,

I₂ - Na+CsCl→NaCl+Cs reaksiyası zamanı da həmin kimi,

I₃ - Z+CsCl→ZCl+Cs reaksiyası zamanı da həmin kimi, burada Z ixtiyari atomdur.

(11) i2004 0008 (21) 99/001148
(51)⁷G 01R 27/18 (22) 07.04.1998
(43) 01.10.2001
(71)(73) Azərbaycan Elmi-Tədqiqat Energetika və Enerjiləşmə İnstitutu (AzETE və ELİ) (AZ)
(72) Ramazanov Kərim Nəzir oğlu, Mustafayev Rauf İsmayıl oğlu, Kərimov Yusif Museyib oğlu, Lobkov Yuri Alekseyeviç, Süleymanov Rəsul Süleymanoviç, Nəbiyev Xəlil İskəndər oğlu (AZ)
(54) DƏYİŞƏN CƏRƏYAN ELEKTRİK MÜHƏRRİKLƏRİNİN İŞƏ QOŞULMADAN QABAQ QÖVDƏYƏ NƏZƏRƏN İZOLYASİYASINA NƏZARƏT ETMƏK ÜÇÜN QURĞU.

(57) 1. Dəyişən cərəyan elektrik mühərriklərinin işə qoşulmadan qabaq qövdəyə nəzərən izolyasiyasına nəzarət etmək üçün qurğu tərkibində düzləndirici diod, birinci və ikinci sabit rezistorları, dəyişən rezistor, mənfi differensial müqavimətli cihaz, kondensator, transformator və elektrik mühərrikinin açarın kontaktına qoşulmaq üçün birinci və

ikinci klemması olmaqla onunla fərqlənir ki, ona əlavə olaraq ikinci düzləndirici diod, stabiltron, işıqsaçan diod, neon lampası, üçüncü sabit rezistor və üçüncü klemma qoşulub, bu zaman birinci düzləndirici diodun anodu birinci klemma ilə, katod isə ardıcıl qoşulmuş birinci sabit rezistorla və dəyişən rezistorla ikinci klemma ilə birləşdirilib, birinci sabit rezistorun dəyişən rezistorla birləşən nöqtəsinə ikinci düzləndirici diodun anodu katoduna isə stabiltronun katodu birləşdirilib, stabiltronun anoduna kondensatorun bir çıxışı birləşdirilib, kondensatorun ikinci çıxışı isə dəyişən rezistorun ikinci klemmaya birləşdiyi nöqtəyə birləşdirilib, stabiltronun və kondensatorun birləşdiyi nöqtəyə mənfi differensial müqaviməti olan cihazın birinci çıxışı birləşdirilib, onun ikinci çıxışı isə transformatorun birinci çıxışı ilə birləşdirilib, hansı ki, ikinci çıxışı işıqsaçan diodun anoduna birləşdirilib, işıqsaçan diodun katodu ikinci sabit rezistorla dəyişən rezistorun kondensatorla birləşdiyi nöqtəyə qoşulub, bu nöqtəyə ikirtci klemma ilə neon lampasının birinci çıxışı birləşdirilib, onun ikinci çıxışı isə üçüncü sabit rezistorla üçüncü klemma ilə birləşdirilib.

2. 1 bənd üzrə qurğu onunla fərqlənir ki, mənfi differensial müqaviməti olan cihaz p-n-p tipli silisium tranzistorundan n-p-n tipli silisium tranzistorundan, dördüncü və beşinci sabit rezistorlardan və ikinci stabiltrondan və ikinci stabiltrondan istifadə edilərək yığılıb, bu zaman mənfi differensial müqavimətli cihazın birinci çıxışı p-n-p tipli tranzistorun emitterinə dördüncü sabit rezistoru birinci çıxışı kimi birləşdirilib, bu rezistorun ikinci çıxışı həmin tranzistorun bazası ilə birləşdirilib, ikinci stabiltronun katodu n-p-n tipli tranzistorun kollektoru, p-n-p tipli tranzistorun kollektoru ikinci stabiltronun anodu, n-p-n tipli tranzistorun bazası ilə və beşinci sabit rezistorun birinci çıxışı birləşdirilib, bu rezistorun ikinci çıxışı n-p-n tipli tranzistorun emitteri ilə birləşdirilib və mənfi differensial müqavimətli cihazın ikinci çıxışı kimi istifadə edilir.

(11) i2003 0205 (21) a2000 0180
(51)⁷G 01V 1/00 (22) 01.08.2000
(43) 01.04.2003
(71)(73) Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti (AZ)
(72) Əliyev Telman Xurşud oğlu (AZ)
(54) ZƏLZƏLƏNİN QISAMÜDDƏTLİ PROQNOZLAŞDIRILMASI ÜSULU VƏ ONU HƏYATA KEÇİRƏN QURĞU.

(57) 1. Zəlzələnin qısamüddətli proqnozlaşdırılması üsulu seysmik fəal regionda yer səthinin seysmik rəqslərinin qeyd olunmasını nəzərə almaqla, hansı ki, qısa periodlu akustik dalğaların impulsları (paketləri) qeyd olunur və onların üzə çıxması ilə baş verəcək zəlzələ haqqında məlumat verilir, onunla fərqlənir ki, seysmik fəal regionda həssas elementlərlə ən azı üç parametrlə üzrə qeydetmə və ölçmə aparılır, onlar işıq siqnallarına çevrilir, sonra optik kəmərlə yerüstü cihazlara göndərilir və elektrik siqnallarına çevrilir, həmin regionda baş vermiş ən azı üç zəlzələnin yaddaşdakı uyğun dayaq parametrləri ilə müqayisə

edilir və yaxud bu parametrlərin əksəriyyətinin sərhəd qiymətlərini keçməsi ilə proqram - hesablayıcı blok baş verəcək zəlzələnin vaxtını və yerini təyin edir.

2. 1-ci bənd üzrə üsulu həyata keçirən qurğu, siqnallar qəbuledicisinə, gərginlik gücləndiricisinə, sərhəd qurğusuna, tezlik süzgəci şəklində yerinə yetirilmiş tezliklər analizatoruna və qeydediciyə malik olub, onunla fərqlənir ki, ona əlavə olaraq, ən azı üç elektron yaddaş bloku, elektron açarları, işıq diodları, fotodiodlar, optik lifli kəbellər, yenidən təkrarlama blokları, proqram-hesablayıcı blok, mətn, səs və işıq siqnalizatorları daxil edilmişdir, siqnallar qəbuledicisi isə həm yerüstü, həm də yeraltı mühitdə quraşdırılmışdır, hər birinin elektrodları şüa siqnallarını qəbul etmək və elektrik siqnalına çevirərək ötürülməsinin mümkünlüyü ilə gərginlik gücləndiricisinin vasitəsilə optik lifli kabelin əks tərəfində yerləşən işıq diodları ilə birləşib, onların hər birinin sıxacları uyğun gərginlik gücləndiricilərinin girişləri ilə birləşdirilir, axırncılardan birinci çıxışları tezlik süzgəclərinin girişi ilə, ikinci çıxışları isə elektron açarların idarəetmə girişləri ilə bağlanmışdır, açarların hər birinin girişi yenidən təkrarlama blokunun çıxışına, çıxışı isə uyğun gərginlik gücləndiricisinin vasitəsilə sərhəd qurğusunun ikinci girişinə qoşulur, onun birinci girişi isə tezliklər süzgəcinin çıxışlarına qoşulur, yenidən təkrar etmə blokunun girişi həmin regionda baş vermiş zəlzələnin seysmik parametrlərinin elektron yaddaş blokunun çıxışı ilə birləşdirilir, sərhəd qurğusunun çıxışları isə proqram-hesablayıcı blokun idarəedicisinin girişinə qoşulur, onun çıxışları isə uyğun olaraq, mətn, səs və işıq siqnalizatorlarına və qeydediciyə qoşulur.

(11) i2003 0206 (21) a2000 0210
(51)⁷G 01V 1/00 (22) 29.11.2000
(43) 01.04.2003
(71)(73) Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti (AZ)
(72) Əliyev Telman Xurşud oğlu (AZ)
(54) ÇEVİK ELEMENTLİ ANTİSEYSMİK YERALTI QURĞU.

(57) Çevik elementli antiseysmik yeraltı qurğu, tərkibinə yüksəlxayan boru və onu xarici səthdən bürüyən qırt daxil olub, onunla fərqlənir ki, borunu təşkil edən çevrə boyunca bir-birinə nəzərən 120° bucaqdan böyük və 45° bucaqdan kiçik olmayaraq radial istiqamətdə borunun uzunluğu boyunca keçən ox xətlərilə üst-üstə düşən xarici səthi üzərində yerləşdirilmiş, uzunluğu isə boru çevrəsinin radiusuna bərabər olan şahmatvari şəkildə diametri boru divarının qalınlığına bərabər olan çevik elementlər sət bərkidilmişdir.

(11) i2003 0239 (21) a2000 0163
(51)⁷G 01V 1/28, 1/36 (22) 03.07.2000
(31) 60/082,251
(32) 17.04.1998 (33) US
(43) 28.02.2003
(86) PCT/US 99/08002 13.04.1999

(71)(73) BP AMOCO CORPORATION (US)**(72) Tomsen Leon (US)****(74) Yakubova T.A. (AZ)****(54) SEYSMİK MƏLUMATLARIN İŞLƏNMƏSİ
ÜSULU.**

(57) 1. Seysmik məlumatların işlənməsi üsulu seysmik kəşfiyyatda istifadə etmək üçün olub, (a) əvvəlcədən verilmiş torpaq həcmi çərçivəsində toplanmış çoxkomponentli seysmik kəşfiyyatın məlumatlarının ən azı bir hissəsinə giriş mərhələsindən ibarət olaraq, harada ki, göstərilmiş əvvəlcədən verilmiş torpaq həcmi karbohidrogenlərin əmələ gəlməsi, miqrasiyası, yığılması və ya iştirakına şərait yaradan, minimum bir struktur və ya stratigrafik xüsusiyyətlərə malikdir və çoxkomponentli seysmik kəşfiyyatın göstərilən məlumatları tərkibində P-dalğalı trasslar, S-dalğalı trasslar olan seysmik trasslardadır və dalğa trasslarının dəyişməsi vaxt funksiyası olub, minimum mühtdəki sürətlərdən biridir və müvəqqəti koordinatın ifadəsi kimi yer səthindən uzaqlaşdırılmışdır, onunla fərqlənir ki, (b) ən azı iki parametrlər üçün γ_{eff} , γ_0 və γ_2 , ən azı bir müvəqqəti nöqtə üçün parametrlərin qiymətinin müəyyən edilməsi, harada ki, γ_{eff} effektiv sürətlər nisbəti, γ_0 -şaquli istiqamət üzrə sürətlər nisbəti və γ_2 -müvəqqəti yerdəyişmə sürətləri nisbətidir və (c) parametrlərin göstərilən iki qiymətindən ən azı birinin, göstərilən çoxkomponentli seysmik kəşfiyyat məlumatlarındakı göstərilən seysmik trasslardan, ən azı bir seysmik məlumat dəstinin hesablanmasında istifadəsi, beləliklə, belə təsəvvür yaradır ki, əvvəlcədən verilmiş torpaq həcmimin ən azı bir hissəsi, göstərilən struktur və stratigrafik xüsusiyyətlərin tədqiqində istifadə edilə bilər.

2. 1 bəndi üzrə üsul onunla fərqlənir ki, (c) mərhələsinin göstərilmiş ən azı bir hesablanmış seysmik məlumatlar dəsti ümumi asimptotik keçid nöqtəsinin (ÜAKN) məlumatları dəstindən ibarətdir.

3. 2 bəndi üzrə üsul onunla fərqlənir ki, əlavə olaraq, aşağıdakı mərhələləri daxil edir: (d) göstərilən ən azı bir ÜAKN-nin məlumat dəstindən ən azı bir ümumi keçid nöqtəsinin (ÜKN) məlumat dəsti, parametrlərin göstərilən iki qiymətindən ən azı birindən istifadə etməklə formalaşdırılır, beləliklə, belə təsəvvür yaranır ki, göstərilən əvvəlcədən verilmiş torpaq həcmimin ən azı bir hissəsi, göstərilən struktur və stratigrafik xüsusiyyətlərin tədqiqində istifadə edilə bilər.

4. 3 bəndi üzrə üsul onunla fərqlənir ki, əlavə olaraq, göstərilən ən azı bir ÜKN-nin məlumat dəstindən ən azı bir seysmik əlamət hesablanır.

5. 1 bəndi üzrə üsul onunla fərqlənir ki, (c) mərhələsinin göstərilmiş ən azı bir hesablanmış seysmik məlumatlar dəsti ÜKN-nin məlumatlar dəstindən ibarətdir.

6. 5 bəndi üzrə üsul onunla fərqlənir ki, γ_{eff} üçün hesabı qiymətlərin və γ_0 və γ_2 parametrlərindən ən azı birinin təyini və əlavə olaraq aşağıdakı mərhələləri daxil edir:

(d) ən azı γ_{eff} üçün yeni kəmiyyətin qiymətləndirilməsi üçün hesablanmış göstərilən ÜKN məlumat dəstindən məlumatların ən azı bir hissəsinin istifadəsi,

(e) göstərilən yeni kəmiyyət γ_{eff} -in, göstərilən çoxkomponentli seysmik kəşfiyyatda göstərilən seysmik

trasslarda göstərilən seysmik trassların ÜKN-nin məlumat dəstinin ən azı birinin hesablanması üçün istifadəsi,

(f)-(d) və (e) mərhələlərinin ən azı bir dəfə yerinə yetirilməsi və (g)-(e) mərhələsində alınmış ÜKN-nin istənilən məlumat dəstinin ən azı bir hissəsinin cəmlənməsi, beləliklə, seysmik kəşfiyyatda istifadə üçün şərh ediləcək təsvirin formalaşması, belə ki, şərh edilən təsvir göstərilən əvvəlcədən verilmiş torpaq həcmimin ən azı bir hissəsinə ibarətdir.

7. 1 bəndi üzrə üsul onunla fərqlənir ki, (d) alınmış seysmik dəstin ən azı bir hissəsinin əks etdirilməsi mərhələsini daxil edir.

8. 1 bəndi üzrə üsul onunla fərqlənir ki, əlavə olaraq, (d) göstərilən seysmik məlumatların ən azı bir dəstinin ən azı bir hissəsinin cəmlənməklə seysmik kəşfiyyatda istifadə üçün göstərilən əvvəlcədən verilmiş torpaq həcmimin ən azı bir hissəsinin təmsil edən təsirin alınması mərhələsini daxil edir.

9. 1 bəndi üzrə üsul onunla fərqlənir ki, əlavə olaraq aşağıdakı mərhələləri daxil edir:

(d) göstərilən iki parametrdən birini yenidən qiymətləndirmək üçün göstərilən ən azı bir seysmik məlumatlar dəstinin ən azı bir hissəsinin istifadəsi, beləliklə, parametrlərin ən azı bir yeni kəmiyyətinin alınması;

(e) göstərilən çoxkomponentli seysmik kəşfiyyatda göstərilən seysmik trassdan seysmik məlumatın ən azı bir dəstinin hesablanması üçün parametrlərin göstərilən yeni kəmiyyətlərindən istənilənin istifadəsi;

(f)-(d) və (e) mərhələlərinin ən azı bir dəfə yerinə yetirilməsi və (g) göstərilən seysmik məlumatların ən azı bir dəstinin ən azı bir hissəsinin cəmlənməsi, beləliklə, seysmik kəşfiyyatda istifadə üçün şərh ediləcək təsvirin formalaşması, belə ki, şərh edilən təsvir göstərilən əvvəlcədən verilmiş torpaq həcmimin ən azı bir hissəsindən ibarətdir.

10. 1 bəndi üzrə üsul onunla fərqlənir ki, əlavə olaraq, (d) göstərilən seysmik məlumatların ən azı bir dəstindən ən azı bir seysmik əlamətin hesablanması mərhələsini daxil edir.

11. 10 bəndi üzrə üsul onunla fərqlənir ki, (d) mərhələsi aşağıdakı mərhələləri daxil edir: (d1) hesablanmış seysmoqramın göstərilən ən azı bir hissəsinin əks edilmiş eninə dalğanın amplitudunun dəyişməsinin analizinin yerinə yetirilməsi, beləliklə, öyrənilən trassın uzaqlaşdırma funksiyasının minimum bir amplitudunun formalaşması və (d2) analiz edilən trassın uzaqlaşdırma funksiyasının minimum bir amplitudunun minimum bir hissəsinin vizual təsəvvürünü seysmik kəşfiyyatda istifadə etməli, göstərilən təsəvvür əvvəlcədən göstərilən torpaq həcmimin minimum bir hissəsi ilə əks etdirilir.

12. 1 bəndi üzrə üsul onunla fərqlənir ki, (b) mərhələsi (b1) nöqtələr çoxluğu içərisində γ_{eff} , y_0 və ya y_2 parametrlərinin ən azı ikisi üçün, eyni zamanda hesablanmış qiymətlərin müəyyən edilməsi mərhələsini daxil edir.

13. 1 bəndi üzrə üsul onunla fərqlənir ki, (a), (b), (c) mərhələlərinin birini kompüterdən istifadə etməklə və kompüterin adi operativ yaddaşı, daimi yaddaşı, operativ fleş-yaddaş, operativ yaddaş xəritəsi, elastik disk, maqnit disk, maqnit lent, maqnitooptik disk, optik disk, CD-ROM disk və ya DVD diskindən ibarət olan qrupdan seçilənlərdən istifadə etməklə yerinə yetirirlər və hansında

ki, göstərilən maşın komandaları minimum bir mərhələni yerinə yetirmək üçün göstərilən kompüter proqramlaşdırırlar.

14. 1 bəndi üzrə üsul onunla fərqlənir ki, (b) mərhələsində qiymətlər üç γ_{eff} , γ_0 və γ_2 parametrlərinin hamısı tərəfindən $\gamma_{\text{eff}} = (\gamma_2)^2 / \gamma_0$ -dan istifadə etməklə əldə edilir.

15. Seysmik məlumatların işlənməsi üsulu yerin səthaltı təbəqəsi çərçivəsində dərinliyi təyin etməklə seysmik kəşfiyyatda istifadə etmək üçün olub, ən azı orta kvadratik sürətli bir mübadilə dalğası təmin edilən seysmik daxil olma vaxtından ibarətdir, göstərilənlərdən hər biri, ən azı bir mübadilə dalğasının orta kvadratik sürəti konkret zaman fasiləsində təyin edilir, belə ki, göstərilən zaman fasiləsi birinci daxil olma zamanından ikinci daxil olma zamanına qədər yayılır, yerin səthi altında şaquli istiqamətdə ən azı bir sürətlər nisbəti mübadilə dalğasının göstərilən orta kvadratik sürətlərindən hər biri göstərilən bir orta kvadratik sürətə uyğun gəlir və aşağıdakı mərhələləri daxil edir:

(a) göstərilən ən azı bir orta kvadratik mübadilə dalğası sürətindən, mübadilə dalğasının orta kvadratik sürətinin seçilməsi, belə ki, mübadilə dalğasının göstərilən orta kvadratik sürəti konkret zaman fasiləsi həddlərində müəyyən edilir, göstərilən konkret zaman intervalı isə konkret birinci daxil olma zamanı və konkret ikinci daxil olma zamanı ilə müəyyən edilir, (b) uyğun sürətlər nisbətinin şaquli istiqamət üzrə seçilməsi, onunla fərqlənir ki, (c) konkret mübadilə dalğasının göstərilən orta kvadratik sürətindən, göstərilən konkret zaman fasiləsi və göstərilən şaquli istiqamət üzrə sürətlər nisbətindən dərinliyin artan qiymətinin hesablanması, (d) (a)-(c) mərhələlərinin qabaqcadan müəyyən edilmiş dəfə yerinə yetirilərək, dərinliyin əvvəlcədən müəyyən edilmiş sayda artan qiymətinin alınması, və (e) bu tərzdə hesablanmış dərinliyin istənilən göstərilən əvvəlcədən verilmiş artan qiymətindən göstərilən səthaltı torpaq layı çərçivəsində göstərilən dərinliyin hesablanması ilə həyata keçirilir.

16. 15 bəndi üzrə üsul onunla fərqlənir ki, (c) mərhələsi aşağıdakı tənliyi həll etməklə yerinə yetirilir:

$$\Delta Z_1 = (V_{ci} \Delta T_{c0i} C(y_{0i})^{1/2}) / (1 + \gamma_{0i}),$$

burada, ΔZ_1 - göstərilən artan dərinliyin qiymətidir;

V_{ci} - mübadilə dalğasının seçilmiş orta kvadratik sürətidir;

γ_{0i} - şaquli istiqamət üzrə uyğun sürətlər nisbətidir;

ΔT_{c0i} - mübadilə dalğasının göstərilən seçilmiş orta kvadratik sürəti ilə bağlı göstərilən konkret zaman fasiləsidir.

17. 15 bəndi üzrə üsul onunla fərqlənir ki, göstərilən dalğalardan hər biri ilə ən azı mübadilə dalğasının bir orta kvadratik sürəti ilə bağlı olan P-dalğasının, əlavə olaraq, orta kvadratik sürəti təmin edilir və hansında ki, (c) mərhələsi aşağıdakı mərhələləri daxil edir: (c1) mübadilə dalğasının göstərilən seçilmiş orta kvadratik sürəti ilə bağlı olan P-dalğasının orta kvadratik sürətinin seçilməsi; (c2) aşağıdakı tənliyin həlli:

$$\Delta Z_1 = (V_{pi} \Delta T_{c0i}) (1 + \gamma_{0i}),$$

burada ΔZ_1 - dərinlik artımının göstərilən qiymətidir;

V_{pi} - şaquli istiqamət üzrə uyğun sürətlərin göstərilən nisbəti;

ΔT_{c0i} - mübadilə dalğasının göstərilən seçilmiş orta kvadratik sürəti ilə bağlı göstərilən seçilmiş zaman fasiləsidir.

18. 15 bəndi üzrə üsul onunla fərqlənir ki, (a), (b), (c) mərhələlərinin ən azı birini kompüterdən istifadə etməklə və kompüterin adi operativ yaddaşı, daimi yaddaşı, operativ fleş-yaddaş, operativ yaddaş xəritəsi, elastik disk, maqnit diski, maqnit lenti, maqnit optik disk, optik disk, CD-ROM diski və ya DVD diskindən ibarət olan qrupdan seçilənlərdən istifadə etməklə yerinə yetirirlər və hansında ki, göstərilən maşın komandaları minimum bir mərhələni yerinə yetirmək üçün göstərilən kompüter proqramlaşdırırlar.

(11) **i2004 0016**

(51)⁷**G 01V 3/00**

(43) **29.12.2003**

(71)(73) **Geofizika və Mühəndis Geologiyası İstehsalat Birliyi, Kərimov Kərim Məmmədخان oğlu, Ağaquliyev Qərib Bayram oğlu, Kərimov Mahmud Kərim oğlu (AZ)**

(72) **Kərimov Kərim Məmmədخان oğlu, Ağaquliyev Qərib Bayram oğlu, Kərimov Mahmud Kərim oğlu (AZ)**

(54) **ZƏLZƏLƏLƏRİN QISAMÜDDƏTLİ PROQNOZLAŞDIRILMASI ÜSULU.**

(57) 1. Zəlzələlərin qısamüddətli proqnozlaşdırılması üsulu rejim maqnitometrik ölçmə işlərinin aparılmasından, yerin maqnit sahəsinin maksimal dəyişmə zonalarının seçilməsindən və bunun da əsasında baş verəcək zəlzələnin yerinin proqnozlaşdırılmasından ibarət olub, onunla fərqlənir ki, ayrı-ayrı məntəqələrdə maqnitotellurik sahənin rejim müşahidələrini həyata keçirirlər, zəlzələdən əvvəl maqnitotellurik sahənin H_x və H_y maqnit komponentlərinin nisbi sakitlik və yüksək həyəcanlanma dövrlərini ayırırlar, maqnit komponentlərinin vektorial istiqamətlərinin kəşifləməsinə görə zəlzələ ocağının coğrafi koordinatları, həyəcanlanma qradientinin qiymətinə görə baş verəcək zəlzələnin gücü, həyəcanlanmanın yarımdövrünə görə zəlzələnin baş verəmə vaxtını müəyyən edirlər.

2. 1-ci bənd üzrə üsul onunla fərqlənir ki, rejim müşahidələrini ən azı üç məntəqələrdə aparırlar.

3. 1-ci və 2-ci bəndlər üzrə üsul, onunla fərqlənir ki, güclü katastrofik zəlzələlər zamanı geodinamik şəraitin operativ təhlilini real vaxt ərzində 600-800 km radiuslu ərazidə aparırlar.

G 08

(11) **i2003 0241**

(51)⁷**G 08C 17/02**

(43) **01.04.2003**

(71)(72)(73) **Paşayev Arif Mir-Cəlal oğlu, Bayramov Azad Ağalar oğlu, Rzayev Eldar Əbdül Məcid oğlu, Nuriyev Anar Elbrus oğlu (AZ)**

(54) **EKOLOJİ MONİTORİNG SİQNALLARINI ÖTÜRƏN QURĞU.**

(57) Ekoloji monitorinq siqnallarını ötürən qurğu, birinci çıxışı elektron bloklarını ekspozisiya dozalarının gücünü

detektirləşdirən blokla birləşdirilən qida blokundan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, ona əlavə olaraq, gərginlik impulslarının formalaşdırılması imkanı ilə, çıxışı şanvari rabitə sistemi üzrə informasiya ötürülməsi imkanı ilə kodlaşdırılma qovşağının birinci girişinə qoşulmuş modulyatorunun kommutator qovşaqları ilə birləşən ikinci və üçüncü detektirləşdirilmə blokları daxil edilib, kodlaşdırılma qovşağının ikinci girişi idarə etmə blokunun çıxışı ilə birləşib, belə ki, qida blokunun ikinci və üçüncü çıxışları uyğun olaraq, idarə etmə blokunun və kodlaşdırma qovşağının girişlərinə bağlanmışdır.

G 09

(11) i2003 0220 (21) a2001 0065
(51)⁷G 09B 23/28 (22) 03.04.2001
(43) 30.10.2002
(71)(72)(73) Musabəyova Flora Musa qızı (AZ)
(54) GÖZ ORQANININ TƏQLİDİ ÜSULU.

(57) 1. Göz orqanının təqlidi üsulu, göz orqanının həcmi təsəvvürü yolu ilə həyata keçirilərək, onunla fərqlənir ki, həcmi təsəvvürü qolların, əllərin və barmaqların fəzadakı vəziyyəti ilə yaradırlar, onu səthi təsvirə proyeksiya edib, əks proyeksiya vasitəsilə göz orqanının anatomik quruluşunun fəza vəziyyətinin müəyyən zonalarına uyğunluğunu tapırlar və beləliklə də göstərilən anatomik quruluşu təqlid edirlər.

2. 1-ci bənd üzrə üsul, onunla fərqlənir ki, göz orqanının anatomik quruluşunu təqlid etmək üçün qolları halqa kimi birləşdirirlər, bunun üçün ikinci, üçüncü, dördüncü və beşinci barmaqların distal sümüklərini bir-birinə toxundururlar, bu zaman baş barmaqların distal sümükləri arasında boşluq saxlayırlar, onu səthi təsvirə proyeksiya edib onun əks proyeksiyası ilə anatomik quruluşa uyğun gələn zonanın fəza vəziyyətini tapırlar.

BÖLMƏ H

ELEKTRİK

H 01

(11) i2004 0007 (21) 98/001085
(51)⁷H 01L 29/38 (22) 10.02.1998
(43) 29.12.2000
(71)(73) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Qeyri-Üzvi və Fiziki Kimya İnstitutu (AZ)
(72) Əliyev Özbəy Misirxan oğlu, Hacıyeva Sevinc Rafiq qızı, Məmmədov Lətif Vilayət oğlu, Əliyev İkrəm Hümət oğlu (AZ)
(54) FOTOMİŞENLƏR UÇÜN FOTOMƏSSAS MATERIAL.

(57) Tərkibində As_2Se_3 olan fotomişenlər üçün fətohəssas maddə onunla fərqlənir ki, o əlavə olaraq komponentlərin mol. %-lə aşağıdakı nisbətlərində qermanium disulfid GeS_2 təşkil edir.

As_2Se_3 85-97
 GeS_2 3,0-15

(11) i2004 0006 (21) 99/001335
(51)⁷H 01L 31/04; G 01T 31/04 (22) 25.12.1998
(43) 29.12.2000
(71)(73) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Qeyri-Üzvi və Fiziki Kimya İnstitutu (AZ)
(72) Əliyev Vüqar Özbək oğlu, Qasimov Vaqif Əkbər oğlu, Şirinov Kamil Lətif oğlu, Əliyev Özbək Misirxan oğlu (AZ)
(54) RENTGEN ŞÜA DETEKTORU.

(57) Rentgen şüalanması detektoru, tərkibində yarımkeçirici materialdan həssas element olmaqla, onunla fərqlidir ki, həssas element 0,02-0,1 mol. % germaniumla aşqarlanmış $EuGa_2S_4$ yarımkeçirici monokristal şəklində hazırlanmışdır.

(11) i2003 0201 (21) 99/001583
(51)⁷H 01L 31/18, 21/00, 29/00, (22) 25.12.1998
H 01L 31/00, 49/00
(43) 02.07.2001
(71)(73) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Qeyri-Üzvi və Fiziki Kimya İnstitutu (AZ)
(72) Əliyev Özbək Misirxan oğlu, Eyvazova Şüküfa Mikayıl qızı, Rəhimova Validə Murad qızı, Şahbazov Mədət Heydər oğlu, Tomayeva Kəmalə Çoxlı qızı (AZ)
(54) P-N KEÇİDİ ƏSASINDA DÜZLƏNDİRİCİ YARIMKEÇİRİCİ QURULUŞUN ALINMA ÜSULU.

(57) InSe kristalının həcmində P-n keçidi əsasında yaradılmış yarımkeçirici düzləndirici quruluşun alınma üsulu onunla fərqlənir ki, göstərilən quruluş katod kimi götürülmüş InSe-nin təzə kəsilmiş layı suya salınmaqla, anod kimi, katoddan 5 mm məsafədə yerləşdirilmiş qrafitdən infraqırmızı şüa, sonra isə 10-15 saat müddətində potensiallar fərqi 10-12B olan elektrik cərəyanı buraxmaqla yaradılır.

(11) i2004 0005 (21) 98/001154
(51)⁷H 01L 31/0296 (22) 11.11.1997
(43) 30.03.2000
(71)(73) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Qeyri-Üzvi və Fiziki Kimya İnstitutu (AZ)
(72) Əliyev Vüqar Özbəy oğlu, Qənbərov Dayandur Mürşüd oğlu, İmanova Tamilla Vəlis qızı, Qasimov Vaqif Əkbər oğlu (AZ)
(54) FOTOREZİSTİV MATERIAL.

(57) Tərkibində Nd_2ZnS_4 olan fotorezistiv material, onunla fərqlənir ki, onun tərkibini əlavə olaraq komponentlərin mol. %-lə aşağıdakı nisbətlərində mis təşkil edir:

Nd ₂ ZnS ₄	99,8-99,99
Cu	0,01-0,2

(11) i2004 0015 (21) 99/001448
 (51)⁷H 01L 35/14, 35/16 (22) 07.04.1999
 (43) 02.07.2001
 (71)(73) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının
 Qeyri-Üzvi və Fiziki Kimya İnstitutu (AZ)
 (72) Səfərov Mahmud Hüseyn oğlu, Əsədov Mirsəlim
 Miraləm oğlu (AZ)
 (54) AŞAĞITEMPERATURLU TERMOELEKTRİK
 MATERIAL.

(57) Aşağıtemperaturlu termoelektrik material Sb₂Te₃-ün əsasında, onunla fərqlənir ki, aşağıdakı kimi ingredient nisbəti qallium sulfidin əlavəsi (mol.%):

Sb ₂ Te ₃	94-99,85
GaS	0,15-6,0

ilə nəticələnir.

(11) i2003 0235 (21) 99/001361
 (51)⁷H 01L 41/08 (22) 15.10.1998
 (43) 29.12.2000
 (71)(73) Azərbaycan Texniki Universiteti (AZ)
 (72) Hüseynov Arif Mikail oğlu, Həsənov Cahir Nuri
 oğlu (AZ)
 (54) DALĞAVARI TİTRƏYİŞLİ XƏTTİ MÜHƏR-
 RİK.

(57) Dalğavari titrəyişli mühərrikin tərkibində stator, titrəyişli hissəsində yerləşən elektrostriktivli elementlər, qaçan dalğalar vasitəsilə hərəkətə gətirilən rotor və idarə olunan gərginlik mənbəyi, onunla fərqlənir ki, içiboş silindrik şəkilə malik olan stator uzununa kəsiklərə bir neçə hissəyə bölünür ki, bu hissələr biri-birindən səs izolyasiya materialı vasitəsilə izolya olunur, elektrostriktiv elementlər təchiz olunmuş səskeçirici zolaqvari içi boş silindrə qapanan əhatə edici həlqələr şəklində olur, rotor isə üzərinə sıxıcı qurğular üzərində yaylar vasitəsilə uzununa kəsiklərlə bir neçə hissəyə bölünmüş içi boş silindrik həmənlə hissələrə bərkidilir.

İXTİRA PATENTLƏRİNİN GÖSTƏRİCİLƏRİ

SAY GÖSTƏRİCİSİ

Patentin nömrəsi	BPT indeksi (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	BPT indeksi (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	BPT indeksi (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	BPT indeksi (7 redaksiya)
i2003 0201	H 01L 21/00 H 01L 29/00 H 01L 31/00 H 01L 31/18 H 01L 49/00	i2003 0212	A 01J 5/00	i2003 0230	E 21B 21/06 F 17D 1/08	i2004 0007	H 01L 29/38
		i2003 0213	C 22B 23/04			i2004 0008	G 01R 27/18
		i2003 0214	A 61M G 01K 7/32	i2003 0231	A 61B 17/00	i2004 0009	C 07C 309/31 C 23F 11/16
		i2003 0215	B 22F 9/00	i2003 0232	C 22C 27/06		
i2003 0202	C 07C 143/34 C 23F 11/14 C 23F 11/16	i2003 0216	B 23K 35/28	i2003 0233	E 02D 31/02-31/04	i2004 0010	E 21B 43/22
		i2003 0217	E 02D 27/34	i2003 0234	C 22C 27/06	i2004 0011	C 09D 5/00 C 23C 22/00
i2003 0203	C 03C 4/10 H 04B 11/00	i2003 0218	A 61K 31/00 A 61K 31/36	i2003 0235	H 01L 41/08		
				i2003 0236	B 03C 7/02 B 03C 7/12	i2004 0012	G 01K 7/32
i2003 0204	C 07C 31/10 C 07C 53/122	i2003 0219	B 23P 6/00	i2003 0237	G 01N 31/00	i2004 0013	F 16D 65/80
		i2003 0220	G 09B 23/28	i2003 0238	C 01F 7/06	i2004 0014	A 44B 19/00
i2003 0205	G 01V 1/00	i2003 0221	C 07C 335/04 C 07D 331/04	i2003 0239	G 01V 1/28 G 01V 1/36	i2004 0015	H 01L 35/14 H 01L 35/16
i2003 0206	G 01V 1/00	i2003 0222	C 07B 35/04 C 07C 49/08			i2004 0016	G 01V 3/00
i2003 0207	A 01K 5/00			i2003 0240	C 07D 275/06	i2004 0017	E 02B 15/04
i2003 0208	E 21B 43/14 E 21B 43/17 E 21B 43/18 E 21B 43/20	i2003 0223	E 02B 5/02	i2003 0241	G 08C 17/02	i2004 0018	E 02B 15/04
		i2003 0224	E 02D 7/02 E 02D 7/08	i2003 0242	A 01B 15/08	i2004 0019	F16K 1/100
i2003 0209	G 01J 1/44 G 01J 3/36	i2003 0225	C 12G 1/02	i2004 0001	C 03B 1/00-3/00 C 03C 3/04	i2004 0020	F16K 1/100 F16K 3/00
		i2003 0226	B 01D 53/94 B 01J 23/58	i2004 0002	A 61B 5/00	i2004 0021	A 01H 1/04
i2003 0210	C 01F 7/38 C 05D 1/00	i2003 0227	A 61K 35/78	i2004 0003	A 61B 5/00	i2004 0022	B 01D 53/14
		i2003 0228	C 12P 7/06	i2004 0004	A 61H 1/00	i2004 0023	B 64C 17/06
i2003 0211	B 63B 21/50	i2003 0229	A 23L 2/02	i2004 0005	H 01L 31/0296		G 01C 19/56
				i2004 0006	G 01T 31/04 H 01L 31/04		

SİSTEMATİK GÖSTƏRİCİSİ

BPT indeksi (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	BPT indeksi (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	BPT indeksi (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	BPT indeksi (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi
A 01B 15/08	2003 0242	C 01F 7/06	2003 0238	C 23F 11/16	2004 0009	G 01N 31/00	2003 0237
A 01H 1/04	2004 0021	C 01F 7/38	2003 0210	E 02B 15/04	2004 0017	G 01R 27/18	2004 0008
A 01J 5/00	2003 0212	C 03B 1/00-3/00	2004 0001	E 02B 15/04	2004 0018	G 01T 31/04	2004 0006
A 01K 5/00	2003 0207	C 03C 3/04	2004 0001	E 02B 5/02	2003 0223	G 01V 1/00	2003 0205
A 23L 2/02	2003 0229	C 03C 4/10	2003 0203	E 02D 27/34	2003 0217	G 01V 1/00	2003 0206
A 44B 19/00	2004 0014	C 05D 1/00	2003 0210	E 02D 31/02-31/04	2003 0233	G 01V 1/28	2003 0239
A 61B 17/00	2003 0231	C 07B 35/04	2003 0222	E 02D 7/02	2003 0224	G 01V 1/36	2003 0239
A 61B 5/00	2004 0002	C 07C 31/10	2003 0204	E 02D 7/08	2003 0224	G 01V 3/00	2004 0016
A 61B 5/00	2004 0003	C 07C 49/08	2003 0222	E 21B 21/06	2003 0230	G 08C 17/02	2003 0241
A 61H 1/00	2004 0004	C 07C 53/122	2003 0204	E 21B 43/14	2003 0208	G 09B 23/28	2003 0220
A 61K 31/00	2003 0218	C 07C 143/34	2003 0202	E 21B 43/17	2003 0208	H 01L 21/00	2003 0201
A 61K 31/36	2003 0218	C 07C 309/31	2004 0009	E 21B 43/18	2003 0208	H 01L 29/00	2003 0201
A 61K 35/78	2003 0227	C 07C 335/04	2003 0221	E 21B 43/20	2003 0208	H 01L 29/38	2004 0007
A 61M	2003 0214	C 07D 275/06	2003 0240	E 21B 43/22	2004 0010	H 01L 31/00	2003 0201
B 01D 53/14	2004 0022	C 07D 331/04	2003 0221	F 16D 65/80	2004 0013	H 01L 31/0296	2004 0005
B 01D 53/94	2003 0226	C 09D 5/00	2004 0011	F16K 1/100	2004 0019	H 01L 31/04	2004 0006
B 01J 23/58	2003 0226	C 12G 1/02	2003 0225	F16K 1/100	2004 0020	H 01L 31/18	2003 0201
B 03C 7/02	2003 0236	C 12P 7/06	2003 0228	F16K 3/00	2004 0020	H 01L 35/14	2004 0015
B 03C 7/12	2003 0236	C 22B 23/04	2003 0213	F 17D 1/08	2003 0230	H 01L 35/16	2004 0015
B 22F 9/00	2003 0215	C 22C 27/06	2003 0232	G 01C 19/56	2004 0023	H 01L 41/08	2003 0235
B 23K 35/28	2003 0216	C 22C 27/06	2003 0234	G 01J 1/44	2003 0209	H 01L 49/00	2003 0201
B 23P 6/00	2003 0219	C 23C 22/00	2004 0011	G 01J 3/36	2003 0209	H 04B 11/00	2003 0203
B 63B 21/50	2003 0211	C 23F 11/14	2003 0202	G 01K 7/32	2003 0214		
B 64C 17/06	2004 0023	C 23F 11/16	2003 0202	G 01K 7/32	2004 0012		

PATENT VERİLƏN İDDİA SƏNƏDLƏRİNİN
SAY GÖSTƏRİCİSİ

İddia sənədin nömrəsi	Patentin nömrəsi	İddia sənədin nömrəsi	Patentin nömrəsi	İddia sənədin nömrəsi	Patentin nömrəsi	İddia sənədin nömrəsi	Patentin nömrəsi
98/001009	2003 0203	2000 0030	2003 0209	2001 0003	2003 0210	2001 0145	2003 0217
98/001085	2004 0007	2000 0032	2003 0231	2001 0005	2003 0241	2001 0150	2003 0229
99/001148	2004 0008	2000 0044	2004 0017	2001 0030	2003 0226	2001 0158	2004 0012
98/001154	2004 0005	2000 0062	2003 0213	2001 0033	2004 0021	2001 0164	2003 0230
99/001233	2004 0019	2000 0094	2003 0240	2001 0051	2003 0228	2001 0165	2003 0238
99/001293	2004 0013	2000 0109	2004 0018	2001 0064	2004 0004	2001 0180	2004 0014
99/001335	2004 0006	2000 0127	2003 0212	2001 0065	2003 0220	2001 0194	2003 0224
99/001361	2003 0235	2000 0147	2003 0236	2001 0074	2003 0227	2001 0196	2003 0225
99/001408	2004 0010	2000 0152	2004 0003	2001 0083	2004 0011	2001 0197	2003 0233
99/001410	2003 0211	2000 0153	2004 0002	2001 0086	2003 0232	2002 0031	2003 0237
99/001448	2004 0015	2000 0163	2003 0239	2001 0095	2003 0215	2002 0035	2003 0218
99/001583	2003 0201	2000 0168	2004 0009	2001 0098	2003 0223	2002 0038	2003 0222
99/001598	2003 0202	2000 0180	2003 0205	2001 0100	2003 0234	2002 0235	2004 0016
99/001618	2004 0022	2000 0194	2003 0208	2001 0112	2003 0219	2003 0064	2004 0023
99/001633	2003 0216	2000 0206	2003 0214	2001 0128	2003 0204		
2000 0015	2004 0020	2000 0210	2003 0206	2001 0132	2004 0001		
2000 0025	2003 0242	2000 0227	2003 0221	2001 0139	2003 0207		

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ DÖVLƏT REYESTRİNƏ DAXİL EDİLMİŞ
FAYDALI MODEL PATENTLƏRİ HAQQINDA MƏLUMATLARIN DƏRCİ**

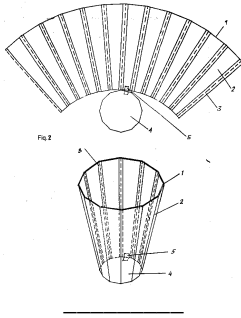
(11) F2004 0001
(51)⁷A 63J 21/00
(62) a2000 0146; 30.05.2000
(43) 01.10.2003
(71)(72)(73) Isgəndərli Tofik Şamxəlil oğlu (AZ)
(54) FOKUS GÖSTƏRMƏK ÜÇÜN QURĞU.

(21) U2002 0001
(22) 30.05.2000

(11) F2004 0003
(51)⁷G 09 B 19/08
(62) a2000 0182; 08.08.2000
(43) 01.10.2003
(71)(72)(73) Mahmudov Əli Mürsəl oğlu (AZ)
(54) TƏDRİS VƏSAİTİ.

(21) U2001 0003
(22) 08.08.2000

(57) Fokus göstərmək üçün qurğu altlığı və n-saylı dördbucaqlı üzlərdən təşkil olunmuş yan səthi olan stəkandan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, üzlər stəkanın içi tərəfdən öz aralarında elastik əlaqə ilə birləşdirilmiş, ikiqat yastı paket kimi yığılmaq imkanı olan lövhələr şəklində, altlıq isə yan səthin üzləri ilə elastik əlaqə ilə birləşmiş, onlara perimetr boyu toxunmaq və stəkanın içinə qatılmaq imkanı olan n-bucaqlı şəklində yerinə yetirilmişdir.

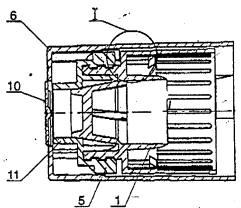
(57) Tədris vəsaiti qeyri-şəffaf, üst və alt tərəfi olan, üst tərəfində ilk təsvir çəkilmiş, alt tərəfində isə bu təsvirlə yadda saxlanmalı məna əlaqəsində olan uyğun təsvir olan vərəqdən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, onun üst tərəfində bir neçə ilk təsvir mətnlə və/və ya qrafiklə çəkilib, alt tərəfində isə onlarla yadda saxlanmalı məna əlaqəsində olan uyğun mətn və/və ya qrafik təsvirlər çəkilib və vərəq üst tərəfdən işığa tutub baxıldıqda uyğun təsvirləri görmək imkanı ilə işıq keçirən materialdan hazırlanıb, hər uyğun təsvir isə vərəqin alt tərəfində ilk təsvirin, hansı ilə verilən uyğun təsvir yadda saxlanmalı məna əlaqəsindədir, proyeksiya sahəsində və ya sahənin yamnda soldan sağa əks edilmiş halda çəkilib.

(11) F2004 0002
(51)⁷B 65D 41/34
(43) 03.03.2004

(21) U2003 0004
(22) 29.07.2003

(71)(73) Şabayev Seymur Razim oğlu (AZ)
(72) Cəbrayilov Ənvər Şahverdiyev (LV), Şabayev Seymur Razim oğlu (AZ), Şabayev Teymur Razim oğlu (AZ), Dubrovski İqor Gennadiyev (RU), Bayramov Mürvət Tumanəğa oğlu (AZ)
(54) BUTULKA ÜÇÜN QAPAQ.

(57) Butulka üçün qapaq, açılmanın indikasiyası üçün zəiflədilmiş davamlı element ilə xarici qalpaqdan, butulkanın boğazında bərkidilmək imkanı ilə yerinə yetirilmiş mayetökən boğazlıqdan, və mayetökən boğazlıqda quraşdırılmış və onunla hərəkəti yiv birləşməsi ilə əlaqələndən bağlayıcı vasitədən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, xarici qalpaq butulkanın boğazına nisbətən fırlanma imkanı ilə yerinə yetirilmişdir və bağlayıcı vasitə ilə hərəkətli şlis birləşməsi ilə əlaqələnməmişdir, bu zaman zəiflədilmiş davamlılıqlı element qalpağın baş üzündə yerləşdirilmişdir, bağlayıcı vasitə isə zəiflədilmiş davamlılıqlı elementlə ayırıcı təsir göstərmək üçün baş üz elementi ilə yerinə yetirilmişdir.

FAYDALI MODELƏR ÜZRƏ PATENTLƏRİN GÖSTƏRİCİLƏRİ

SAY GÖSTƏRİCİSİ

Patentin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)
F2004 0001	G 09B 19/08	F2004 0003	A 63J 21/00
F2004 0002	B 65D 41/34		

SİSTEMATİK GÖSTƏRİCİSİ

İndeks (BPT) (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi
A 63J 21/00	F2004 0003	G 09B 19/08	F2004 0001
B 65D 41/34	F2004 0002		

PATENT VERİLƏN İDDİA SƏNƏDLƏRİNİN SAY GÖSTƏRİCİSİ

İddia sənədin nömrəsi	Patentin nömrəsi	İddia sənədin nömrəsi	Patentin nömrəsi
U2001 0003	F2004 0001	U2003 0004	F2004 0002
U2002 0001	F2004 0003		

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ DÖVLƏT REYESTRİNƏ DAXİL EDİLMİŞ SƏNAYE NÜMUNƏSİ PATENTLƏRİ HAQQINDA MƏLUMATLARIN DƏRCİ

(11) S2003 0004

(51)⁷ 8-05

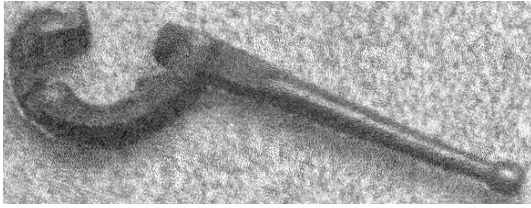
(43) 30.10.2002

(71)(72)(73) Krapçitov Vladimir Petroviç, Rzaev Hüseyin Ağarəşid oğlu, Əliyev Nizami Nəzərəli oğlu (AZ)

(54) OYNAQLI BORU AÇARI.

(57) Oynaqlı boru açarı aşağıdakı mühüm əlamətlərlə xarakterizə olunur:

- əsas kompozisiya elementlərinin: oynaqla birləşmiş çənə və dəstəyin olması ilə;
- çənəyə yastı plaşkanın yerləşdirilməsi ilə;
- dəstəkdə və çənədə oynanın oxunun keçməsi üçün deşiklərin olması ilə;

fərqlənir:

- konusvari formalı uzunsov dəstəyin yumru prokattan hazırlanması ilə;
- dəstəyin bir ucunda əl ilə tutanda onun sürüşüb çıxması üçün yumru başlığın yerinə yetirilməsi ilə;
- dəstəyin digər ucunda böyük çənənin geydirilməsi üçün yastı səthin yerinə yetirilməsi ilə;
- borunun etibarlı tutulması üçün böyük və kiçik çənələrin seqment şəkilli yerinə yetirilməsi ilə;
- böyük çənənin uclarının dəstək və kiçik çənənin keçməsi üçün çəngəl şəkilli hazırlanması ilə;
- böyük çənənin daxili səthində borunun möhkəm tutulması üçün çıxıntının olması ilə;
- böyük çənənin çəngəl uclarında və kiçik çənənin ucunda oynanın oxunun keçməsi üçün deşiklərin olması ilə;
- kiçik çənədə preslənmiş, forması "qaranquş quyruğu" şəklində olan, üst tərəfində radius altında kəsilmiş səthində dişlər açılmış seqment şəkilli suxarın olması ilə.

(11) S2003 0002

(51)⁷ 8-08, 15-99

(43) 30.10.2002

(71)(73) Qala Maşınqayırma Zavodu (AZ)

(72) Rzayev Hüseyin Ağarəşid oğlu (AZ)

(54) QUM TIXACININ YUYULMASI ÜÇÜN YUYUCU FIRLANGİC.

(57) Qum tıxacının yuyulması üçün yuyucu fırlanğıc aşağıdakı mühüm əlamətlərlə xarakterizə olunur:

- əsas kompozisiya elementlərinin: lülənin, qapağın, gövdənin, kipləşdiricilərin, gövdənin qapaqlarının və tezyiğilan birləşmənin olması ilə;
- borudan hazırlanmış tezyiğilan birləşmənin xarici səthinin pilləli olması ilə;

(21) S2001 0010

(22) 13.07.2001

fərqlənir:

- gövdənin tökmə üsulu ilə içəri əyilmiş silindr şəklində qol ilə hazırlanması ilə;
- gövdənin xaricində, orta hissəsində çıxarılmış səthin olması ilə;
- tezyiğilan birləşmənin konstruksiyasının konusa qaynaq edilmiş fləns, rezini kipləşdirmək üçün atma qayka və nippel şəklində həll edilməsi ilə.

(11) S2004 0005

(51)⁷ 9-01

(31) 29/071,067

(32) 19.05.1997

(43) 30.12.1999

(71)(73) COMPAGNIE GERVAIS DANONE (FR)

(72) Alain Coulloud (FR), Jean Marie Petre (FR), Isabelle Fandeaux (FR), Fred Mittleman (US), Matthew Wiant (US), William Waggaman (US)

(74) Əfəndiyev V.F. (AZ)

(54) BUTULKA.

(21) 970027

(22) 18.11.1997

(33) US

(57) Butulka sənaye nümunəsi aşağıdakı mühüm əlamətlərlə xarakterizə olunur:

- kompozisiya tərkibi – silindrik korpus, çiyinlər və boğazlıq ilə;
- korpusun iki hissəyə ayrılmış kimi hazırlanması ilə;
- korpusun yuxarı hissəsində horizontal konsentrik sətlik qabırğalarının olması ilə;
- korpusun ortasında qabırğanın içəriyə doğru əyilməsi ilə;

fərqlənir:

- korpusun yuxarı hissəsinin yarımkürə formasında hazırlanması ilə;

- korpusun aşağı hissəsinin xarici səthində perimetr boyunca bir-birinin ardınca düzülmiş dalğaları uzunsov ləçəklər şəklində sərtlik qabırğalarının olması ilə;
- konusşəkilli çiyinlərin xarici səthində perimetr boyunca bir neçə qabarıq kiçik ləçəyin olması ilə.

- dibin, arxa səthdə düz yarıqla kvadrat formasında hazırlanması ilə;
- dibin perimetri boyunca köndələn ştrixlərin olması ilə.

(11) S2004 0003
(51)⁷ 9-01
(31) 985000048/49
(32) 28.01.1998
(43) 01.10.2003
(71)(72)(73) Pekarov Vladimir Yanoviç (RU)
(74) Məmmədova X.N. (AZ)
(54) ŞTOF BUTULKASI.

(21) 98 0036
(22) 28.07.1998
(33) RU

(11) S2003 0006
(51)⁷ 9-01
(31) 987061
(32) 04.12.1998
(43) 30.03.2001
(71)(73) Parfyums Kristian Dior (FR)
(72) Van Der Strayten Xirve (FR)
(74) Məmmədova X.N. (AZ)
(54) FLAKON.

(21) 990045
(22) 08.04.1999
(33) FR

(57) Ştof butulkası aşağıdakı əlamətlərlə xarakterizə olunur:

- ştofun şaquli yönəldilmiş, yuxarı hissəsində kürəvi qübbəli düzbucaqlı paralelepiped şəklində gövdə ilə hazırlanması və butulkanın boğazının dibə tərəf əyilmiş həlli ilə;
- butulkanın üz tərəfinin yastı, digər üz tərəfinin isə mərkəz hissələri qabarıq, böyürləri çökək və tərəflərin birləşdiyi yerdə kəsik yan tillərlə hazırlanması ilə;
- üzlərin, şaquli tərəfləri gövdənin yuxarı qübbəsinin tağşəkilli xətlərinə keçən kəsilməmiş til xətləri olan arkadalarla bəzədilməsi ilə;
- gövdənin qübbəsinin perimetr boyunca taqlara bənzər xətlərin konturlarında yerləşən üç relyef «şırımla» bəzədilməsi ilə;
- boğazın aşağı qırağında həlqəvi çıxıntının olması ilə;
- dibin çökək forması ilə;
- dib səthinin stilizə olunmuş çobanyastığı ilə bəzədilməsi ilə;
- ştofun yastı üz səthində «VODKA» və ştofun həcmi göstərən relyef yazısı ilə və səthin yuxarı hissəsində dairə şəklində nahamar relyefli çökəyin olması ilə;

(57) Flakon aşağıdakı mühüm əlamətlərlə xarakterizə olunur:

- əsas kompozisiya elementlərinin tərkibi ilə: bir-birilə rəvan birləşən gövdə və qapaqla;

fərqlidir:
- keçlyə şəklində hazırlanması ilə;
- flakon gövdəsinin boğazının metal örtüklü hazırlanması ilə.

fərqlidir:

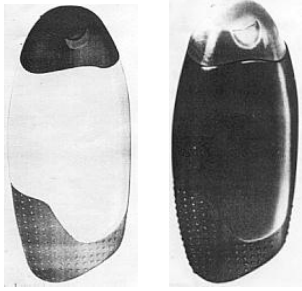
- arxa və yan səthlərinin qabarıq formadan aşağı hissədə yastı formaya keçməsilə gövdə formasının ptastik işlənməsi ilə;
- qübbə səthinin dörd bucağında relyefli stilləşdirilmiş ikibaşlı qartal şəklinin olması ilə;
- üz səthindəki yazıların düzbucaq çərçivədə yerləşməsi ilə;
- boğazın aşağı tərəfə konik olaraq genişlənməsi və ya yivli ucun olması ilə;

(11) S2003 0007
(51)⁷ 9-01
(31) 4 00 05 243.1
(32) 03.06.2000
(43) 01.10.2001
(71)(73) Henkel KGaA (DE)
(72) Villi Dite (DE)
(74) Əfəndiyev V.F. (AZ)
(54) FLAKON (2 VARIANTDA).

(21) S2000 0010
(22) 01.12.2000
(33) DE

(57) Flakon aşağıdakı mühüm əlamətlərlə xarakterizə olunur:

- əsas kompozisiya elementlərinin tərkibi ilə, yəni gövdə və qapaq ilə;
- gövdə və qapağın yastılaşdırılmış şəkildə yerinə yetirilməsi və divarlarının müxtəlif qalınlığa malik olması ilə;
- flakonu əllə tutmaq və saxlamaq üçün, onun gövdəsində xüsusi səthin olması ilə;

- flakonun gövdəsinin aşağı hissəsinin dalğavari asimmetrik kontura malik olması və gövdənin aşağı hissəsində çoxlu sayda yarımkürəvi çıxıntıların olması ilə;
- gövdə və qapağın rəngləri üzrə kontrast, faktura üzrə isə müxtəlif yerinə yetirilməsi ilə;
- gövdə və qapağın birləşməsinin dalğavari formada yerinə yetirilməsi ilə;
- qapağın birləşmə xəttinin və aşağı relyef hissəsinin sərhəddinin dalğavari xəttinin asimmetrik yerinə yetirilməsi ilə.

variant 1 xarakterizə olunur:

- qapağın və flakonun gövdəsinin aşağı relyef hissəsinin gövdənin qalan hissələrindən fərqli olan kontrast rəng ilə yerinə yetirilməsi ilə;

variant 2 xarakterizə olunur:

- gövdənin birləşmə sərhəddinin aşağı relyef hissəsinin imitasiyası ilə və qapağın və gövdənin orta hissəsinin müxtəlif fakturaya malik olmaları ilə.

(11) S2004 0004

(51)⁷ 9-02

(43) 01.10.2003

(71)(73) Fuchs Petrolub AG (DE)

(72) Brian Wiper (GB)

(74) Xəlilov B.A. (AZ)

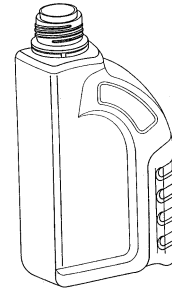
(54) YAĞ ÜÇÜN KANİSTR (4 VARIANTDA).

(21) S2001 0015

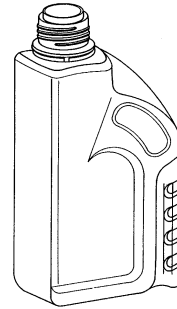
(22) 27.09.2001

(57) Yağ üçün kanistr aşağıdakı mühüm əlamətlərlə xarakterizə olunur:

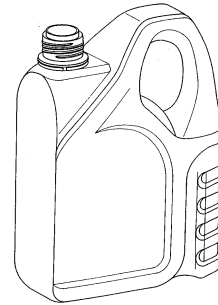
- kompozisiya elementlərinin tərkibi ilə: yastılanmış gövdə və silindrik şəkilli yivli boğaz;
- divarların bucaqları dəyirmilənmiş düzbucaqlı şəkildə olan oturacağa perpendikulyar hazırlanması ilə, özü də qabaq və arxa divarlar bir-birinə paraleldir;
- sol yan divarın oturacağa perpendikulyar və müntəzəm olaraq yivli boğazın aşağı hissəsinə kimi qalxan hazırlanması ilə;
- sağ yan divarın əvvəlcə oturacağa perpendikulyar, sonra isə dəlib keçən əyri xətlə tutma yeri olan qövsvari hissə ilə yivli boğaza kimi birləşən hazırlanması ilə;
- gövdənin sağ yan divarında qulpun altında sərtlik qabırğalarının olması ilə;
- gövdənin dibində çökək şəkildə sərtlik qabırğalarının olması ilə;

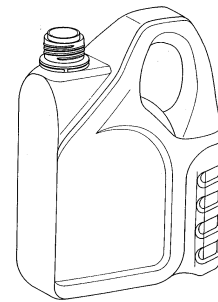
1-ci variant

2-ci variant

3-cü variant

4-cü variant

fərqlənir:

- boğaz hissənin üç müxtəlif diametrlilik silindrşəkilli hissələrdən və dəyirmilənmiş və maili kənarları olan düzbucaqlı üfqi eninə kəsiyə malik olan aşağı hissədən ibarət olaraq hazırlanması ilə;

- qulpun altında ümumi şaquli yarıq əmələ gətirən dörd növbələşən paralel yarı və çıxıntı şəklində sərtlik qabırğalarının olması ilə;

- gövdənin qabaq və arxa divarlarında bir tərəfdən gövdənin qırağına qədər olub, aşağı və digər tərəflərdə isə, qulp dəliyi yerinə bitişik olan yuxarı hissədə dəyirmilənən qabırğa ilə məhdudlaşan etiket üçün sahənin yerinə yetirilməsi ilə;

1-ci variant xarakterizə olunur:

- kanistrin həcmnin 0,5 litrlik yerinə yetirilməsi ilə;
- sağ yan divarın yuxarı sahəsinin əyri xəttindən aşağıda qulp üçün uyğun əyrixətli dəliyin olması ilə;
- qabaq hissədə etiket üçün sahənin yuxarı tərəfini məhdudlaşdıran və maili istiqamətdə yuxarı uzandıqca özünün yuxarı ucunda qulpun dəliyi sahəsinin qarşısında dəyirmilənən qabırğanın olması ilə;

2-ci variant xarakterizə olunur:

- kanistrin həcmnin 1 litrlik yerinə yetirilməsi ilə;
- sağ yan divarın yuxarı sahəsinin əyri xəttindən aşağıda qulp üçün uyğun əyrixətli dəliyin olması ilə;
- qabaq hissədə etiket üçün sahənin yuxarı tərəfini məhdudlaşdıran və maili istiqamətdə yuxarıda düz uca malik olan qabırğanın olması ilə;

3-cü variant xarakterizə olunur:

- kanistrin həcmnin 4 litrlik yerinə yetirilməsi ilə;
- boğaz hissədən aşağıda qabaqda və arxada sol yan divara əks tərəfdə qulpun maili-dayaq sahəsindən üstədən yastılanmış maili hissəsi ilə birləşən konus şəkilli sahələrin və boğaz hissənin hər iki tərəfindən sol yan divara aparıcı ayırıcı maili sahənin yerinə yetirilməsi ilə;
- tutma yerinin qövsvari şəkildə yuxarıya doğru dartılmış şəkildə işlənməsi ilə;

- qulp üçün daha ensiz aşağı hissədən daha enli yuxarı hissəyə qədər davam edən, gövdənin sağ yan divarı ilə boğaz hissə istiqamətində əyrixətli daxili səthə malik olan dəliyin yerinə yetirilməsi ilə;

- qulp hissəsinin nisbətən iti dəyirmilənmiş və ya əyilmiş uyğun kənarlar vasitəsilə əhəmiyyətli dərəcədə yastı səthlərlə yerinə yetirilməsi ilə;

- etiket üçün sahədə, qulp yerinə bitişən yuxarı hissədə dəyirmilənən, qulpun maili səthi sol divara birləşən yerdən bir qədər məsafədə sol divara çatmayan qabırğanın yerinə yetirilməsi ilə;

4-cü variant xarakterizə olunur:

- kanistrin həcmnin 5 litrlik yerinə yetirilməsi ilə;
- boğaz hissədən aşağıda konusşəkilli sahələrin və 3-cü variantda olduğu kimi ayırıcı maili sahələrin yerinə yetirilməsi ilə;

- tutma yerinin qövsvari şəkildə yuxarıya doğru dartılmış şəkildə işlənməsi ilə;

- 4-litrlik kanistrə nisbətən qabaq və arxa divarlarının daha çox uzadılmış yerinə yetirilməsi ilə;

- etiket üçün sahədə, qulp yerinə bitişən yuxarı hissədə dəyirmilənən, qulpun maili səthi sol divara birləşən yerdə sol yan divarı bağlayan qabırğanın yerinə yetirilməsi ilə.

(11) S2003 0005
(51)⁷ 10-04; 10-99
(43) 29.12.2001

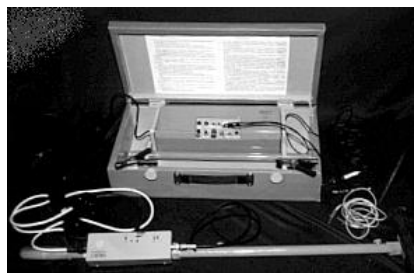
(21) S2001 0002
(22) 26.03.2001

(71)(72)(73) Paşayev Arif Mir-Cəlal oğlu, Hacıyev Namiq Cəfər oğlu, Nəbiyev Rasim Nəbi oğlu, Tişkeviç Valentin Konstantinoviç (AZ)

(54) İNDUKSİYALI KABELAXTARAN.

(57) İnduksiyalı kabelaxtaran aşağıdakı mühüm əlamətlərlə xarakterizə olunur:

- üç kompakt blokda hazırlanması ilə: generator, qəbuledici və ölçü-verici cihaz;
- generator və qəbuledcinin düzbucaqlı paralelepiped formasında hazırlanması ilə;
- ön paneldə qurulma tənzimləyicilərin, generatorun yerinə yetirilməsi ilə;
- ön panelin mərkəzindən sağda induksiyalı kabelaxtaranı hazırlayanın embleminin yerinə yetirilməsi ilə;

fərqlənir:

- qəbuledici bloğun vericidə yerləşməsi ilə;
- generatorun ön panelində çəpəki səthin və dərinliyin yerinə yetirilməsi ilə;
- düyməciqlərin generatorun gövdəsinə batırılmış şəkildə yerinə yetirilməsi ilə;
- qəbuledicinin ön panelində siqnal diodlarının yerləşdirilməsi ilə;
- yazıların ipək qrafika üsulu ilə gövdənin rəngindən seçilən rənglə yerinə yetirilməsi ilə.

(11) S2003 0003
(51)⁷ 15-99, 23-01
(43) 30.10.2002

(21) S2001 0012
(22) 24.07.2001

(71)(73) Qala Maşınqayırma Zavodu (AZ)

(72) Rzayev Hüseyn Ağarəşid oğlu (AZ)

(54) NASOS-KOMPRESSOR BORULARI ÜÇÜN İKİŞTROPLU BORU ELEVATORU.

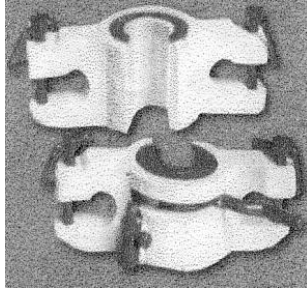
(57) Nasos-kompresor boruları üçün ikiştroplu boru elevatoru aşağıdakı mühüm əlamətlərlə xarakterizə olunur:

- əsas kompozisiya elementlərinin: döymə gövdənin, tutucunun, dəstəkli sürgünün, yaylı stoklu qoruyucunun, ştropları fiksə etmək üçün iki tutqaclı qoruyucu barmaqların olması ilə;

- gövdənin yuxarı hissəsində həlqəvi oyğun olması ilə;

- gövdənin ortasında nasos-kompresor borularını tutmaq üçün yuvanın olması ilə;

- gövdənin kənarlarda ştropun keçməsi üçün iki qulaqçığa malik olması ilə;

- qulaqcıqlarda qoruyucu barmağın keçməsi üçün dörd deşiyin olması ilə;

fərqlənir:

- ştrop üçün olan qulaqcıqların gövdənin yuvasının oxuna perpendikulyar hazırlanması ilə;
- sürgünün dəstəyinin düz hazırlanması ilə;
- qoruyucu barmaqların başlığının silindr şəkilli yerinə yetirilməsi ilə;
- tutqacın bucaqları dəyirmiləmiş düzbucaqlı şəkildə qatlanmış nazik metal mildən hazırlanması ilə.

(11) S2004 0001

(51)⁷ 23-03

(43) 28.02.2003

(71)(72)(73) Paşayev Arif Mir-Cəlal oğlu, Hacıyev Namiq Cəfər oğlu, Nəbiyev Rasim Nəsim oğlu, Şükürov Səməd Abdul oğlu (AZ)

(54) AERODROM ELEKTRİK QIZDIRICISI.

(57) Aerodrom elektrik qızdırıcısı aşağıdakı mühüm əlamətlərlə xarakterizə olunur:

- əsas kompozisiya elementlərinin: gövdənin, idarəetmə panelinin, boruları bərkətmək üçün qıfılın, hərəkətdirici dəstəklərin, qızdırıcı blokun, basqı blokunun, temperaturu ölçmə qurğusunun olması və tərkibi ilə;
- aqreqatın düzbucaqlı paralelepiped şəklində hazırlanması ilə;
- baş səthlərdə havanın sorulması və basqı üçün şəbəkələrin yerləşdirilməsi ilə;

fərqlənir:

- əsas kompozisiya elementlərinin: qapağın, elektrik şkaflının, yağıntı və nəmlikdən qoruyucu qutusunun, qatlanan nəqliyət dəstəklərinin, elektrik mühərrikinin, ventilyatorun nasazlığından qorunma və məhsuldarlığı dəyişmə şəbəkələrinin olması və tərkibi ilə;
- qıraqları qatlanmış təbəqə poladdan hazırlanmış gövdənin sadə forması ilə;
- yan pənnələrin üstündə qapağın olması ilə;

- nəqliyət dəstəklərinin onların rahat qatlanıb yığılması üçün qapağın üstündə yerləşdirilməsi ilə;

- əl ilə hərəkətdirilmə dəstəyinin olması ilə;

- təkərlərin ikisi dönməz olmayıb, asılı olmayan mexaniki əyləc qurğularına malik, biri isə dönməz, əyləc qurğusuz olan üç təkərli şassinin olması ilə;

- elektrik şkaflının açıq və bağlı vəziyyətdə təsbit olunan şəffaf qoruyucu ekranının olması ilə;

- elektrik şkaflının lövhəsində nəzarət cihazlarının, siqnal lampalarının, idarəetmə dəstəklərinin və qızdırıcının işini idarə və nəzarət etmək üçün lazımi yazıların olması ilə;

- qızdırıcı blok ətrafında onun soyudulması və sorulan havanın ikin qızdırılması üçün kameranın olması ilə;

- yan pəndədə istehsalçının embleminin və elektrik qızdırıcısının markasının yazılarının yerinə yetirilməsi ilə;

- baş səthdə elektrik qızdırıcısının texniki xarakteristikasının və istehsalçısının adının yazılarının həkk olunması ilə;

- gövdə hissələrinin və yazıların rənglərinin kontrastlı olması ilə.

(11) S2004 0002

(51)⁷ 27-01

(31) 2001502118

(32) 06.11.2001

(43) 01.04.2003

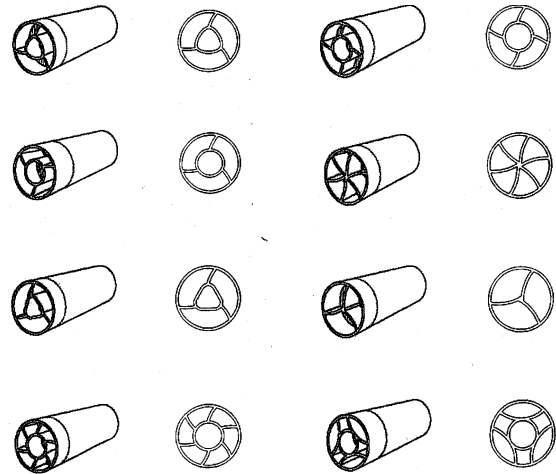
(71)(73) Reemtsma Cigarettenfabriken GmbH (DE)

(72) Edgar Mentzel (DE)

(54)

(57) Tütün məmulatları üçün süzgec (8 variantda) aşağıdakı mühüm əlamətlərlə xarakterizə olunur:

- kompozisiya elementlərinin tərkibi ilə: gövdə və daxili element;
- gövdənin öndən açıq silindr formasında hazırlanması ilə;
- daxili elementin qövsvari əyilmiş pərlərlə hazırlanması ilə;

1-ci variant xarakterizə olunur: daxili elementin mərkəzi hissəsinin dəyirmiləşdirilmiş bucaqlı və qabarıq tərəfləri olan, öndən açıq prizma formasında hazırlanması ilə; pərlərin sayının 3 olması ilə; pərlərin mərkəzi hissənin

bucaqları və gövdə arasında radial istiqamətdə bucaq altında yerləşməsi ilə;

2-ci variant xarakterizə olunur: daxili elementin mərkəzi hissəsinin öndən açıq silindr formasında hazırlanması ilə; pərlərin sayının 3 olması ilə; pərlərin mərkəzi hissəsinin və gövdənin arasında radial istiqamətdə bucaq altında yerləşməsi ilə;

3-cü variant xarakterizə olunur: daxili elementin mərkəzi hissəsinin dəyirmiləşdirilmiş bucaqlı, öndən açıq üçbucaqlı prizma formasında hazırlanması ilə; pərlərin sayının 3 olması ilə; pərlərin mərkəzi hissənin bucaqları və gövdə arasında radial istiqamətdə bucaq altında yerləşməsi ilə;

4-cü variant xarakterizə olunur: daxili elementin mərkəzi hissəsinin öndən açıq silindr formasında hazırlanması ilə; pərlərin sayının 6 olması ilə; pərlərin mərkəzi hissənin və gövdənin arasında radial istiqamətdə bucaq altında yerləşməsi ilə;

5-ci variant xarakterizə olunur: daxili elementin mərkəzi hissəsinin öndən açıq silindr formasında hazırlanması ilə; pərlərin sayının 4 olması ilə; pərlərin mərkəzi hissəsinin və gövdənin arasında radial istiqamətdə bucaq altında yerləşməsi ilə;

6-cı variant xarakterizə olunur: pərlərin sayının 6 olması ilə; pərlərin uzununa oxun və gövdənin arasında radial istiqamətdə yerləşməsi ilə;

7-ci variant xarakterizə olunur: daxili elementin mərkəzi hissəsinin kiçik diametrlili silindr formasında hazırlanması ilə; pərlərin sayının 3 olması ilə; pərlərin mərkəzi hissəsinin və gövdənin arasında radial istiqamətdə yerləşməsi ilə;

8-ci variant xarakterizə olunur: daxili elementin mərkəzi hissəsinin Öndən açıq silindr formasında hazırlanması ilə; pərlərin sayının 6 olması ilə; pərlərin mərkəzi hissəsinin və gövdənin arasında hər bir pər cütünün mərkəzə doğru əyilmiş qövs əmələ gətirməklə radial istiqamətdə bucaq altında yerləşdirilməsi ilə.

SƏNAYE NÜMUNƏLƏRİ PATENTLƏRİN GÖSTƏRİCİLƏRİ

SAY GÖSTƏRİCİSİ

Patentin nömrəsi	İndeks (SNBT)	Patentin nömrəsi	İndeks (SNBT)	Patentin nömrəsi	İndeks (SNBT)	Patentin nömrəsi	İndeks (SNBT)
S2003 0002	8-08	S2003 0004	8-05	S2003 0007	9-01	S2004 0004	9-02
	15-99	S2003 0005	10-04	S2004 0001	23-03	S2004 0005	9-01
S2003 0003	15-99		10-99	S2004 0002	27-01		
	23-01	S2003 0006	9-01	S2004 0003	9-01		

SİSTEMATİK GÖSTƏRİCİSİ

İndeks (SNBT)	Patentin nömrəsi	İndeks (SNBT)	Patentin nömrəsi	İndeks (SNBT)	Patentin nömrəsi	İndeks (SNBT)	Patentin nömrəsi
8-05	S2003 0004	9-01	S2004 0003	10-99	S2003 0005	23-03	S2004 0001
8-08	S2003 0002	9-01	S2004 0005	15-99	S2003 0002	27-01	S2004 0002
9-01	S2003 0006	9-02	S2004 0004	15-99	S2003 0003		
9-01	S2003 0007	10-04	S2003 0005	23-01	S2003 0003		

PATENT VERİLƏN İDDİA SƏNƏDLƏRİNİN SAY GÖSTƏRİCİSİ

İddia sənədin nömrəsi	Patentin nömrəsi	İddia sənədin nömrəsi	Patentin nömrəsi	İddia sənədin nömrəsi	Patentin nömrəsi	İddia sənədin nömrəsi	Patentin nömrəsi
97 0027	S2004 0005	S2000 0010	S2003 0007	S2001 0011	S2003 0002	S2002 0002	S2004 0001
98 0036	S2004 0003	S2001 0002	S2003 0005	S2001 0012	S2003 0003	S2002 0003	S2004 0002
99 0045	S2003 0006	S2001 0010	S2003 0004	S2001 0015	S2004 0004		

ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ЗАЯВКАХ НА ИЗОБРЕТЕНИЯ

РАЗДЕЛ А

УДОВЛЕТВОРЕНИЕ ЖИЗНЕННЫХ ПОТРЕБНОСТЕЙ ЧЕЛОВЕКА

А 01

(21) а2000 0196
(22) 04.10.2000
(51)⁷А 01С 25/02

(71)(72) Алиев Бахрам Гусейн оглы, Алиев Закир Гусейн оглы (AZ)
(54) ИМПУЛЬСНЫЙ ВОДОВЫПУСК.

(57) Изобретение относится к сельскому хозяйству и может быть использовано в области орошения для циклической подачи воды и питательных растворов к растениям в теплицах, а также для орошения садов и виноградников. Задачей изобретения является разработка поливочного устройства с повышенной надежностью. Поставленная задача достигается тем, что в импульсном водовыпуске, содержащем пневмогидроаккумулятор, корпус с водоотводящими штуцерами, эластичный клапан и ниппель, согласно изобретению, ниппель выполнен с подводным штуцером и боковыми отверстиями, а эластичный клапан выполнен в форме кольца, установленного на боковых отверстиях ниппеля.

(21) а2002 0232
(22) 13.12.2002
(51)⁷А 01С 25/02

(71)(72) Алиев Закир Гусейн оглы, Алиев Бахрам Гусейн оглы, Алиев Иршад Надыр оглы (AZ)
(54) ИМПУЛЬСНО-КАПЕЛЬНЫЙ АППАРАТ АВТОКОЛЕБАТЕЛЬНОГО ДЕЙСТВИЯ.

(57) Изобретение относится к сельскому хозяйству, а именно к капельному орошению и может быть применено в оросительных установках для дождевания сельскохозяйственных культур. Задачей изобретения является создание импульсно-капельного аппарата упрощенной конструкции и повышение ее надежности. В известном импульсно-капельном аппарате автоколебательного действия, содержащем гидроаккумулятор, линию подвода воды, корпус капельницы с боковыми выходными отверстиями, седло клапана с отверстием, поршень со штоком и грузом, согласно изобретению, дно поршня выполнено в виде клапана, часть которого перекрывает отверстие седла клапана, причем площадь отверстия седла клапана не более половины площади дна поршня, а боковые поверхности поршня перекрывают боковые выходные отверстия корпуса. На линии подвода воды установлен обратный клапан.

А 23

(21) а2003 0092
(22) 08.05.2003
(51)⁷А 23L 1/09

(71)(72) Абадов Масим Кязим оглы, Набиев Ахад Али оглы, Бабаев Шахлар Махмуд оглы (AZ)
(54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ КОНЦЕНТРИРОВАННОГО ПРОДУКТА – БЕКМЕЗА ИЗ ПЛОДОВ ШИПОВНИКА

(57) Изобретение относится к пищевой промышленности, в частности к производству пищевых продуктов из высоковитаминного растительного сырья, например плодов шиповника. Задачей изобретения является производство более богатого питательными веществами, обладающего усиленным общеукрепляющим и тонизирующим действием на организм, концентрированного продукта - бекмеза из плодов шиповника. Поставленная задача решается тем, что в способе получения концентрированного продукта из плодов шиповника, включающем мойку и дробление сырья, смешивание дробильной массы с водой, настаивание с последующим прессованием, фильтрацией сока, к дробильной массе добавляют 15-20% воды по массе плодов, перемешивают, предварительно нагревают до кипения и выдерживают в течение 5-8 минут, а полученный фильтрат подвергают увариванию под вакуумом.

А 47

(21) а2003 0110
(22) 27.05.2003
(51)⁷А 47F 11/06; Н 05В 31/00, 33/00

(71)(72) Алиев Тельман Хуршуд оглы (AZ)
(54) УСТРОЙСТВО ДЛЯ ПОДСВЕТКИ ВИТРИНЫ.

(57) Изобретение относится к области оборудования витрин с дуговыми электролюминесцентными источниками освещения и в частности может быть использовано в качестве устройства с автоматическим включением подсветки витрин вакуумными лампами с шумо- и теплоизоляцией с реализацией специального оптического эффекта. Задачей изобретения является сохранение тепла и уменьшение внешнего шумопропускания внутрь помещения, обеспечение цветового оптического эффекта, а также экономия расхода электроэнергии. Задача решена тем, что в устройстве для подсветки витрины, содержащее несущую панель с установленной в проеме витриной, электрические элементы осветительной системы, лампы с электродами, подключенными к электрической сети, согласно изобретению, витринное стекло выполнено в виде прямоугольных ламповых баллонов, скрепленных между собой эластичным уплотнителем и рамой обрамления, при этом каждый ламповый баллон имеет выступ по всей длине с одной боковой стороны и канавку по всей длине на симметричной боковой стороне, причем

со стороны выступа внутренняя боковая поверхность каждого лампового баллона выполнена с зеркальным покрытием с возможностью отражения световых лучей, а также с внешней стороны рамы установлен фоточувствительный элемент с возможностью восприятия световых лучей, при этом электроды лампы подключены к сети через реле, к входу которого подключен усилитель напряжения, а выход фоточувствительного элемента соединен к входу усилителя напряжения.

А 61

(21) а2003 0177

(22) 30.07.2003

(51)⁷А 61В 17/00; А 61М 25/00

(71) Бахшалиев Фикрет Магеррам оглы, Мамедова Ирада Хаплар кызы; Азербайджанский Медицинский Университет (AZ)

(72) Бахшалиев Фикрет Магеррам оглы, Мамедова Ирада Хаплар кызы (AZ)

(54) ПРИСПОСОБЛЕНИЕ ДЛЯ ОБСЛЕДОВАНИЯ И ОККЛЮЗИИ ФАЛЛОПИЕВЫХ ТРУБ.

(57) Изобретение относится к медицинской технике и может быть использовано в гинекологии для отдельного обследования и окклюзии фаллопиевых труб. Задача изобретения состоит в создании устройства, позволяющего с его помощью обследовать фаллопиевые трубы раздельно друг от друга и при необходимости закрыть проход каждой трубы в отдельности. Задача решена тем, что приспособление для обследования и окклюзии фаллопиевых труб, включающее гинекологический полый катетер, имеющий изогнутый рабочий конец со сквозными боковыми отверстиями, в основании своем имеющий держатель и утолщение, согласно изобретению дополнительно содержит мужской фоллиевый катетер, имеющий вблизи рабочего конца сквозные боковые отверстия и надувной резиновый баллон, соединенный внутри резиновой стенки катетера дополнительным каналом с ответвлением, обустроенный прорезью для вставления металлической трубки, при этом, гинекологический полый катетер плотно до упора вставлен в полость мужского фоллиевого катетера, боковые отверстия на рабочих концах обоих катетеров совмещены, надувной резиновый баллон фоллиевого катетера размещен рядом с боковыми отверстиями рабочего конца устройства, причем держатель и утолщение основания металлической трубки выступают из прорези в резиновой трубке.

(21) а2003 0101

(22) 21.05.2003

(51)⁷А 61К 7/02, 7/48

(71)(72) Гамзаева Зарифа Кямил кызы, Аскерова Джамиля Джахангир кызы (AZ)

(54) БИОКОМПЛЕКС ДЛЯ ПРОИЗВОДСТВА ПАРФЮМЕРНО-КОСМЕТИЧЕСКИХ СРЕДСТВ (ВАРИАНТЫ).

(57) Изобретение относится к парфюмерно-косметической промышленности, а частности к биоактивным комплексам, на основе натуральных соединений природного происхождения для производства парфюмерно-косметических средств. Сущность изобретения состоит в том, что комплекс содержит биологические активное вещество (БАВ) и состав комплексобразующих компонентов. Причем комплекс "Нафтовит", в качестве БАВ содержит (мас.%) нафтаган (49,3-46,2), а комплексобразующий состав содержит витамины Е (5,9-6,1), С (7,9-8,1) и F(5,9-6,1) эфирные масла розы (0,6-0,7), герани (1,4-1,6), базилика (1,9-2,1) и структурообразующие: пчелиный воск и/или ланолин (26,0-30,0); комплекс "Витавол" в качестве БАВ содержит вулканическую глину (55,6-54,4), а комплексобразующий состав содержит наполнитель: каолин и/или тальк (17,6-18,4) и низкомолекулярные спирты: глицерин и/или дипропиленгликоль (26,8-27,2), комплекс "Витасу-1" в качестве БАВ содержит йодо-бромную воду (89,4-67,0), а комплексобразующий состав содержит гуарову камедь (0,5-2,0), трилон Б (0,1-1,0) и низкомолекулярные спирты: глицерин, и/или сорбитол, и или пропиленгликоль, и/или дипропиленгликоль (10,0-30,0).

(21) а2004 0090

(22) 03.05.2004

(51)⁷А 61К 33/30, 47/12; А 61Р 17/02

(71)(72) Усубалиев Бейбала Таджи оглы, Мехтиева Нигяр Исмаил кызы, Зейналова Алмаз Абдулахад кызы (AZ)

(54) РАНОЗАЖИВЛЯЮЩИЙ И РЕГЕНЕРИРУЮЩИЙ ПРЕПАРАТ.

(57) Изобретение относится к медицине, а именно дерматологии и может быть использовано при лечении открытых ран, полном восстановлении раневых областей кожи, для обработки шрамов, образованных после операции, ожогов и других травм, а также для приготовления косметических кремов. Задача изобретения заключается в достижении полного восстановления кожи за короткий срок без оказания на нее отрицательного воздействия. Поставленная задача решается тем, что ранозаживляющий и регенерирующий препарат, включающий действующее вещество и мазевую основу, в качестве действующего вещества содержит цинка бензоат при следующем соотношении компонентов в мас. %:

Цинка бензоат	0,8-1,0
Мазевая основа	99,0-99,2

(21) а2004 0075

(22) 26.04.2004

(51)⁷А 61К 33/38, 47/12; А 61Р 31/10

(71)(72) Усубалиев Бейбала Таджи оглы, Мехтиева Нияр Исмаил кызы, Зейналова Алмаз Абдулахад кызы (AZ)

(54) ПРОТИВОГРИБКОВЫЙ ПРЕПАРАТ.

(57) Изобретение относится к медицине, а именно дерматологии и может быть использовано для лечения грибковых заболеваний. Задача изобретения заключается в полном уничтожении грибковых бактерий, не оказывая при этом отрицательное воздействие на организм. Поставленная задача решается тем, что противогрибковый препарат, включает соединение бензойной кислоты, в качестве которого содержит параоксибензоат серебра.

(21) а2003 0125

(22) 12.06.2003

(51)⁷А 61К 35/78

(71) Сулейманов Таир Аббасали оглы (AZ), Керимов Юсиф Балакерим оглы (AZ)

(72) Сулейманов Таир Аббасали оглы (AZ), Керимов Юсиф Балакерим оглы (AZ), Ковалев Сергей Владимирович (US)

(54) ПРОТИВООЖОГОВОЕ СРЕДСТВО.

(57) Изобретение относится к области медицины, а именно к средствам, обладающим противоожоговым действием. Сущность изобретения заключается в применении масла сафлора или граната в качестве противоожогового средства. Противоожоговая активность масла сафлора или граната выше, чем у облепихового масла. Они предотвращают развитие лучевого поражения, что приводит к сокращению сроков лечения в 2,4 раза по сравнению с известным. На их основе предполагается разработка лечебных препаратов противоожогового действия.

РАЗДЕЛ В

РАЗЛИЧНЫЕ ТЕХНОЛОГИЧЕСКИЕ ПРОЦЕССЫ

В 01

(21) 99/001260

(22) 10.12.1998

(51)⁷В 01D 19/00

(71) Государственный Научно-Исследовательский и Проектный Институт «Гипроморнефтегаз» (AZ)

(72) Мовсумов Агасаф Агакерим оглы, Эфендиев Тофиг Халид оглы (AZ)

(54) ДЕГАЗАТОР ЖИДКОСТИ.

(57) Изобретение относится к устройствам для дегазации жидкости и может быть использовано, например, в нефтегазодобывающей промышленности. Сущность изобретения заключается в том, что в дегазаторе жидкости, включающем корпус, в котором установлен горизонтальный диск с отверстием и горизонтальный диск с лопатками с возможностью вращения и перемещения в вертикальном направлении, подающий патрубок, патрубок отвода газа, в котором размещен вентилятор. Лопаты горизонтального диска выполнены по дуге окружности с углами входа 23-30° и выхода 18-26°, причем подающий патрубок размещен под горизонтальным диском с отверстием. Использование предлагаемого технического решения для дегазации жидкости позволяет по сравнению с прототипом резко увеличить эффективность дегазации при минимальных габаритных размерах и массы дегазатора, существенно упростить конструкцию дегазатора.

В 03

(21) а2003 0237

(22) 19.11.2003

(51)⁷В 03С 5/00

(71)(72) Гаража Валентин Васильевич, Жданов Вячеслав Михайлович, Дергунов Владимир Яковлевич (US)

(54) УСТРОЙСТВО ДЛЯ ОЧИСТКИ ДИЭЛЕКТРИЧЕСКИХ ЖИДКОСТЕЙ.

(57) Устройство предусмотрено для очистки рабочих жидкостей гидросистем, смазочных масел, диэлектрических жидкостей и топлив во всех отраслях народного хозяйства. Задачей изобретения является повышение степени очистки жидкостей от эмульсионной воды, механических примесей и мелкодисперсных фракций размером до 0,5 мкм при одновременном увеличении пропускной способности и надежности работы устройства. Поставленная задача решается соответствующим размещением фильтропакета внутри корпуса устройства, направлением очищаемой жидкости через фильтропакет, фиксацией соотношения R_c/a в сетчатом гофрированном электроде между радиусом проволоки сетки R_c и периодом проволоки сетки a в интервале 0,18-0,22, и размещением гофрированного электрода под углом 100-135° относительно направления потока очищаемой жидкости. Предлагается в качестве диэлектрического наполнителя использование гидрофобного волокна с капиллярным продольным каналом из натуральной органической пряжи, например, натуральной шерсти.

В 29

(21) а2003 0153

(22) 07.07.2003

(51)⁷В 29С 51/22

(71) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)

(72) Рагимов Ариф Махи оглы, Алиев Чингиз Ариф оглы, Мехтиев Джавид Шахавет оглы (AZ)

(54) УСТРОЙСТВО ДЛЯ ИЗГОТОВЛЕНИЯ ДЕТАЛЕЙ ИЗ ПЛАСТИЧЕСКИХ МАСС.

(57) Изобретение относится к области технологии конструкционных материалов и предназначено для изготовления цилиндрических деталей различной толщины и размеров из электропроводных пластических масс. Предлагается устройство, включающее цилиндрическую обойму, нагревательное устройство, вращательный узел и раскатывающий элемент, где раскатывающий элемент выполнен в виде эбонитового ролика с водилом, эксцентрично расположенного относительно оси вращения цилиндрической обоймы. Поверхность изготовленных деталей имеет шероховатость в пределах $R_a=0,30-0,35$ мкм.

(57) Изобретение относится к способу получения минеральных удобрений, в частности, простого суперфосфата, его также можно применять для получения аммонизированного суперфосфата. В изобретении предлагают способ получения суперфосфата разложением фосфатного сырья серной кислотой при непрерывном перемешивании реагентов, с последующим вызреванием реакционной массы, в котором разложение проводят стехиометрическим количеством смеси, содержащей 80-90% серной кислоты и 10-20% 50%-ного раствора бисульфата аммония, при этом начальную температуру серной кислоты поддерживают в пределах 80-85°C, а перемешивание реагентов осуществляют в течение 9-10 минут. Полученный суперфосфат после вызревания имеет следующие качественные показатели (мас.%): $P_2O_{5\text{общ}}$ - 21,18-20,69; $P_2O_{5\text{свб}}$ - 19,45-20,21; $P_2O_{5\text{своб}}$ - 6,13-6,58; N - 1,01-2,0; H_2O - 9,17-9,85; степень разложения - 94,01-95,42.

РАЗДЕЛ С

ХИМИЯ И МЕТАЛЛУРГИЯ

С 03

(21) а2003 0061

(22) 08.04.2003

(51)⁷С 03С 3/12, 3/32

(71) Бакинский Государственный Университет (AZ)

(72) Ильясов Теймур Мамед оглы, Исмаилов Закир Ислам оглы, Аллазов Махмуд Рустам оглы, Аббасова Рена Фиридун кызы, Бабанлы Магомед Баба оглы (AZ)

(54) ХАЛЬКОГЕНИДНОЕ СТЕКЛО.

(57) Изобретение относится к полупроводниковым материалам, а именно, высокопроводящим прозрачным стеклам, используемым в оптоэлектронике, в частности, в электрооптических дефлекторах. Халькогенидное стекло на основе мышьяка и серы дополнительно содержит самарий при соотношении компонентов (ат.%): As - 44,7÷48,0; S - 49,5÷54,1; Sm - 1,2÷2,5. Стекла заявленного состава обладают низким удельным сопротивлением (10^6-10^7 ом·см) и областью прозрачности в широком интервале 0,52-13,0мкм.

С 05

(21) а2003 0068

(22) 15.04.2003

(51)⁷С 05В 1/02

(71) Сумгаитский Государственный Университет (AZ)

(72) Самедов Мухтар Мамед оглы (AZ)

(54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ СУПЕРФОСФАТА.

С 07

(21) а2003 0119

(22) 06.06.2003

(51)⁷С 07С 39/02-39/06

(71) Бакинский Государственный Университет (AZ)

(72) Юсубов Нифтали Надир оглы, Джанибеков Назиль Фаррух оглы, Исмаилов Закир Ислам оглы (AZ)

(54) 4-ДИЭТИЛАМИНО-МЕТИЛ-2,6[ДИ-ТРЕТ. БУТИЛ]-ФЕНОЛ КАК ИНГИБИТОР ОКИСЛЕНИЯ ПОЛИПРОПИЛЕНА.

(57) Изобретение относится к новому химическому соединению 4-диэтиламино-метил-2,6[ди-трет.бутил] фенолу, которое может быть использовано как ингибитор окисления полипропилена. Задачей изобретения является синтез высокоэффективного и сравнительно дешевого ингибитора окисления полипропилена. Поставленная задача достигается использованием синтезированного 4-диэтиламино-метил-2,6[ди-трет.бутил] фенола в качестве ингибиторов термоокислительной деструкции крупнотоннажного полимера как полипропилен.

(21) а2003 0058

(22) 08.04.2003

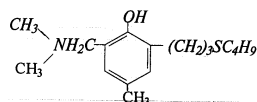
(51)⁷С 07С 321/06, 323/02; С 23F 11/00, 11/14

(71) Бакинский Государственный Университет (AZ)

(72) Юсубов Нифталы Надир оглы, Исмаилов Закир Ислам оглы, Байрамов Муса Рза оглы (AZ)

(54) 1-(2-ГИДРОКСИ-3-ДИМЕТИЛАМИНОМЕТИЛ-5-МЕТИЛФЕНИЛ)-4-ТИООКТАН В КАЧЕСТВЕ ИНГИБИТОРА КОРРОЗИИ МЕТАЛЛОВ.

(57) Изобретение относится к органической химии, а именно соединению 1-(2-гидрокси-3-диметиламино-метил-5-метилфенил)-4-тиооктану, которое может быть использовано в качестве ингибитора коррозии. Предлагается 1-(2-гидрокси-3-диметиламинометил-5-метилфенил)-4-тиооктан формулой:

в качестве ингибитора коррозии стали. Заявленное соединение рекомендуется для использования в системах газоконденсатных скважин, содержащих сероводород.

(21) а2003 0059

(22) 08.04.2003

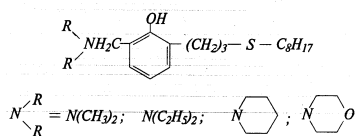
(51)⁷ С 07С 321/06, 323/02; С 10L 10/04

(71) Бакинский Государственный Университет (AZ)

(72) Юсубов Нифталы Надир оглы, Исмаилов Закир Ислам оглы, Байрамов Муса Рза оглы, Алиева Физза Джабраил кызы (AZ)

(54) 1-(2-ГИДРОКСИ-3-ДИАЛКИЛАМИНОМЕТИЛФЕНИЛ)-4-ТИОДОДЕКАНЫ В КАЧЕСТВЕ ТЕРМОСТАБИЛИЗИРУЮЩИХ ПРИСАДОК К РЕАКТИВНЫМ ТОПЛИВАМ.

(57) Изобретение относится к органической химии, а именно соединениям 1-(2-гидрокси-3-диалкиламино-метилфенил)-4-тиододеканам, которые могут найти применение в качестве термостабилизирующих присадок к реактивным топливам. Предлагается 1-(2-гидрокси-3-диалкиламинометилфенил)-4-тиододеканы формулой:

в качестве термостабилизирующих присадок к реактивным топливам.

(21) а2000 0090

(22) 18.04.2000

(51)⁷ С 07С 67/00, С 07С 67/10

(71) Азербайджанский Государственный Научно-Исследовательский Институт «Олефин» (AZ)

(72) Садыхов Фикрет Мамед оглы, Аликулиев Рамиз Мамед оглы, Дадашева Фаргана Салам кызы, Рзаев Абдулмеджид Сеидра оглы, Полчаев Рамиз Абдураб оглы (AZ)

(54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ ПЛАСТИФИКАТОРОВ ДЛЯ ПОЛИМЕРНЫХ МАТЕРИАЛОВ.

(57) Изобретение относится к области нефтехимии, способам получения пластификаторов гликолевых эфиров нафтеновых кислот. Предлагается способ получения гликолевых эфиров нафтеновых кислот взаимодействием кальциевых солей нафтеновых кислот с хлорпроизводными углеводов, где соли нафтеновых кислот получают в процессе взаимодействия хлорида кальция с натриевыми солями нафтеновых кислот. Улучшение технологии оформления процесса, использование в процессе нерастворимых в воде нафтенов кальция приводит к выходу эфиров 90-97%, а также к отсутствию побочных реакций. В качестве хлорпроизводных углеводов использовали 1,2-дихлорпропан. Процесс ведут при температуре 200-220°С, время проведения процесса 1,5-2 часа.

(21) а2003 0129

(22) 17.06.2003

(51)⁷ С 07F 9/165, С 10М 137/10

(71) Институт Химии Присадок имени академика А.М. Кулиева Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Мусаева Белла Искендер кызы, Мустафаев Назим Пирмамед оглы, Кулиева Мелек Абдул кызы, Новоторжина Нелли Николаевна (AZ)

(54) β-ОКСИ-γ-АРЕТОКСИПРОПИЛОВЫЙ ЭФИР ДИИЗОПРОПИЛДИТИОФОСФОРНОЙ КИСЛОТЫ В КАЧЕСТВЕ ПРОТИВОИЗНОСНОЙ И ПРОТИВОЗАДИРНОЙ ПРИСАДКИ К СМАЗОЧНЫМ МАСЛАМ.

(57) Изобретение относится к области органической химии, конкретно к новым химическим соединениям, а именно к β-окси-γ-ацетоксипропиловому эфиру диизопропилдितिофосфорной кислоты в качестве противоизносной и противозадирной присадки к смазочным маслам. Задачей изобретения является улучшение противоизносных и противозадирных свойств смазочных масел. Поставленная задача достигается синтезом нового соединений, к β-окси-γ-ацетоксипропилового эфира диизопропилдितिофосфорной кислоты, которое может быть использовано в качестве противоизносной и противозадирной присадки к смазочным маслам. Предлагаемый эфир диизопропилдितिофосфорной кислоты синтезирован взаимодействием ацетилового эфира α-моноклоргидрина глицерина с диизопропилдितिофосфатом натрия при температуре 70-80°С. Синтезированный β-окси-γ-ацетоксипропиловый эфир диизопропилдितिофосфорной кислоты обладает высокими противозадирными и протиизносными свойствами и по указанным свойствам превосходит β-окси-γ-ацетоксипропиловый эфир диизопропилдितिофосфорной кислоты, являющимся прототипом.

С 08

(21) а2003 0060

(22) 08.04.2003

(51)⁷С 08G 59/42, С 08F 222/06

(71) Бакинский Государственный Университет (AZ)

(72) Акперов Октай Гуммат оглы, Вердиева Расмия Эльбрус кызы, Акперов Эльчин Октай оглы, Кулиева Наиля Мамедага кызы (AZ)

(54) ЭПОКСИДНАЯ КОМПОЗИЦИЯ.

(57) Изобретение относится к химии высокомолекулярных соединений и может быть использовано для приготовления композиций на основе эпоксидных смол. Задачей изобретения является предложение, позволяющее повысить прочность и термостойкость отвержденных композиций на основе эпоксидной смолы. Поставленная задача решается тем, что в качестве отвердителя эпоксидная композиция содержит тройной сополимер малеинового ангидрида, аллифенилового эфира и стирола при следующем соотношении компонентов, масс.ч.:

Эпоксидная смола	70-85
Отвердитель	15-30

Отличительным признаком настоящего изобретения является улучшение физико-механических свойств отвержденных эпоксидных композиций. Отвержденная тройным сополимером эпоксидная композиция может быть использованы в качестве клеевой композиции.

(21) 99/001558

(22) 27.00.1997

(51)⁷С 08L 7/00-21/00

(71) Казымов Сабир Мамедали оглы (AZ)

(72) Казымов Сабир Мамедали оглы, Алигулиев Рамиз Мамед оглы, Бабаев Абульфаз Исмаил оглы, Ибрагимов Хикмет Джамал оглы, Ибрагимова Земфира Магеррам кызы, Джумшудов Фэзаил Исмаил оглы, Гаджылы Амина Мир Ибрагим кызы, Баладжанова Гюльзар Мамед кызы (AZ)

(54) ПОЛИМЕРНАЯ КОМПОЗИЦИЯ,

(57) Изобретение относится к области получения пластифицированных композиций на основе дивинилстирольного каучука и может быть использовано в производстве шин. Сущность изобретения заключается в том, что в полимерной композиции, содержащей ДСК марки СКС-30, АРКМ-15 и смесь каучуков СКС-30, АРКМ-15, СКД, наполнитель (белила, цинк, стеарин, октофор, ацетопанил Р, микро-воск, продукт №4010, нитроза, сульфен 18, т/укг П234, сера) и пластификатор, в качестве последнего используют смесь ди-, три-, тетрамеров α-метилстирола в соотношении 60-80% 4-метил 2,4-дифенилпентена-1,2; 10-20% 1,1,3-триметил 3 фенилиндана; 10-20% тримеров и

тетрамеров α-метилстирола (отходы производства димеров α-метилстирола).

(21) а2003 0132

(22) 19.06.2003

(51)⁷С 08L 9/00, С 08K 3/00

(71) Азербайджанская Нефтяная Академия

(72) Рагимов Ариф Махи оглы, Гасанов Рамиз Алиш оглы, Гасанов Илман Иман оглы, Алиев Чингиз Ариф оглы, Мехтиев Джавид Шахавет оглы (AZ)

(54) КОМПОЗИЦИОННЫЙ МАТЕРИАЛ ДЛЯ ИЗГОТОВЛЕНИЯ УПЛОТНИТЕЛЕЙ.

(57) Изобретение относится к композициям высокомолекулярных соединений на основе каучуков и их производных и может быть использовано в машиностроении. Композиционный материал для изготовления уплотнителей содержит синтетический бутадиеннитрильный каучук марки СКН-26, поливинилхлорид, серу, тиурам, альтакс, медь, техническую сажу и оксид цинка при следующих соотношениях компонентов, вес. %:

Синтетический бутадиеннитрильный каучук марки СКН-26	50,5-63
Поливинилхлорид	25-35
Сера	0,5
Тиурам	1,0
Альтакс	1,0
Медь	0,5-1,5
Техническая сажа	5,0
Оксид цинка	4,0-5,5

Предлагаемая композиция обладает высокими показателями физико-механических и эксплуатационных свойств.

С 10

(21) а2002 0201

(22) 24.10.2002

(51)⁷С 10G 33/04; С 07C 43/10, 215/08

(71) Малое предприятие «Мидия» (AZ)

(72) Камиллов Мирнаги Агасеид оглы, Ахмедов Сабир Мустафа оглы, Абдуллаев Ягуб Гидаят оглы, Насиров Мадат Джарулла оглы (AZ)

(54) ДЕЭМУЛЬГАТОР.

(57) Изобретение относится к области деэмульгации (обезвоживания, обессоливания и очистки от механических примесей) нефти с использованием деэмульгатора, т.е. к составу деэмульгатора для разрушения стойких нефтяных эмульсий. Основная задача в изобретении заключалась в поиске нового эффективного и экономически выгодного деэмульгатора и расширения их ассортимента. Поставленная задача решена тем, что деэмульгатор, состоящий из неионогенного поверхностно-активного вещества, нафтенатов натрия

и воды, содержит в качестве неионогенного поверхностно-активного вещества продукт производства полиэфиров Лапрол-3603, в качестве нафтенов натрия отход от обработки светлых нефтепродуктов раствором щелочи (ШОНП) и дополнительно аминспирт, изопропиловый спирт при следующем содержании компонентов, % масс:

Лапрол-3603	40-45
Отход от обработки светлых нефтепродуктов раствором щелочи (ШОНП)	12-16
Аминспирт	2,0-2,5
Изопропиловый спирт	13-16
Вода	остальное

В качестве аминспирта деэмульгатор содержит моноэтаноламин или диэтаноламин. Таким образом, деэмульгатор "КААН" может широко использоваться для обезвоживания и обессоливания эмульсионных нефтей различного состава.

- (21) 99/001252
 (22) 24.09.1998
 (51)⁷C 10G 45/36
 (31) 19608241.2
 (32) 04.03.1996
 (33) DE
 (86) PCT/EP 97/00960 27.02.1997
 (71) БАСФ АКТИЕНГЕЗЕЛЬШАФТ (DE)
 (72) Викари Максимилиан, Вальтер Марк, Шваб Эккехард, Мюллер Ханс Иоахим, Конс Жермен, Диллинг Штефан, Поланек Петер (DE)
 (74) Эфендиев В.Ф. (AZ)
 (54) СПОСОБ СЕЛЕКТИВНОГО ГИДРИРОВАНИЯ ДИЕНОВ В ПОТОКАХ РИФОРМИНГА.

(57) Способ селективного гидрирования диенов в потоках риформинга. Изобретение относится к способу селективного гидрирования диенов, в частности диенов в потоках риформинга на никель-содержащем осажденном катализаторе. Способ осуществляют гидрированием диен-содержащих потоков риформинга на никель-содержащем осажденном катализаторе при температуре между 40° и 100°С, давлении между 3 и 20 бар и массовом расходе (WHSV) между 1 и 10 кг (лхч) в присутствии свободного водорода.

С 25

- (21) a2003 0133
 (22) 20.06.2003
 (51)⁷C 25D 11/00, 11/32
 (71) Институт химических проблем Азербайджанской Национальной Академии Наук (AZ)
 (72) Салахова Эльза Абдулазиз кызы, Новрузова Фируза Салех кызы (AZ)
 (54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ ТОНКОСЛОЙНЫХ ПОКРЫТИЙ ИЗ ДИСУЛЬФИДА РЕНИЯ.

(57) Изобретение относится к области получения тонкослойных покрытий дисульфида рения, которые могут быть использованы в полупроводниковой технике, также в качестве катализатора в нефтеперерабатывающей промышленности. Предлагается электрохимический способ получения тонкослойных покрытий из дисульфида рения при следующих условиях электролиза и состава электролита (моль/л): 0,2-2,5·10⁻³ NH₄ReO₄, 1,5-3,0·10⁻³ NH₂CSNH₂, 0,5-1,25·10⁻³ H₂SO₄ при pH=1-1,5, температура 65-75°С, продолжительность электролиза: 25-30 минут. Предлагаемый способ дает возможность получать равномерный, однофазный, мелкокристаллический, прочно сцепленный с поверхностью электрода тонкослойный полупроводниковый сплав дисульфида рения с «р»-тип проводимостью.

С 30

- (21) a2003 0223
 (22) 04.11.2003
 (51)⁷C 30B 13/00, 29/06, 29/08
 (71) Сумгаитский Государственный Университет (AZ)
 (72) Тагиров Владимир Исмаил оглы, Гахраманов Надир Фаррух оглы, Мамедов Нусрат Самед оглы, Ибрагимов Афаг Рафиг оглы (AZ)
 (54) СПОСОБ ПРИГОТОВЛЕНИЯ ПОДПИТЫВАЮЩЕГО СЛИТКА.

(57) Изобретение относится к области металлургии полупроводников и может быть использовано для выращивания монокристаллов различного состава из бинарных твердых растворов. Задачей изобретения является приготовление высококачественного подпитывающего слитка. Поставленная задача достигается тем, что в способе приготовления подпитывающего слитка из расплава бинарных твердых растворов, приготовленный слиток подвергают зонной перекристаллизации при температуре 1050-1055°С и завершают процесс при достижении конечного края расплавленной зоны конца слитка.

- (21) a2003 0078
 (22) 22.04.2003
 (51)⁷C 30B 13/14, 13/16, 29/06, 29/08
 (71) Сумгаитский Государственный Университет (AZ)
 (72) Тагиров Владимир Исмаил оглы, Ибрагимов Афаг Рафиг кызы, Джафаров Туран Гасым оглы, Гахраманов Надир Фаррух оглы (AZ)
 (54) СПОСОБ ПРИГОТОВЛЕНИЯ ПОДПИТЫВАЮЩЕГО СЛИТКА ПУТЕМ ЗОННОЙ ПЛАВКИ.

(57) Изобретение относится к области металлургии полупроводников и может быть использовано для получения монокристаллов бинарных твердых раство-

ров. Задачей предложенного изобретения является устранение микротрещин в подпитывающем слитке. Поставленная задача решается тем, что заранее подготовленный цилиндрический подпитывающий слиток определенного состава, при выбранном температурном режиме, подвергают однократной перекристаллизации и, когда передний край расплавленной зоны доходит до конца слитка, с целью предотвращения скачкообразного распределения концентраций компонентов вдоль слитка, ее механическим путем удаляют, а оставшуюся часть используют как подпитывающий слиток.

(21) а2003 0220

(22) 04.11.2003

(51)⁷С 30В 13/14, 13/16, 29/06, 29/08

(71) Сумгаитский Государственный Университет (AZ)

(72) Тагиров Владимир Исмаил оглы, Гахраманов Надир Фаррух оглы, Мамедов Нусрат Самед оглы, Тагиров Ульви Владимир оглы, Гахраманов Эмиль Надир оглы (AZ)

(54) СПОСОБ УПРАВЛЕНИЯ ПРОЦЕССОМ ВЫРАЩИВАНИЯ МОНОКРИСТАЛЛОВ.

(57) Изобретение относится к области металлургии полупроводников и может быть использовано для выращивания монокристаллов различного состава из бинарных твердых растворов. Задачей данного изобретения является повышения качества выращиваемого кристалла. Поставленная задача решается тем, что согласно предложенному изобретению, включающему регулирование концентрации второго компонента в выращиваемом кристалле путем изменения скоростей перемещения подпитывающего слитка и выращиваемого кристалла, а также температуры расплава очередного режима, дополнительно определяют время запаздывания (τ_0) между установившейся температурой расплава очередного режима, соответствующей концентрации второго компонента в кристалле и температурой нагревателя для следующего режима выращивания кристалла и в зависимости от величины τ_0 изменяют температуру нагревателя, необходимую для перехода в очередной режим выращивания кристалла за τ_0 до завершения данного режима.

(21) а2003 0222

(22) 04.11.2003

(51)⁷С 30В 15/00, 29/06, 29/08

(71) Сумгаитский Государственный Университет (AZ)

(72) Тагиров Владимир Исмаил оглы, Гахраманов Надир Фаррух оглы, Мамедов Нусрат Самед оглы, Ибрагимова Афаг Рафиг кызы, Джафаров Туран Гасым оглы, Садулова Севиль Сейдулла кызы (AZ)

(54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ МОНОКРИСТАЛЛА.

(57) Изобретение относится к области металлургии полупроводников и может быть использовано для выращивания монокристаллов различного состава из бинарных твердых растворов. Задачей изобретения является выращивание высококачественного монокристалла. Поставленная задача достигается тем, что в способе получения монокристалла из бинарных твердых растворов вытягиванием из расплавов с использованием цилиндрического тигля и подпитывающего слитка, в качестве подпитывающего слитка используют слиток, в котором согласно кривой равновесия бинарных компонентов определяют коэффициент распределения (к) второго компонента и при $k < 1$ начало подготовленного слитка используют как начало подпитывающего слитка.

РАЗДЕЛ Е

СТРОИТЕЛЬСТВО, ГОРНОЕ ДЕЛО

Е 21

(21) а2003 0089

(22) 02.05.2003

(51)⁷Е 21В 7/12; В 63В 35/44

(71) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)

(72) Керимов Захид Гаджи-Бала оглы, Мамедов Назим Фархад оглы (AZ)

(54) СТЕНД ДЛЯ ИССЛЕДОВАНИЯ РАБОТЫ КОЛОННЫ ТРУБ, ПРЕИМУЩЕСТВЕННО МОРСКОГО СТОЯКА ПЛАВУЧЕЙ БУРОВОЙ УСТАНОВКИ.

(57) Изобретение относится к бурению с полупогруженной плавучей буровой установки, в частности к стендовым испытаниям морского стояка с расположенной в его полости бурильной колонной. Задачей изобретения является исключение погрешностей при исследовании взаимной работы водоотделяющей колонны с расположенной в ней бурильной колонной. В стенде для исследования работы; колонны труб, преимущественно морского стояка плавучей буровой установки, включающем основание, стойку, расположенную в полости исследуемой колонны труб гибкую тягу, связанную с ее верхним концом средство натяжения, узел и датчики деформации, согласно изобретению, узел деформации выполнен в виде пружины, закрепленной одним концом к морскому стояку, а другим концом к металлическому стержню, связанному со стойкой регулирующей гайкой, а тензометрические датчики деформации установлены на морском стояке.

- (21) a2003 0183
 (22) 01.10.2002
 (51)⁷E 21B 19/12, F 16G 11/04
 (71) «АЗИНМАШ» Дочернее Открытое Акционерное Общество (AZ)
 (72) Сафиев Намик Ильяс оглы, Бабаев Ильгар Ахад оглы, Марданова Гиляханум Ханбала кызы (AZ)
 (54) КАНАТНАЯ ГОЛОВКА.

(57) Изобретение относится к области подъема грузов при помощи каната и может быть использовано, например, в составе оборудования для спуска-подъема инструментов, приспособлений и др. в нефтяные и газовые скважины. Задачей изобретения является достижение надежного соединения канатной головки с канатом, возможности легкого снятия и повторной установки головки на канате и исключение повреждения каната головкой. Поставленная задача решена тем, что в канатной головке, включающей полый корпус, надеваемый на конец каната, сыпучий материал, служащий средством для крепления корпуса к канату и крышку, закрывающую полость корпуса, согласно изобретению, в выполненной конической полости корпуса размещена цанга, имеющая идентичную наружную поверхность и внутреннее отверстие для каната, причем сыпучий материал размещен между канатом и стенкой цанги, а крышка с цангой контактируют смежными торцами.

- (21) a2003 0198
 (22) 22.09.2003
 (51)⁷E 21B 37/06
 (71) «Абшероннефть» Нефтегазодобывающее Управление (AZ)
 (72) Сеидов Мирджафар Мирали оглы, Кафаров Низами Гусейн оглы, Мамедов Камил Гудрат оглы, Сулейманова Севда Абас кызы, Кафарова Гюльетер Микаил кызы (AZ)
 (54) СПОСОБ ПРЕДОТВРАЩЕНИЯ АСФАЛЬТОСМОЛОПАРАФИНОВЫХ ОТЛОЖЕНИЙ.

(57) Изобретение относится к области нефтедобывающей промышленности и непосредственно может быть использовано для предотвращения асфальтосмолопарафиновых отложений при добыче, транспортировке и в системах хранения нефти. Заявлен способ предотвращения асфальтосмолопарафиновых отложений, включающий подачу смеси алюминийсодержащего соединения с растворителем, в котором подают смесь природной глины с керосином в соотношении 1:4, взятую в количестве 0.04-0,05 мас.% от добытой нефти.

- (21) 98/001183
 (22) 22.04.1898
 (51)⁷E 21B 43/00
 (71) Поладов Алисахиб Рза оглы, Сафаров Натиг Мухтар оглы (AZ)
 (72) Поладов Алисахиб Рза оглы, Исмаилов Шахин Зиреддин оглы, Асланов Аскер Гусейн оглы, Сафаров Натиг Мухтар оглы, Дадашев Путас Ариф оглы, Салаев Фуад Багир оглы (AZ)
 (54) ПОДЪЁМНИК ЖИДКОСТИ ИЗ СКВАЖИНЫ.

(57) Изобретение относится к нефтедобывающей промышленности, а более конкретно, к технике газлифтного способа добычи нефти в пескопроявляющих скважинах. Задачей изобретения является увеличение производительности скважин путем рационального использования эффективной мощности фильтра и обеспечение успешного пуска скважин при относительно низких пусковых давлениях. Поставленная задача решена тем, что в устройстве, включающем в себя снизу – концентрично расположенных друг относительно друга двухрядную, а сверху – однорядную колонну труб, соединяющиеся посредством переводника с отверстиями, гидравлически сообщающие затрубное пространство скважины с полостью кольцевого пространства нижнего концентрично расположенного двухрядного участка подъемника, для повышения производительности в полости внутреннего ряда нижнего участка расположен скользящий патрубок из легкого металла, который в верхней части имеет кольцевой выступ, во внутренней поверхности дополнительно выполнены выступы в виде ребер, направленные относительно к оси патрубка под острым углом, а нижний конец внутреннего ряда по цилиндрической образующей вогнут вовнутрь, кроме того, для обеспечения пуска скважины при относительно низких пусковых давлениях, верхний участок подъемника оснащен пусковыми устройствами.

- (21) a2002 0068
 (22) 15.04.2002
 (51)⁷E 21B 43/08
 (71) Государственный Научно Исследовательский и Проектный Институт «Гипроморнефтегаз»
 (72) Сулейманов Багир Алекпер оглы, Аскеров Микаил Мамед оглы, Алиев Агалар Мамед оглы (AZ)
 (54) УСТРОЙСТВО МАГНИТНОЙ ОБРАБОТКИ СКВАЖИННОЙ ЖИДКОСТИ.

(57) Изобретение относится к нефтедобывающей промышленности, в частности, к эксплуатации нефтяных скважин, содержащих в добываемой жидкости различные примеси, как например, песок, соль, сероводород и т.п. Задача изобретения состоит в упрощении конструкции устройства, в увеличении межремонтного периода работы скважины и повышении показателей добываемой нефти. Поставленная задача решается

тем, что устройство магнитной обработки скважинной жидкости, содержащее корпус с постоянными магнитами, боковые отверстия в верхней части и заглушённый внизу, снабжено корпусом, концентрично которому расположен чашкообразный патрубок, соединенный снизу с корпусом, сверху с нанизываемыми на корпус одной или несколькими цилиндрическими кассетами, выполненными из диамагнитного материала, расположенными в них по окружности постоянными магнитами и каналами между ними для прохода, омагничивания и очистки поступающей в устройство и далее в подъемные трубы жидкости. Благодаря изобретению достигается упрощение конструкции и изготовление ее в промышленных условиях.

(21) a2003 0185

(22) 27.08.2003

(51)⁷E 21B 43/11

(71) «Абшероннефть» Нефтегазодобывающее Управление (AZ)

(72) Сеидов МирДжафар МирАли оглы, Мамедов Камил Кудрат оглы, Бабаев Реван Джафар оглы, Сафиев Иман Камбар оглы, Пашаев Юнис Паша оглы (AZ)

(54) СПОСОБ ВСКРЫТИЯ ПРОДУКТИВНОГО ПЛАСТА.

(57) Изобретение относится к области нефтедобывающей промышленности, конкретно к вскрытию продуктивного пласта после цементировки обсадной колонны, может быть использовано при вскрытии продуктивного пласта скважинами с использованием тампонажного раствора. Основная задача изобретения состоит в полном вскрытии продуктивного пласта, создании между пластом и скважиной гидродинамической связи и повышении эффективности скважины. Поставленная задача решается тем, что в методе вскрытия пласта, включающем крепление пробок на фильтре в обсадной колонне до ее спуска, расположение фильтра с пробками против продуктивного пласта, цементировка затрубного пространства материалом, разрушаемым под воздействием кислоты и разъедание пробок кислотой, согласно изобретению, регулируют одновременное разрушение пробок различных масс располагая их в порядке, начиная с меньшей массы в направлении углубления.

(21) a2003 0076

(22) 21.04.2003

(51)⁷E 21B 43/26

(71) Нефтегазодобывающее Управление «Балаханьнефть» (AZ)

(72) Мамедов Мубариз Риза оглы, Велиев Фуад Гасан оглы, Аливердизаде Тале Керим оглы, Абдинов Вагиф Юнус оглы (AZ)

(54) СПОСОБ СТИМУЛИРОВАНИЯ ПРИЗАБОЙНОЙ ЗОНЫ ПЛАСТА В ГЛУБИННО-

НАСОСНОЙ СКВАЖИНЕ И УСТРОЙСТВО ДЛЯ ЕГО ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ.

(57) Изобретение относится к технологии и технике стимулирования призабойной зоны пласта в скважине и может быть использовано в нефтяной промышленности для интенсификации добычи нефти из добычных скважин, оборудованных скважинными штанговыми насосами. Задачей изобретения является уменьшение пескопроявления нефтяных скважин, оборудованных СШН, за счет усиления эффекта отрицательного давления. Способ стимулирования призабойной зоны пласта в глубинно-насосной скважине, включает в себя создание в призабойной зоне пласта импульсов отрицательного давления с помощью скважинного штангового насоса и ориентирование этих импульсов с помощью разобщителя кольцевого пространства скважины в направлении пласта, производят увеличение амплитуды импульсов отрицательного давления, путем приведения разобщителя в возвратно-поступательное движение, до величины, при которой интенсивность фильтрационного размыва пласта снижается до минимального уровня, соответствующего минимальной теоретической производительности скважины. Разобщитель содержит корпус и герметизирующий элемент цилиндрической формы, наружный диаметр герметизирующего элемента имеет величину, при которой он уплотняется в герметизируемой полости с возможностью возвратно-поступательного движения.

РАЗДЕЛ F

МЕХАНИКА, ОСВЕЩЕНИЕ, ОТОПЛЕНИЕ, ДВИГАТЕЛИ И НАСОСЫ, ОРУЖИЕ И БОЕПРИПАСЫ, ВЗРЫВНЫЕ РАБОТЫ

F 16

(21) a2003 0045

(22) 28.02.2003

(51)⁷F 16K 17/22; F 16K 47/02

(71)(72) Набиев Расим Насиб оглы (AZ)

(54) ЗАЩИТНЫЙ КЛАПАН.

(57) Изобретение относится к устройствам гидросистемы летательных аппаратов и может использоваться в гидросистеме оборудования используемых в технике, промышленности и быту для защиты гидроагрегатов от гидравлического удара. Задачей изобретения является обеспечение надежной защиты необходимого гидроагрегата или гидролинии от гидроударов, имеющих длительный импульс и пиков, в несколько раз превышающих рабочее давление, как в амортизационных стойках самолетов. Задача решается тем, что защитный клапан, состоящий из корпуса, размещенного в его полости поршня, ограничительного кольца и пружины, согласно изобретению, поршень выполнен двухступенчатым с большой и малой ступенями,

где в ступени с большим диаметром выполнено дросселирующий канал, связанный с полостью корпуса, в торце ступени с малым диаметром размещено уплотнительное кольцо, причем во внутренней поверхности корпуса клапана имеется отверстие, связанное с полостью, а наружная поверхность с двух сторон выполнена с резьбой.

F 41

(21) a2003 0048

(22) 06.03.2003

(51)⁷F 41A 21/30

(71) Компания «ЙЕНИ-ТЕХ» (AZ)

(72) Халилов Эльчин Нусрат оглы, Салманов Вагиф Мусеиб оглы, Мамедов Эльчин Надир оглы (AZ)

(54) ГЛУШИТЕЛЬ ДЛЯ ОГНЕСТРЕЛЬНОГО ОРУЖИЯ.

(57) Изобретение относится к военной технике, а именно к глушителям стрелкового оружия. Задачей изобретения является повышение эффективности уменьшения звука выстрела, путем увеличения сброса давления внутри камеры. Глушитель для огнестрельного оружия, содержащий расширительную камеру цилиндрической формы, с расположенными в ней завихряющимися перегородками и крышку с отверстиями, снабжен держателем, по обе стороны которого расположены разнонаправленные шестилопастные воздушные винты, торцевой резьбовой перегородкой с зигзагообразными каналами для вывода газов, а также кольцом с отверстиями, расположенным на внешней стороне ствола, причем держатель делит расширительную камеру на камеры предварительного расширения с большим диаметром и последующего расширения с меньшим диаметром и имеет резьбовое соединение с кожухом ствола, а торцевая резьбовая перегородка закреплена к дульной части ствола в камере предварительного расширения, также кольцо с внутренней стороны выполнено с отводным каналом и каждый шаг завихряющихся перегородок расширительной камеры отделен сепаратором.

РАЗДЕЛ G

ФИЗИКА

G 01

(21) a2002 0140

(22) 23.07.2002

(51)⁷G 01G 7/02

(71)(72) Пашаев Ариф Мир-Джалал оглы, Эфендиев Орхан Зияддин оглы, Шахматов Игорь Евгеньевич (AZ)

(54) ИЗМЕРИТЕЛЬНОЕ УСТРОЙСТВО МАГНИТНОЙ ЛЕВИТАЦИИ.

(57) Изобретение относится к измерительной технике и может быть использовано в приборах для измерения расхода и плотности жидкостей и газов, влажности сыпучих материалов и газов, для взвешивания грузов очень малого веса. Устройство содержит тяговый узел, состоящий из вертикально установленного соленоида и находящегося внутри него постоянного стержневого магнита. Соленоид установлен с наружной стороны измерительной камеры, а магнит внутри неё. Со стороны нижней части измерительной камеры вне неё установлен гальваномагнитный элемент, который формирует электрический сигнал перемещения магнита вдоль оси соленоида. Сигнал с выхода гальваномагнитного элемента после усиления его блоком управления током соленоида формирует тяговую силу, которая уравнивает силу тяжести магнита и создаёт состояние его левитации. Величина тока соленоида пропорциональна весу левитирующего магнита и зависит также от величины внешних сил, действующих на левитирующий магнит. Это позволяет использовать устройство магнитной левитации в качестве перспективного измерительного средства для контроля параметров веществ, материалов и изделий.

(21) a2003 0014

(22) 23.01.2003

(51)⁷G 01J 5/58; H 01L 21/66

(71) Научно-Исследовательский Институт Аэрокосмической Информатики Азербайджанского Национального Аэрокосмического Агентства (AZ)

(72) Скубилин Михаил Демянович (RU), Касимов Фуад Джалал оглы (AZ), Варзарев Юрий Николаевич (RU), Рагимов Мурад Рауф оглы (AZ)

(54) ПИРОМЕТР.

(57) Изобретение относится к информационно-измерительной и вычислительной технике, а в частности к средствам бесконтактного измерения температуры нагретых тел, в т.ч. полупроводниковых пластин в технологических установках, изделий из металлов, керамики и пластмасс при их термообработке, расплавов металлов в металлургии и т.д. Пирометр включает вход из вещества прозрачного в диапазоне используемых длин волн теплового излучения, два фотоэлектрических датчика интенсивности излучения с селекцией на разных длинах волн, два аналого-цифровых преобразователя, элемент сравнения, три элемента или, элемент и пять групп элементов И, задатчик коэффициента пропорциональности, два арифметических блока и формирователь переднего фронта импульсов. Пирометр обеспечивает измерение температуры поверхности нагретых тел в широком интервале температур при варьироваемых углах визирования и расстояниях от источников излучений до приемников, повышение точности и надежности в работе, сокращение эксплуатационных затрат.

(21) a2003 0155
(22) 10.07.2003
(51)⁷G 01N 22/00

(71) Институт химических проблем Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Касимов Расим Мустафа оглы, Каджар Чингиз Овейс оглы, Касимов Эмин Расим оглы, Гасанов Самир Рафик оглы (AZ)

(54) СПОСОБ ИДЕНТИФИКАЦИИ ВЕЩЕСТВА.

(57) Изобретение предназначено для использования в научных исследованиях, в химической и нефтехимической промышленности для качественной и количественной идентификации полярных жидкостей по их характеристикам отражения микроволн. Задачей изобретения является полнота и достоверность получаемой информации о частотных характеристиках вещества с учетом толщины его отражающего слоя, а также использование в процессе идентификации вещества данных об избирательных значениях частоты излучения и толщины слоя вещества, соответствующих выполнению условий полного поглощения излучения в слое вещества. Сущностью изобретения является то, что для однозначной и достоверной идентификации вещества по его характеристикам отражения, импульсное зондирование вещества проводится в условиях изменяющейся толщины слоя, при этом для идентификации вещества используются получаемые в результате Фурье-преобразования отраженного сигнала избирательные значения частоты и толщины слоя, соответствующие выполнению условий полного поглощения излучения в слое вещества.

(21) a2003 0103
(22) 22.05.2003
(51)⁷G 01V 1/00, 1/112

(71) Алиев Фаган Гурбан оглы, Алиев Тельман Хуршуд оглы, Алиев Мардан Байрам оглы, Международная Экзоэнергетическая Академия (AZ)

(72) Алиев Фаган Гурбан оглы, Алиев Тельман Хуршуд оглы, Алиев Мардан Байрам оглы (AZ)

(54) МИКРОСЕЙСМОМЕТР.

(57) Изобретение относится к сейсмологии и может быть использовано для оперативного выяснения геодинамических и динамических характеристик окружающих участков водо и нефтегазопроводов, строительных площадок, зон оползновения. Задачей изобретения является создание легковесного портативного прибора принимающего и оперативно передающего естественные сигналы в диапазоне низких частот (1-12, 1-200 Гц). Задача решена тем, что в микросейсмометре, содержащем последовательно соединенные сейсмоприемник, блок накопителя, содержащий усилитель и регулятор, регистратор, подключенный к блоку накопителя и регистратору блок питания, согласно

изобретению, в качестве чувствительного элемента сейсмоприемника использован пьезоэлектрический элемент.

(21) a2003 0054
(22) 25.03.2003
(51)⁷G 01V 3/18, 3/20

(71) Научно-Исследовательский Институт «Азербайджанская Геофизика», Промышленное Объединение Геофизики и Инженерной Геологии, Трест Азербайджанской нефтяной промышленности, Керимов Керим Мамедхан оглы, Велиев Гумбат Омар оглы, Сулейманов Гахраман Сулейман оглы, Исмаилов Энвер Камиль оглы, Байрамова Назилия Орудж кызы, Гусейнова Дуньяханым Абдул Ага кызы, Кахраманова Адиля Мирза кызы, Гейдарова Хадиджа Исмаил кызы (AZ)

(72) Керимов Керим Мамедхан оглы, Велиев Гумбат Омар оглы, Сулейманов Гахраман Сулейман оглы, Исмаилов Энвер Камиль оглы, Байрамова Назилия Орудж кызы, Гусейнова Дуньяханым Абдул Ага кызы, Кахраманова Адиля Мирза кызы, Гейдарова Хадиджа Исмаил кызы (AZ)

(54) СПОСОБ ОПРЕДЕЛЕНИЯ ХАРАКТЕРА НАСЫЩЕНИЯ ПЛАСТОВ КОЛЛЕКТОРОВ.

(57) Изобретение относится к геофизическому исследованию скважин, точнее, к определению характера насыщения пластов коллекторов путем изучения разреза скважин методами электрического каротажа или его различными модификациями. Задачей изобретения является выявление нефтегазоносных пластов, оцененных как непродуктивные, в первичной интерпретации материалов геофизических исследований скважин (ГИС), так как не были учтены влияния сеймотектонических условий исследуемого района. Поставленная задача достигается тем, что в способе определения характера насыщения пластов-коллекторов, путем измерения удельных электрических сопротивлений промытой зоны ($\rho_{пз}$), зоны проникновения ($\rho_{пн}$), неизменной проникновением части пласта ($\rho_{пнн}$) и суждений о характере насыщения пластов, определяют зону активного накопления сеймотектонического напряжения по координатам эпицентра землетрясения, по его магнитуде и времени возникновения, принадлежность исследуемой скважины к этой зоне, затем определяют коэффициент пористости в зоне проникновения ($K_{п.з.п.}$) и в неизменной проникновением части пласта ($K_{п.п.п.}$) по удельному электрическому сопротивлению этих зон ($\rho_{пз}$ и $\rho_{пнн}$), далее по их большому значению судят о характере нефтегазоводонасыщения пластов.

(21) a2003 0053

(22) 12.03.2003

(51)⁷G 01V 5/10

(71) Научно-Исследовательский Институт «Азербайджанская Геофизика», Промышленное Объединение Геофизики и Инженерной Геологии, Рахманов Рагим Рамиз оглы, Багиров Михаил Казым оглы, Гамидова Гюльнара Аскер кызы, Алескеров Алескер Камиль оглы, Сулейманов Гахраман Сулейман оглы (AZ)

(72) Рахманов Рагим Рамиз оглы, Багиров Михаил Казым оглы, Гамидова Гюльнара Аскер кызы, Алескеров Алескер Камиль оглы, Сулейманов Гахраман Сулейман оглы (AZ)

(54) СПОСОБ ПРОВЕДЕНИЯ ИМПУЛЬСНОГО НЕЙТРОННО-НЕЙТРОННОГО КАРОТАЖА В РАЗРЕЗАХ СО СЛАБОЙ МИНЕРАЛИЗАЦИЕЙ ПЛАСТОВЫХ ВОД.

(57) Изобретение относится к исследованиям, проведенным при контроле за разработкой нефтегазовых месторождений геофизическими методами, более конкретно с применением импульсного нейтронно-нейтронного каротажа. Задачей изобретения является повышение эффективности импульсного нейтронно-нейтронного каротажа (ИННК) путем искусственного повышения минерализации пластовых вод в прискважинной зоне перед проведением каротажных работ. Поставленная задача достигается тем, что в способе проведения импульсного нейтронно-нейтронного каротажа, в разрезах со слабой минерализацией пластовых вод, включающем регистрацию времени замедления тепловых нейтронов, перед проведением импульсного нейтронно-нейтронного каротажа в прискважинную зону пласта закачивают дополнительную воду со степенью минерализации не менее 50 г/л.

РАЗДЕЛ H

ЭЛЕКТРИЧЕСТВО

H 01

(21) a2003 0093

(22) 08.05.2003

(51)⁷H 01F 38/20

(71)(72) Мамедов Фирудин Ибрагим оглы, Гусейнов Рамиз Агали оглы, Садыгов Эльшан Валладдин оглы (AZ)

(54) ТРАНСФОРМАТОР ПОСТОЯННОГО ТОКА.

(57) Трансформатор постоянного тока, состоящий из токопроводящей шины, двух магнитных сердечников, намотанных на каждый магнитный сердечник рабочей обмотки и обмотки возбуждения, собранного из полупроводниковых диодов и питающего обмотку возбуждения моста постоянного тока, нагрузочного сопротивления и цепи сравнения, отличающийся тем, что токопроводящая шина выполнена из двух частей, свя-

занных между собой П-образным токопроводящим разветвлением, причем П-образное токопроводящее разветвление проведено через магнитный сердечник, изготовленный из конструкционной стали, а также в цепь введено дополнительное нагрузочное сопротивление, где нагрузочные сопротивления подключены к рабочим обмоткам магнитных сердечников и к цепи сравнения.

(21) a2003 0082

(22) 23.04.2003

(51)⁷H 01L 31/00, 21/66; G 12B 21/00

(71) Институт Физики Национальной Академии Наук Азербайджана (AZ)

(72) Рзаев Салман Гадималы оглы, Захрабекова Заура Мовсум кызы (AZ)

(54) СПОСОБ ИЗМЕРЕНИЯ ДИФФУЗИОННОЙ ДЛИНЫ И ВРЕМЕНИ ЖИЗНИ НЕОСНОВНЫХ НОСИТЕЛЕЙ ТОКА В ПОЛУПРОВОДНИКАХ.

(57) Изобретение относится к области полупроводниковой электроники и может быть использовано для измерения диффузионной длины и времени жизни неосновных носителей тока в полупроводниковых структурах. Задачей изобретения является упрощение процесса одновременного определения диффузионной длины и времени жизни неосновных носителей тока в полупроводниках. Для решения данной задачи предложен способ измерения диффузионной длины и времени жизни неосновных носителей тока в полупроводниках, включающий определение времени жизни носителей тока в полупроводниках, в котором, согласно изобретению, сканируя поверхность планарных р-п переходов электронным лучом растрового электронного микроскопа в режиме наведенного тока, получают изображение слоя объемного заряда и в сочетании с вольт-фарадными измерениями определяют диффузионную длину и время жизни неосновных носителей тока.

H 05

(21) a2003 0081

(22) 23.04.2003

(51)⁷H 05B 37/02

(71) Институт Физики Национальной Академии Наук Азербайджана (AZ)

(72) Сафаров Нуру Араб оглы, Джафарова Эльмира Асад кызы, Мадатов Рагим Салим оглы, Ахмедов Гурбан Музамеддин оглы (AZ)

(54) УСТРОЙСТВО ДЛЯ АВТОМАТИЧЕСКОГО УПРАВЛЕНИЯ ЭЛЕКТРИЧЕСКОЙ ЦЕПЬЮ.

(57) Изобретение относится к области полупроводниковой электроники, а именно к области автоматического управления электрическими цепями. Задачей предлагаемого изобретения является увеличение

чувствительности устройства. Задача решена тем, что в устройстве для автоматического управления электрическими цепями, содержащем датчик освещенности, усилитель постоянного тока, осветительную лампу, согласно изобретению, в качестве датчика освещенности использован полупроводниковый фотопреобразователь на основе кремния.

—————

УКАЗАТЕЛИ ЗАЯВОК НА ИЗОБРЕТЕНИЯ

НУМЕРАЦИОННЫЙ УКАЗАТЕЛЬ

Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)
98/001183	E 21B 43/00	a2003 0054	G 01V 3/20	a2003 0089	B 63B 35/44	a2003 0177	A 61M 25/00
99/001252	C 10G 45/36	a2003 0058	C 07C 321/06		E 21B 7/12	a2003 0185	E 21B 43/11
99/001260	B 01D 19/00		C 07C 323/02	a2003 0092	A 23L 1/09	a2003 0198	E 21B 37/06
99/001558	C 08L 7/00-21/00		C 23F 11/00	a2003 0093	H 01F 38/20	a2003 0220	C 30B 13/14
a2000 0090	C 07C 67/00		C 23F 11/14	a2003 0101	A 61K 7/02		C 30B 13/16
	C 07C 67/10	a2003 0059	C 07C 321/06		A 61K 7/48		C 30B 29/06
a2000 0196	A 01C 25/02		C 07C 323/02	a2003 0103	G 01V 1/00		C 30B 29/08
a2002 0068	E 21B 43/08		C 10L 10/04		G 01V 1/112	a2003 0222	C 30B 15/00
a2002 0140	G 01G 7/02	a2003 0060	C 08F 222/06	a2003 0110	A 47F 11/06		C 30B 29/06
a2002 0183	E 21B 19/12		C 08G 59/42		H 05B 31/00		C 30B 29/08
	F 16G 11/04	a2003 0061	C 03C 3/12		H 05B 33/00	a2003 0223	C 30B 13/00
a2002 0201	C 07C 215/08		C 03C 3/32	a2003 0119	C 07C 39/02-39/06		C 30B 29/06
	C 07C 43/10	a2003 0068	C 05B 1/02	a2003 0125	A 61K 35/78		C 30B 29/08
	C 10G 33/04	a2003 0076	E 21B 43/26	a2003 0129	C 07F 9/165	a2003 0237	B 03C 5/00
a2002 0232	A 01C 25/02	a2003 0078	C 30B 13/14		C 10M 137/10	a2004 0075	A 61K 33/38
a2003 0014	G 01J 5/58		C 30B 13/16	a2003 0132	C 08K 3/00		A 61K 47/12
	H 01L 21/66		C 30B 29/06		C 08L 9/00		A 61P 31/10
a2003 0045	F 16K 17/22		C 30B 29/08	a2003 0133	C 25D 11/00	a2004 0090	A 61K 33/30
	F 16K 47/02	a2003 0081	H 05B 37/02		C 25D 11/32		A 61K 47/12
a2003 0048	F 41A 21/30	a2003 0082	G 12B 21/00	a2003 0153	B 29C 51/22		A 61P 17/02
a2003 0053	G 01V 5/10		H 01L 21/66	a2003 0155	G 01N 22/00		
a2003 0054	G 01V 3/18		H 01L 31/00	a2003 0177	A 61B 17/00		

СИСТЕМАТИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ

Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки
A 01C 25/02	a2000 0196	C 07C 39/02-39/06	a2003 0119	C 25D 11/32	a2003 0133	F 16G 11/04	a2002 0183
A 01C 25/02	a2002 0232	C 07C 43/10	a2002 0201	C 30B 13/00	a2003 0223	F 16K 17/22	a2003 0045
A 23L 1/09	a2003 0092	C 07C 67/00	a2000 0090	C 30B 13/14	a2003 0078	F 16K 47/02	a2003 0045
A 47F 11/06	a2003 0110	C 07C 67/10	a2000 0090	C 30B 13/14	a2003 0220	F 41A 21/30	a2003 0048
A 61B 17/00	a2003 0177	C 07C 215/08	a2002 0201	C 30B 13/16	a2003 0078	G 01G 7/02	a2002 0140
A 61K 33/30	a2004 0090	C 07C 321/06	a2003 0058	C 30B 13/16	a2003 0220	G 01J 5/58	a2003 0014
A 61K 33/38	a2004 0075	C 07C 321/06	a2003 0059	C 30B 15/00	a2003 0222	G 01N 22/00	a2003 0155
A 61K 35/78	a2003 0125	C 07C 323/02	a2003 0058	C 30B 29/06	a2003 0078	G 01V 1/00	a2003 0103
A 61K 47/12	a2004 0075	C 07C 323/02	a2003 0059	C 30B 29/06	a2003 0220	G 01V 1/112	a2003 0103
A 61K 47/12	a2004 0090	C 07F 9/165	a2003 0129	C 30B 29/06	a2003 0222	G 01V 3/18	a2003 0054
A 61K 7/02	a2003 0101	C 08F 222/06	a2003 0060	C 30B 29/06	a2003 0223	G 01V 3/20	a2003 0054
A 61K 7/48	a2003 0101	C 08G 59/42	a2003 0060	C 30B 29/08	a2003 0078	G 01V 5/10	a2003 0053
A 61M 25/00	a2003 0177	C 08K 3/00	a2003 0132	C 30B 29/08	a2003 0220	G 12B 21/00	a2003 0082
A 61P 17/02	a2004 0090	C 08L 7/00-21/00	99/001558	C 30B 29/08	a2003 0222	H 01F 38/20	a2003 0093
A 61P 31/10	a2004 0075	C 08L 9/00	a2003 0132	C 30B 29/08	a2003 0223	H 01L 21/66	a2003 0014
B 01D 19/00	99/001260	C 10G 33/04	a2002 0201	E 21B 7/12	a2003 0089	H 01L 21/66	a2003 0082
B 03C 5/00	a2003 0237	C 10G 45/36	99/001252	E 21B 19/12	a2002 0183	H 01L 31/00	a2003 0082
B 29C 51/22	a2003 0153	C 10L 10/04	a2003 0059	E 21B 37/06	a2003 0198	H 05B 31/00	a2003 0110
B 63B 35/44	a2003 0089	C 10M 137/10	a2003 0129	E 21B 43/00	98/001183	H 05B 33/00	a2003 0110
C 03C 3/12	a2003 0061	C 23F 11/00	a2003 0058	E 21B 43/08	a2002 0068	H 05B 37/02	a2003 0081
C 03C 3/32	a2003 0061	C 23F 11/14	a2003 0058	E 21B 43/11	a2003 0185		
C 05B 1/02	a2003 0068	C 25D 11/00	a2003 0133	E 21B 43/26	a2003 0076		

ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ЗАЯВКАХ НА ПРОМЫШЛЕННЫЕ ОБРАЗЦЫ

(21) S2003 0023

(22) 14.11.2003

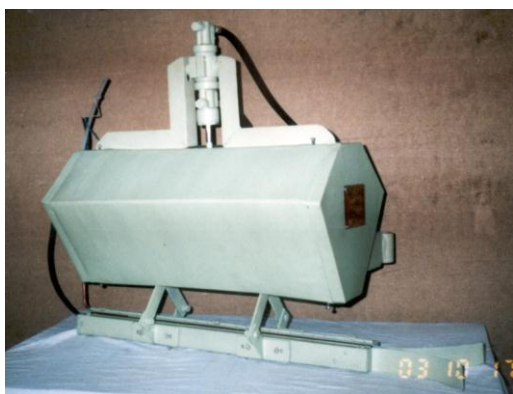
(51)⁷15-99

(71)(72) Кулиев Маир Аббас оглы (AZ)

(54) УСТАНОВКА АВТОМАТИЧЕСКОГО
СКЛЕИВАНИЯ «МАГ-1».

(57) Установка автоматического склеивания (МАГ-1) характеризуется нижеследующими основными признаками:

- условным делением корпуса на три части;
- выполнением центральной части из кожуха в виде неправильного шестиугольника;
- наличием в верхней части установки воздушного поршня, имеющего два отверстия (нижнее и верхнее) для поступления воздуха, к которому прикреплены угольники с двух сторон;
- выполнением нижней части установки из двух параллельных профилей, на одной из сторон которых закреплены складывающиеся металлические пластинки одинаковых размеров, в виде прямоугольников, а также из крестообразных металлических полосок, соединяющих профиль с центральной частью.

УКАЗАТЕЛИ ЗАЯВОК НА ПРОМЫШЛЕННЫЕ ОБРАЗЦЫ

НУМЕРАЦИОННЫЙ УКАЗАТЕЛЬ

Номер заявки	Индекс МКПО
S2003 0023	15-99

СИСТЕМАТИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ

Индекс МКПО	Номер заявки
15-99	S2003 0023

РАЗДЕЛ А

**УДОВЛЕТВОРЕНИЕ ЖИЗНЕННЫХ ПОТРЕБ-
НОСТЕЙ ЧЕЛОВЕКА**

А 01

(11) **i2003 0242** (21) **a2000 0025**
(51)⁷**A 01B 15/08** (22) **17.02.2000**
(43) **28.02.2003**

(71)(72)(73) Кулиев Гасан Юсиф оглы, Кузнецов Юрий Акимович, Гусейнов Ибрагим Магомед оглы, Гусейнов Эльбрус Джалал оглы, Пашаев Вусал Али оглы, Мамедов Намиг Музаффар оглы, Исмаилов Сади Курбан оглы, Мамедов Габил Балакиши оглы, Бабаева Назиля Джалил кызы, Кулиев Анар Гасан оглы (AZ)

(54) **ОТВАЛЬНО-РЫХЛИТЕЛЬНОЕ ОРУДИЕ
ДЛЯ АГРЕГАТИРОВАНИЯ С КОЛЕСНЫМИ
ТЯГОВЫМИ СРЕДСТВАМИ.**

(57) 1. Отвально-рыхлительное орудие для агрегатирования с колесными тяговыми средствами, включающее поперечный брус с навеской, последовательно установленные на плоской раме лемешно-отвальные корпуса с рыхлителями, отличающееся тем, что, нижние рабочие части рыхлителей отклонены в поперечной плоскости в сторону бороздного обреза корпуса, при этом орудие снабжено рыхлительным рабочим органом, расположенным на поперечном бруске плуга впереди первого корпуса со смещением на ширину захвата лемешно-отвального корпуса бороздного обреза корпуса, причем нижняя часть рыхлительного рабочего органа отклонена в противоположную сторону относительно нижней части рыхлителей, а за задним корпусом установлен образователь полуборозды, состоящий из лемеха и отпахивающего крыла-отпахника, при этом вертикальная режущая кромка образователя полуборозды расположена в одной плоскости с внутреннем обрезом правых колес тягового средства.

2. Орудие по п.1, отличающееся тем, что образователь полуборозды выполнен регулируемым в поперечном направлении для использования тягового средства с шинами различной ширины.

2. Орудие по п.1, отличающееся тем, что рыхлительный рабочий орган, установленный впереди переднего корпуса имеет средство для поперечной регулировки относительно этого корпуса.

(11) **i2004 0021** (21) **a2001 0033**
(51)⁷**A 01H 1/04** (22) **08.02.2001**
(43) **30.03.2001**

(71)(73) Азербайджанский Научно-Исследовательский Институт Защиты Растений (AZ)

(72) Мамедова Сидига Рза кызы, Караев Низами Халил оглы, Бабаев Шахлар Махмуд оглы, Иманов Наримов Мамед оглы (AZ)

(54) **СПОСОБ ОЦЕНКИ УСТОЙЧИВОСТИ СОР-
ТОВ ВИНОГРАДА ПРОТИВ МИЛДЬЮ.**

(57) Способ оценки устойчивости сортов винограда против милдью, включающий выращивание сажаемого сорта, искусственно зараженное возбудителем, создание влажной среды для развития болезни и отбор сортов по уровню развития болезни, отличающееся тем, что сажаемые сорта, оцениваемые по устойчивости к болезни изолируют полиэтиленовым покрытием.

(11) **i2003 0212** (21) **a2000 0127**
(51)⁷**A 01J 5/00** (22) **04.05.2000**
(43) **28.02.2003**

(71)(73) Азербайджанская Государственная Сельскохозяйственная Академия им. С.Агамалиоглы (AZ)

(72) Халилов Рамиз Талыб оглы, Балабеков Агшин Зейлим оглы, Мамедов Габиль Балакиши оглы, Юсифов Фахраддин Мурад оглы (AZ)

(54) **ДОИЛЬНЫЙ АППАРАТ.**

(57) Доильный аппарат, содержащий доильные стаканы, сосковую трубку, подсосковую камеру, межстенную камеру, пульсоколлектор, молочную камеру отличающейся тем что, снабжен устройством изменения режима доения, где управляющая камера пульсатора связана с камерой переменного вакуума устройства изменения режима доения, камера постоянного вакуума пульсатора через промежуточную камеру связана с камерой постоянного вакуума и молочной камерой устройства изменения режима доения разделенными мембраной, к мембране прикреплен клапанный механизм, управляющий камерой переменного вакуума устройства изменения режима доения.

(11) **i2003 0207** (21) **a2001 0139**
(51)⁷**A 01K 5/00** (22) **12.07.2001**
(43) **01.04.2003**

(71)(73) Научно-Исследовательский Институт «Агро-механика» (AZ)

(72) Мамедов Агшин Гусамеддин оглы (AZ)

(54) **ПИТАТЕЛЬ-ИЗМЕЛЬЧИТЕЛЬ.**

(57) Питатель-измельчитель, предназначенный для приготовления витаминизированной муки, содержащий кормоприемный бункер, измельчающий аппарат, подающий конвейер, отличающийся тем, что подающий конвейер дополнительно содержит полуоткрытый кожух, снабженный рубашкой отработанного горячего воздуха, который в свою очередь в нижней части связан с трубопроводом отработанного горячего воздуха, в верхней части с трубой для отвода отработанного горячего воздуха, а измельчающий аппарат расположен на дне кормоприемного бункера вблизи подающего конвейера параллельно его оси.

А 23

- (11) i2003 0229 (21) a2001 0150
 (51)⁷A 23L 2/02 (22) 27.07.2001
 (43) 28.02.2003
 (71)(72)(73) Зейналов Алим Мурсал оглы, Тагиев
 Натиг Мургуз оглы, Тагиев Ельшан Мургуз
 оглы, Тагиев Рауф Мургуз оглы (AZ)
 (54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ СОКА ИЗ ХУРМЫ.

(57) 1. Способ получения сока из хурмы, включающий мойку плодов, измельчение, введение в измельченную массу адсорбента, отделение сока, отличающийся тем, что измельчение плодов хурмы проводят путем перемешивания до получения однородной густой массы, после чего в полученную массу в качестве адсорбента вводят плоды бузины черной, в количестве 0,1-0,15% от массы хурмы с последующим перемешиванием в течение не менее 2 часов.

2. Способ по пункту 1, отличающийся тем, что используют преимущественно спелые плоды хурмы.

3. Способ по любому из пунктов 1-2, отличающийся тем, что сок после отделения мякоти фильтруют.

А 44

- (11) i2004 0014 (21) a2001 0180
 (51)⁷A 44B 19/00 (22) 22.10.2001
 (43) 28.02.2003
 (71)(72)(73) Исмиханов Айдын Халил оглы (AZ)
 (54) СПОСОБ ФОРМОВАНИЯ ОБУВНЫХ ЗАГОТОВОК.

(57) Способ формования обувных заготовок, включающий деформирование на натяжных машинах, отличающийся тем, что обувные заготовки перед деформированием подогревают на термоактиваторе до температуры 55±5° С.

А 61

- (11) i2004 0002 (21) a2000 0153
 (51)⁷A 61B 5/00 (22) 19.01.2004
 (43) 29.12.2001
 (71)(72)(73) Пашаев Ариф Мир-Джалал оглы, Мамедов Ариф Мамед оглы, Байрамов Азад Агалар оглы, Султанов Валерий Зейнатдинович (AZ)
 (54) СПОСОБ КОРРЕКЦИИ УРОВНЯ ФУНКЦИОНАЛЬНОГО НАПРЯЖЕНИЯ ПЕРСОНАЛА УПРАВЛЕНИЯ ПРИ ПОЛЕТЕ ВОЗДУШНОГО СУДНА.

(57) Способ коррекции уровня функционального напряжения персонала управления при полете воздушного судна включающий мобильную автоматическую систему профилактических процедур для снятия функционального напряжения в области затыльной части спины шейных позвонков и верхней части чере-

па, магнито-инфракрасно-лазерное воздействие, ауто-тренинг, квантовую аэроионизацию антистрессовые коктейли, витамины, активные биологические пищевые добавки, отличающийся тем, что в реальных условиях процесса полета, в соответствии с этапными и конечными результатами системных квантов деятельности, в зависимости от уровня функциональной напряженности при совпадении или превышении опорных пороговых значений оптимальной «психофизиологической цены» или степени напряженности того или иного этапа результативной деятельности индивидуума заложенных в памяти, автоматизированную систему профилактических процедур устанавливают и крепят на спинке кресла оператора и оказывают воздействие на широкую область биологически активных точек для оперативного, своевременного снижения «психоэмоциональной цены» или напряженности оператора.

- (11) i2004 0003 (21) a2000 0152
 (51)⁷A 61B 5/00 (22) 07.06.2000
 (43) 29.12.2001
 (71)(72)(73) Пашаев Ариф Мир-Джалал оглы, Мамедов Ариф Мамед оглы, Байрамов Азад Агалар оглы, Султанов Валерий Зейнатдинович (AZ)
 (54) СПОСОБ КОНТРОЛЯ УРОВНЯ ФУНКЦИОНАЛЬНОГО СОСТОЯНИЯ ПЕРСОНАЛА УПРАВЛЕНИЯ ПРИ ПОЛЕТЕ ВОЗДУШНОГО СУДНА.

(57) Способ контроля уровня функционального состояния персонала управления при полете воздушного судна, включающий оценку функционального напряжения оператора путем автоматизированного контроля профессионального и экспресс-анализа функционального уровня состояния пилотов и авиадиспетчеров, отличающийся тем, что психофизиологическую информацию снимают в процессе полета в комбинации с этапными и конечными результатами системных «квантов» управления полетом, которая сравнивается с опорными, пороговыми значениями оптимальной психофизиологической цены результативной деятельности индивидуума, заложенных в банке его данных в компьютере по которым определяют индивидуальную степень функционального напряжения и психофизиологическую цену, затрачиваемую за каждый этапный или конечный результат управления полетом в реальных условиях.

- (11) i2003 0231 (21) a2000 0032
 (51)⁷A 61B 17/00 (22) 22.02.2000
 (43) 01.10.2001
 (71)(73) Мустафаев Ариф Магеррам оглы, Юзбашева Эльнара Заид кызы (AZ)
 (54) ШОВ ПО А.МУСТАФАЕВУ-Э.ЮЗБАШЕВОЙ ПРИ АУТОДЕРМОПЛАСТИКЕ.

(57) Шов при аутодермопластике, содержащий точки вкола и выкола, и узлы завязывающие их, отличающийся тем, что, содержит разношаговые стежки наложенные кетгутотом и синтетической нитью, шаг кетгутотого стежка в два раза меньше шага синтетического стежка, расстояние между кетгутотовыми стежками равно расстоянию между синтетическими стежками, а расстояние между кетгутотовым и синтетическим стежком равно половине вышеуказанного расстояния, точки вкола - выкола кетгутотого стежка находятся на расстоянии от края раны в два раза больше, чем точки вкола - выкола синтетического стежка, причем края раны остаются свободными от шва, при затягивании стежков образуется два ряда, дно раны, на которую накладывается шов, выполнено сосочковым слоем дермы, а края расщепленной кожей.

(11) i2004 0004 (21) a2001 0064
(51)⁷A 61H 1/00 (22) 28.03.2001
(43) 01.04.2003
(71)(72)(73) Мургузаев Ильхам Муслим оглы (AZ)
(54) УСТРОЙСТВО ДЛЯ ВЫТЯЖЕНИЯ ПОЗВОНОЧНИКА.

(57) Устройство для вытяжения позвоночника, содержащее жесткое опорное ложе и крепление, поддерживающее тело в наклонном положении, отличающееся тем, что опорное ложе выполнено в виде доски из древесины, либо заменяющего его материала, а крепление состоит из мягкого жгута и фиксирующих его крючков, расположенных на обратной стороне доски.

(11) i2003 0218 (21) a2002 0035
(51)⁷A 61K 31/00, 31/36 (22) 28.03.2002
(43) 01.04.2003
(71)(73) Бакинский Государственный Университет (AZ)
(72) Ибрагимова Вефа Халил кызы, Алиев Джаваншир Исмет оглы, Алиева Ирада Нураддин кызы (AZ)
(54) РАДИОПРОТЕКТОР.

(57) Применение полиеновых антибиотиков, в частности леворина или его производных: метилированно леворина, Na-соли леворина, изолеворидина совместно с диметилсульфоксидом в качестве радиопротектора.

(11) i2003 0227 (21) a2001 0074
(51)⁷A 61K 35/78 (22) 13.04.2001
(43) 01.10.2001
(71)(72)(73) Кулиев Алим Насреддин оглы, Зейналов Турал Алим оглы (AZ)
(54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ МАСЛА ИЗ РАСТИТЕЛЬНОГО СЫРЬЯ.

(57) 1. Способ получения масла из растительного сырья, включающий сушку, измельчение, экстракцию и отгонку экстрагента, отличающийся тем, что перед сушкой сырье отделяют от сока, скорлупы или шелухи, а экстракцию проводят сжиженным бутаном, причем экстрагент отгоняют при температуре 1°C.

2. Способ по п.1, отличающийся тем, что отогнанный газообразный бутан сжижают и повторно возвращают на экстракцию.

3. Способ по п.1, отличающийся тем, что масло получают из семян винограда.

РАЗДЕЛ В

РАЗЛИЧНЫЕ ТЕХНОЛОГИЧЕСКИЕ ПРОЦЕССЫ

В 01

(11) i2004 0022 (21) 99/001618
(51)⁷B 01D 53/14 (22) 20.07.1999
(43) 02.07.2001
(71)(73) БАСФ АКЦИЕНГЕЗЕЛЛЬШАФТ (DE)
(72) Гросманн Кристоф, Хэнцель Карл Хайнц, Колласса Дитер, Аспирон Норберт (DE)
(54) СПОСОБ УДАЛЕНИЯ ИЗ ГАЗОВ КИСЛЫХ ГАЗОВЫХ КОМПОНЕНТОВ И АБСОРБЕНТ ДЛЯ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ В СПОСОБЕ.

(57) 1. Способ удаления кислых газовых компонентов из группы, включающий CO₂, H₂S, COS, CS₂ и меркаптаны, из газов, путем абсорбции неочищенного газа, богатого кислыми газовыми компонентами, абсорбентом, представляющим собой смесь, содержащую азотистый гетероцикл, спирт, воду и, возможно, алифатический аминоспирт с получением очищенного газа и абсорбента, загрязненного кислыми газовыми компонентами, отличающийся тем, что используют абсорбент, содержащий:

а) от 0,1 до 50 мас.% компонента А - одного или несколькими моно- или бициклических азотистых гетероциклов с числом циклических атомов от 5 до 14 и с одним или двумя атомами азота в цикле, которые незамещены и/или замещены однократно или многократно у углерода гидроксилом, (C₁-C₃)-алкилом и/или (C₁-C₃)-гидроксиалкилом, за исключением пиридиновых оснований и N-метилимидазола,

б) от 1 до 60 мас.% компонента Б - одноатомного и/или многоатомного спирта,

в) от 0 до 60 мас.% компонента В - алифатического аминоспирта,

г) до 98,9 мас.% компонента Г - воды,

д) до 35 мас.% компонента Д - K₂CO₃, причем сумма компонентов А,Б,В,Г и Д составляет 100 мас.%

2. Способ по п.1, отличающийся тем, что абсорбент в качестве компонента А содержит пиперазин, который незамещен и/или однократно или многократно замещен у углерода гидроксилом, (C₁-C₃)-алкилом и/или (C₁-C₃)-гидроксиалкилом.

3. Способ по пп.1 или 2, отличающийся тем, что абсорбент в качестве компонента А содержит незамещенный пиперазин.

4. Способ по пп.1-3, отличающийся тем, что абсорбент в качестве спирта содержит глицерин, 1,3-пропандиол, неопентилгликоль или триметилпропан.

5. Способ по пп.1-4, отличающийся тем, что абсорбент состоит из компонентов А, Б и Г.

6. Способ по одному из пп.1-4, отличающийся тем, что абсорбент состоит из компонентов А, Б, В и Г.

7. Абсорбент для удаления из газов кислых газовых компонентов, содержащий, по меньшей мере, один азотистый гетероцикл, спирт, воду и, возможно, алифатический аминспирт, отличающийся тем, что он содержит:

а) от 0,1 до 50 мас.% компонента А - одного или нескольких моно- или бициклических азотистых гетероциклов с числом циклических атомов от 5 до 14 и с одним или двумя атомами азота в цикле, которые незамещены и/или замещены однократно или многократно у углерода гидроксилом, (C₁-C₃)-алкилом и/или (C₁-C₃)-гидроксилом, за исключением пиридиновых оснований и N-метилимидазола,

б) от 1 до 60 мас.% компонента Б - одноатомного и/или многоатомного спирта,

в) от 0 до 60 мас.% компонента В - алифатического аминспирта,

г) до 98,9 мас.% компонента Г - воды,

д) до 35 мас.% компонента Д - K₂CO₃, причем сумма компонентов А,Б,В,Г и Д составляет 100 мас.%

(11) i2003 0226 (21) a2001 0030
(51)⁷В01J 23/58; В01D 53/94 (22) 07.02.2001
(43) 28.02.2003

(71)(73) Гасанзаде Галина Захид кызы, Ахмедова Севда Мусейб кызы (AZ)

(54) КАТАЛИЗАТОР ДЛЯ ОЧИСТКИ ГАЗОВЫХ ВЫБРОСОВ ОТ ОКСИДА УГЛЕРОДА, ОКСИДОВ АЗОТА И ОРГАНИЧЕСКИХ СОЕДИНЕНИЙ В ПРИСУТСТВИИ SO₂.

(57) Катализатор для очистки газовых выбросов от оксида углерода, оксидов азота и органических соединений в присутствии SO₂, содержащий в качестве активной массы платину, нанесенную на носитель, отличающийся тем, что в качестве носителя он содержит TiO₂, промотированный кальцием, при следующем содержании компонентов катализатора (мас.%):

Pt	0,005 - 1,0
Ca	0,005 - 1,0
TiO ₂	остальное

В 03

(11) i2003 0236 (21) a2000 0147
(51)⁷В 03С 7/02, 7/12 (22) 30.05.2000
(43) 02.07.2001

(71)(72)(73) Гасанов Джаир Нури оглы, Агаларов Тогрул Искендер оглы (AZ)

(54) МАГНИТНО-ЭЛЕКТРОННЫЙ СЕПАРАТОР.

(57) Магнитно-электронный сепаратор, содержащий бункер, устройство для формирования потока падающих частиц, корпус, коронирующие и некоронирующие электроды, каналы криволинейной формы для выхода воздушных потоков, сообщенные с компрессором и приёмники продуктов разделения, отличающиеся тем, что постоянные магниты изолированы изоляционным материалом от вала и расположены в шахматном порядке, в серединесевверных полюсов размещены коронирующиеся электроды в виде скобы – пластины.

В 22

(11) i2003 0215 (21) a2001 0095
(51)⁷В 22F 9/00 (22) 14.05.2001
(43) 28.02.2003

(71)(73) Бакинский Государственный Университет (AZ)

(72) Гасанов Эльдар Ширин оглы (AZ)

(54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ ЖЕЛЕЗНОГО ПОРОШКА БЕЗ СЕРНИСТЫХ СОЕДИНЕНИЙ И УСТАНОВКА ДЛЯ ЕГО ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ.

(57) 1. Способ получения железного порошка без сернистых соединений из гранулированной прокатной окалины, включающий восстановление гранул железной окалины конвертированным природным газом, отличающийся тем, что природный газ перед подачей в конвертор подвергают трехкратной последовательной абсорбции растворами первичных, вторичных и третичных аминспиртов.

2. Способ по п.1., отличающийся тем, что аминспиртами являются моноэтаноламин, диэтаноламин, триэтаноламин.

3. Установка для получения железного порошка без сернистых соединений, содержащая конвертор, аппарат для восстановления железной окалины и газорециркулирующую систему, отличающаяся тем, что дополнительно содержит три последовательно соединенных смесителя для абсорбентов, сатуратор, а восстановление железной окалины проводят в реакторе.

В 23

(11) i2003 0216 (21) 99/001633
(51)⁷В 23К 35/28 (22) 02.12.1999
(43) 02.07.2001

(71)(72)(73) Исмаилов Закир Ислам оглы, Бабанлы Мамед Баба оглы, Эйнуллаев Ариф Вагаб ог-

лы, Аллазов Махмуд Рустам оглы, Аббасова Рена Фридуна кызы, Рустамова Фатима Идрис кызы, Садыгов Фуад Микаил оглы, Ильясов Теймур Мамед оглы (AZ)

(54) СЕРЕБРОСОДЕРЖАЩИЙ ПРИПОЙ.

(57) Серебросодержащий припой, содержащий серебро, медь, цинк, кадмий, бор, отличается тем, что в состав припоя введены дополнительно никель, марганец, цирконий и соотношение ингредиентов составляет: (мас.%)

Серебро	30 ± 0,5
Кадмий	12 ± 0,5
Цинк	29 ± 0,5
Бор	0,003 ± 0,002
Никель	3 ± 0,5
Марганец	2 ± 0,5
Цирконий	0,8 ± 0,5
Медь	остальное

(11) i2003 0219

(51)⁷В 23Р 6/00

(43) 30.10.2002

(71)(73) Азербайджанский Технический Университет (AZ)

(72) Абасов Вагиф Абас оглы, Вейсов Рамиз Акпер оглы, Баширов Расим Джавад оглы (AZ)

(54) СПОСОБ НАПЕКАНИЯ ПОРОШКОВЫХ МАТЕРИАЛОВ НА ВНУТРЕННЮЮ ПОВЕРХНОСТЬ ДЕТАЛЕЙ И УСТРОЙСТВО ДЛЯ ЕГО ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ.

(57) 1. Способ напекания порошковых материалов на внутреннюю поверхность деталей, при котором осуществляют вращение детали, засыпку порошка, индукционный нагрев, а также напекание и обкатывание поверхности, отличающийся тем, что обкатывание восстановленной поверхности производят после индукционного напекания порошкового слоя, при котором снимают индуктор и во внутреннюю полость детали вводят обкатной ролик, скорость вращения, подачу в продольном направлении и силу прижима которого устанавливают в зависимости от состава напекаемого порошкового материала, а обкатку поверхности завершают при температуре не менее 560°.

2. Устройство для осуществления способа по п.1, содержащее узел вращения с приводом, упругое зажимное приспособление и источник нагрева, отличающееся тем, что оно дополнительно снабжено самоцентрируемым узлом подпорки с регулируемыми и вращающимися роликами, расположенными по окружности относительно друг друга под углом не более чем 120°, причем привод вращения и узел подпорки установлены жестко на основании на одном уровне так, что оси, проходящие через их центры, совпадают друг с другом с возможностью напекания покрытий деталей, а общее число упругих элементов зажимного приспособления в зависимости от диаметра составляет не менее четырех.

В 63

(11) i2003 0211

(51)⁷В 63В 21/50

(31) 960698

(32) 21.02.1996

(43) 28.02.2003

(71)(73) Ден Норске Статс Олжеселскап А.С. (NO)

(72) Брейвик Коре, Смедал Арне, Сьюертцен Коре (NO)

(74) Мамедова Х.Н. (AZ)

(54) СИСТЕМА ДЛЯ ЗАГРУЗКИ И РАЗГРУЗКИ СУДОВ В МОРЕ.

(57) 1. Система для загрузки и разгрузки судов в море, в частности, для выполнения операций, связанных с добычей нефти и газа, в которой судно, предпочтительно в носовой части, оборудовано средством постановки на мертвый якорь, в которой имеется якорное средство, выполненное в виде стационарного якорного средства, предпочтительно в виде всасывающего якоря, гравитационного якоря или забиваемого якоря, расположенное на морском дне и снабженное поворотным устройством для якорного троса, по меньшей мере, один якорный трос для соединения якорного средства со средством постановки на мертвый якорь, рукав, нижний конец которого соединен с поворотным устройством, а верхний конец выполнен с возможностью присоединения к соединительному блоку для текучей среды, установленному на указанном судне и плавучее тело, прикрепленное к средней части якорного троса, отличающаяся тем, что плавучее тело приспособлено для того, чтобы в нормальном состоянии быть погруженным в воду, якорный трос в нижней части выполнен в виде анапути, соединенной с поворотным устройством.

2. Система по п.1, отличающаяся тем, что поворотное устройство имеет два консольных плеча, к наружным концам которых прикреплены тросы указанной анапути, предпочтительно с возможностью поворота вокруг оси плеч.

3. Система по пп.1 или 2, отличающаяся тем, что рукав, предпочтительно в своей нижней части, снабжен плавучими элементами.

4. Система по пп.1 или 2, отличающаяся тем, что рукав, предпочтительно в своей средней части, подвешен к указанному плавучему телу, прикрепленному к якорному тросу.

5. Система по любому из п.п.1-4, отличающаяся тем, что нижний конец рукава соединен с центром поворотного устройства и предпочтительно отходит от него посередине между тросами анапути.

6. Система по п.5, отличающаяся тем, что рукав практически при всех условиях стоянки на якоре отходит от поворотного устройства под меньшим углом к горизонтали, чем нижняя часть якорного троса.

7. Система по любому из пп.1-6, отличающаяся тем, что рукав имеет такую длину и плавучесть, что может проходить под водой ниже якорного троса.

8. Якорь для установки на морском дне, в основном для стационарной постановки судов или других

плавучих средств на мертвый якорь, их погрузки и разгрузки, в частности, в связи с добычей нефти и газа в море, предпочтительно закрепляемый на морском дне за счет всасывания, силы тяжести или посредством забивания, включающий поворотное устройство, отличающийся тем, что поворотное устройство снабжено крепежными элементами, по меньшей мере, для одного якорного троса, идущего от судна, причем при нахождении якоря на морском дне, ось поворота поворотного устройства расположена приблизительно вертикально, а поворотное устройство содержит поворотный элемент для рукава для текучей среды и сквозной канал для текучей среды, приспособленный для соединения с установкой, расположенной на морском дне.

9. Якорь по п.8, отличающийся тем, что когда он находится в рабочем положении на морском дне, крепежные элементы расположены на более низком уровне, чем поворотный элемент.

10. Якорь по пп.8 или 9, отличающийся тем, что нижняя часть якоря с одной стороны, и практически все другие части с другой стороны, в частности, поворотное устройство, могут быть отделены друг от друга с помощью разъемных соединительных элементов так, что другие части могут быть подняты на поверхность для ремонта, обслуживания или замены.

11. Якорь по п.8, отличающийся тем, что он содержит главный элемент, передающий силу, который имеет радиальный выступ, несущий указанные крепежные элементы, и, по меньшей мере, один опорный ролик, соединенный с главным элементом, расположенный по существу ниже указанного выступа и способный кататься в направляющей в верхней части нижней части якоря.

12. Якорь по пп.8, 9 или 10, отличающийся тем, что он содержит основание в виде пластины или рамы, опирающееся на верхнюю часть нижней части якоря, предпочтительно, возможностью отделения от него, и снабженное несущим элементом для поворотного устройства, причем на основании установлен соединитель для трубопровода, идущего от установки на морском дне.

13. Якорь по п.12, отличающийся тем, что указанный соединитель выполнен с возможностью присоединения и отсоединения трубопровода.

14. Якорь по пп.12 или 13, отличающийся тем, что цилиндрический наружный корпус поворотного устройства установлен с возможностью поворота относительно нижней части якоря, соединительный элемент установлен на этом наружном корпусе, а пята для указанного корпуса поворотного устройства выполнена с возможностью передачи изгибающих сил, обусловленных присоединенным рукавом для текучей среды и, возможно, якорным тросом, на собственно якорь через указанные несущий элемент и основание.

15. Якорь по любому из пп.8-14, отличающийся тем, что он содержит вилку, имеющую две лапки, наружные концы которых соединены с возможностью поворота с указанными крепежными элементами, расположенными с обеих сторон поворотного устройст-

ва, причем противоположные концы лапок приспособлены для соединения с якорным тросом.

РАЗДЕЛ С

ХИМИЯ И МЕТАЛЛУРГИЯ

С 01

(11) i2003 0238	(21) a2001 0165
(51) ⁷ C 01F 7/06	(22) 19.09.2001
(31) 2000127577	
(32) 02.11.2000	(33) RU
(43) 01.04.2003	
(71)(73) Акционерное общество открытого типа "Всероссийский Аллюминиево-Магниевый Институт" (АО ВАМИ) (RU)	
(72) Насыров Гакиф Закирович (RU)	
(54) УСТАНОВКА И СПОСОБ ДЛЯ ПЕРКОЛЯЦИОННОГО ВЫЩЕЛАЧИВАНИЯ АЛЮМИНИЙСОДЕРЖАЩИХ СПЕКОВ.	

(57) 1. Установка для перколяционного выщелачивания дробленого материала, включающая монтажную раму, конвейер с укрепленными на нем перколяторами со сливной трубой, выходное отверстие которой поднято выше уровня днища перколятора и питатель для непрерывной загрузки, отличающаяся тем, что каждый перколятор дополнительно оснащен сливной трубой, врезанной в его днище, при этом сливное отверстие трубы расположено ниже уровня днища перколятора.

2. Способ выщелачивания дробленого материала в перколяторах по противоточной схеме, включающий обработку исходного материала растворами в нескольких зонах конвейерной перколяционной установки, с подачей промежуточных растворов из последующих зон в предыдущие зоны и промывку шлама в перколяторах последней зоны водой, отличающийся тем, что из каждого перколятора через трубу со сливным отверстием ниже его днища отбирают 50-80% раствора, остальное количество раствора отбирают через трубу со сливным отверстием, расположенным выше днища, при этом растворы, сливаемые с перколяторов и направляемые в предыдущие зоны, подают во все перколяторы предыдущих зон, кроме перколяторов, переходящих в последующие зоны.

3. Способ выщелачивания дробленого материала по п.2, отличающийся тем, что подачу воды на промывку шлама в перколяторах последней зоны заканчивают перед двумя последними перколяторами этой зоны.

(11) i2003 0210	(21) a2001 0003
(51) ⁷ C 01F 7/38; C 05D 1/00	(22) 08.01.2001
(43) 30.10.2002	
(71)(72)(73) Тагиев Эльдар Исмаил оглы (AZ)	
(54) СПОСОБ ПЕРЕРАБОТКИ АЛУНИТА.	

(57) 1. Способ переработки алунита путем двукратно-го выщелачивания с выделением серного ангидрида на первой стадии выщелачивания и глинозема на второй стадии выщелачивания, отличающийся тем, что первую стадию выщелачивания сырого алунита ведут раствором смеси карбоната и гидрата калия.

2. Способ по п.1, отличающийся тем, что раствор смеси карбоната и гидрата калия для первой стадии выщелачивания алунита, получают спеканием сульфата калия, кокса с избытком известняка.

С 03

(11) i2004 0001 (21) a2001 0132

(51)⁷С 03С 3/04; С 03В 1/00 - 3/00 (22) 04.07.2001

(43) 28.02.2003

(71)(72)(73) Мамедов Эльхан Кара оглы (AZ)

(54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ ДЕКОРАТИВНЫХ СВИНЦОВО-СИЛИКАТНЫХ СТЕКОЛ И СТЕКЛО-КРИСТАЛЛИЧЕСКИХ МАТЕРИАЛОВ ИЗ ПРОМЫШЛЕННЫХ ОТХОДОВ.

(57) Способ получения декоративных свинцово-силикатных стекол и стекло-кристаллических материалов, включающий помол, смешивание и варку шихты, составленной из SiO₂ и свинцовых соединений, отличающийся тем, что в качестве свинцовых соединений используют свинцовые соединения активной массы положительных и/или отрицательных электродов свинцовых аккумуляторных батарей, бывших в употреблении и непригодных для дальнейшего применения в качестве SiO₂ стеклобой с добавлением красящих веществ, а образовавшиеся в процессе варки шихты загрязнения, инородные включения устраняют путем очистки при получении декоративного материала.

(11) i2003 0203 (21) 98/001009

(51)⁷С 03С 4/10; Н 04В 11/00 (22) 11.11.1997

(43) 30.03.2000

(71)(73) Институт Неорганической и Физической Химии Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Гаджиева Севиндж Рафик кызы, Алиев Озбек Мисирхан оглы (AZ)

(54) АКУСТООПТИЧЕСКИЙ МАТЕРИАЛ.

(57) Акустооптический материал на основе AS₂S₃, отличающийся тем, что дополнительно содержит диселенид германия GeSe₂ при следующем соотношении компонентов в мол. %:

AS ₂ S ₃	90-99
GeSe ₂	1,0-10

С 07

(11) i2003 0204 (21) a2001 0128

(51)⁷С 07С 31/10, 53/122 (22) 21.06.2001

(43) 28.02.2003

(71)(73) Институт Теоретических Проблем Химической Технологии имени М.Ф.Нагиева Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Алиев Агададаш Махмуд оглы, Тагиев Дилгам Бябир оглы, Фатуллаева Севда Сурхай кызы, Кулиев Адиль Расул оглы, Меджидова Солмаз Мамед-Таги, Шахтагинский Тогрул Неймат оглы, Али-заде Гюльмира Ахмед кызы (AZ)

(54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ ПРОПИОНОВОЙ КИСЛОТЫ.

(57) Способ получения пропионовой кислоты одностадийным окислением n-пропилового спирта кислородом при нагревании и в присутствии катализатора отличающийся тем, что в качестве катализатора используют синтетические цеолиты NaA и CaA, модифицированные катионами меди и палладия в количествах 3,0-5,0% и 0,1-1,0% от массы цеолита, соответственно, а процесс проводят при мольном соотношении реагентов и газа-разбавителя C₃H₇OH:O₂:N₂=1,0:(1,0÷4,0):(3,2÷9,3), температуре 140-245°C и времени контакта реакционной смеси 1,20-3,99 с.

(11) i2003 0222 (21) a2002 0038

(51)⁷С 07С 49/08; С 07В 35/04 (22) 01.04.2002

(43) 01.04.2003

(71)(73) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)

(72) Аджамов Кейкавус Юсиф оглы, Алигулиев Рамиз Мамед оглы, Агамалиева Фарида Мухтар кызы, Гусейнов Фаик Омар оглы, Поладов Фируз Муслим оглы, Аббасов Ариф Имран оглы (AZ)

(54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ АЦЕТОНА.

(57) 1. Способ получения ацетона парофазным дегидрированием изопропилового спирта при атмосферном давлении, на твердом катализаторе, отличающийся тем, что процесс осуществляют при температуре 175-225°C на никель-хромовом катализаторе, состава: Ni - 50÷60%, Cr₂O₃ - 40÷50%.

2. Способ по п.1, отличающийся тем, что процесс осуществляют при времени контакта 0,5-2 с.

(11) i2003 0202 (21) 99/001598

(51)⁷С 07С 143/34; (22) 24.06.1999

С 23F 11/16, 11/14

(43) 30.03.2001

(71)(73) Институт Неорганической и Физической Химии Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Агаева Зенфира Рза кызы, Садыхов Кямил
 Исмаил оглы, Агаев Амирчобан Насир оглы,
 Зейналов Сабир Дадаш оглы (AZ)

(54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ ИНГИБИТОРА КОРРОЗИИ СТАЛИ.

(57) Способ получения ингибитора коррозии стали нейтрализацией шламом в растворения фурфурольного экстракта кислого гудрона-отхода от сульфирования масла М-11 отличающийся тем, что нейтрализацию кислого гудрона проводят шламом-отходом от центрифугирования алкилфенольной присадки ИХП-101.

(11) i2004 0009 (21) a2000 0168
 (51)⁷C 07C 309/31; C 23F 11/16 (22) 12.07.2000
 (43) 28.06.2002

(71)(73) Институт Неорганической и Физической Химии Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Агаева Зенфира Рза кызы, Ахмедов Мубариз Меджид оглы, Зейналов Сабир Дадаш оглы, Садыхов Халил Исмаил оглы, Агаев Амирчобан Насир оглы, Мурадова Фарида Мустафа кызы (AZ)

(54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ ИНГИБИТОРА КОРРОЗИИ СТАЛИ.

(57) Способ получения ингибитора коррозии стали путем нейтрализации сульфокислоты основанием, отличающийся тем, что нейтрализации гидратом окиси кальция подвергают продукт совместного сульфирования масла М-6 и алкилфенола, взятых в соотношении 1:1 в растворе нонана при температуре 70-80°C.

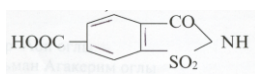
(11) i2003 0240 (21) a2000 0094
 (51)⁷C 07D 275/06 (22) 20.04.2000
 (43) 01.10.2001

(71)(73) Институт полимерных материалов Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

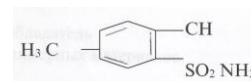
(72) Тагиев Бабир Аби оглы, Асланов Тельман Агакерим оглы, Алиева Алмаз Солтанмагомед кызы (AZ)

(54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ САХАРИНМОНОКАРБОНОВЫХ КИСЛОТ.

(57) Способ получения сахаринмонокарбоновых кислот общей формулы

отличающиеся тем, что моносульфамид м- или п-ксилола формулы

подвергают взаимодействию с 3-4 молярным избытком дихромата щелочного металла при температуре 53-54°C в среде 86-96%-ной серной кислоты в течение 1,5-2 час.

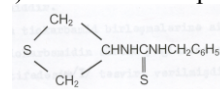
(11) i2003 0221 (21) a2000 0227
 (51)⁷C 07D 331/04; C 07C 335/04 (22) 21.12.2000
 (43) 28.02.2003

(71)(73) Институт Химии Присадок Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Фарзалиев Вагиф Меджид оглы, Аллахвердиев Мирза Алекпер оглы, Магеррамов Абель Ма-медали оглы, Джавадова Лейла Агаджавад кызы, Ширинова Наджиба Ахмед кызы, Рзаева Ирада Али кызы (AZ)

(54) 1-(3-ТИЭТАНИЛ)-3-БЕНЗИЛТИОКАРБАМИД В КАЧЕСТВЕ АНТИОКСИДАНТА НЕФТЕПРОДУКТОВ.

(57) 1-(3-тиэтанил)-3-бензилтиокарбамид формулы

в качестве антиоксиданта нефтепродуктов.

С 12

(11) i2003 0225 (21) a2001 0196
 (51)⁷C 12G 1/02 (22) 23.11.2001
 (43) 01.04.2003

(71)(73) Бакинский завод шампанских вин (AZ)

(72) Кенгерли Эльшад Кямил оглы, Сафаров Самед Абылы оглы, Халилов Рамиз Ибрагим Халил оглы, Джафарова Хилал Наби кызы, Иманниев Орудж Багы оглы, Гусейнов Эльман Гейдар оглы (AZ)

(54) СПОСОБ ПРОИЗВОДСТВА ВИНОГРАДНОГО ПОЛУСЛАДКОГО РОЗОВОГО ВИНА «ИПЕК ЙОЛУ».

(57) Способ производства виноградного полусладкого розового вина, предусматривающий купажиrowание виноградных виноматериалов и мистеля, фильтрацию розливостойкого купажа и розлив в бутылки, отличающийся тем, что при купажировании используют мистель из белых и розовых мускатных сортов винограда и готовое вино подвергают дополнительной тепловой выдержке в течение 7 суток при температуре +60°C.

(11) i2003 0228	(21) a2001 0051	порошок алюминия	10-15
(51) ⁷ С 12Р 7/06	(22) 02.03.2001	оксид хрома	30-35
(43) 28.02.2003		хлористый аммоний	2-5
(71)(72)(73) Кулиев Алим Насреддин оглы, Абдуллаев Насреддин Джамшид оглы, Зейналова Ляман Алим кызы (AZ)		гидрид кальция	10-15
(54) СПОСОБ ПРОИЗВОДСТВА ЭТИЛОВОГО СПИРТА.		бура	3-5
		порошок хрома	25-45

(57) Способ производства этилового спирта из плодов, предусматривающий измельчение плодов, гидролиз, гомогенизацию массы и сбраживание отличающийся тем, что в качестве плодов используют спелые плоды хурмы, гидролиз проводят введением в измельченную массу бузины, а сбраживанию подвергают сок хурмы, полученный из гомогенизированной массы отделением сока от жома, причем для брожения в сок вводят виноградный жом.

С 22

(11) i2003 0213	(21) a2000 0062		
(51) ⁷ С 22В 23/04	(22) 28.03.2000		
(43) 28.06.2002			
(71)(73) Институт Нефтехимических Процессов имени академика Ю.Г.Мамедалиева Национальной Академии Наук Азербайджана (AZ)			
(72) Теймуров Эльхан Фаррух оглы, Мамедов Мазаир Мамед оглы, Бабаев Вели Аббас оглы, Ахмедов Мубариз Меджид оглы, Ахундова Земфира Абдурахман кызы (AZ)			
(54) СПОСОБ ИЗВЛЕЧЕНИЯ КОБАЛЬТА.			

(57) Способ извлечения кобальта из водных растворов экстракцией органическим растворителем с последующей реэкстракцией, отличающийся тем, что экстракцию ведут $4 \cdot 10^{-3} \div 8 \cdot 10^{-3} \text{M}$ раствором 2-окси-5-трет-бутилтиофенола в бензоле в присутствии $0,036 \div 0,504 \text{M}$ амилового спирта при комнатной температуре в течении $45 \div 120 \text{сек.}$, а реэкстракцию осуществляют 12,5%-ным раствором хлорида аммония.

(11) i2003 0232	(21) a2001 0086		
(51) ⁷ С 22С 27/06	(22) 30.04.2001		
(43) 30.10.2002			
(71)(73) Азербайджанский Технический Университет (AZ)			
(72) Гусейнов Алекпер Гюльяхмед оглы (AZ)			
(54) СОСТАВ ДЛЯ ДИФФУЗИОННОГО ХРОМИРОВАНИЯ СТАЛЬНЫХ ИЗДЕЛИЙ.			

(57) Состав для диффузионного хромирования стальных изделий, включающий буру, порошок хрома, отличающийся тем, что он дополнительно содержит порошок алюминия, оксид хрома, хлористый аммоний и гидрид кальция при следующем соотношении компонентов, масс. %:

(11) i2003 0234	(21) a2001 0100		
(51) ⁷ С 22С 27/06	(22) 17.05.2001		
(43) 28.02.2003			
(71)(73) Азербайджанский Технический Университет (AZ)			
(72) Гусейнов Алекпер Гюльяхмед оглы (AZ)			
(54) СПОСОБ ХРОМИРОВАНИЯ СТАЛЬНЫХ ИЗДЕЛИЙ В ВАКУУМЕ.			

(57) Способ хромирования стальных изделий в вакууме, включающий укладку детали на сепаратор и установку его в контейнер, засыпку контейнера порошком хрома и упаковку крышкой, размещение контейнера в вакуумной печи, создание вакуума, вывод печи на заданный температурный режим и выдержку контейнера необходимое время, отличающийся тем, что дополнительно в контейнер засыпают активизатор в виде 5%-ного хлористого аммония и 5%-ного оксида алюминия и закрывают крышкой, имеющей отверстия диаметром 5-10мм, затем высасывают воздух из него и создают рабочий вакуум, одновременно в печи и в пространстве контейнера, в пределах $(1,3-1,6) \times 10^{-3} \text{Па}$, рабочую температуру в печи устанавливают в пределах $950-1100^\circ\text{C}$, и выдерживают в течение 4-5 часов.

С 23

(11) i2004 0011	(21) a2001 0083		
(51) ⁷ С 23С 22/00; С 09D 5/00	(22) 27.04.2001		
(43) 28.02.2003			
(71)(73) Институт Нефтехимических Процессов имени академика Ю.Г.Мамедалиева Национальной Академии Наук Азербайджана (AZ); Бакметрополитен (AZ)			
(72) Кязимов Айдын Мамедали оглы, Селимханова Дильшад Гасан кызы, Мамедьярова Изид Фудад кызы, Мурадов Эльбрус Энвер оглы, Оруджев Фейзулла Талыб оглы, Расулов Ариф Юнис оглы, Таги-заде Фуад Чингиз оглы (AZ)			
(54) ПРИМЕНЕНИЕ ДИСТИЛИРОВАННЫХ НАФТЕНОВЫХ КИСЛОТ В КАЧЕСТВЕ ГРУНТОВКИ-ПРЕОБРАЗОВАТЕЛЯ РЖАВЧИНЫ.			

(57) Применение дистиллированных нафтеновых кислот в качестве грунтовок-преобразователя ржавчины.

РАЗДЕЛ Е

СТРОИТЕЛЬСТВО, ГОРНОЕ ДЕЛО

Е 02

(11) i2003 0223
(51)⁷Е 02В 5/02
(43) 01.04.2003

(21) a2001 0098
(22) 15.05.2001

(71)(72)(73) Гаджиев Тельман Мухтар оглы (AZ)
(54) ОРОСИТЕЛЬНЫЙ КАНАЛ И СПОСОБ ЕГО СТРОИТЕЛЬСТВА.

(57) 1. Оросительный канал, содержащий русло, дамбы и эксплуатационную дорогу, отличающийся тем, что русло состоит из двух ярусов, отделенных бермами на которых внутри канала расположена колеяная дорога.

2. Способ строительства канала по п.1, включающий технологические процессы по удалению растительного слоя, строительству подушки, дамбы и антифильтрационной одежды из сухой глины, отличающийся тем, что верхний ярус строят землеройными машинами, а нижний формируют после высыхания глинистой эмульсии, залитой в русло верхнего яруса, ударной нагрузкой направленного действия штампом, имеющим конфигурацию сечения канала.

(11) i2004 0017
(51)⁷Е 02В 15/04
(43) 02.07.2001

(21) a2000 0044
(22) 09.03.2000

(71)(72)(73) Алиев Расим Наджаф оглы, Алиев Кянан Расим оглы (AZ)
(54) СПОСОБ СБОРА НЕФТИ И НЕФТЕПРОДУКТОВ С ПОВЕРХНОСТИ ПОЧВЫ И ВОДОЕМОВ И УСТРОЙСТВО ДЛЯ ЕГО ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ.

(57) 1. Способ сбора нефти и нефтепродуктов с поверхности почвы и водоемов, включающий забор водонефтяной смеси приемным элементом, подачу смеси через эжектор в накопительную емкость и отделение в накопительной емкости нефти и нефтепродуктов от воды, отличающийся тем, что подачу смеси через эжектор в накопительную емкость осуществляют за счет давления воздуха или природного, попутно-нефтяного газа, а забор смеси регулируют путем изменения величины давления воздуха или газа в эжекторе, которую создают в пределах 0,05-0,4 МПа.

2. Устройство для сбора нефти и нефтепродуктов в поверхности почвы и водоемов, включающее накопительную емкость, эжектор, соединенный с приемным элементом и накопительной емкостью, отличающееся тем, что оно снабжено компрессором для подачи воздуха, приемный элемент выполнен в виде полый конусообразной емкости, сообщающейся с полостью эжектора, а эжектор выполнен в виде патрубка с отверстиями разных диаметров на обоих концах, причем

диаметр отверстия для выпуска водонефтяной смеси в 4 раза больше диаметра отверстия подачи воздуха.

(11) i2004 0018
(51)⁷Е 02В 15/04
(43) 02.07.2001

(21) a2000 0109
(22) 27.04.2000

(71)(72)(73) Алиев Расим Наджаф оглы, Алиев Кянан Расим оглы (AZ)
(54) СПОСОБ СБОРА НЕФТИ ИЗ ДЕЙСТВУЮЩИХ ЕСТЕСТВЕННЫХ ГРИФОНОВ И УСТРОЙСТВО ДЛЯ ЕГО ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ.

(57) 1. Способ сбора нефти из действующих естественных грифонов, включающий забор водонефтяной смеси приемным элементом, подачи смеси в емкость для сбора нефти и отделение ее от воды отличающейся тем, что предварительно производится сбор естественно выходящей из действующего грифона на поверхность нефти в воронку, а забор накопившейся водонефтяной смеси осуществляется выталкиванием из обсадной трубы под давлением подаваемого воздуха или газа.

2. Устройство для сбора нефти из действующих естественных грифонов, включающее емкость для сбора нефти, компрессор и воронку, отличающееся тем, что воронка верхней узкой частью соединена с обсадной трубой, а к нижней широкой части прикреплены балласты.

(11) i2003 0224
(51)⁷Е 02D 7/02, 7/08
(43) 01.04.2003

(21) a2001 0194
(22) 22.11.2001

(71)(72)(73) Гаджиев Тельман Мухтар оглы, Оджагов Габиб Осман оглы (AZ)
(54) СПОСОБ И МОЛОТ ДЛЯ ПОГРУЖЕНИЯ СВАИ В ГРУНТ.

(57) 1. Способ погружения свай в грунт, ударом поршень-молота на свае, перемещающегося внутри цилиндра давления газа, образующегося при взрыве энергоносителя во взрывной камере, отличающийся тем, что в качестве энергоносителя используют патронированное взрывчатое вещество.

2. Молот для погружения свай в грунт, состоящий из цилиндра, поршень-молота и регулятора давления газа, отличающийся тем, что в цилиндрическом корпусе предусмотрен канал для регулируемого подающим и пропускным клапанами сбора и передачи патронов в взрывную камеру.

3. Молот для погружения свай в грунт по п.2, отличающийся тем, что регулятор давления газа расположен на газо-транспортной трубе, находящейся на наружной части корпуса цилиндра.

4. Молот для погружения свай в грунт по п.2, отличающийся тем, что для регулирования давления воздуха над поршнем, в верхней части цилиндра предусмотрен двойной клапан.

- (11) i2003 0217 (21) a2001 0145
(51)⁷E 02D 27/34 (22) 19.07.2001
(43) 28.02.2003
(71)(73) Азербайджанский научно-исследовательский институт строительства и архитектуры (AZ)
(72) Рзаев Ровшан Агарза оглы, Оруджев Фикрет Мустафа оглы, Гусейнов Рагиф Мамед оглы (AZ)
(54) **ФУНДАМЕНТ СЕЙСМОСТОЙКОГО СООРУЖЕНИЯ.**

(57) Фундамент сейсмостойкого сооружения, включающий верхнюю и нижнюю опорные части в которых образованы стаканы и размещенный между ними промежуточный элемент, отличающийся тем, что стаканы выполнены с плоскими днищами в которых размещаются промежуточные подвижные элементы безразличного положения равновесия, а между опорными частями фундамента устроен изоляционный слой из мало прочного при сдвиге материала, которым заполнены и полости стаканов.

- (11) i2003 0233 (21) a2001 0197
(51)⁷E 02D 31/02-31/04 (22) 23.11.2001
(43) 28.02.2003
(71)(73) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)
(72) Мирзоев Рамиз Шамшад оглы, Аджамов Кейкавус Юсиф оглы (AZ)
(54) **ГИДРОИЗОЛЯЦИОННЫЙ МАТЕРИАЛ.**

(57) Гидроизоляционный материал на основе битума, содержащий пластификатор и наполнитель, отличающийся тем, что содержит в качестве пластификатора полиэтилен и полипропилен (атактический), а в качестве наполнителя бентонит при следующем содержании компонентов, мас. %:

Битум	75,0-82,5
Полиэтилен	0,5-1
Полипропилен (атактик)	2-4
Бентонит	остальное

E 21

- (11) i2003 0230 (21) a2001 0164
(51)⁷E 21B 21/06; F 17D 1/08 (22) 17.09.2001
(43) 01.04.2003
(71)(72)(73) Бабаев Сабир Габиб оглы, Зейналов Рамиз Мазагим оглы (AZ)
(54) **ШАРНИРНОЕ КОЛЕНО.**

(57) Шарнирное колено, включающее колена, шарики, накидную гайку, конус, гнездо конуса, втулку, манжеты, отличающийся тем, что на беговой дорожке шариков установлены полукольцевые секторы, при этом верхний сектор имеет отверстие, диаметром превышающее диаметр шарика.

- (11) i2003 0208 (21) a2000 0194
(51)⁷E 21B 43/14, 43/17, (22) 26.09.2000
E 21B 43/18, 43/20
(43) 30.10.2002
(71)(73) Азербайджанский государственный научно-исследовательский и проектный институт нефтяной промышленности и нефте-газодобывающее управление имени Г.З.Тагиева (AZ)
(72) Хасаев Ариф Муртуз Али оглы, Алиев Елчу Мисир оглы, Ширинов Ширин Гасан оглы, Ахмедов Сабун Фатулла оглы, Гулиев Бююк Ага Байрам оглы (AZ)
(54) **СПОСОБ РАЗРАБОТКИ МНОГОПЛАСТОВЫХ НЕФТЯНЫХ МЕСТОРОЖДЕНИЙ.**

(57) Способ разработки многопластовых месторождений путем приобщения нефтяных горизонтов в добывающих скважинах с одновременным воздействием на залежь отличающийся тем, что воздействие осуществляют дифференцированно ко каждому горизонту.

- (11) i2004 0010 (21) 99/001408
(51)⁷E 21B 43/22 (22) 07.06.1999
(43) 29.12.2001
(71)(72)(73) Мусаев Рамиз Муса оглы, Аскеров Кямалетдин Асад оглы, Рзаев Юсиф Рза оглы, Бабазаде Фикрет Алекпер оглы, Велиев Назим Аслан оглы (AZ)
(54) **ИНГИБИТОР ДЛЯ ГИДРАТОВ ПРИРОДНЫХ И ПОПУТНЫХ ГАЗОВ.**

(57) Ингибитор для гидратов природных и попутных газов, включающий минерализованные воды, спирты и поверхностно-активные вещества, отличающийся тем, что в качестве спирта содержит изопропиловый спирт при соотношении компонентов, вес. %

Минерализованные воды	30-75
Изопропиловый спирт	24,9-69,5
Поверхностно-активные вещества	0,01-0,5

РАЗДЕЛ F

МЕХАНИКА, ОСВЕЩЕНИЕ, ОТОПЛЕНИЕ, ДВИГАТЕЛИ И НАСОСЫ, ОРУЖИЕ И БОЕПРИПАСЫ, ВЗРЫВНЫЕ РАБОТЫ

F 16

- (11) i2004 0013 (21) 99/001293
(51)⁷F 16D 65/80 (22) 26.02.1998
(43) 30.12.1999
(71)(73) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия
(72) Джанахмедов Ахад Ханахмед оглы, Джафаров Камиль Абиль-Касум оглы (AZ)
(54) **ТОРМОЗ БУРОВОЙ ЛЕБЕДКИ.**

(57) Тормоз буровой лебедки, содержащий тормозной шкив, тормозную ленту с тормозными колодками, реборды со сквозными воздухо-заборными отверстиями, установленные со стороны рабочей поверхности шкива, отличающийся тем, что устройство дополнительно содержит коллектор, выполненный из четырех секций со входными штуцерами, заглушённых с обеих сторон и соединенных между собой эластичными муфтами, распределители воздуха, выполненные в виде трубок с отверстиями в нижней части и расположенные между колодками, патрубки, соединяющие секции коллектора с распределителями воздуха, карманы, установленные на ребрах шкива.

(11) i2004 0019 (21) 98/001233
 (51)⁷F 16K 1/100 (22) 28.12.1998
 (43) 01.10.2001
 (71)(72)(73) Асланов Джамаледдин Нуреддин оглы (AZ)
 (54) ПРЯМОТОЧНАЯ ЗАДВИЖКА.

(57) Прямочная задвижка, содержащая шиббер, седло и неметаллический уплотнитель отличающиеся тем, что содержащий неметаллическую эластическую массу шиббер выполнен из двух частей, причем эластическая масса выполнена в виде канала, расположенного к рабочей плоскости под углом γ , а седло выполнено цилиндрически, причем его седло пересечено с плоскостью образовавших с рабочей поверхностью γ и оно размещено во внутренней рассечке корпуса, причем он размещен на неметаллическом уплотнителе которого поперечное сечение выполнено в виде прямоугольника.

(11) i2004 0020 (21) a2000 0015
 (51)⁷F 16K 1/100; F 16K 3/00 (22) 01.02.2000
 (43) 01.10.2001
 (71)(72)(73) Асланов Джамаледдин Нуреддин оглы (AZ)
 (54) ПРЯМОТОЧНАЯ ЗАДВИЖКА.

(57) Прямочная задвижка, включающая запорный узел из плоского шиббера, седла, уплотнителя, отличающаяся тем, что плоский шиббер и седло выполнены из материала подобранного по формуле

$$HB_1 > HB_2 > HB_3,$$

где HB_1 - твердость шиббера,
 HB_2 - твердость металлического кольца,
 HB_3 - твердость седла,
 между плоским шиббером и седлом установлено металлическое кольцо, торцевая поверхность которого выполнена под малым расчетным углом α по радиусу с возможностью размещения на неметаллическом уплотнителе в форме прямоугольной трапеции, а седло цилиндрической формы с канавкой на внутренней расточке посажено наружной поверхностью на неметаллическом уплотнителе трапециевидальной формы.

РАЗДЕЛ G

ФИЗИКА

G 01

(11) i2004 0023 (21) a2003 0064
 (51)⁷G 01C 19/56; B 64C 17/06 (22) 10.04.2003
 (43) 03.03.2004
 (71)(72)(73) Пашаев Ариф Мирджалал оглы, Гурбанов Тейгубад Баирам оглы, Эфендиев Орхан Зияддин оглы, Газарханов Энвер Тапдыг оглы (AZ)
 (54) ВИБРАЦИОННЫЙ ГИРОСКОП.

(57) 1. Вибрационный гироскоп, содержащий возбудитель колебаний с упругим основанием, жестко сопряженный с объектом измерения, подключенный к источнику периодического напряжения, отличающийся тем, что возбудитель колебаний совместно с инерционной упругой массой, жестко закрепленной на обращенной к основанию стороне П-образной пластинчатой пружины, размещен между консольно установленными на основании боковыми сторонами П-образной пластинчатой пружины, снабженными идентичными чувствительными элементами.

2. Гироскоп по п.1, отличающийся тем, что длина инерционной массы равна длине обращенной к основанию стороне П-образной пластинчатой пружины.

3. Гироскоп по п.1 и 2, отличающийся тем, что возбудитель колебаний представляет собой электромагнит.

4. Гироскоп по п.2, отличающийся тем, что возбудитель колебаний представляет собой пьезоэлектрический элемент.

5. Гироскоп по п.4, отличающийся тем, что возбудитель колебаний и инерционная упругая масса соединены шарнирно.

6. Гироскоп по п.1, отличающийся тем, что возбудитель колебаний выполнен из двух идентичных дифференциально подключенных электромагнитов, полюса которых с ферромагнитными якорями установлены оппозитно на немагнитной инерционной массе.

(11) i2003 0209 (21) a2000 0030
 (51)⁷G 01J 1/44, 3/36 (22) 18.02.2000
 (43) 28.02.2003
 (71)(73) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)
 (72) Мирсалимов Рамиз Мехти оглы, Аббасзаде Азад Аббаскули оглы, Бекирова Лала Рустам кызы (AZ)
 (54) ДВУХКАНАЛЬНОЕ УСТРОЙСТВО ДЛЯ КОНТРОЛЯ НАЗЕМНЫХ ОБЪЕКТОВ.

(57) Двухканальное устройство для контроля наземных объектов, содержащее оптический блок, светофильтры, блок оптико-электронного преобразования и

A 01G – A 61B

нормирования с фотоприемниками и масштабными усилителями, блок управления, вычисления и регистрации с коммутатором, аналого-цифровым преобразователем, микроконтроллером и внешним запоминающим устройством отличающееся тем, что в нем оптический блок выполнен на двух светофильтрах на основе жидкого кристалла, первом одно частотным и вторым двухчастотным и управляющем ключе, при этом выходы светофильтров подключены к входам фотоприемников, а выходы блока управления вычисления и регистрации цепью обратной связи через управляющий ключ подключены к указанным светофильтрам, а управляющий вход ключа соединен к выходу источника питания.

(11) i2003 0214 (21) a2000 0206
(51)⁷G 01K 7/32; A 61M (22) 21.11.2000
(43) 28.02.2003
(71)(73) Бакинский Государственный Университет (AZ)
(72) Мусаев Ровшан Али оглы (AZ)
(54) УСТРОЙСТВО ДЛЯ ОПРЕДЕЛЕНИЯ ТЕМПЕРАТУРНОГО ГРАДИЕНТА ТРУПА.

(57) Устройство для определения температурного градиента трупа, содержащее два канала, в каждом из которых имеются измерительный термочувствительный и опорный пьезокварцевые резонаторы, соединенные к кварцевому генератору возбуждения включающему конденсатор и подключенному к фильтру нижних частот соединенному к входу делителя частоты и детектор отличающееся тем, что каждая пара измерительных и термочувствительных пьезокварцевых резонаторов через последовательно соединенные подстроечные индуктивности соединены к входу генератора автоматической регулировки усиления соединенного с буферным усилителем подключенным к выходу широкополосного фильтра, соединенного к двухканальному частотомеру выполненному с делителем частоты в виде сумматоров двоичного кода, а сами измерительные пьезокварцевые и термочувствительные съемные резонаторы зачехлены и герметично запаяны в тонкостенном серебрянном корпусе.

(11) i2004 0012 (21) a2001 0158
(51)⁷G 01K 7/32 (22) 24.08.2001
(43) 28.02.2003
(71)(73) Бакинский Государственный Университет (AZ)
(72) Мусаев Ровшан Али оглы (AZ)
(54) УСТРОЙСТВО ДЛЯ ИЗМЕРЕНИЯ РАСПРЕДЕЛЕНИЯ ТЕМПЕРАТУРНОГО ИЗЛУЧЕНИЯ В ОРГАНИЗМЕ.

(57) 1. Устройство для измерения распределения температурного излучения в организме, содержащее кварцевые резонаторы подключенные к генератору

для возбуждения резонаторов, соединенному с низкочастотным фильтром, отличающееся тем, что, в него дополнительно введен частотомер с индикатором для визуального наблюдения и интерфейсом для подключения к цифropечатающему устройству, вход которого соединен к выходу низкочастотного фильтра.

2. Устройство по п.1, отличающееся тем, что кварцевые резонаторы выполнены изолированными от окружающей среды, последовательно-параллельно соединенными с индуктивностью, емкостью и резистором.

3. Устройство по п.2, отличающееся тем, что фиксации кварцевых резонаторов выполнены из вертикальных и горизонтальных визирных линеек из нержавеющей стали, соединенных П-образно и установленных с возможностью симметричного вертикально-горизонтального перемещения, при этом на их свободных концах установлены кварцевые резонаторы на тефлоновых корпусах, с возможностью контактирования с участками тела, которые дополнительно зачехлены в полусферическую медицинскую резиновую присоску, а также поворотное устройство, установленное на рукоятке перпендикулярно к горизонтальной визирной линейке.

4. Устройство по п.1, отличающееся тем, что генератор для возбуждения резонаторов выполнен дифференциальным, состоящим из широкополосного усилителя с положительной обратной связью, автоматического регулятора усиления и буферного усилителя.

5. Устройство по п.1, отличающееся тем, что низкочастотный фильтр выполнен узкополосным с двухсторонним фиксированным пределом полосы, пропускающим частоту соответствующей дифференциальной температуры.

6. Устройство по п.1, отличающееся тем, что в схему частотомера входит инвертирующий усилитель, формирователь сигналов, делитель частоты на 2 и 10, времязадающий генератор точного временного интервала и генератор времени индикации, блок управления, счетчики, сумматоры, мультиплексоры, преобразователь кода, дешифратор, восьмиканальные коммутаторы, работающие на стробирующих импульсах от счетчиков, информационные восьмиразрядные индикаторы для визуального наблюдения и интерфейс для подключения к цифropечатающему устройству.

(11) i2003 0237 (21) a2002 0031
(51)⁷G 01N 31/00 (22) 26.03.2002
(43) 01.04.2003
(71)(73) Бакинский Государственный Университет (AZ)
(72) Насруллаев Назим Мурсал оглы, Абдуллаев Тофик Шакир оглы (AZ)
(54) СПОСОБ ОПРЕДЕЛЕНИЯ ОТНОШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНЫХ ЗАРЯДОВ АТОМОВ ЩЕЛОЧНЫХ МЕТАЛЛОВ АДсорбированных НА ПАССИВНЫХ ПОВЕРХНОСТЯХ.

(57) Способ определения отношения эффективных зарядов атомов щелочных металлов адсорбированных на пассивных поверхностях расчетным путем, отличающийся тем, что образец, с температурой рабочей поверхности 800-900К помещают в вакуум и облучают одновременно пучком молекул CsCl и пучком атомов разных металлов, измеряя ток ионов Cs⁺, десорбирующихся с монослоя графита на иридии и определяют искомое отношение эффективных зарядов из соотношения:

$$q_1 : q_2 : q_3 = \frac{I_1}{I_0} : \frac{I_2}{I_0} : \frac{I_3}{I_0}$$

где q_1, q_2, q_3 - эффективные заряды разных атомов,

I_0 - ток с поверхности эталона, свободной от углерода,

I_1 - ток ионов Cs⁺ при поверхностной ионизации, освобождающихся

при реакции $K+CsCl \rightarrow KCl+Cs$,

I_2 - то же самое при реакции $Na+CsCl \rightarrow NaCl+Cs$,

I_3 - то же самое при реакции $Z+CsCl \rightarrow ZCl+Cs$,

где Z любой атом.

(11) i2004 0008

(51)⁷G 01R 27/18

(43) 01.10.2001

(71)(73) Азербайджанский Научно-исследовательский Институт Энергетики и Энергопроектирования (AZ)

(72) Рамазанов Керим Назир оглы, Мустафаев Рауф Исмаил оглы, Керимов Юсиф Мусеиб оглы, Лобков Юрий Алексеевич, Сулейманов Расул Сулейманович, Набиев Халил Искендер оглы (AZ)

(54) УСТРОЙСТВО ДЛЯ ПРЕДПУСКОВОГО КОНТРОЛЯ КОРПУСНОЙ ИЗОЛЯЦИИ ЭЛЕКТРОДВИГАТЕЛЕЙ ПЕРЕМЕННОГО ТОКА.

(57) 1. Устройство для предпускового контроля корпусной изоляции электродвигателей переменного тока, содержащее выпрямительный диод, первый и второй постоянные резисторы, переменный резистор, прибор с отрицательным дифференциальным сопротивлением, конденсатор, трансформатор и первую и вторую клеммы для подключения и контактам выключателя электродвигателя, отличающееся тем, что в него дополнительно введены второй выпрямительный диод, стабилитрон, светоизлучающий диод, неоновая лампа, третий постоянный резистор и третья клемма, при этом анод первого выпрямительного диода соединен с первой клеммой, а катод, через последовательно соединенные первый постоянный резистор и переменный резистор, соединен со второй клеммой, к точке соединения первого постоянного резистора с переменным резистором подсоединен анод второго выпрямительного диода, к катоду которого подключен катод стабилитрона, к аноду стабилитрона подсоединен один вывод конденсатора, а второй вывод конденсатора подключен к точке соединения переменного ре-

зистора со второй клеммой, к точке соединения стабилитрона и конденсатора подключен первый вывод прибора с отрицательным дифференциальным сопротивлением, а второй его вывод соединен с первым выводом первичной обмотки трансформатора, второй вывод которого соединен с анодом светоизлучающего диода, катод светоизлучающего диода, через второй постоянный резистор, соединен с точкой соединения переменного резистора с конденсатором и второй клеммой, к этой же точке подсоединен первый вывод неоновой лампы, а второй её вывод через грешни постоянный резистор, соединен с третьей клеммой.

2. Устройство по п.1, отличающееся тем, что прибор с отрицательным дифференциальным сопротивлением выполнен из кремниевого транзистора типа p-n-p, кремниевого транзистора типа n-p-n, четвертого и пятого постоянных резисторов и второго стабилитрона, при этом первый вывод прибора с отрицательным дифференциальным сопротивлением выполнен в виде соединения эмиттера транзистора типа p-n-p с первым выводом четвертого постоянного резистора, второй вывод этого резистора соединен с базой того же транзистора катодом второго стабилитрона и коллектором транзистора типа n-p-n, коллектор транзистора типа p-n-p соединен с анодом второго стабилитрона, базой транзистора типа n-p-n и первым выводом пятого постоянного резистора, второй вывод этого резистора соединен с эмиттером транзистора типа n-p-n и служит вторым выводом прибора с отрицательным дифференциальным сопротивлением.

(11) i2003 0205

(51)⁷G 01V 1/00

(43) 01.04.2003

(71)(73) Азербайджанский Архитектурно-Строительный Университет (AZ)

(72) Алиев Тельман Хуршуд оглы (AZ)

(54) СПОСОБ КРАТКОСРОЧНОГО ПРОГНОЗИРОВАНИЯ ЗЕМЛЕТРЯСЕНИЯ И УСТРОЙСТВО ДЛЯ ЕГО ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ.

(57) 1. Способ краткосрочного прогнозирования землетрясения включающий регистрацию сейсмических колебаний в сейсмоактивном регионе землетрясения на земной поверхности, при котором регистрируют короткопериодовые импульсы, пакеты акустических волн и по времени их появления судят о времени предстоящего землетрясения, отличающийся тем, что непрерывную регистрацию и измерение приемниками сигналов в сейсмоактивном регионе производят не менее чем по трем параметрам, которые преобразуют в световые сигналы, затем по оптическому кабелю посылают на наземную аппаратуру и преобразуют в электрические сигналы, которые сравнивают с опорными значениями соответствующих параметров памяти не менее чем трех землетрясений, произошедших в данном регионе и по времени их появления с совпадением или превышением порогового значения по большинству из них программно-вычислительным блоком

определяют время и место предстоящего землетрясения.

2. Устройство для осуществления способа по п.1, содержащее приемник сигналов, усилитель напряжения, пороговое устройство, анализатор частот выполненный в виде фильтров выделения частот и регистратор отличающееся тем, что в него дополнительно введены не менее трех электронных блоков памяти, электронных ключей, светодиодов, фотодиодов, оптических кабелей, блоков воспроизведения, программно-вычислительный блок, текстовой, звуковой и световой сигнализаторы, при этом приемники сигналов установлены в наземных и подземных средах, электроды каждого из которых через усилители напряжения соединены к светодиодам, расположенным напротив оптического кабеля с возможностью восприятия лучевого сигнала с преобразованием в электрический сигнал, контакты каждого из которых соединены с входами соответствующих усилителей напряжения, первые выходы которых соединены с входами фильтров выделения частот, а вторые выходы соединены с управляющим входом электронных ключей, входы каждого из которых соединены с выходом блока воспроизведения, а выходы через соответствующие усилители напряжения подключены ко второму входу порогового устройства к первому входу, которого подключены выходы фильтров выделения частот, причем к входу блока воспроизведения соединены выходы электронных блоков памяти сейсмических параметров произошедших землетрясений региона, а выходы порогового устройства подключены к управляющим входам программно-вычислительного блока, выходы которого подключены соответственно к регистратору, текстовому, звуковому и световому сигнализаторам.

(11) i2003 0206
(51)⁷G 01V 1/00
(43) 01.04.2003

(21) a2000 0210
(22) 29.11.2000

(71)(73) Азербайджанский Архитектурно-Строительный Университет (AZ)

(72) Алиев Тельман Хуршуд оглы (AZ)

(54) АНТИСЕЙСМИЧЕСКОЕ ПОДЗЕМНОЕ УСТРОЙСТВО С ГИБКИМИ ЭЛЕМЕНТАМИ.

(57) Антисейсмическое подземное устройство с гибкими элементами содержащее грузонесущее трубное сооружение, внешняя поверхность которого охвачена грунтом, отличающееся тем, что образующая трубу по всей длине окружности под углом 120^0 и не менее 45^0 один относительно другого в радиальном направлении проходят осевые линии совпадающие с осевыми линиями, проходящими по всей длине на внешней поверхности трубы, в шахматном порядке расположены жестко-закрепленные гибкие элементы, длина которых равна радиусу окружности, а диаметр равен толщине боковой стены трубы.

(11) i2003 0239
(51)⁷G 01V 1/28, 1/36
(31) 60/082,251
(32) 17.04.1998
(43) 28.02.2003

(21) a2000 0163
(22) 03.07.2000

(33) US

(86) PCT/US 99/08002 13.04.1999

(71)(73) BP AMOCO CORPORATION (US)

(72) Tomsen Leon (US)

(74) Якубова Т.А. (AZ)

(54) СПОСОБ ОБРАБОТКИ СЕЙСМИЧЕСКИХ ДАННЫХ.

(57) Способ обработки сейсмических данных для использования в сейсморазведке, содержащий стадию (а) доступ, по меньшей мере, к части данных многокомпонентной сейсморазведки, собранных в пределах заранее заданного объема земли, при котором указанный заранее заданный объем земли имеет как минимум одну структурную или стратиграфическую особенности, способствующие как минимум одной генерации, миграции, накоплению или присутствию углеводородов, и указанные данные многокомпонентной сейсморазведки содержатся в сейсмических трассах, включающих Р-волновые трассы, S-волновых трасс и преобразование волновых трасс является функцией времени и, как минимум, одной из скоростей в сфере и удаленной от поверхности земной поверхности как выражение временной координаты отличающийся тем, что (b) определяют оценки параметров, по меньшей мере, для двух параметров γ_{eff} , γ_0 и γ_2 , по меньшей мере, для одной временной точки, где γ_{eff} -эффективное отношение скоростей, γ_0 -отношение скоростей по вертикали и γ_2 -отношение скоростей временного сдвига и (с) используют, по меньшей мере, одну из указанных двух оценок параметров для вычисления, по меньшей мере, один сейсмический набора данных из указанных сейсмических трасс в указанной многокомпонентной сейсмической разведки, создавая таким образом, представление, по меньшей мере, части заранее заданного объема земли для использования в исследовании указанных структурных и стратиграфических особенностей.

2. Способ по п.1, отличающийся тем, что указанный, по меньшей мере, один вычисленный сейсмический набор данных стадии (с) представляет собой набор данных общей асимптотической точки перехода (ОАТП).

3. Способ по п.2, отличающийся тем, что дополнительно содержит следующие стадии (d) формируют, по меньшей мере, один набор данных общей точки перехода (ОТП) из указанного, по меньшей мере, одного набора данных ОАТП, используя, по меньшей мере, одну из указанных двух оценок параметров, создавая, таким образом, представление, по меньшей мере, части указанного заранее заданного объема земли для использования в исследовании указанных структурных и стратиграфических особенностей.

4. Способ по п.3, отличающийся тем, что дополнительно вычисляют, по меньшей мере, один сейсмический признак из указанного, по меньшей мере, одного набора данных ОТП.

5. Способ по п.1, отличающийся тем, что указанный, по меньшей мере, один вычисленный набор сейсмических данных стадии (с) представляет собой набор данных ОТП.

6. Способ по п.5, отличающийся тем, что включает определение расчетных величин для γ_{eff} , и по меньшей мере одного из параметров γ_0 и γ_2 дополнительно содержит стадии (d) использование, по меньшей мере, части данных из указанного набора данных ОТП, рассчитанных для оценки новой величины, по меньшей мере, для γ_{eff} ,

(е) использование указанной новой величины γ_{eff} для вычисления, по меньшей мере, одного набора данных ОТП указанных сейсмических трасс при указанных сейсмических трассах при указанной многокомпонентной разведке,

(f) выполнение стадий (d) и (е), по меньшей мере, один раз и (g) суммирование, по меньшей мере, части любого набора данных ОТП, полученного на стадии (е), формируя таким образом интерпретируемое изображение для использования при сейсмической разведке, причем, интерпретируемое изображение представляет, по меньшей мере, часть указанного заранее заданного объема земли.

7. Способ по п.1, отличающийся тем, что содержит стадию (d) отображение, по меньшей мере, части полученного сейсмического набора.

8. Способ по п.1, отличающийся тем, что дополнительно содержит стадию (d) суммирование, по меньшей мере, части указанного, по меньшей мере, одного набора сейсмических данных, получая, таким образом, изображение, представляющее, по меньшей мере, часть указанного заранее заданного объема земли для использования в сейсмической разведке.

9. Способ по п.1, отличающийся тем, что дополнительно содержит следующие стадии (d) использование, по меньшей мере, части указанного, по меньшей мере, одного набора сейсмических данных для новой оценки величины одного из указанных двух параметров, получая, таким образом, по меньшей мере, одну новую величину параметра,

(е) использование любой из указанных новых величин параметра для расчета, по меньшей мере, одного набора сейсмических данных из указанных сейсмических трасс при указанной многокомпонентной сейсмической разведке,

(f) выполнение стадий (d) и (е), по меньшей мере, один раз и, (g) суммирование, по меньшей мере, части указанного, по меньшей мере, одного набора сейсмических данных, формируя, таким образом, интерпретируемое изображение для использования в сейсмической разведке, причем указанное интерпретируемое изображение представляет, по меньшей мере, часть указанного заранее заданного объема земли.

10. Способ по п.1, отличающийся тем, что дополнительно содержит стадию (d) вычисление по меньшей мере, одного сейсмического признака из указанного, по меньшей мере, одного набора сейсмических данных.

11. Способ по п. 10, отличающийся тем, что стадия (d) включает следующие стадии (d1) выполнение

анализа изменения амплитуды отображенной поперечной волны, как минимум, одной части, указанной, как минимум, одной части рассчитанной сейсмограммы, формируя, таким образом, как минимум, одну амплитуду как функцию удаления изучаемой трассы и (d2) визуальное представление, как минимум, одной части указанной, как минимум, одной амплитуды, как функции удаления анализируемой трассы, использовать в сейсмической разведке, указанное представление, воспроизводимое, как минимум, одной частью указанного заранее объема земли.

12. Способ по п.1, отличающийся тем, что стадия (b) включает (b1) определение расчетных величин для, по меньшей мере, двух из параметров γ_{eff} , γ_0 и γ_2 среди множества точек одновременно

13. Способ по п.1, отличающийся тем, что одну из стадий (a), (b), (с) выполняют с использованием компьютера и использованием выбранных из группы включающей обычную оперативную память компьютера, постоянную память, оперативную флеш-память, карту оперативной памяти, гибкий диск, магнитный диск, магнитную ленту, магнитооптический диск, оптический диск, диск CD-ROM или диск DVD и в котором указанные машинные команды, программируют указанный компьютер для выполнения, как минимум, одной стадии.

14. Способ по п.1, отличающийся тем, что на стадии (b), оценки достигаются всеми тремя параметрами γ_{eff} , γ_0 и γ_2 с использованием $\gamma_{\text{eff}} = (\gamma_2)^2 / \gamma_0$.

15. Способ обработки сейсмических данных для использования в сейсмической разведке, с определением глубины в пределах подповерхностного слоя земли, включающий сейсмическое время вступления, в котором обеспечивается, по меньшей мере, одна обменная волна со среднеквадратичной скоростью, каждая из указанных, по меньшей мере, одна среднеквадратичная скорость обменной волны, определяется в конкретный промежуток времени, причем указанный промежуток времени распространяется от первого времени вступления до второго времени вступления, по меньшей мере, одно соотношение скоростей по вертикали под поверхностью земли и каждая из указанных среднеквадратичных скоростей обменной волны соответствует указанной одной среднеквадратичной скорости и содержащий следующие стадии:

(a) выбор среднеквадратичной скорости обменной волны из указанной, по меньшей мере, одной среднеквадратичной скорости обменной волны, причем указанная среднеквадратичная скорость обменной волны определяется в пределах конкретного промежутка времени, а указанный конкретный промежуток времени определяется конкретным первым временем вступления и конкретным вторым временем вступления,

(b) выбор соответствующего соотношения скоростей по вертикали, отличающийся тем, что осуществляют (с) вычисление величины возрастающей глубины из указанной среднеквадратичной скорости конкретной обменной волны, указанного конкретного промежутка времени и указанного отношения скоростей по вертикали, (d) выполнение стадий (a)-(с) пре-

допределенное число раз, получая, таким образом, предопределенное число возрастающих значений глубины, и (е) вычисление указанной глубины в пределах указанного подповерхностного слоя земли из любого указанного заранее заданного числа возрастающих значений глубины, рассчитанного таким образом.

16. Способ по п.15, отличающийся тем, что стадию (с) выполняют, решая уравнение

$$\Delta Z_1 = (V_{ci} \Delta T_{coi} C(y_{oi})^{1/2}) / (1 + \gamma_{oi}),$$

где ΔZ_1 - указанная величина возрастающей глубины;

V_{ci} - выбранная среднеквадратичная скорость обменной волны;

γ_{oi} - соответствующее отношение скоростей по вертикали;

ΔT_{coi} - указанный конкретный промежуток времени, связанный с указанной выбранной среднеквадратичной скоростью обменной волны.

17. Способ по п. 15, отличающийся тем, что дополнительно обеспечивается среднеквадратичная скорость Р-волны, связанной с каждой из указанных, по меньшей мере, одной среднеквадратичной скоростью обменной волны и в котором стадия (с) включает стадии (с1) выбор среднеквадратичной скорости Р-волны, связанной с указанной выбранной среднеквадратичной скоростью обменной волны, (с2) решение уравнения

$$\Delta Z_1 = (V_{pi} \Delta T_{coi}) (1 + \gamma_{oi}),$$

где ΔZ_1 - указанная величина приращения глубины;

V_{pi} - указанное отношение соответствующих скоростей по вертикали;

ΔT_{coi} - указанный выбранный промежуток времени, связанный с указанной выбранной среднеквадратичной скоростью обменной волны.

18. Способ по п.15, отличающийся тем, что, по меньшей мере, одну из стадий (а)(б)(с) выполняют с использованием компьютера и использованием выбранных из группы, включающей обычную оперативную память компьютера, постоянную память, оперативную флеш-память, карту оперативной памяти, гибкий диск, магнитный диск, магнитную ленту, магнитооптический диск, оптический диск, диск CD-ROM или диск DVD и в котором указанные машинные команды, программируют указанный компьютер для выполнения, как минимум, одной стадии.

магнитометрические измерения, выделяют зоны максимальных изменений магнитного поля земли, по которым осуществляют прогноз места предстоящего землетрясения, отличающийся тем, что осуществляют режимные наблюдения магнитотеллурического поля на отдельных пунктах, выделяют периоды времени затихия и сильного возмущения магнитных компонент H_x и H_y перед землетрясением, по пересечению векторального направления определяют географические координаты очага, по величине градиента, возмущения определяют силу, а по полу периода возмущения определяют время свершения землетрясения.

2. Способ по п.1, отличающийся тем, что режимные наблюдения осуществляют, как минимум, на трех пунктах.

3. Способ по п.1 и 2, отличающийся тем, что оперативное исследование геодинамической обстановки осуществляют при сильных катастрофических землетрясениях на территории радиусом 600-800 км .

G 08

(11) i2003 0241

(51)⁷G 08C 17/02

(43) 01.04.2003

(21) a2001 0005

(22) 09.01.2001

(71)(72)(73) Пашаев Ариф Мир-Джалал оглы, Байрамов Азад Агалар оглы, Рзаев Эльдар Абдул-Меджид оглы, Нуриев Анар Эльбрус оглы (AZ)
(54) УСТРОЙСТВО ПЕРЕДАЧИ СИГНАЛОВ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО МОНИТОРИНГА.

(57) Устройство передачи сигналов экологического мониторинга, содержащее блок питания первый выход которого через электронные блоки соединен с блоком детектирования мощности экспозиционной дозы, отличающийся тем, что с возможностью формирования импульсов напряжения в него введены дополнительно второй и третий блоки детектирования, соединенных с узлом коммутатора модулятора выход которого с возможностью передачи информации по системе сотовой связи подключен к первому входу узла кодирования, ко второму входу которого соединен выход блока управления, при этом второй и третий выходы блока питания соединены соответственно к входу блока управления и к входу узла кодирования.

(11) i2004 0016

(51)⁷G 01V 3/00

(43) 29.12.2003

(21) a2002 0235

(22) 20.12.2002

(71)(73) Производственное объединение геофизики и инженерной геологии, Керимов Керим Мамедхан оглы, Агакулиев Гариб Байрам оглы, Керимов Махмуд Керим оглы (AZ)

(72) Керимов Керим Мамедхан оглы, Агакулиев Гариб Байрам оглы, Керимов Махмуд Керим оглы (AZ)

(54) СПОСОБ КРАТКОСРОЧНОГО ПРОГНОЗИРОВАНИЯ ЗЕМЛЕТРЯСЕНИЙ.

(57) 1. Способ краткосрочного прогнозирования землетрясений, при котором осуществляют режимные

G 09

(11) i2003 0220

(51)⁷G 09B 23/28

(43) 30.10.2002

(21) a2001 0065

(22) 03.04.2001

(71)(72)(73) Мусабекова Флора Муса кызы (AZ)
(54) СПОСОБ ИМИТАЦИИ ГЛАЗНОГО ОРГАНА.

(57) 1. Способ имитации глазного органа путем объемного его представления, отличающийся тем, что объемное представление создают пространственным расположением рук, кистей и пальцев, проецируют

его на плоскостное изображение и устанавливают по обратной проекции соответствие анатомического строения глазного органа, определенным зонам пространственного расположения, имитируя таким образом, указанное строение.

2. Способ по п.1, отличающийся тем, что для имитации анатомического строения глазного органа руки замыкают в кольцо, касаясь дистальными фалангами второго, третьего, четвертого и пятого пальцев, при этом между дистальными фалангами больших пальцев оставляют пространство, проецируют полученное пространственное положение на плоскостное изображение и по обратной проекции устанавливают на пространственном положении зоны, соответствующие анатомическому строению.

РАЗДЕЛ H

ЭЛЕКТРИЧЕСТВО

H 01

(11) **i2004 0007** (21) **98/001085**
(51)⁷**H 01L 29/38** (22) **10.02.1998**
(43) **29.12.2000**

(71)(73) **Институт Неорганической и Физической Химии Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)**

(72) **Алиев Озбек Мисирхан оглы, Гаджиева Севиндж Рафик кызы, Мамедов Лятиф Виляят оглы, Алиев Икрам Гуммет оглы (AZ)**

(54) **ФОТОЧУВСТВИТЕЛЬНЫЙ МАТЕРИАЛ ДЛЯ ФОТОМИШЕНЕЙ.**

(57) Фоточувствительный материал для фотомишеней, включающий As_2Se_3 , отличающийся тем, что он дополнительно содержит дисульфид германия GeS_2 при следующем соотношении компонентов в мол. %:

As_2Se_3	85-97
GeS_2	3,0-15

(11) **i2004 0006** (21) **99/001335**
(51)⁷**H 01L 31/04; G 01T 31/04** (22) **25.12.1998**
(43) **29.12.2000**

(71)(73) **Институт Неорганической и Физической Химии Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)**

(72) **Алиев Вугар Озбек оглы, Гасымов Вагиф Акбер оглы, Ширинов Камиль Лятиф оглы, Алиев Озбек Мисирхан оглы (AZ)**

(54) **ДЕТЕКТОР РЕНТГЕНОВСКОГО ИЗЛУЧЕНИЯ.**

(57) Детектор рентгеновского излучения, содержащий чувствительный элемент из полупроводникового материала, отличающийся тем, что чувствительный элемент выполнен из полупроводникового монокристал-

ла $EuGa_2S_4$, легированного германием в количестве 0,02-0,1 мол. %.

(11) **i2003 0201** (21) **99/001583**
(51)⁷**H 01L 31/18, 21/00, 29/00,** (22) **25.12.1998**
H 01L 31/00, 49/00

(43) **02.07.2001**
(71)(73) **Институт Неорганической и Физической Химии Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)**

(72) **Алиев Озбек Мисирхан оглы, Эйвазова Шукюфа Микаил кызы, Рагимова Валида Мурад кызы, Шахбазов Мадат Гейдар оглы, Томаева Кямаля Чохли кызы (AZ)**

(54) **СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ ВЫПРЯМЛЯЮЩЕЙ ПОЛУПРОВОДНИКОВОЙ СТРУКТУРЫ НА ОСНОВЕ P-P ПЕРЕХОДА.**

(57) Способ получения выпрямляющей полупроводниковой структуры на основе р-п перехода, созданного в объеме кристалла $InSe$, отличающийся тем, что указанную структуру получают путем погружения в воду свежеосажденного $InSe$, взятого в качестве катода, а в качестве анода используют графит, расположенный на расстоянии 5 мм от катода, освещенного пучком инфракрасного света с последующим пропусканием электрического тока при разности потенциалов 10-12 В в течение 10-15 часов.

(11) **i2004 0005** (21) **98/001154**
(51)⁷**H 01L 31/0296** (22) **11.11.1997**
(43) **30.03.2000**

(71)(73) **Институт Неорганической и Физической Химии Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)**

(72) **Алиев Вугар Озбек оглы, Ганбаров Даяндур Муршуд оглы, Иманова Тамилла Велиш кызы, Касумов Вагиф Акпероглы (AZ)**

(54) **ФОТОРЕЗИСТИВНЫЙ МАТЕРИАЛ.**

(57) Фоторезистивный материал на основе Nd_2ZnS_4 , отличающийся тем, что он дополнительно содержит медь при следующем соотношении компонентов в мол. %:

Nd_2ZnS_4	99,8-99,99
Си	0,01-0,2

(11) **i2004 0015** (21) **99/001448**
(51)⁷**H 01L 35/14, 35/16** (22) **07.04.1999**
(43) **02.07.2001**

(71)(73) **Институт Неорганической и Физической Химии Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)**

(72) **Сафаров Махмуд Гусейн оглы, Асадов Мирсалим Миралам оглы (AZ)**

(54) НИЗКОТЕМПЕРАТУРНЫЙ ТЕРМОЭЛЕКТРИЧЕСКИЙ МАТЕРИАЛ.

(57) Низкотемпературный термоэлектрический материал на основе Sb_2Te_3 , отличающийся тем, что дополнительно содержит сульфид галлия при следующем соотношении ингредиентов (мол %):

Sb_2Te_3	94-99,85
GaS	0,15-6,0

(11) i2003 0235

(21) 99/001361

(51) ⁷H 01L 41/08

(22) 15.10.1998

(43) 29.12.2000

(71)(73) Азербайджанский Техгический Университет (AZ)

(72) Гусейнов Ариф Микаил оглы, Гасанов Джаир Нури оглы (AZ)

(54) ВОЛНОВОЙ ВИБРАЦИОННЫЙ ЛИНЕЙНЫЙ ДВИГАТЕЛЬ.

(57) Волновой вибрационный линейный двигатель, содержащий статор с электростриктивными элементами, ротор, приводимый в движение при помощи бегущей волны и источник управляющего напряжения, отличающийся тем, что статор выполнен в виде полого цилиндра, разрезанного на несколько частей, изолированных звукоизоляционным материалом расположенным на нем рядами электростриктивных элементов и содержит полосовые звукопроводящие дорожки в виде охватывающих колец, замыкающихся на полом цилиндра, а ротор выполнен в виде полого цилиндра, разрезанного вдоль на несколько частей, закрепленных при помощи прижимных устройств к штоку.

УКАЗАТЕЛИ ПАТЕНТОВ НА ИЗОБРЕТЕНИЯ

НУМЕРАЦИОННЫЙ УКАЗАТЕЛЬ

Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)
i2003 0201	H 01L 21/00 H 01L 29/00 H 01L 31/00 H 01L 31/18 H 01L 49/00	i2003 0212	A 01J 5/00	i2003 0230	E 21B 21/06	i2004 0007	H 01L 29/38
		i2003 0213	C 22B 23/04		F 17D 1/08	i2004 0008	G 01R 27/18
		i2003 0214	A 61M G 01K 7/32	i2003 0231	A 61B 17/00	i2004 0009	C 07C 309/31 C 23F 11/16
		i2003 0215	B 22F 9/00	i2003 0232	C 22C 27/06		
i2003 0202	C 07C 143/34 C 23F 11/14 C 23F 11/16	i2003 0216	B 23K 35/28	i2003 0233	E 02D 31/02-31/04	i2004 0010	E 21B 43/22
		i2003 0217	E 02D 27/34	i2003 0234	C 22C 27/06	i2004 0011	C 09D 5/00 C 23C 22/00
i2003 0203	C 03C 4/10 H 04B 11/00	i2003 0218	A 61K 31/00 A 61K 31/36	i2003 0235	H 01L 41/08	i2004 0012	G 01K 7/32
		i2003 0219	B 23P 6/00	i2003 0236	B 03C 7/02 B 03C 7/12	i2004 0013	F 16D 65/80
i2003 0204	C 07C 31/10 C 07C 53/122	i2003 0220	G 09B 23/28	i2003 0237	G 01N 31/00	i2004 0014	A 44B 19/00
		i2003 0221	C 07C 335/04 C 07D 331/04	i2003 0238	C 01F 7/06	i2004 0015	H 01L 35/14 H 01L 35/16
i2003 0205	G 01V 1/00			i2003 0239	G 01V 1/28 G 01V 1/36	i2004 0016	G 01V 3/00
i2003 0206	G 01V 1/00	i2003 0222	C 07B 35/04 C 07C 49/08	i2003 0240	C 07D 275/06	i2004 0017	E 02B 15/04
i2003 0207	A 01K 5/00			i2003 0241	G 08C 17/02	i2004 0018	E 02B 15/04
i2003 0208	E 21B 43/14 E 21B 43/17 E 21B 43/18 E 21B 43/20	i2003 0223	E 02B 5/02	i2003 0242	A 01B 15/08	i2004 0019	F16K 1/100
		i2003 0224	E 02D 7/02 E 02D 7/08	i2004 0001	C 03B 1/00-3/00 C 03C 3/04	i2004 0020	F16K 1/100 F16K 3/00
i2003 0209	G 01J 1/44 G 01J 3/36	i2003 0225	C 12G 1/02	i2004 0002	A 61B 5/00	i2004 0021	A 01H 1/04
		i2003 0226	B 01D 53/94 B 01J 23/58	i2004 0003	A 61B 5/00	i2004 0022	B 01D 53/14
i2003 0210	C 01F 7/38 C 05D 1/00	i2003 0227	A 61K 35/78	i2004 0004	A 61H 1/00	i2004 0023	B 64C 17/06 G 01C 19/56
i2003 0211	B 63B 21/50	i2003 0228	C 12P 7/06	i2004 0005	H 01L 31/0296		
		i2003 0229	A 23L 2/02	i2004 0006	G 01T 31/04 H 01L 31/04		

СИСТЕМАТИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ

Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента
A 01B 15/08	2003 0242	C 01F 7/06	2003 0238	C 23F 11/16	2004 0009	G 01N 31/00	2003 0237
A 01H 1/04	2004 0021	C 01F 7/38	2003 0210	E 02B 15/04	2004 0017	G 01R 27/18	2004 0008
A 01J 5/00	2003 0212	C 03B 1/00-3/00	2004 0001	E 02B 15/04	2004 0018	G 01T 31/04	2004 0006
A 01K 5/00	2003 0207	C 03C 3/04	2004 0001	E 02B 5/02	2003 0223	G 01V 1/00	2003 0205
A 23L 2/02	2003 0229	C 03C 4/10	2003 0203	E 02D 27/34	2003 0217	G 01V 1/00	2003 0206
A 44B 19/00	2004 0014	C 05D 1/00	2003 0210	E 02D 31/02-31/04	2003 0233	G 01V 1/28	2003 0239
A 61B 17/00	2003 0231	C 07B 35/04	2003 0222	E 02D 7/02	2003 0224	G 01V 1/36	2003 0239
A 61B 5/00	2004 0002	C 07C 31/10	2003 0204	E 02D 7/08	2003 0224	G 01V 3/00	2004 0016
A 61B 5/00	2004 0003	C 07C 49/08	2003 0222	E 21B 21/06	2003 0230	G 08C 17/02	2003 0241
A 61H 1/00	2004 0004	C 07C 53/122	2003 0204	E 21B 43/14	2003 0208	G 09B 23/28	2003 0220
A 61K 31/00	2003 0218	C 07C 143/34	2003 0202	E 21B 43/17	2003 0208	H 01L 21/00	2003 0201
A 61K 31/36	2003 0218	C 07C 309/31	2004 0009	E 21B 43/18	2003 0208	H 01L 29/00	2003 0201
A 61K 35/78	2003 0227	C 07C 335/04	2003 0221	E 21B 43/20	2003 0208	H 01L 29/38	2004 0007
A 61M	2003 0214	C 07D 275/06	2003 0240	E 21B 43/22	2004 0010	H 01L 31/00	2003 0201
B 01D 53/14	2004 0022	C 07D 331/04	2003 0221	F 16D 65/80	2004 0013	H 01L 31/0296	2004 0005
B 01D 53/94	2003 0226	C 09D 5/00	2004 0011	F16K 1/100	2004 0019	H 01L 31/04	2004 0006
B 01J 23/58	2003 0226	C 12G 1/02	2003 0225	F16K 1/100	2004 0020	H 01L 31/18	2003 0201
B 03C 7/02	2003 0236	C 12P 7/06	2003 0228	F16K 3/00	2004 0020	H 01L 35/14	2004 0015
B 03C 7/12	2003 0236	C 22B 23/04	2003 0213	F 17D 1/08	2003 0230	H 01L 35/16	2004 0015
B 22F 9/00	2003 0215	C 22C 27/06	2003 0232	G 01C 19/56	2004 0023	H 01L 41/08	2003 0235
B 23K 35/28	2003 0216	C 22C 27/06	2003 0234	G 01J 1/44	2003 0209	H 01L 49/00	2003 0201
B 23P 6/00	2003 0219	C 23C 22/00	2004 0011	G 01J 3/36	2003 0209	H 04B 11/00	2003 0203
B 63B 21/50	2003 0211	C 23F 11/14	2003 0202	G 01K 7/32	2003 0214		
B 64C 17/06	2004 0023	C 23F 11/16	2003 0202	G 01K 7/32	2004 0012		

**НУМЕРАЦИОННЫЙ УКАЗАТЕЛЬ ЗАЯВОК,
ПО КОТОРЫМ ВЫДАНЫ ПАТЕНТЫ**

Номер заявки	Номер патента	Номер заявки	Номер патента	Номер заявки	Номер патента	Номер заявки	Номер патента
98/001009	2003 0203	2000 0030	2003 0209	2001 0003	2003 0210	2001 0145	2003 0217
98/001085	2004 0007	2000 0032	2003 0231	2001 0005	2003 0241	2001 0150	2003 0229
99/001148	2004 0008	2000 0044	2004 0017	2001 0030	2003 0226	2001 0158	2004 0012
98/001154	2004 0005	2000 0062	2003 0213	2001 0033	2004 0021	2001 0164	2003 0230
99/001233	2004 0019	2000 0094	2003 0240	2001 0051	2003 0228	2001 0165	2003 0238
99/001293	2004 0013	2000 0109	2004 0018	2001 0064	2004 0004	2001 0180	2004 0014
99/001335	2004 0006	2000 0127	2003 0212	2001 0065	2003 0220	2001 0194	2003 0224
99/001361	2003 0235	2000 0147	2003 0236	2001 0074	2003 0227	2001 0196	2003 0225
99/001408	2004 0010	2000 0152	2004 0003	2001 0083	2004 0011	2001 0197	2003 0233
99/001410	2003 0211	2000 0153	2004 0002	2001 0086	2003 0232	2002 0031	2003 0237
99/001448	2004 0015	2000 0163	2003 0239	2001 0095	2003 0215	2002 0035	2003 0218
99/001583	2003 0201	2000 0168	2004 0009	2001 0098	2003 0223	2002 0038	2003 0222
99/001598	2003 0202	2000 0180	2003 0205	2001 0100	2003 0234	2002 0235	2004 0016
99/001618	2004 0022	2000 0194	2003 0208	2001 0112	2003 0219	2003 0064	2004 0023
99/001633	2003 0216	2000 0206	2003 0214	2001 0128	2003 0204		
2000 0015	2004 0020	2000 0210	2003 0206	2001 0132	2004 0001		
2000 0025	2003 0242	2000 0227	2003 0221	2001 0139	2003 0207		

**ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ПАТЕНТАХ, ВНЕСЁННЫХ В ГОСУДАРСТВЕННЫЙ
РЕЕСТР ПОЛЕЗНЫХ МОДЕЛЕЙ АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ РЕСПУБЛИКИ**

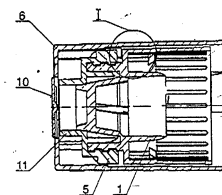
(11) F2004 0001
(51)⁷A 63J 21/00
(62) a2000 0146; 30.05.2000
(43) 01.10.2003

(21) U2002 0001
(22) 30.05.2000

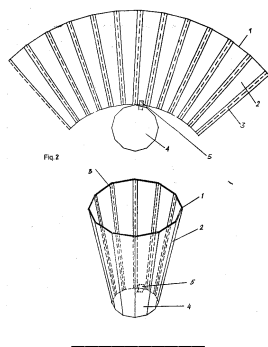
(71)(73) Искендерли Тофиг Шамхалил оглы (AZ)

(72) Искендерли Тофиг Шамхалил оглы (AZ)

(54) УСТРОЙСТВО ДЛЯ ДЕМОНСТРАЦИИ
ФОКУСА.

(57) Устройство для демонстрации фокуса, содержащее стакан с основанием и боковой поверхностью, представляющей собой n-е число четырехугольных граней, отличающееся тем, что грани выполнены в виде пластин, соединенных между собой гибкой связью со стороны полости стакана с возможностью складывания их в двухслойный пакет, а основание в виде n-угольной пластины, соединенной гибкой связью с гранями боковой поверхности, с возможностью касания с ними по периметру и поворота в полость стакана.

(11) F2004 0002
(51)⁷B 65D 41/34
(43) 03.03.2004

(21) U2003 0004
(22) 29.07.2003

(71)(73) Шабает Сеймур Разим оглы (AZ)

(72) Джабраилов Энвер Шахвердиевич (LV), Шабает Сеймур Разим оглы (AZ), Шабает Теймур Разим оглы (AZ), Дубровский Игорь Геннадьевич (RU), Байрамов Мурват Туманага оглы (AZ)

(54) КРЫШКА ДЛЯ БУТЫЛКИ.

(57) Крышка для бутылки, содержащая наружный колпак с элементом ослабленной прочности для индикации вскрытия, разливочную горловину, выполненную с возможностью закрепления на горле бутылки, и запорное средство, установленное на разливочной горловине и связанное с ней подвижным резьбовым соединением, отличающаяся тем, что наружный колпак выполнен с возможностью вращения относительно горла бутылки и связан с запорным средством подвижным шлицевым соединением, при этом элемент ослабленной прочности размещен на торцевой части колпака, а запорное средство выполнено с торцевым элементом для отделяющего воздействия на элемент ослабленной прочности.

(11) F2004 0003
(51)⁷G 09 B 19/08
(62) a2000 0182; 08.08.2000
(43) 01.10.2003

(21) U2001 0003
(22) 08.08.2000

(71)(72)(73) Махмудов Али Мурсал оглы (AZ)
(54) УЧЕБНОЕ ПОСОБИЕ.

(57) Учебное пособие, состоящее из непрозрачного листа, имеющего оборотную стороны, с нанесенным на его лицевую сторону исходным изображением, и находящимся с этим изображением в подлежащей запоминанию смысловой связи нанесенным на обратную сторону листа, соответственным изображением, отличающееся тем, что на лицевую сторону нанесено несколько исходных изображений текстовых и/или графических на обратную сторону нанесены находящиеся с ними в подлежащей запоминанию смысловой связи соответственные текстовые и/или графические изображения, и лист выполнен из светопропускаемого материалы с возможностью видения на просвет, с лицевой стороны листа соответственных изображений, а каждое соответственное изображение нанесено отраженным слева направо в области, или рядом с областью проекции, на обратную сторону листа исходного изображения, с которым данное соответственное изображение находится в подлежащей запоминанию смысловой связи.

УКАЗАТЕЛИ ПАТЕНТОВ НА ПОЛЕЗНЫЕ МОДЕЛИ

НУМЕРАЦИОННЫЙ УКАЗАТЕЛЬ

Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)
F2004 0001	G 09B 19/08	F2004 0003	A 63J 21/00
F2004 0002	B 65D 41/34		

СИСТЕМАТИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ

Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента
A 63J 21/00	F2004 0003	G 09B 19/08	F2004 0001
B 65D 41/34	F2004 0002		

НУМЕРАЦИОННЫЙ УКАЗАТЕЛЬ ЗАЯВОК, ПО КОТОРЫМ ВЫДАНЫ ПАТЕНТЫ

Номер заявки	Номер патента
U2001 0003	F2004 0001
U2002 0001	F2004 0003
U2003 0004	F2004 0002

ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ПАТЕНТАХ, ВНЕСЁННЫХ В ГОСУДАРСТВЕННЫЙ РЕЕСТР ПРОМЫШЛЕННЫХ ОБРАЗЦОВ АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

(11) S2003 0004

(51)⁷ 8-05

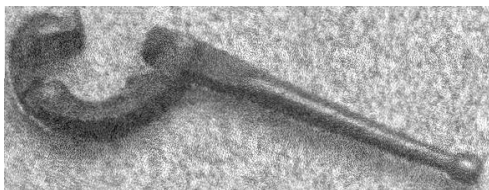
(43) 30.10.2002

(71)(72)(73) Крапчитов Владимир Петрович, Рзаев Гусейн Агарашид оглы, Алиев Низами Назарали оглы (AZ)

(54) КЛЮЧ ТРУБНЫЙ ШАРНИРНЫЙ.

(57) Ключ трубный шарнирный, характеризующийся:

- наличием основных композиционных элементов: шарнирно соединенных челюсти и рукоятки;
- вставлением в челюсть плоской плашки;
- вставлением в рукоятку сегментного сухаря;
- наличием на рукоятке и челюсти отверстий под палец шарнира;

отличающийся:

- выполнением удлиненной конусообразной рукоятки из круглого проката;
- выполнением на одном конце рукоятки круглой головки для того, чтобы рука не соскользнула при удержании;
- выполнением на другом конце рукоятки сплюсненной части для одевания большой челюсти;
- выполнением большой и малой челюстей в виде сегмента для надежного захватывания трубы;
- выполнением концов большой челюсти в виде вилки для входа рукоятки и малой челюсти;
- наличием на внутренней поверхности большой челюсти выступа для надежного захватывания трубы.
- наличием на вилкообразных концах большой челюсти и на конце малой челюсти отверстий под палец шарнира;
- наличием на другом конце малой челюсти с наружной стороны выемки под упор рукоятки;
- наличием на малой челюсти прессованного сегментного сухаря формой "под ласточкин хвост" и выборкой под радиусом с зазубринами на верхней поверхности.

(11) S2003 0002

(51)⁷ 8-08, 15-99

(43) 30.10.2002

(71)(73) Галинский Машиностроительный Завод (AZ)

(72) Рзаев Гусейн Агарашид оглы (AZ)

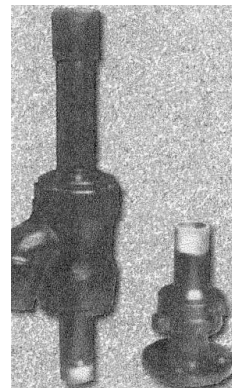
(54) ВЕРТЛЮГ ПРОМЫВочный для промывки ПЕСЧАНЫХ ПРОБОК.

(57) Вертлюг промывочный для промывки песчаных пробок, характеризующийся:

(21) S2001 0010

(22) 13.07.2001

- наличием основных композиционных элементов: ствола, колпака, корпуса, уплотнений, крышек корпуса и быстросборного соединения;
- наличием наружной ступенчатой поверхности быстросборного соединения, изготовленного из трубы;

отличающийся:

- выполнением литого корпуса с отводом в виде вогнутого цилиндра;
- наличием на корпусе с наружной стороны высадки по середине;
- решением конструкции быстросборного соединения в виде сварного фланца к конусу, накидной гайки для уплотнения резины и ниппеля.

(11) S2004 0005

(51)⁷ 9-01

(43) 30.12.1999

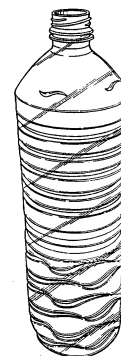
(71)(73) COMPAGNIE GERVAIS DANONE (FR)

(72) Ален Куллод (FR), Жан Мари Петре (FR), Изабель Фандю (FR), Фред Митлман (US), Мэтью Виант (US), Вильям Вагаман (US)

(54) БУТЫЛКА.

(57) Бутылка, характеризующаяся:

- композиционным составом – цилиндрический корпус, плечики и горловина;
- выполнением корпуса как бы поделённым на две части;
- наличием в верхней части корпуса горизонтальных концентрических ребер жёсткости;
- выполнением ребра жёсткости в середине корпуса скошенным.

отличающаяся:

- выполнением верхней части корпуса в конусообразной полусферической форме;
- выполнением нижней части корпуса с рёбрами жёсткости в виде волнообразных продолговатых лепестков, непрерывно опоясывающих всю нижнюю поверхность бутылки;
- наличием на конусообразном плечике по периметру несколько маленьких волнообразных лепестков.

(11) S2004 0003
(51)⁷ 9-01
(31) 985000048/49
(32) 28.01.1998
(43) 01.10.2003

(21) 98 0036
(22) 28.07.1998
(33) RU

(71)(72)(73) Пекарев Владимир Янович (RU)
(74) Мамедова Х.Н. (AZ)
(54) БУТЫЛКА ШТОФ.

(57) Штоф для водки, характеризующийся:

- решением штофа с корпусом в виде вертикально ориентированного прямоугольного параллелепипеда со сферическим сводом сверху, короткой горловиной и скосом к доньшку;
- выполнением корпуса бутылки с лицевой плоской гранью, тремя гранями, выпуклыми в центральной части, вогнутыми по бокам и усеченными боковыми ребрами в местах соединения граней;
- оформлением граней аркадами, вертикальными сторонами которых являются линии усеченных ребер, переходящие в аркообразные линии верхнего свода корпуса;
- декорированием свода корпуса по периметру тремя рельефными "бороздками", расположенными по контуру аркообразных линий;
- наличием на горловине по нижнему краю кольцевого выступающего ободка;
- вогнутой формой доньшка;
- декорированием поверхности доньшка стилизованным изображением ромашки;
- оформлении лицевой плоской грани корпуса штофа рельефной надписью "ВОДКА" и обозначением ёмкости штофа и углублением в верхней части в виде рельефного круга с шероховатой поверхностью;

отличающийся:

- пластической проработкой формы корпуса с переходом задней и боковых граней от выпуклой формы в нижнюю часть плоской формы;
- оформлением поверхности свода по четырем углам рельефным стилизованным изображением двуглавого орла;
- заключением надписей на лицевой грани в прямоугольную рамку;
- выполнением горловины, конически расширяющейся книзу с венчиком с винтовой нарезкой;
- выполнением доньшка квадратной формы с прямым пазом со стороны задней грани;
- наличием на доньшке расположенных по периметру поперечных штрихов.

(11) S2003 0006
(51)⁷ 9-01
(31) 987061
(32) 04.12.1998
(43) 30.03.2001

(21) 990045
(22) 08.04.1999
(33) FR

(71)(73) Парфюмс Кристиан Диор (FR)
(72) Ван Дер Страйген Хирве (FR)
(54) ФЛАКОН.

(57) Флакон, характеризующийся:

- составом основных композиционных элементов: корпус и крышка, плавно сопрягающиеся друг с другом;

отличающийся:

- выполнением в форме кегли;
- выполнением горлышка корпуса флакона с металлическим покрытием.

(11) S2003 0007
(51)⁷ 9-01
(31) 4 00 05 243.1
(32) 03.06.2000
(43) 01.10.2001

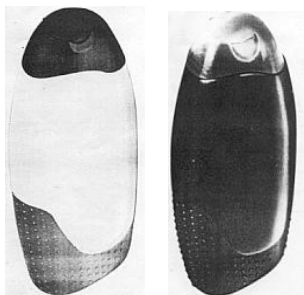
(21) S2000 0010
(22) 01.12.2000
(33) DE

(71)(73) ХЕНКЕЛ КГаА (DE)
(72) Вилли Дите (DE)
(74) Эфендиев В.Ф. (AZ)
(54) ФЛАКОН (2 ВАРИАНТА).

(57) Флакон, характеризующийся:

- составом основных композиционных элементов, т.е. корпуса и колпачка;

- уплощенным выполнением корпуса и колпачка с разными по толщине стенками;
- наличием рельефной зоны на корпусе флакона для удержания его в руке;

отличающийся:

- выполнением колпачка со скругленным верхом и наличием крышки, имеющей под своей кромкой выемку для удобства открытия сливного отверстия;
- выполнением нижнего участка корпуса флакона с волнообразным асимметричным контуром и выполнением его рельефа с множеством рядов полусферических выступов;
- выполнением корпуса и колпачка контрастными по цвету или различными по фактуре;
- волнообразным выполнением разъема корпуса и колпачка;
- асимметричным выполнением волнообразных линий разъема колпачка и границ рельефного участка.

вариант 1 характеризуется:

- выполнением колпачка и рельефного участка корпуса флакона отличным по отношению к остальной части корпуса контрастным цветом;

вариант 2 характеризуется:

- выполнением имитации границы разъема рельефной части корпуса и различными фактурами колпачка и средней части корпуса.

(11) S 2004 0004

(51)⁷ 9-02

(43) 01.10.2003

(71)(73) Fuchs Petrolub AG (DE)

(72) Brian Wiper (GB)

(74) Халилов Б.А. (AZ)

(54) КАНИСТРА ДЛЯ МАСЕЛ (4 ВАРИАНТА).

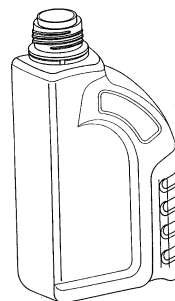
(21) S2001 0015

(22) 27.09.2001

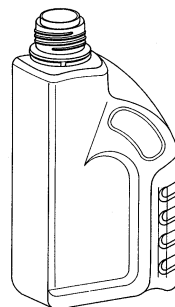
(57) Канистра для масел, характеризующаяся:

- составом композиционных элементов: уплощенный корпус и резьбовая горловина цилиндрической формы;
- выполнением стенок перпендикулярно основанию в форме прямоугольника со скругленными углами, причем передняя стенка параллельна задней;
- выполнением левой боковой стенки перпендикулярно основанию и проходящей без перерыва от основания до нижней части резьбовой горловины;
- выполнением правой боковой стенки вначале перпендикулярно основанию, затем переходящей в дугообразный участок в виде изогнутой полосы, примы-

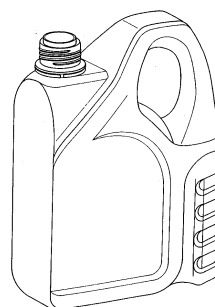
- кающей к горловине с зоной захвата, представленного сквозным криволинейным отверстием;
- наличием на правой боковой стенки корпуса под ручкой ребер жесткости;
- наличием на дне корпуса ребра жесткости, выполненного в виде углубления;

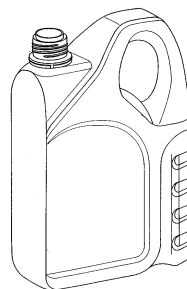
1-ый вариант

2-ой вариант

3-ий вариант

4-ый вариант

отличающаяся:

- выполнением горловой части, состоящей из трех цилиндрических частей разных диаметров и нижней части, которая имеет прямоугольное горизонтальное поперечное сечение с округленными и наклонными краями;
- наличием под ручкой ребер жесткости, выполненных в виде чередующихся четырех параллельных пазов и выступов, образующих общий вертикальный паз;
- выполнением на передней и задней стенках корпуса поля этикетки, которое на одной стороне продолжается до края корпуса и которое внизу, а также на других сторонах, ограничивается ребром, который закругляется в верхней части, прилегающей к области выемки для ручки;

1-й вариант характеризуется:

- выполнением канистры объемом 0,5 литров;
- наличием ниже кривой линии верхней области правой боковой стенки соответственной криволинейной выемки для ручки;
- наличием ребра в передней части, ограничивающего верхний конец поля этикетки и продолжающегося вверху в наклонном направлении перед областью выемки для ручки закругленной на своем верхнем конце;

2-й вариант характеризуется:

- выполнением канистры объемом 1 литр;
- наличием ниже кривой линии верхней области правой боковой стенки соответственной криволинейной выемки для ручки;
- наличием ребра в передней части, ограничивающего верхний конец поля этикетки и имеющего вверху в наклонном направлении прямой конец;

3-й вариант характеризуется:

- выполнением канистры объемом 4 литра;
- выполнением ниже горловой части спереди и сзади участков в виде конуса, которые на стороне противоположной левой боковой стенке сливаются с частью ручки, сплюсненной сверху через наклонно-опорную область и наклонной области, являющейся разъемом, ведущей к левой боковой стенке на обеих сторонах горловой части;
- проработкой зоны захвата в виде дугообразной вытянутости наверх;
- выполнением отверстия для ручки, продолжающегося от более узкой нижней части до более широкой верхней части, имеющего изогнутую внутреннюю область с правой боковой стенкой корпуса в направлении горловой части;
- выполнением части ручки существенно плоскими поверхностями, которые переходят одна в другую через относительно остро закругленные или наклонные, соответственно края;
- выполнением ребра на поле этикетки, который закругляется в верхней части, прилегающей к области ручки не доходящим до левой боковой стенке недалеко от места, где наклонная поверхность ручки встречается с левой боковой стенкой;

4-й вариант характеризуется:

- выполнением канистры объемом 5 литров;

- выполнением ниже горловой части участков в виде конуса и наклонной области, являющейся разъемом как в 3-ем варианте;
- проработкой зоны захвата в виде дугообразной вытянутости наверх;
- выполнением ширины передней и задней стенок более вытянутой, чем в 4 литровой канистре;
- выполнением ребра на поле этикетки, которое закругляется в верхней части, прилегающей к области ручки, закрывающей левую боковую стенку недалеко от места, где наклонная поверхность части ручки встречается с ним.

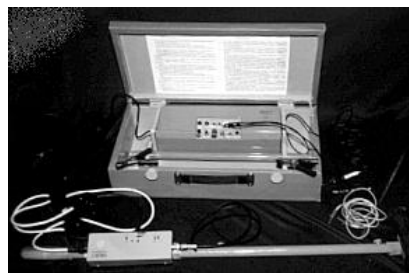
(11) S2003 0005
(51)⁷ 10-04; 10-99
(43) 29.12.2001

(21) S2001 0002
(22) 26.03.2001

(71)(72)(73) Пашаев Ариф Мир-Джалал оглы, Гаджиев Намик Джафар оглы, Набиев Расим Насиб оглы, Тушкевич Валентин Константинович (AZ)

(54) Индукционный кабелеискатель.

- (57) Индукционный кабелеискатель характеризуется:
- выполнением в трех компактных блоках: генератор, приемник и измерительный датчик;
 - выполнением генератора и приемника в форме прямоугольного параллелепипеда;
 - выполнением на передней панели генератора регуляторов настройки;
 - выполнением на передней панели справа эмблемы изготовителя индукционного кабелеискателя;

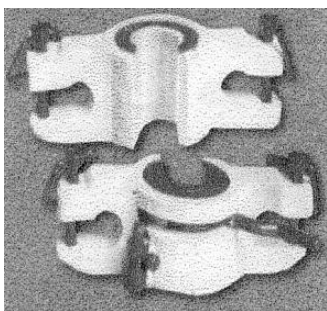
отличается:

- размещением блока приемника на датчике;
- выполнением на передней панели генератора скоса и углубления;
- выполнением кнопок, утопленных в корпусе генератора;
- расположением сигнальных диодов на передней панели приемника;
- выполнением надписей методом шелкографии цветом, отличающимся от цвета корпуса.

- (11) S2003 0003
(51)⁷ 15-99, 23-01
(43) 30.10.2002
(71)(73) Галинский Машиностроительный Завод (AZ)
(72) Рзаев Гусейн Агарашид оглы (AZ)
(54) ТРУБНЫЙ ДВУШТРОПНЫЙ ЭЛЕВАТОР ДЛЯ НАСОСНО-КОМПРЕССОРНЫХ ТРУБ.

(57) Элеватор трубный двухштропный для насосно-компрессорных труб, характеризующийся:

- наличием основных композиционных элементов: кованного корпуса, захвата, затвора с рукояткой, предохранителя с подпружиненным штоком, двух предохранительных пальцев с держателями для фиксации штропов;
- наличием кольцевой проточки на верхней части корпуса;
- наличием гнезда в средней части корпуса для захвата насосно-компрессорных труб;
- наличием по краям корпуса двух пружин для надевания штропов;
- наличием в проушинах четырех отверстий для прохода предохранительных пальцев;

отличающийся:

- выполнением проушин для штропов перпендикулярными к оси гнезда корпуса;
- выполнением рукоятки затвора прямой;
- выполнением головки предохранительных пальцев цилиндрической формы;
- выполнением держателя из тонкого металлического прутка в виде прямоугольника с скругленными углами.

- (11) S2004 0001
(51)⁷ 23-03
(43) 28.02.2003
(71)(72)(73) Пашаев Ариф Мир-Джалал оглы, Гаджиев Намик Джафар оглы, Набиев Расим Насиб оглы, Шюкюров Самед Абдул оглы (AZ)
(54) АЭРОДРОМНЫЙ ЭЛЕКТРОДВИГАТЕЛЬ.

(57) Аэродромный электродвигатель, характеризующийся:

- наличием и составом основных композиционных элементов: корпуса, панели управления, замка подключения рукава, ручки передвижения, блока нагнетания, блока нагревания, узла измерения температуры;

- (21) S2001 0012
(22) 24.07.2001
- выполнением агрегата по форме прямоугольного параллелепипеда;
 - расположением на торцевой поверхности узла всасывания и нагнетания воздуха;

отличающийся:

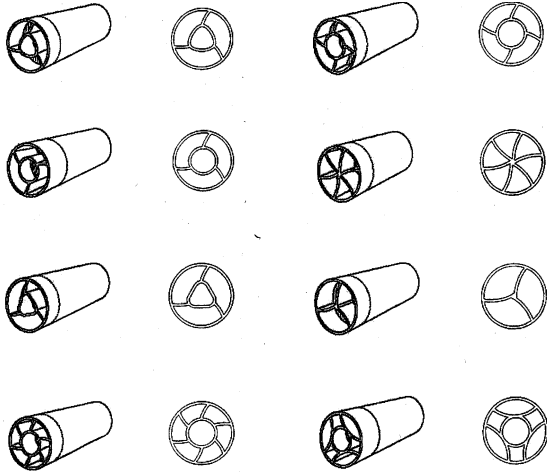
- наличием и составом основных композиционных элементов: крышки, электрошкафа, влагозащитной коробки, складных ручек передвижения электродвигателя, узла защиты от отказа вентилятора, узла изменения производительности;
- простой формой корпуса, изготовленной из листовой стали с загибкой краев;
- наличием крышки поверх боков панелей;
- установкой ручек переноски поверх крышки, для удобства их складывания;
- наличием ручки для ручного перемещения;
- наличием шасси с тремя колесами, два из которых не поворотные и снабжены независимыми механическими тормозными устройствами, а одно поворотное, без тормозного устройства;
- наличием прозрачного защитного экрана электрошкафа самофиксирующегося в открытом и закрытом положении;
- наличием на щите электрошкафа контрольных приборов, сигнальных ламп, ручек управления и необходимых надписей для контроля и управления работой подогревателя;
- наличием камеры вокруг нагревательного блока для его охлаждения и предварительного нагрева всасываемого воздуха;
- выполнением на боковой панели эмблемы изготовителя и надписей маркировки электроподогревателя;
- выполнением на торце надписей технической характеристики электроподогревателя и названия изготовителя;
- контрастностью подбора расцветки корпусных деталей и надписей.

- (21) S2002 0002
(22) 05.02.2002

- (11) S2004 0002
(51)⁷ 27-01
(31) 2001502118
(32) 06.11.2001
(43) 01.04.2003
(71)(73) Reemtsma Cigarettenfabriken GmbH (DE)
(72) Edgar Mentzel (DE)
(54) ФИЛЬТР ДЛЯ ТАБАЧНЫХ ИЗДЕЛИЙ (8 ВАРИАНТОВ).
- (21) S2002 0003
(22) 02.05.2002
(33) RU

(57) Фильтр для табачных изделий (8 вариантов), характеризующийся:

- составом композиционных элементов: корпус и внутренний элемент;
- выполнением корпуса в форме полого открытого спереди цилиндра;
- выполнением внутреннего элемента, включающим дугообразно изогнутые лопасти;

1-ый вариант характеризуется выполнением внутреннего элемента с центральной частью в форме полой открытой спереди треугольной призмы со скругленными углами и выпуклыми сторонами; количеством лопастей-3; расположением лопастей между углами центральной части и корпусом под углом к радиальному направлению;

2-ой вариант характеризуется выполнением внутреннего элемента с центральной частью в форме полого открытого спереди цилиндра; количеством лопастей-3; расположением лопастей между центральной частью и корпусом под углом к радиальному направлению;

3-ий вариант характеризуется выполнением внутреннего элемента с центральной частью в форме полой открытой спереди треугольной призмы со скругленными углами; количеством лопастей-3; расположением лопастей между углами центральной части и корпусом под углом к радиальному направлению;

4-ый вариант характеризуется выполнением внутреннего элемента с центральной частью в форме полого открытого спереди цилиндра; количеством лопастей-6; расположением лопастей между центральной частью и корпусом под углом к радиальному направлению;

5-ый вариант характеризуется выполнением внутреннего элемента с центральной частью в форме полого открытого спереди цилиндра; количеством лопастей-4; расположением лопастей между центральной частью и корпусом под углом к радиальному направлению;

6-ой вариант характеризуется количеством лопастей-6; расположением лопастей между продольной осью и корпусом в радиальном направлении;

7-ой вариант характеризуется выполнением внутреннего элемента с центральной частью в форме цилиндра малого диаметра; количеством лопастей-3;

расположением лопастей между центральной частью и корпусом в радиальном направлении;

8-ой вариант характеризуется выполнением внутреннего элемента с центральной частью в форме полого открытого спереди цилиндра; количеством лопастей-6; расположением лопастей между центральной частью и корпусом под углом к радиальному направлению так, что каждая пара лопастей образует дугу, изогнутую к центру.

УКАЗАТЕЛИ ПАТЕНТОВ НА ПРОМЫШЛЕННЫЕ ОБРАЗЦЫ

НУМЕРАЦИОННЫЙ УКАЗАТЕЛЬ

Номер патента	Индекс МКПО	Номер патента	Индекс МКПО	Номер патента	Индекс МКПО	Номер патента	Индекс МКПО
S2003 0002	8-08	S2003 0004	8-05	S2003 0007	9-01	S2004 0004	9-02
	15-99	S2003 0005	10-04	S2004 0001	23-03	S2004 0005	9-01
S2003 0003	15-99		10-99	S2004 0002	27-01		
	23-01	S2003 0006	9-01	S2004 0003	9-01		

СИСТЕМАТИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ

Индекс МКПО	Номер патента	Индекс МКПО	Номер патента	Индекс МКПО	Номер патента	Индекс МКПО	Номер патента
8-05	S2003 0004	9-01	S2004 0003	10-99	S2003 0005	23-03	S2004 0001
8-08	S2003 0002	9-01	S2004 0005	15-99	S2003 0002	27-01	S2004 0002
9-01	S2003 0006	9-02	S2004 0004	15-99	S2003 0003		
9-01	S2003 0007	10-04	S2003 0005	23-01	S2003 0003		

НУМЕРАЦИОННЫЙ УКАЗАТЕЛЬ ЗАЯВОК, ПО КОТОРЫМ ВЫДАНЫ ПАТЕНТЫ

Номер заявки	Номер патента	Номер заявки	Номер патента	Номер заявки	Номер патента	Номер заявки	Номер патента
97 0027	S2004 0005	S2000 0010	S2003 0007	S2001 0011	S2003 0002	S2002 0002	S2004 0001
98 0036	S2004 0003	S2001 0002	S2003 0005	S2001 0012	S2003 0003	S2002 0003	S2004 0002
99 0045	S2003 0006	S2001 0010	S2003 0004	S2001 0015	S2004 0004		

BİLDİRİŞLƏR ИЗВЕЩЕНИЯ

DÜZƏLİŞLƏRİN DAXİL EDİLMƏSİ ВНЕСЕНИЕ ИСПРАВЛЕНИЙ

İddia sənədin və ya patentin nömrəsi Номер заявки или патента	İndeks (BPT) Индекс МПК	Dərc olma tarixi, Bülleten № Дата публикации, № Бюллетеня	Dərc olunub Напечатано	Oxunmalıdır Следует читать
a2003 0075	A 61N 2/04	20.06.2004 №2	<p>(21) a2003 0075 (22) 18.04.2003 (51)⁷A 61N 2/04 (71)(72) Агаев Беюккиши Ага оглы, Рагимов Рагим Магомед оглы, Мамедов Алинияз Али оглы, Султанзаде Захид Музаффар оглы (AZ) (54) Аппарат для низкочастотной магнитотерапии.</p> <p>(57) Изобретение относится к медицинским приборам для лечения различных терапевтических и хирургических воспалительных заболеваний низкочастотным магнитным полем. Задачей изобретения является упрощение схемных решений и уменьшение габаритов аппарата. Задача решена тем, что в аппарате для низкочастотной магнитотерапии, содержащем блок питания, управляющий генератор синусоидальных колебаний, формирователь управляющего импульса, в виде амплитудного дискриминатора...</p>	<p>(21) a2003 0075 (22) 18.04.2003 (51)⁷A 61N 2/04 (71)(72) Агаев Беюккиши Ага оглы, Рагимов Рагим Магомед оглы, Мамедов Алинияз Али оглы, Алиев Сабир Аллахяр оглы (AZ) (54) Индуктор для низкочастотной магнитотерапии.</p> <p>(57) Изобретение относится к медицине, в частности медицинским устройствам для низкочастотной магнитотерапии и может быть применено для низкочастотной магнитотерапии до и послеоперационного периода лечения заболевания в брюшной полости. Задачей изобретения является уменьшение габаритов и регулирование значения магнитной индукции индуктора для использования низкочастотной внутрибрюшной магнитотерапии. Задача решена тем, что в индукторе, для низкочастотной магнитотерапии, содержащем ферромагнитный сердечник, согласно изобретения, сердечник выполнен из высоконикелевого пермалоя и состоит из двух частей, изолированных друг от друга изоляционным материалом и обмотанных общей обмоткой.</p>
S2003 0007	13-03	20.06.2004 №2	<p>(57) İddia edilən üçfazlı dəyişən gərginlik stabilizatoru aşağıdakı mühüm əlamətlər məcmusu ilə xarakterizə olunur:</p>	<p>(57) İddia edilən üçfazlı dəyişən gərginlik stabilizatoru aşağıdakı mühüm əlamətlər məcmusu ilə xarakterizə olunur: - stabilizatorun karkasının qaynaq üsulu ilə küncvari poladdan hazırlanması ilə; - təbii soyuma üçün ventilyasiya dəşiklərinin</p>

S2003 0013	9-03	20.06.2004 №2	(22) 24.09.2003 (51) ⁷ 9-03 (71) BETA GIDA SANAYI VE TICARET A.Ş. (TR)	<p>olması ilə;</p> <ul style="list-style-type: none"> - qabaq panelində tumblerlər və uyğun olaraq onların funksional işini əks etdirən yazıların olması ilə; - stabilizatorun gövdəsinin düzbucaqlı paralelopiped şəklində hazırlanması ilə; <p>fərqlənir:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vərəqvari dəmirdən qıraqlarını əymək yolu ilə hazırlanmış örtüyün sadə formada yerinə yetirilməsi ilə; - güc hissələrini örtən dekorativ qapaqların olması ilə; - təsadüfi toxunmalardan mühafizə üçün idarə orqanlarının dərinədə yerləşdirilməsi ilə; - müstəqil mexaniki əyləcə malik iki dönməyən təkər və əl ilə yerini dəyişən zaman dönməni yüngülləşdirmək üçün iki dönmən təkərin olması ilə; - ventilyasiya deşiklərinin yan tərəflərdə yerinə yetirilməsi ilə; - stabilizatorun ön panelinin üfüqi istiqamətdə iki hissəyə ayrılması, birinci hissənin bir-birindən şaquli xətlərlə ayrılmış üç hissədən ibarət olması, hissələrin hər birinin dairəvi şəkildə yerinə yetirilmiş "giriş-çıxış" çevirici açan, "mühafizə" və "şəbəkə" indikatorları, birfazlı stabilizatorları fərdi işə salmaq üçün "işə salma" düyməsi və birfazlı stabilizatorların qoşulması üçün düzbucaqlı şəkildə yerinə yetirilmiş "şəbəkə" açarının olduğu idarə panelindən ibarət olması, ikinci hissədə isə birfazlı stabilizatorun üçünün də eyni vaxtda işə qoşulması üçün "işə salma" düyməsinin, bir düz xətt üzrə yerləşmiş və düzbucaqlı çərçivə ib məhdudlanan iki şəbəkə açarının, həmçinin, çıxış gərginliklərinə kiçik güclü yüklərin qoşulması üçün düzbucaqlı şəkili paneldə yerləşmiş doqquz rozetkanın olması ilə. <p>(21) S2003 0013 (22) 24.09.2003 (51)⁷ 9-03 (71) BETA GIDA SANAYI VE TICARET A.Ş. (TR)</p>
------------	------	------------------	--	--